

A Neumann János Gimnázium, Technikum és Kollégium
Pedagógiai Programja

2024

1. VÉLEMÉNYEZÉS, ELFOGADÁS, EGYETÉRTÉS, JÓVÁHAGYÁS

A Neumann János Gimnázium, Technikum és Kollégium nevelőtestülete a módosított Pedagógiai Programot a 2024. augusztus 30-án megtartott tantestületi értekezletén elfogadta.

Kocsis Emese
a nevelőtestület képviselője

Hadnagyiné Kovács Judit
a nevelőtestület képviselője

Az iskola egészségnevelési, egészségfejlesztési programját elfogadta és véleményezte az Egri Közszolgáltatások Városi Intézménye részéről:

Dr. Mezei Éva
iskolaorvos

Valamint:

Havasné Szikora Katalin
iskolapszichológus

A Pedagógiai Programról tájékoztatást kaptak:

Az iskolai szülői szervezet

Az iskolai diákönkormányzat

Nagyné Veres Mária
a szülői választmány elnöke

Orosz Anna Izabella
a diákönkormányzat társelnöke

Antal Bálint

A Neumann Iskola Alapítvány, mint fenntartó, működtető a 21/2024./VIII.23./sz. kuratóriumi határozatával egyhangúlag jóváhagyta a módosított Pedagógiai Programot 2024. szeptember 1-jei hatállyal.

Dr. Gyurkó Péter
Neumann Iskola Alapítvány
kuratóriumi elnök

A módosított Pedagógiai Program szerinti iskolai működés 2024. szeptember 1-től kerül megvalósításra.

Eger, 2024. augusztus 30.

Dr. Sipos Mihály
igazgató

Tartalom

1.	Véleményezés, elfogadás, egyetértés, jóváhagyás	3
2.	Az iskola nevelési programja	5
2.1.	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai	5
2.2.	A Pedagógiai Program végrehajtásához szükséges eszközök	9
2.3.	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	9
2.4.	Az iskola egészségnevelési programja és elvei	11
2.5.	Az iskola környezeti nevelési programja és elvei	23
2.6.	A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	32
2.7.	A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnöki munka feladatai	36
2.8.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	41
2.9.	A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlási rendje.....	49
2.10.	A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	51
2.11.	A tanulmányok alatti vizsgák, a szóbeli felvételi vizsga követelményei	59
2.12.	A felvétel, az iskolaváltás, továbbhaladás és az átvétel helyi szabályai	62
2.13.	Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	63
3.	Az iskola helyi tanterve.....	64
3.1.	A választott kerettanterv megnevezése	64
3.2.	Oktatási, képzési struktúra	68
3.3.	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	129
3.4.	A Nemzeti alaptantervben meghatározott fejlesztési feladatok megvalósítása.....	130
3.5.	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, komplex intézményi mozgásprogram	135
3.6.	A választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógusválasztás szabályai.....	139
3.7.	A választható érettségi vizsgatárgyak	141
3.8.	Az érettségi vizsgatárgyak középszintű érettségi vizsga témakörei.....	142
3.9.	A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, fejlesztő formái, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei	142
3.10.	Csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	145
3.11.	A tanulók fizikai állapotának mérése	146
3.12.	A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	147
3.13.	A tanuló jutalmazásának és fegyelmezésének elvei.....	150
4.	Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje.....	154
5.	Az otthoni, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai	154
6.	Az iskolai kollégium pedagógiai programja	154
7.	A Pedagógiai Program nyilvánossága.....	179
8.	Érvényességi rendelkezések.....	179
9.	A Pedagógia Program mellékleteinek jegyzéke.....	180

2. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai

AZ ISKOLA MŰKÖDÉSÉNEK ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI

Oktatási és nevelésfilozófiai elvek, a tantestület által elfogadott alapértékek

Öndefiníció

Oktató-nevelő munkánk során olyan szabad szellemű iskola megteremtésére törekszünk, amely

- közvetíti a polgári humanista, demokratikus értékeket,
- lehetőséget biztosít a modern természettudományos és humán műveltség megszerzésére és magas szintű idegen nyelvtudás elsajátítására,
- lehetőséget ad a szakképzés két területén (informatikai, közgazdasági szakirány) széleskörű szakmai alapozásra és szakmaszerzésre,
- elismeri a tanulók szuverenitását életpályájuk önálló megválasztására, identitásuk önálló alakítására,
- a pedagógusok alkotó közössége közös döntésekre épülve határozza meg az iskola pedagógiai programját,
- a tanulók szüleinek véleménye és javaslatai az iskolai működés szerves részét képezik,
- figyelembe veszi a magyar állami köznevelési és szakképzési célokat és követelményeket.

Pedagógiai elvek

A személyiség tisztelete és szabadsága

Valljuk, hogy a tanár-diák, diák-diák, tanár-tanár, tanár-szülő viszonyban együttműködésünk során megvalósítható a tolerancia, egymás megbecsülése, a "másság" tiszteletben tartása és megértése, a türelem.

Értelmes rend

Az iskolában a személyiséget kibontakoztató szabadság és az azt értelmesen korlátozó fegyelem, önfegyelem és rend azonos fontossággal bír, a tanulók érdekeit szolgálja.

Felelősség önmagunkért és másokért

Szándékunk szerint nyitott gondolkodású, a másik ember iránt érzékeny tanulókat kívánunk nevelni, akik hozzászoknak az önálló és szabad véleményalkotáshoz, a kritikai szellemhez.

Sokoldalúság

Hisszük, hogy csak a sokoldalúan képzett ember képes tartalmas, boldog életre. Programunkban tehát azonos fontossággal szerepelnek a humán és reál tantárgyak, a digitális kultúra, a művészetek és az idegen nyelvek, valamint a rendszeres testedzés, az egészséges életmód kialakítására való törekvés.

Integráció

A különböző tantárgyak oktatása során szem előtt tartjuk a tantárgyközi integráció elvét, miszerint olyan tudás kialakítását tűzzük ki célul, amelyben az ismeretek nem elszigetelten vannak jelen, hanem egységes képet, rendszert alkotnak és alkalmazható tudást eredményeznek.

Alternativitás

Álláspontunk szerint minden tanuló tehetséges valamilyen területen. Tehetsége felszínre kerülésének és kibontakozásának legfőbb záloga, ha sokféle tevékenység, program közül választhat.

Teljesítmény centrikusság

Munkánk során a személyiség- és teljesítményközpontúság látszólagos ellentmondását a lehető legkisebb feszültséggel, hatékony konfliktuskezelési technikákkal kell feloldani. A magas szintű teljesítmények elvárása mellett el kell érni, hogy a tanulás tanulóink számára ne kényszer és folyamatos stresszhelyzetet, hanem érdekes tevékenységet, örömforrást jelentsen. Ennek érdekében differenciált foglalkozásokat kell biztosítani, amely figyelembe veszi egyéni képességeiket, adottságaikat, érdeklődésüket, munkatempójukat. Sokoldalú értékelési rendszerünk magasabb szintű teljesítmény elérésére ösztönzi a tanulókat.

Pluralizmus

Napjainkban nem beszélhetünk abszolút igazságokról, örök érvényű tézisekről a társadalomtudományokban, de a természettudományokban sem. Pluralizálódtak az emberi, erkölcsi értékek, tudományok. Ezt az értékrendet kell érvényesítenünk a tananyagok tartalmában, nevelési-oktatási módszereinkben, értékelési elveinkben.

Flexibilitás

Oktatási és nevelési módszerünknek rugalmasan kell alkalmazkodnia a tanulóink sokféleségéhez. Az oktatás és a szakképzés céljainak, konkrét tartalmának igazodnia kell az iskolai működés külső és belső feltételrendszerének változásaihoz, az iskolával szemben támasztott követelmények alakulásához.

AZ ISKOLA CÉLRENDSZERE

Az iskola önmeghatározása és tantestületünk pedagógiai elvei alapján definiálhatók azok a célkitűzések, melyek elérésére törekszünk, s melyeknek alárendeljük mindennapi oktató-nevelő tevékenységünket.

Célok az oktató munkában

Általános célkitűzésünk, hogy valamennyi tanulóinkban kifejlesszük az egyéni boldogulásukhoz szükséges intellektuális képességeket és készségeket. Tegyük ezt jó személyi és tárgyi feltételek között, folyton keresve a leghatékonyabb oktatási módszereket. Intelligens, az ismeretek megszerzésére motivált, s az ismereteket alkotó módon felhasználni képes fiatalok kibocsátását helyezzük oktatási céljaink középpontjába.

Konkrét célkitűzéseink:

- Korszerű alpműveltség, az európai normáknak megfelelő általános műveltség kialakítása
- A belső motiváció kialakítása
- Funkcionális tantárgyszemlélet
- Képességfejlesztés, tehetséggondozás
- A kreatív gondolkodás fejlesztése
- Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése
- Sikerességet biztosító kommunikáció magyar nyelven és idegen nyelveken.
- Együttműködési képességek, a team-munkához szükséges készségek fejlesztése
- Technológiai tudás és digitális kompetenciák fejlesztése
- Az információt befogadó, rendszerező és értékelő képességek kiépítése

- Környezettudatosságra nevelés, a fenntarthatóság értékrendjének erősítése
- Az élethosszig tartó tanulás igényének kifejlesztése
- Innovatív képességek kialakítása
- Vállalkozói szemlélet és készségek kialakítása
- Alkotásra való beállítódás és felkészültség
- Gyakorlat-orientált, a munkaerő-piaci igényekhez alkalmazkodó szakképzés

Célok a nevelési folyamatban

Alapvető célkitűzésünk, hogy tanítványainkban kialakítsuk és fejlesszük azokat a tradicionális és a legújabb kor fejlettségének megfelelő erkölcsi értékeket, amelyek az élet, a természetes és az épített környezet, az emberi közösségek, (a család, az iskola, a lakóhely, a nemzet) az egyén (személyiség) szeretetével, védelmével mutatnak összefüggést.

Különösen a(z) intelligencia, rugalmasság, tolerancia, reális én- és magyarságtudat, nyitottság, érzékenység, humánusság, becsületesség, szeretet, megértés, türelem, tudásvágy, empátia, kulturális érdeklődés, önállóság, következetesség, viselkedéskultúra, fejlett testkultúra, azok az értékek, melyek munkánk vezérlő fonálát képezik.

Konkrét célkitűzések az iskolai nevelő munkában:

- Olyan csoport, osztály, évfolyam és szakmai alapon szerveződő közösségek kialakítása és formálása, ahol az egyének az emberi tudást és műveltséget tiszteletben tartják, amelyben felelősséget éreznek egymás és az iskola iránt, s vállalják társaik személyiség-fejlődésének, tanulmányi munkájának segítségét
- Egészséges életszemlélet, életmód, életvitel kialakítása
- A káros szenvedélyek elleni küzdelem
- A környezettudatos magatartás fejlesztése, a fenntartható fejlődés fontosságának megértetése
- A család funkcióinak megvilágítása, a családi életre való felkészítés
- Demokratikus közösségi mentalitás, szabálykövető magatartás fejlesztése
- Hagyományteremtés, hagyományápolás és hagyománytisztelet
- Egészséges lokálpatriotizmus kifejlesztése
- A hazaszeretet, a modern hazafiság eszményének feltárása
- Az európaiság gondolatának, szellemiségének megértetése
- Az egyes társadalmi csoportok megkülönböztetésének és kirekesztésének elutasítása
- Az intézmény felvállalja a hátrányos helyzetből induló tanulók felkészítését

MÓDSZERTANI ALAPELVEK

A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek változatos helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált tanulói munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást.

Az eredményes tanulás elérését segítik elő iskolánkban:

- az iskola többszakaszos, egyéni tanulási utakat támogató oktatási-képzési struktúrája
- minden tanuló számára egyformán hozzáférhető nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezet
- toleráns, befogadó, bizalmi elven alapuló iskolai légkör
- komplex tehetséggondozás (Tehetségpont, MTM)
- egyéni mentorálás (MTM)
- különleges bánásmódot igénylő tanulókhöz illeszkedő fejlesztő tevékenység
- hátránykompenzáció és integráció (telephely)
- jól felszerelt informatikai szaktantermek, számítógépek és IKT eszközök, szélessávú internet és wifi-fi kiépítettség
- digitális technológiával támogatott oktatási módszerek
- differenciáló módszerek, differenciált tanulásszervezés
- csoportmunka, pármunka és egyéni munka alkalmazása a tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon
- jól szervezett, felfedezettő-felfedező, együttműködésen alapuló tanítás-tanulás alkalmazása
- a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés
- többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, adaptív oktatás
- fejlesztő, tanulást támogató értékelés
- projektoktatás
- műhelyfoglalkozások, kiscsoportos és egyéni foglalkozások
- külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználása (könyvtár, idegen nyelvi könyvtár, múzeum, színház, koncert, vármúzeum stb.)
- témahetek, projektnapok, Neumann napok multidiszciplináris előadásai
- tanulmányi kirándulások, iskolai táborok
- nemzetközi programok

AZ ALAPÍTVÁNYI MŰKÖDÉS OKTATÁSSZAKMAI ASPEKTUSAI

Az intézmény 1993-ban vált ki az önkormányzati keretből, s lett alapítványi iskola. Az alapítványi működés kezdeményezésének célja az volt, hogy a korábbinál tágabb teret kapjon mind a pedagógus, mind a diák alkotásvágyának, egyéni ambícióinak kielégítése, az önmegvalósítás.

Az iskola fennállása (1987) óta tantestületünk élen jár mind a közoktatás, mind az informatikai és a közgazdasági szakirányú szakképzés területén az új utak keresésében, az oktatás módszertani és tartalmi megújításában. Ennek a törekvésnek lendületet adott az alapítványi működési modell.

Hosszabb távon is előnyt jelent a felhalmozott szellemi tőke, az átlagosnál tehetségesebb és szorgalmasabb tanulóink, a kialakult alkotó szellem, az átlagosnál jobb tárgyi feltételek, a közvélemény kedvező megítélése az iskolánk szakmai munkáját illetően, az átlagosnál szélesebb körű szakmai függetlenség. Eddigi múltunk, eredményeink, környezetünk iskolarendszerében betöltött szerepünk, a tanítványainkért érzett felelősségünk predesztinál bennünket a magas színvonalú, hatékony, innovatív munkavégzésre.

Hátrány viszont az, hogy az állami és egyházi iskolákhoz képest nagyobb kiszolgáltatottságot jelent a közoktatás központi finanszírozásának bizonytalansága, azonnal érzékelhető zavarokat okozhat a működésben a szakmai megtorpanás, az innovációs folyamatok lassulása, esetleg a tanulólétszám csökkenése. A felsorolt hátrányok viszont kiküszöbölhetők, ha oktató-nevelő munkánk fő jellemzői a korszerű szemlélet, a magas színvonal, a tanulók iránti nagyfokú elkötelezettség lesznek a jövőben is.

Éppen ezért az alapítványi működéssel összefüggésbe hozható célkitűzéseink a következők:

- Olyan iskolafelfogás meghonosítása a tantestületben, ahol
  - a tanár számára megtiszteltetés a tanulók oktatásának, nevelésének szolgálata
  - az iskolai működés folyamatában a nevelés és oktatás feladatainak elvégzése azonos arányt képvisel
  - a szakmai munka során a hangsúly az oktatásról a tudás megszerzésére helyeződik át. A tanár-diák együttműködése során a fő kérdés nem az, hogy leadjuk-e, megtanítjuk-e, hanem hogy megtanulták-e a tananyagot, képesek-e a megszerzett tudás alkalmazására
  - tanítási, valamint értékelési és osztályozási módszereinket igazítjuk a gyerekek sokféleségéhez
  - tanítványainktól nem várjuk el, hogy a tanítási órákon napról-napra magánemberek egyéni meggyőződésének feleljenek meg
- A pedagógusok áldozatvállaló képességének átlagostól magasabb szinten történő kifejlesztése és tartása
- Fokozottabb és differenciáltabb követelmények az iskolavezetőkkel szemben
- Nyitás a gazdaság felé a minél nagyobb gazdasági függetlenség elérése érdekében
- A szülők széleskörű bevonása a működési folyamatba
- A tulajdonosi és marketing szemlélet kifejlesztése a tantestületben
- Tanári példamutatás erősítése

2.2. A Pedagógiai Program végrehajtásához szükséges eszközök

A Pedagógiai Program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékét a Pedagógiai Program 1. sz. melléklete tartalmazza.

2.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A diákok adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységeikkel minél teljesebben kell, hogy kibontakoztassák a személyiségüket. A tanulás mellett lényeges, hogy szakköröket, sportolási, szórakozási lehetőségeket is biztosítsunk, színes, sokoldalú iskolai életnek adjunk teret. Fontos, hogy fejlesszük a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket, eddük az akaratukat. Elő kell segítenünk a tudásnak, emberségnek, intelligenciának, cselekvőképességnek, önfejlesztésre, önmegvalósításra való készségnek a kibontakozását. Pedagógiai munkánk középpontjában áll a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése.

A személyiségfejlesztés köré épül a helyi tanterv alapján, évfolyamonként összeállított éves osztályfőnöki nevelési terv is. Ennek jellemző témái: önismeret, tanulás tanulása, társas kapcsolatok, kommunikációs kompetenciák fejlesztése, konfliktuskezelés, lelki egészség fejlesztése, testi egészség, viselkedéskultúra, pályaorientáció, jelenismeret, felelős állampolgárrá nevelés, médiatudatosság. Ezeket a nagyobb témákat minden osztályfőnök beépíti saját tanmenetébe és céltudatosan foglalkozik vele. A tanulók nevelése érdekében az osztályfőnökök, a szaktanárok, a kollégiumi nevelők és a mentálhigiénés csoport tagjai sokoldalúan együttműködnek.

Boldogságóra Program:

A „Jobb Veled a Világ Alapítvány” által működtetett Boldogság Intézet nyílt pályázatán Iskolánk elnyerte a 'Boldog Iskola' címet a 2020/21-es tanévre. A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az iskolás korosztály számára.

A Boldogságórák csökkentik a tanulók szorongását, miközben erősítik önbizalmukat, így nem csak kiegyensúlyozottabbá válnak a gyerekek, de az iskolai teljesítményük is javul miközben az érzelmi intelligenciájuk erőteljesen fejlődik.

Iskolánk pedagógiai és nevelési céljai, a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink összecsengenek a Boldogság Programban megfogalmazott célokkal:

- tolerancia: egymás elfogadása, a közösségi lét, szolidaritás
- az önismereten alapuló öntudat fejlesztése, a másik ember tisztelete
- a nyitottság, a kíváncsiság, a játék és az öröm jogának biztosítása
- a problémamegoldás képességének fejlesztése
- az egymás iránti segítőkészség, tisztelet, együttérzés élményével való gazdagodás a mindennapi gyakorlatokban
- olyan személyiségjegyek megalapozása, amelyek segítségével sokoldalú, önmegvalósító emberekké válnak, akik érzékenyek, segítőkészek és nyitottak a környezetükre
- a vitakészség fejlesztése, a vitakultúra elemeinek folyamatos alkalmazása
- minél szélesebb körű önkifejezési lehetőségek biztosítása
- a közösségi élet és társadalmi szerepek megismertetése
- a testi-lelki harmónia megteremtésére nevelés
- a harmonikus élet értéként való tiszteletére nevelés
- emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítése, pozitív töltésű életmód kialakítása
- az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének kialakítása
- az alapvető erkölcsi értékek megismerése, felismerése, tudatosítása.

A teljes Boldogságóra Program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. Az egyes témakörök sorrendben:

1. Boldogságfokozó hála
2. Optimizmus gyakorlása
3. Kapcsolatok ápolása
4. Boldogító jócselekedetek
5. Célok kitűzése és elérése
6. Megküzdési stratégiák
7. Apró örömeik élvezete
8. Megbocsátás
9. Testmozgás
10. Fenntartható boldogság

A témák feldolgozásánál az iskolára jellemző tanulásszervezési eljárásokat alkalmazzuk. A 2020/21-es tanévtől kezdődően rendszeresen tartunk Boldogságórákat különböző csoportokban. Már négy pedagógusunk is elvégezte a képzést, illetve az erősségközpontú oktatási módszereket is elsajátították. Mindezt a tudást, a módszereket és elsősorban a szemléletmódot egyre szélesebb körben építik bele a munkájukba, ezzel is előmozdítva a pozitív pedagógia és pszichológia térhódítását intézményünk falai között.

A tantárgyi átjárhatóság jegyében a nyelvi csoportjainkban angolul, illetve németül tartjuk meg a foglalkozásokat. Az egyes témakörökhöz kapcsolható foglalkozások bármelyik osztály osztályfőnöki óráján, illetve az önismeret órákon, valamint a rendhagyó tanítási napokon

is megtarthatók. A hónapok témája pedig szerves része lehet az iskolai mindennapoknak azáltal, hogy az intézményben ehhez kapcsolódó üzenetek jelennek meg a faliújságokon és az iskolarádióban, illetve a tanárok bármilyen szakórába beépítenek egy kapcsolódó feladatot, beszélgetést. A Boldogság Program nem tanóra lesz így, hanem egy tudatosan alakított szemléletmód.

Iskolánk nyílt napjain is paravánnal, a Jobb veled a világ alapítvány társas játékaival, kártyáival várjuk a látogatókat, közös játékkal, kötetlen beszélgetésekkel ismerkedünk egymással, így mutatjuk meg az érdeklődőknek, hogy iskolánk az emberi kapcsolatokra kiemelt figyelmet fordít. A Boldogságóra Program a barátságos iskolaképünk alappillére.

2.4. Az iskola egészségnevelési programja és elvei

BEVEZETŐ

Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely során az egyén növeli jártasságát saját egészségének javítása érdekében, képességet szerez az egészséges életvitel fenntartására és a változó környezethez való alkalmazkodásra. Az iskoláknak is szerepet kell vállalnia olyan kiemelt fontosságú egészségfejlesztési tevékenységekben, mint az ismeretátadás, az attitűdformálás, a magatartás-alakítás, valamint az öntevékenységre ösztönzés.

Intézményünk elkötelezett a teljes körű iskolai egészségfejlesztés megvalósítására, azaz egészségnevelési, egészségfejlesztési programunk nem szűkül le egyik-másik beavatkozási területre, hanem mindegyik fő egészségkockázati tényezőt befolyásolja, az iskola mindennapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen van, az iskola minden tanulója és a teljes tantestület részt vesz benne, valamint bevonjuk a szülőket és területen működő egészségfejlesztést segítő szervezeteket, intézményeket.

Az iskola egészségnevelési- és egészségfejlesztési programjában kiemelt szerepet szánunk a teljeskörű iskolai egészségfejlesztés (TIE) koncepcióban megfogalmazott négy fő alaptevékenységnek:

- egészséges táplálkozás
- mindennapos testnevelés és egyéb testmozgás
- lelki egészséget segítő nevelés
- egészség-ismeretek, készségek átadása

JOGSZABÁLYI HÁTTER

Egészségnevelési, egészségfejlesztési programunk az alábbi jogszabályok és dokumentumok figyelembevételével készült:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 5/2020. (I. 31.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet módosításáról
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 37-42.§
- Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 15.§
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet
- A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet
- A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014

(IV.30) EMMI rendelet

- A 1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről és a dohány termékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- Az „Egészséges Magyarország 2014-2020” Egészségügyi Ágazati Stratégia
- Teljes körű iskolai egészségfejlesztési koncepció 2015.
- EMMI ajánlás a teljes körű iskolai egészségfejlesztés (TIE) tevékenységeiről 2016.

CÉLCSOPORT

A programunk elsődlegesen az intézményünkbe járó diákokat célozza meg, így a program tervezésekor figyelembe kell venni tanulóink korcsoporti jellemzőit, egészségügyi-, társadalmi- és szociokulturális háttérét is. Az iskola profiljából adódóan diákjaink jellemzően 12-19 éves korcsoportból kerülnek ki, többségük rendezett családi háttérrel rendelkezik. Alacsony számban vannak ugyan, de kiemelt figyelemmel kell kezelni a nehéz anyagi helyzetben, rendezetlen családi viszonyok között élő diákjainkat. Egészségfejlesztési szempontból célcsoportnak kell tekinteni az intézmény minden dolgozóját, illetve programunkkal el kell érniük a szülőket is.

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI CÉLJAINK

Intézményi szint

- a tanulók pozitív életigénylésének erősítése
- mentális egészség fejlesztése
- egészségszemlélet kialakítása, erősítése
- egészségismeretek bővítése, életvitelben való alkalmazás tanítása
- életmódi, életvezetési szokások formálása
- egészséges táplálkozás segítése, az ebédszünet teljes körű betartása
- napi rendszeres iskolai mozgás feltételeinek megteremtése
- tantestületi közérzet optimalizálása

Osztályszint

- életvezetési ismeretek bővítése
- egészségügyi tájékozottság fejlesztése
- tolerancia-, alkalmazkodó képesség fejlesztése
- szabadidős programok bővítése
- szülői közreműködés növelése
- kollégiumi programok szélesítése

Egyéni szint

- személyiség fejlesztés, megerősítés
- az egészség értéként való elfogadtatása
- önismeret, kommunikáció fejlesztése
- az elismerés, az egyéni motiválás lehetőségeinek keresése tanórákon, közösségi programokon

Az egészségfejlesztés szintjeinek megfelelő tevékenységek, programok nagyfokú együttműködést igényelnek az oktatási intézmény pedagógusaitól, tanulóitól, szülői közösségétől és a működést segítő szakember gárdától.

SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Tantestületünk alapelveként kezeli, hogy az egészséges életmódra nevelés mindenki ügye. A tantestület minden tagja ismeri a tantárgyához kapcsolódó egészségnevelési- és fejlesztési területek követelményrendszerét. Kiemelten nagy szerep hárul az osztályfőnöki és a testnevelői munkaközösség tagjaira, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősre és a diákönkormányzat munkáját segítő pedagógusra. Teljeskörű egészségnevelés nem képzelhető el a szülői munkaközösség bevonása nélkül. A szülők a diákok egészséges életvitelének cselekvő alakítói. A szülők véleményét a szülői értekezleteken, fogadóórák alkalmával ismerhetjük meg, ekkor gyűjthetjük össze a felmerülő problémákat, javaslatokat. Fontos, hogy a szülők is tudjanak az iskolában folyó munkáról, ismerjék azokat az eszközöket és lehetőségeket, amelyek segítik gyermekük egészséges fejlődését, illetve tudják, kihez fordulhatnak információért, segítségért. A pedagógusok és technikai dolgozók munkájának megbecsülése, elismerése is az iskolai jó közérzet részét kell, hogy képezze.

Az iskolai egészségfejlesztést egészségfejlesztési team koordinálja.

Egészségfejlesztési teamünk tagjai:

- igazgatóhelyettesek,
- az osztályfőnöki munkaközösség vezetője,
- iskola-egészségügyi szolgálat,
- iskolapszichológus,
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős,
- szociális segítő,
- diákönkormányzatot segítő pedagógus,
- testnevelő

Az egészségfejlesztési team feladatai:

Az egészségfejlesztési team tagjai évente több alkalommal összeülnek, adott tanévre vonatkozóan helyzetértékelésen alapuló akciótervet dolgoznak ki, melynek megvalósulását tanév végén értékeli.

Az igazgatóhelyettesek összefogják az egészségfejlesztéssel kapcsolatos intézményi tevékenységet. Együttműködnek a szakmacsoportvezetőkkel a szaktárgyak oktatásába épített egészségfejlesztési ismeretek konkrét meghatározásában. Feladataik közé tartozik a tantestülettel történő kapcsolattartás, az iskolai hiányzások, a tanulók lemorzsolódásának nyomon követése.

Az osztályfőnöki munkaközösség vezetője koordinálja az osztályfőnökök munkáját, az évfolyamfelelősökkel együttműködve hasznos és élményt adó közösségi programok tervezéséért és lebonyolításáért vállal felelősséget. Közreműködő partnereket keres az iskola felnőtt és tanulói közösségén belül, de kapcsolatot épít azon kívül is. Figyelemmel kíséri a tanulók iskolai teljesítményét, a hiányzások alakulását. Feladatai közé tartozik a szülői munkaközösséggel való együttműködés.

Az iskola-egészségügyi szolgálat munkatársai (ifjúsági orvos és ifjúsági védőnő) az iskolavezetés által egyeztetett éves munkaterv alapján végzik feladatukat. Jogosultak tanórai vagy tanórán kívüli keretben egészségfejlesztési foglalkozások tartására, véleményezik az intézményben használni kívánt egészségfejlesztési és prevenciós programokat. Szűrővizsgálatok keretében tájékozódnak a tanulók egészségi állapotáról, életmódjáról, életmódi tanácsadást tartanak, segítik a krónikus beteg, fokozott egészségügyi szükségletű tanulók iskolai életvitelét, elvégzik a tanulók testnevelési csoportbesorolását. Támogatják az egészséges iskolai étkezés

megvalósulását, segítik a diétás szükségletű tanulók megfelelő étkeztetését. Együttműködnek a nevelési-oktatási intézménnyel a tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, a szenvedélybetegségek, bántalmazás megelőzésében, megszüntetésében. Munkájukról és a tanulók egészségi állapotáról, életmódjáról tantestületi értekezleten tájékoztatást tartanak, javaslatot tesznek az iskolai egészségfejlesztés prioritásainak meghatározásához.

Az iskolapszichológus feladatait a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012- EMMI rendelet 132.§ nevesíti. Tevékenységének elsődleges célja a tanulók személyiségfejlesztése, lelki egészségvédelme, továbbá a nevelő-oktató munka hatékonyságának segítése. Az iskolapszichológus szűréseket, vizsgálatokat, tréningeket, egyéni és csoportos tanácsadást szervezhet a gyermek, a tanuló, a pedagógus, továbbá a szülő megkeresésével, valamint az érintett gyermek, tanuló személyiségének fejlesztésével összhangban a szülő számára is. Megszervezi az intézményi mentálhigiénés preventív feladatokat, a krízistanácsadást, együttműködik a pedagógusokkal a tehetséggondozásban. Kijelölt időpontokban fogadóórát tart, s a pszichológiai tanácsadáson túl osztályfőnöki órák megtartásával segíti az egészségnevelési munkát. Felkérésre pedagógusoknak továbbképzést tart.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata elsődlegesen a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felderítése és figyelemmel kísérése. Veszélyeztetettség fennállása esetén a gyermekjóléti szolgálattal történő kapcsolatfelvétel és egyedi esetekben az után követés is feladata.

A szociális segítő fogadó órát tart az iskolában és a kollégiumokban is, ahol fogadja a tanulókat, pedagógusokat, szülőket. Az alábbi problémákkal lehet a szociális segítőhöz fordulni: nevelési, beilleszkedési, magatartási, életviteli, bántalmazás, kiközösítés, szülői elhanyagolás, igazolatlan hiányzások, szenvedélybetegségek. A szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szinten támogatja az elsődleges prevenciót és a veszélyeztetettség megelőzését. A gyermekvédelmi feladatokat az intézmény gyermek- és ifjúságvédelmi felelősével együttműködve látja el. A szociális segítő iskolai tevékenységét a 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 10. § szabályozza.

A diákönkormányzatot segítő pedagógus támogatja és feladatvállalásra biztatja az iskola diák-önkormányzatának vezetőit, munkájukat segíti. Együttműködésüket támogatja és segíti iskolai programok tervezésében és megvalósításában.

A testnevelők összegyűjtik a tapasztalatokat a tanulók testneveléssel, testmozgással kapcsolatos aktivitásukról, attitűdjükről, a NETFIT felmérések eredményeiről, a mindennapi testnevelés megvalósulásáról. A testnevelők feladata, hogy a tanulók egészségmagatartása a testnevelés segítségével tartósan kedvezően változzon, a tantárgyi követelmények teljesítése mellett a testmozgáshoz köthető pozitív élményeik gazdagodjanak, a tanulók egészséges testi és lelki fejlődése biztosított legyen. A diákoknak a testnevelés és a testnevelő tanár iránti szeretete segít a rendszeres mozgás melletti elköteleződésben, hozzájárul az aktívabb életmód kialakításához, valamint annak felnőttkori fenntartásához.

Kapcsolati háló

Iskolánk kapcsolatban áll több az egészségnevelés és prevenció területén dolgozó, abban részt vállaló helyi szervezettel, mint pl.:

- Karitás RÉV Szendélybeteg Segítő Szolgálat
- Magyar Vöröskereszt
- Heves Vármegyei Rendőr Főkapitányság Bűnmegelőzési, Ifjúságvédelmi Osztályai, Heves Vármegyei Baleset-megelőzési Bizottság

A HELYZETÉRTÉKELÉS, SZÜKSÉGLETEK FELMÉRÉSE

Az éves akcióterv kidolgozásának alapja a helyzetértékelés és a szükségletek felmérése, az alábbi tényezők elemzésével:

Tárgyi, környezeti feltételek pl. az iskola épülete, udvara, helyiségei, bútorzata egészségügyi szempontból, környezeti higiéné, iskolai étkeztetés, büfé választéka, a mindennapi testnevelés feltételei, az iskola pszichoszociális légköre.

A tanulókra vonatkozó mutatók pl. egészségi állapot, életmód, fittségi adatok, iskolai balesetek, gyermekjóléti intézkedések, iskolai hiányzások, lemorzsolódás, tanulmányi eredmények.

A pedagógusok egészségfejlesztéssel kapcsolatos képzettsége, továbbképzésen résztvevők száma, iskolai workshopok témái.

A TELJES KÖRŰ ISKOLAI EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS NÉGY ALAPFELADATÁNAK MEGVALÓSÍTÁSA

A TIE az alábbi négy egészségfejlesztési alapeladathoz kapcsolódó céljaink:

1. Egészséges táplálkozás

- Támogassuk tanulóinkat az egészséges táplálkozási szokások kialakításában.
- Pedagógusaink pozitív mintaként szolgáljanak.
- Az iskolai közétkeztetés vonzó legyen tanulóink számára, a diétás szükségletű tanulók igényeit is ki tudjuk elégíteni.
- Biztosítsunk tanulóink és pedagógusaink számára megfelelő körülményeket (időt, kulturált, higiénikus környezetet, ingyenes ivóvizet) az étkezéshez.
- Iskolai rendezvényeinken, osztálykirándulásokon, táborokban is tartsuk szem előtt az egészséges táplálkozás alapelveit.
- Az iskolai büfé választéka feleljen meg az ajánlásoknak.
- Vonjuk be az iskola tanulóit az egészséges táplálkozás promóciójába.
- Szervezzünk olyan iskolai programokat, ami fejleszti a tanulók, szülők, pedagógusok egészséges táplálkozással kapcsolatos készségeit.

2. Mindennapi testnevelés

- Minden tanuló részesüljön az egészségi állapotának megfelelő testmozgásban, mozgásfejlesztésben.
- Tanítsuk meg a tanulókkal a helyes testtartást kialakító speciális tartásjavító tornát, gerincvédelmi szempontokat, lábizomerősítést és a helyes légzéstechnikát.
- A tanulók örömmel vegyenek részt a testnevelés órákon, az állóképességi és erőnléti edzések mellett mutassuk be a tánc, relaxáció, jóga pozitív hatásait.
- Az eltérő testi adottságú gyermek számára is találjuk sikerélményt jelentő mozgásformát.
- Használjuk ki a társas együttműködés fejlesztésének lehetőségét a csapatsportokkal.
- Támogassuk az életmódsportok elsajátítását és a testnevelés órán kívüli rendszeres testmozgást.

3. A gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése

- Elfogadó, támogató és szeretetteljes iskolai légkört alakítsunk ki, ahol egymás tisztelete mindenki számára elfogadott attitűd.
- Fejlesszük a tanulók, pedagógusok érzelmi intelligenciáját, stresszkezelő, konfliktusmegoldó képességét.

- Támogassuk a tanulók pozitív énképének kialakulását, önismeretüket, önállóságuk fejlődését, felelősségvállalásukat, pályaválasztásukat.
- Tegyük képessé tanulóinkat támogató kapcsolatok kialakítására és fenntartására, ismerjék fel a kortársak pozitív és negatív befolyásoló hatásait.
- Tanítsunk meg nemet mondani a függőséghez vezető szerekre és viselkedésmódokra.
- Tanulóink ismerjék fel saját szerepüket életük alakításába, tájékozódjanak a segítő intézményekről, szükség esetén merjenek segítséget kérni.
- Intézményi védőhálót alakítunk ki a segítséget igénylő tanulók számára, érzékenyítjük munkatársainkat a krízishelyzetek felismerésére és a szükséges teendőkre.
- Készítsük fel tanulóinkat a felelősségteljes párválasztásra, családalapításra.

4. Egészség-ismeretek oktatása

Az egészségismeretek átadását tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon, iskolai programokon az alábbi témákban tervezzük a TIE ajánlásnak megfelelően:

I. Az egészséget befolyásoló tényezők:

- Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége, mint közös felelősségünk.
- A jó egészségi állapot megőrzése.
- Személyi higiénia.
- Az egészséges pszichoszexuális fejlődés.
- A környezet egészsége.
- A média egészséget meghatározó szerepe, médiatudatosság
- Művészeti tevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai
- Fogyasztóvédelem, egészségtudatos vásárlóvá válás.
- Idő és az egészség, alvás és egészség, bioritmus, időbeosztás.
- Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulóknak segítése.
- Táplálkozás:
  - A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.
  - Az egészséges táplálkozás, élelmiszerek helyi termelése, helyi fogyasztása.
  - Lelki eredetű táplálkozási zavarok.
  - A betegek táplálásának sajátosságai.
  - Étel-allergia, étel-intolerancia.
- Testmozgás:
  - A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata.
  - Az egészséghez szükséges testmozgás.
  - A szervezet fejlődése és működése testmozgással és annak hiányában.
  - A testmozgás lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai.
- Lelki egészség
  - A lelki egészség.
  - Önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik ember önértékelésének segítésében.
Az érett, autonóm személyiség jellemzői.
  - A társas kapcsolatok (a társas kapcsolati készségek /kommunikációs, stressz- és konfliktus-kezelési, problémamegoldási készség/ fejlesztése, családi életre nevelés).
  - Bántalmazás, agresszió megelőzése.
  - Szenvedélybetegségek megelőzése.
  - A nemi identitás fejlődése, a nő szerepei, a férfi szerepei.
  - A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs.

- A családi élet – kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek.

II. Betegségek megelőzése:

- Megelőzhető fertőző betegségek, kötelező védőoltással megelőzhető fertőző betegségek, a megelőzés elmulasztásának következményei.
- Krónikus nem-fertőző betegségek.
- Krónikus betegek jó életminősége.
- Gerincvédelem, gerinckímélet
- Balesetek, baleset-megelőzés, elsősegély-nyújtás.
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, kábítószer- és túlzott alkoholfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés)
- Depresszió megelőzése, felismerése.

III. A gyermek fejlődése:

- A gyermekáldás, a várandósság alatti hatások a gyermek fejlődésére.
- A gyermek fejlődését elősegítő hatások a családban, az iskolában.

IV. Az egészségügy igénybevétele:

- Otthoni betegápolás.
- Iskola-egészségügy igénybevétele.
- Az egészségügyi ellátórendszer további elemeinek igénybevétele.

ISKOLAI TERV AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁHOZ

Iskolánk kiemelten fontosnak tartja az elsősegélynyújtási ismeretek és készségek megszerzését. Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul. Az elsősegélynyújtásról szóló ismereteket az osztályfőnöki, biológia, kémia, fizika és testnevelési órákon sajátítják el tanulóink.

Tantárgy	Elsősegélynyújtási ismeretek
biológia	rosszullétek elsősegélye (ájulás, epilepszia, asztma, allergiás roham, hypoglikémia, hyperglikémia, szívroham, agyvérzés), vérzéstípusok ellátása, rovarcsípések, légúti akadály
kémia	vegyszer okozta sérülések, szénmonoxid, széndioxid mérgezés, gyógyszer-mérgezés, alkoholmérgezés, kábítószerfogyasztás sürgősségi helyzetei
fizika	teendők közlekedési balesetek esetén, égési, fagyási sérülések, áramütés, vízből való mentés
testnevelés	esések, törések, rándulások, ficamok, eszméletlen beteg ellátása, újraélesztés

AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS ISKOLAI SZÍNTEREI

Az iskolai élet minden pontján meg kell jelennie az egészségnevelési elveknek, de kiemelten fontosak a következő színterek:

- osztályfőnöki órák
- szaktantárgyi órák
- testnevelési órák
- szabadidős sporttevékenységek, sportkörök • osztálykirándulások
- iskolai sportrendezvények – tanár-diák meccsek, sítábor, nyári vízitúrák,
- kiemelt rendezvények – Neumann Napok, Egészségnap
- iskolai egyéb rendezvények - szalagavató bál, iskolanapi programok, vetélkedők, versenyek, játékos programok
- délutáni, hétfégi szabadidős foglalkozások, szakkörök, múzeumlátogatások, nyári táborok,
- DÖK és diák szervezésű rendezvények

MÓDSZEREK

Az egészségismeretek átadásában tanórákon egyre inkább előtérbe kerül a frontális előadások mellett az interaktív, részvételen alapuló módszerek, élménypedagógia alkalmazása. Egy-egy alkalommal a szaktanár, osztályfőnök, iskola-egészségügy javaslatára adott témában jártas szakértőt hívunk meg. Intézményünkben csak olyan külső szervezet szakembere tarthat egészségfejlesztő programot, foglalkozásokat, akinek a programját a jogszabály szerint erre illetékes szervezet akkreditálta, valamint az iskola-egészségügyi szolgálat és a helyi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum támogatja.

Tanórákon kívül a készségek fejlesztésére táborokban, egészségnapokon, osztálykirándulásokon van lehetőség: pl. vetélkedőket, plakátversenyeket, közös főzést szervezünk. Rizikócsoporthoz tartozók felismerése – az iskolaorvosi vizsgálatok során sor kerül a tanulók életkorhoz kötött kötelező szűrővizsgálatára, az egészségügyi problémával küszködő diákok számára differenciált testnevelést biztosítunk. A testnevelők szintén végeznek felméréseket, fittségi vizsgálatokat (NETFIT), mellyel követhetjük a tanulók fittségének alakulását. A korai felismerés a pszichológiai problémákkal küzdő diákok, csoportok esetén is rendkívül fontos, ebben nagy szerepük van a tanároknak, osztályfőnököknek, akik tovább irányíthatják az érintetteket az iskolapszichológus, vagy a szakintézmények felé.

Serdülőkori egészségfejlesztő vagy önismereti foglalkozások – megfelelő felkészültség mellett a módszer jól alkalmazható.

Kortárssegítés és bevonódás – a kortárshatás hatékonysága a prevenciós tevékenységek és az érzékenyítés kapcsán kiemelkedő fontosságú, ehhez nyújt segítséget, ha az ilyen irányú foglalkozásoknak, képzéseknek teret engedünk az egészségnevelés kapcsán is. A kortársképzésben a Karitás Rév Szenvedélybeteg-segítő Intézménnyel működünk együtt. A saját tapasztalatok szerzését és megosztást segíti az Iskolai Közösségi Szolgálat is.

Az iskolai egészségfejlesztés értékelése

Az éves akcióterv megvalósulását minden tanév végén értékeljük, monitorozzuk a helyzetértékelésben megfogalmazott tényezőket, vizsgáljuk a trendeket és ennek megfelelően alakítjuk ki a következő tanév akcióprogramját a pedagógusok, tanulók, szülők bevonásával.

MENTÁLHIGIÉNÉS PROGRAM

Az iskolai mentálhigiénés program összeállításánál, alapvető program elemeket rögzítettünk.

A mentálhigiénia feladatkörébe tartozó tevékenység:

- a pszichés működési zavarok megelőzése
- az egészséges lélektani folyamatok és személyközi kölcsönhatások fejlesztése
- az egészség érdekében történő mozgósítás.

Az iskolában folyó mentálhigiénia (lelki egészségvédelem) célja nem más, mint az, hogy az iskolai közösség minden tagja (tanár, diák, technikai személyzet) jól érezze magát és lehetőségeivel, adottságaival megfelelően éljen. A tanulók önismerete, közösségi érzékenysége, toleranciája fejlődjön. Fejlődést mutassanak az érzelmi intelligencia területén.

A mentálhigiénia központi fogalma a prevenció, a megelőzés.

- Elsődleges prevenció, mindazon tevékenység, amellyel olyan feltételeket teremthetünk, hogy a különböző lelki megbetegedések ne alakuljanak ki.
- A másodlagos prevenció a betegségek korai felismerését és lehetőség szerinti kezelését jelenti.
- A harmadlagos prevenció a betegségekből adódó károsodások csökkentését és megszüntetését jelentheti.

A mentálhigiénia szempontjából a tanulói közösség 60%-a „átlag”, azaz problémával nem rendelkező iskolai szereplő. Az elsődleges prevenció eszközeivel tudunk mentálhigiénés feladatokat elvégezni. Az átlagban talált devianciák lehetnek figyelmeztető jelek, amelyeket korai felismeréssel kiemelhetünk. A tanulói közösség további 30%-a hátrányos helyzetűek. Döntően társadalmi háttérben nehezített körülmények között élnek (szociális nehézségek, alacsony iskolai végzettség). Speciális pedagógiai programokkal lehet esélyegyenlőségüket biztosítani. A tanulói közösség kb. 10%-a tartozik a veszélyeztetettek közé. Döntően családon belüli problémák jelentkeznek ezen esetekben. Egyértelműen gyermekjóléti szolgálat ellátási területébe tartoznak. Iskolai keretek között a szolgálat és az ifjúsági felelős együttműködésére van szükség.

Az iskolai mentálhigiéné több tényező együttes hatása, amelynek tudatos fejlesztése szükségyszerű. Elsődleges a **mentálhigiénés szemlélet kialakítása**, elfogadtatása. A mentálhigiéné társadalmi szükségességét igazolja, hogy

- a gazdasági helyzet megváltozásával a társadalom polarizálódott
- a hagyományos értékek szerepe csökkent, a társadalom egésze által elfogadott ideológia hiányzik

- az emberi kapcsolatok leépültek, érdekeltség szerint működnek
- társadalmi, életszínvonalbeli elégedetlenségnek lehetünk részesei.

A nevelés általános rendszerében is szükségessé vált a mentálhigiénés szemlélet befogadása, mert

- lassúbb, éresre időt adó előrehaladást kell szorgalmazni
- a követelmények, elvárások és tanulási technikák differenciálódásával megnövekedik a nevelés befogadóképessége.

A szemléletváltás a korai felismerés, a korai segítségnyújtás lehetőségét adja, a tanulók jobb közérzetének elérését, majd tanulmányi eredményeik javulását, nagyobb sikerességet eredményezhet. Az eredményesség a pedagógus munkájára is pozitívan hat. A mai társadalom a pedagógusoktól az alábbiakat várja el:

- személyiségfejlesztő, formáló funkciót
- oktató, ismeretátadó funkciót
- a családi szocializáció hiányosságait korrigáló funkciót
- zavart felismerő, diagnosztikai funkciót
- a családdal kapcsolattartó, családgondozó funkciót
- a gyermek személyiségfejlődési, magatartási problémáit helyreigazító funkciót.

Az intézmény mentálhigiénés programjának összeállításakor figyelembe vettük a következőket:

- tanulói összetétel
- hátrányos helyzetűek száma
- veszélyeztetettek száma
- a tanulók családi hátterének jellegzetességei
- szülői iskolázottság
- anyagi körülmények
- városi és vidéki lakókörnyezet
- tanulók egészségügyi jellemzői.
- tantestület nagysága, pedagógusok speciális képzettsége
- gazdasági, technikai feltételek
- iskolai hagyományok
- nevelési program elsődleges céljai
- mentálhigiénés identitás, mentálhigiénés képzetek száma.

Az iskolaszereplők (diák, pedagógus, szülők iskolai dolgozó) mentálhigiénés fejlesztésének lehetőségei

Pedagógus

- mentálhigiénés továbbképzés
- konfliktuskezelés
- csoport eszmegbeszélés
- munkán kívüli helyzetekben való találkozások.

Fontos annak a szemléletváltásnak a megteremtése, amely által

- növekszik a gyermek viselkedésével szemben érzett felelősség
- fokozódik a bizonyosságérzés, hogy a gyerekekre hatással lehetünk
- növekszik a szocializációs aktivitás
- a problémák megoldásában, a feltételek megváltoztatása erősödhet.

A pedagógusok naponta többféle konfliktus megoldásával kerülnek szembe:

- pedagógusok közötti konfliktus (szakmai vagy személyes)

- pedagógus és szülő közötti konfliktus
- pedagógus és tanuló közötti konfliktus
- tanulók közötti konfliktus.

Ezen konfliktusok kezelésében jártasságot lehet szerezni, amely technika a tanulók körében is továbbadható és mintaértékű.

Esetmegbeszélések lehetőségének megadása, közös gondolkodás, több szempontú megoldások keresése a pozitív közérzet, a pszichés megerősítés sajátos eszköze. A vélemények kicserélése, ütköztetése, olyan vitakultúra elsajátítását eredményezheti, amely a tanulók között is használható. A másokkal megtörtént pedagógiai szituációba való beleélés, beleképzelés, megoldáskeresés, bizonyos nevelői attitűdöket erősíthet, viselkedéskultúrát fejleszthet. Mások ütközéseit, különösen, ha hasonlóak a sajátjainkhoz, világosabb, érzelemtől mentesen gondolhatjuk végig.

Diákok

A cél, hogy a tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit. Fontos, hogy megismerjék:

- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét,
- az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram
- fittség megőrzése szempontjából való fontosságát,
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság
- elérésében.

Pszichohigiénés nevelés keretében fontos,

- az egészség (testi, lelki, szociális jólét) teljes tartalmi elfogadtatása
- képességek, készségek fejlesztése
- saját felelősség felismertetése, egyéni és közösségi sférákban
- döntések és következményeik kauzális összefüggésének megláttatása
- magas szintű önismeretre való törekvés
- fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre nevelés
- interaktív órák
- diákönkormányzat közreműködésének növelése.

A szociálhigiénés nevelés elengedhetetlen része a stressz- és feszültségoldás metódusainak, technikáinak megismertetése.

Fontos tájékozódni az egyéni és közösségi kapcsolatrendszerekről. Lelki és szociális veszélyeztetettségről készült felmérések, felhívják a figyelmet azokra a tanulóakra, akik lelki vezetést igényelnek, az esetlegesen felszínre még nem kerülő problémák esetében is.

Az osztályokban készült szociometriai felmérések azt a folyamatot segíthetnék, hogy a pedagógus konzultánssá váljon, és az osztály tanulói feladatvállaló, szervező egyéniséggé váljanak. Az osztály „szószólói” „feladathordozókká” válhatnak. Az osztályfőnöki órák személyiségfejlesztő, közösségfejlesztő hatásait erősíteni kell. A felmérések eredményeit szakember (pszichológus, mentálhigiénikus) segítségével lehet kiértékelni, hogy csoportvezetési, csoportkezelési technikák fogalmazódjanak meg.

Az egészség teljességében való elfogadtatása, megtervezett osztályfőnöki órákat igényel. Az órák sikerességét csak akkor lehet várni, ha a diákok aktív közreműködését igényli. Az egészséges életmód fontos eleme a rendszeres mozgás és sport. Elsődlegesen fontos, hogy a tanrendbe beiktatott testnevelés órákon maradéktalanul részt vegyen mindenki, akinek egészségügyi korlátozottsága tartósan vagy aktuálisan nincs. A testnevelés órák szakmaiságát a pedagógus garantálja, de beépíthető a diákság igénye szerinti kérés is. Időnként „igénylistát” lehet

kérni a tanulóktól, vagy diákönkormányzattól. Mozgáshiányos életünkben fontos, hogy a tanulók kihasználják és élvezzék a testnevelés órák feszültségoldó, megújító hatását. Az órákon való részvétel feltétele annak, hogy

- a tanulók eljussanak a természetes mozgások elsajátításában és végrehajtásában olyan szintre, hogy arra építeni lehessen szellemi fejlődésükben
- egyéni adottságuknak megfelelően kondicionális fejlődés legyen látható
- a mozgást a koncentrációképesség, az önuralom, az akar fejlesztés eszközeként használják.

Sportolási lehetőségként az alábbiakat tudja az iskola felkínálni:

- Kondicionáló torna
- Kosárlabda
- Kézilabda
- Floorball
- Labdarúgás, teremfoci
- Röplabda
- Tollaslabda
- Asztalitenisz
- Alakformáló torna, aerobic
- Úszás

Konditerem használatának lehetősége adott, ahol igény szerint személyre szabott edzésterv készülhet. Természetjáró szakosztály működik az iskolában és rendszeresen kerül sor túrák szervezésére. Nyáron vízi tábor, télen sí tábor szervezésére van lehetőség.

Szülők

Mentálhigiénés szempontból fontos, hogy a szülői háttér is tudjon az iskolában folyó munkáról. Tájékoztatással, érdeklődéssel, részévé váljon az iskolai munkának. Tudjon azokról a lehetőségekről, amelyekkel segítheti a tanulókat. A család meghatározó szerepe, az iskolai keretek között is megmarad. A családról több információt tudva, együttműködést kérve, eredményesebb, hatékonyabb pedagógiai munka végezhető. A szülőnek tudnia kell, kihez fordulhat információért, segítségért.

Technikai dolgozók

Munkájuk szükségességét és eredményeit a tanulókkal, pedagógusokkal is ismertetni kell. Megbecsülésük, elismerésük az iskolai jó közérzet részét kell, hogy képezze.

Mentálhigiénés szempontból fontos, hogy az oktatási intézmény rendelkezzen egy olyan helyiséggel, ahol személyek közötti beszélgetés, megbeszélés történhessen. Fontos ezekben az esetekben az intimitás, a problémaorientáltság, a személyek azon joga, hogy kívülállók ne zavarják meg az interaktivitást.

Célok	Feladatok	Kritériumok
A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása	Komplex intézményi mozgás-program tanévre aktualizált feladattervének kialakítása és megvalósítása.	Az aktív, mozgásos tevékenységek az iskolai élet minden területét fogják át.
Az egészséghez és az egészséges környezethez való igény kialakítása	Annak tudatosítása a tanulóknban, hogy az élethossziglani öntevékeny testedzés, az önálló sportolás és a motoros önkifejezés fontos eszköze a személyiség fejlesztésének és a lelki egészség megőrzésének. A saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulóknban az egészségtudatos, az egészség- megőrzést preferáló magatartás fontos része.	
Önismeret, önuralom, a társadalmi normák szerinti viselkedés és pozitív gondolkodás kialakítása	A stressz- és feszültségoldás alapvető fontossága az interperszonális kapcsolatok kezelésében.	
A biztonságos életvezetés elsajátítása	Annak tudatosítása, hogy az egészségtudatos magatartásra szocializálásnak szerves része a lelki egészség erősítése és fejlesztése, a szükséges prevenciók folyamatok és tevékenységek kialakítása.	

Az egészségnevelés várható eredményei

- Az egészségtudatos, fizikailag aktív – egészségmegőrzésre épülő – motoros tevékenységekben, személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.
- A stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.
- A közösségért tenni akaró, együttműködésre képes jövő nemzedék kialakulása.
- Önismeretében magabiztos, tevékeny, harmóniára törekvő egyéniség megerősödése.
- Toleráns, ismereteket alkalmazó oktatási közösség eredményes működése.

2.5. Az iskola környezeti nevelési programja és elvei

Az iskolai környezeti nevelés célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése. A környezeti nevelés a természet és benne az emberi társadalom harmóniájának megőrzését, fenntartását célozza. Célja a természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása. A környezeti nevelés tartalma világszerte, így Magyarországon is kiszélesedett: a fenntarthatóságra, az emberiség jövőjének biztosítására irányul.

Gondot kell arra fordítanunk, hogy diákjaink a jövőben mindennapi életvitelükben képesek legyenek a bonyolultabb természeti, társadalmi, gazdasági és politikai konfliktusokat kezelni, hozzájárulni azok megoldásához. Mindehhez az empirikus úton szerzett ismeretek, saját tapasztalatok elengedhetetlenek. Iskolánk fenntarthatósági törekvései révén elnyerte az Ökois-

kola címet, melynek megtartása mellett fontosnak tartjuk fenntarthatósági törekvéseink folytatását, és az Örökös Ökoiskola cím elnyerését. Ezen célok megvalósításához aktív kiscsoportok és tágabb közösségek kialakítása szükséges. Előtérbe kerülnek azok a tanulás-szervezési módszerek, amelyek során felerősödhet a társas részvétel, felértékelődhet a felelős együttműködés.

Meg kell alapoznunk tanítványaink környezeti erkölcsét, társadalmi-természeti felelősségét, formálnunk kell alakuló értéktudatát, a személyes és a közös felelősségtudat alapjait. A fenntarthatóságra nevelés kiterjed a testi-lelki egészségnevelésre, a társas készségek (mindegyiknek előtte a konfliktuskezelés, döntés, együttműködés) fejlesztésére és a mentálhigiénés nevelésre is.

A fenntarthatóságra nevelés iskolai gyakorlatában harmonikusan ötvöződik a környezet-tudományi és a társadalomtudományi ismeretek köre. A környezeti nevelés legfontosabb érték-tartalmai a fenntartható fejlődéssel, a jövő nemzedékek életminőséghez fűződő jogaival, a bioszféra iránti felelősségünkkel kapcsolatosak, ezért hangsúlyosan erkölcsi-etikai irányultságúak, attitűdöket és szokásokat formálók.

ISKOLÁNK KÖRNYEZETI ÉS FENNTARTHATÓSÁGRA VALÓ NEVELÉSI ALAPELVEI

A környezeti nevelés:

1. legyen az egész életen át (élethosszig) tartó,
2. intézményes és nem-intézményes formában egyaránt fontos,
3. legyen interdiszciplináris (tudomány- és tantárgyközi megközelítés),
4. legyen „lokális” és „globális” egyszerre,
5. legyen rendszerszemléletű:
  - a világ egy rendszer, amiben minden mindennel összefügg
  - nincsenek egymástól független folyamatok
  - minden kérdés soktényezős, túl bonyolult az egyszerű megoldáshoz
6. neveljen problémamegoldásra,
7. neveljen együttműködésre:
  - a környezeti munka tipikusan csapat-munka
  - komplex gondok megoldásához több ember komplex gondolkodása szükséges
  - a Föld nem az enyém, a Föld a miénk
8. legyen multikulturális
9. legyen „aktuális” és „jövő orientált” egyszerre
10. neveljen új értékrendszerre.

A KÖRNYEZETI ÉS FENNTARTHATÓSÁGRA NEVELÉS PEDAGÓGIAI CÉLKITŰZÉSEI

- szemléletformálás és ezzel együtt a környezettudatos gondolkodás kialakítása, a fenntartható fejlődés előmozdítása
- természettudományos és technikai kompetenciák kialakítása, fejlesztése: megfelelő ismeretek és módszerek felhasználásával a természet jelenségeinek, folyamatainak, várható következményeinek leírása, magyarázata
- a természettudományos tudás alkalmazása a mindennapi élet során, különös tekintettel a fenntarthatóságra, a természettel hosszú távon is összhangban álló társadalom feltételeinek ismeretére, ebben az egyéni és közösségi felelősségre
- helyi környezeti problémák megismertetése, aktív részvétel ezek megoldásában, illetve a helyi környezeti értékek megismertetése és megővésükre nevelés

A KÖRNYEZETI NEVELÉS TEVÉKENYSÉGELEMEI A FENNTARTHATÓSÁG ÉRDEKÉBEN

1. A pedagógusok kompetenciájának fejlesztése (háttérismeret, szaktudás, hatékony módszerek)
2. Az egyén szerepe
  - elengedhetetlen a szükséges ismeretek megszerzésében
  - szemléletváltás, felelősségvállalás
  - tudásmegosztás
  - együttműködés.
3. A települések működésébe való környezettudatos bekapcsolódás
  - fenntartható termelés és fogyasztás egyensúlya
  - megújuló erőforrások preferálása
  - szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás
4. A civil szervezetek és a fenntarthatóságra nevelés
  - a társadalmi kezdeményezésű szerveződések meghatározó jelentőségűek
  - feladatuk, szerepük: kutatás, kiadványok megjelentetése, szakképzés.

A KÖRNYEZETI NEVELÉS SZÍNTEREI ISKOLÁNKBAN

Az iskolánk környezeti nevelése két szinten valósul meg. A tanórai és a tanórán kívüli nevelés tevékenységei a következők:

Tanórai nevelés, az egyes tantárgyak keretén belül

A környezeti nevelés során felértékelődik a tantárgyak közötti integráció, a különböző tantárgyak ismeretkészletét összekapcsoló, harmonizáló pedagógiai törekvés. Ezzel párhuzamosan erősödik egy szintetizáló, összefoglaló tantárgy iránti igény is.

Általános célként határozhatók meg:

- a tantervi követelmények elsajátítása, ezen felül aktuális kutatási folyamatok megismerése,
- az alapvető ismeretek és képességek megtanítása, készségek kialakítása különös tekintettel a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek előnyben részesítése által, a diákok életkori sajátosságaihoz alkalmazkodva, illetve saját tapasztalataikra támaszkodva.
- mindezekkel a motiváció fokozása,
- irányadás a természettudományos és műszaki pálya iránt érdeklődő - különös figyelemmel a tehetségekre -, az ilyen jellegű pályán tovább tanulni szándékozó tanulóknak, a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációjuk sikerességéhez,
- valamennyi tanulónak olyan összefüggéseken alapuló információk nyújtása, magatartásformák elsajátítása, melyek hozzájárulhatnak környezetünk megóvásához, természeti értékeink megőrzéséhez, továbbá természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához
- Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.

További célok:

Biológia: a tanulók

- ismereteikre alapozva el tudjanak mélyülni az élő természet belső rendjének, a szerveződési szintek működése fontosabb módjainak és funkcióinak, az ember testi-lelki egészségét fenntartó tényezőknek a megismerésében
- ismereteik alapozzák meg a környező élővilág és saját szervezetünk jelenségeinek megértését
- ismereteik felhasználásával váljanak képessé az élővilágban lejátszódó folyamatok működésének megértésére, befolyásolására,
- ismerjék fel, hogy a különböző szerveződési szintű élő rendszerek eltérő módon, de egymással összefüggésben működnek
- tudják, hogy az élőlények és az életközösségek változatossága, a biológiai sokféleség megőrzendő természeti érték. Lehetőség szerint kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, a nemzetiségek és a nyelvi-vallási etnikumok szerepének értékelése, a másság elfogadása
- tudják, hogy a biológiai, és az ezzel összefüggő természeti, társadalmi és gazdasági rendszerek szoros kapcsolatban állnak,
- legyenek képesek rendszerszemléletű gondolkodásra az alkalmazhatóság praktikumának vonatkozásában
- tudják, hogy a fenntartható gazdálkodáshoz a természettudományos ismeretek nélkülözhetetlenek
- tisztában legyenek az élővilág állandóságának és változékonyságának alapjaival
- ismerjék az élővilág egységét, az ember helyét az élővilág evolúciójában, rávilágítva fajunk különleges helyzetére: szabadságunkra és felelősségünkre
- tudásuk legyen átfogó és aktuális, legyen ismeretük a jelen főbb kutatási tevékenységeiről, legyen igényük ismereteik folyamatos aktualizálására, frissítésére
- legyenek kritikusak az áltudományos, az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes, illetve a technikát, a termelést az emberi szempontok és a környezeti fenntarthatóság fölé helyező megnyilvánulásokkal szemben.
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére,
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.

Kémia: a tanulók

- alkalmazzák tudásukat a napi életüket érintő kémiai problémák kritikus végig gondolására
- kémiai alpműveltségük birtokában felismerik a természettudományos problémákat, értelmezni tudják a környezeti folyamatokat, érzik e folyamatokban betöltött szerepüket és felelősségüket.
- felnőtté válva képesek legyenek majd otthonuk, környezetük állapotával kapcsolatban megalapozott döntéseket hozni, a fenntarthatóság szempontjainak figyelembevételével
- kémiai ismereteiknek köszönhetően tudatos fogyasztóvá, felelős és kritikus állampolgárrá válhasson, aki tudása révén védett az áltudományos, gyakran manipulatív információkkal, illetve a téves vagy hiányos tájékoztatással szemben.
- kémiai alpműveltségük révén értsék, hogy a kémiával kapcsolatos területek (vegyipar, a gyógyszer-, élelmiszer- és kozmetikai ipar) művelése milyen perspektívát jelent globális és nemzeti szinten, az egyéni életminőség változása, illetve a személyes karrier szempontjából
- tudásuk, mely saját tapasztalatokon is nyugszik, legyen átfogó és aktuális, legyen ismeretük a jelen főbb kutatási tevékenységeiről is

- legyenek képesek problémákat felismerni, azok kiváltó okait számba venni, megoldási javaslatokat tenni, a mindennapi élet során rutinszerűen alkalmazni természettudományos ismereteiket
- legyenek képesek a lényeges környezeti elemek (víz, levegő, talaj) egyszerű vizsgálatára, kapott eredmények értékelésére
- legyen kritikus az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben.

Fizika: a tanulók

- ismerjék meg az élő szervezetekre káros fizikai hatást (sugárzás, zaj, rezgések) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit,
- tudatosítsák annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat csak felelősséggel szabad felhasználni,
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra,
- az elsajátított műszaki ismeretek birtokában legyenek képesek a hétköznapi életben fellépő problémák felismerésére, megoldására.

Földrajz: a tanulók

- érezzék felelősségüket a szűkebb és a tágabb természeti, illetve társadalmi környezet iránt
- értékeljék a globalizálódó gazdasági, társadalmi és környezeti folyamatokat
- ismerjék azokat a környezetre ható gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő,
- ismerjék meg az emberiség egész bolygókra kiterjedő természetátalakító tevékenységét, az ebből fakadó, szintén világméretű természeti és társadalmi problémákat úgy, hogy egyben használható támpontokat kapjanak e problémák megoldásainak következő évtizedekben várható irányaihoz is.
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit,
- ismerjék meg és őrizték a természeti és ember alkotta táj szépségeit, törekedjenek az egyén, a közösségek és a természet harmóniájának megőrzésére
- szerezzenek tapasztalatokat a közvetlen és tágabb élő és élettelen környezetükről.

Magyar nyelv és irodalom: a tanulók

- fejlődjön ki bennük az esztétikai, erkölcsi érzékenység,
- törekedjenek a szakmai nyelvi igényes, pontos használatára írásban és szóban egyaránt,
- szomszédos államok és a határon túli magyarság viszonyának feltárása, nemzeti sorskérdések megismerése,
- alkotók vállalhatatlan politikai és morális szerepvállalásának feldolgozása.
- határon túli irodalom megismerése

Történelem: a tanulók

- legyenek tisztában az emberi tevékenységek természetátalakító következményeivel,
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket,
- tudatosuljon bennük az egyén, a társadalom felelőssége a problémák kialakulásában, azok elhárításában
- legyenek felkészülve a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására.

- szembesüljenek a népek, népcsoportok, nemzetiségek hátrányos megkülönböztetésének, ki-
rekesztésének veszélyeivel
- XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek
megismertetése

Idegen nyelv: a tanulók

- ismerkedjenek meg a fenntarthatóság fogalmával és az ehhez kapcsolódó idegen nyelvű
szavakkal és kifejezésekkel
- ismerjék meg az ENSZ fenntarthatósági céljait
- ismerjék meg más népek környezettudatos magatartását.

Matematika: a tanulók

- tudják a környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálni,
- matematikai eszköztárukat alkalmazzák a természettudományi és műszaki pályára való ori-
entáció során
- tudjanak környezeti mérések eredményeit értelmezni, az eredmények összehasonlítására
statisztikai módszereket alkalmazni,
- képesek legyenek a reális becslésre, tudjanak rendszerben gondolkodni,
- képesek legyenek a valóságból vett példák elemzésére és tudjanak megfelelő következteté-
seket levonni,
- legyenek képesek a dolgok logikus okának és érvényességének megkeresésére,
- legyenek képesek alapvető törvényszerűségek nyomán követésére, az egyes elméleti mo-
dellek igazolására, a mindennapi életből vett empirikus tapasztalatok útján.

Testnevelés: a tanulók

- legyenek tisztában a környezetszennyezés egészségre gyakorolt káros hatásainak követke-
zményeivel

Ének-zene: a tanulók

- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban,
- vegyék észre a zene közösségteremtő, közösség erősítő szerepét.

Vizuális kultúra: a tanulók

- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit,
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát,
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témakörben,
- ismerjék a helyi népi építészeti emlékeket.

Digitális kultúra: a tanulók

- legyenek tisztában a szakmai ártalmak emberi szervezetre gyakorolt káros hatásaival,
- legyenek tisztában az IKT eszközök hasznosságával, esetlegesen a környezetre, a társada-
lomra jelentkező hatásaival,
- ismerkedjenek meg a fogyatékos emberek mindennapi problémáival és tanulják meg, ho-
gyan segíthetik őket az informatika eszközeivel,

Gazdasági ismeretek: a tanulók

- legyenek birtokában a környezetvédelmi ismereteknek,
- ismerkedjenek meg a fenntartható gazdaság fogalmával,
- ismerjék meg a tudatos fogyasztói magatartás összefüggéseit,

- tudjanak elemezni környezeti problémákról készített összegzéseket,
- legyenek képesek összehasonlító grafikonokat készíteni.

Kollégium: a tanulók

- legyenek képesek pozitív környezettudatos döntéseket hozni és azokat megvalósítani,
- tudjanak a környezettel harmonikus életvezetést, pozitív jövőképet kialakítani.

A tantárgyak lehetőségeinek kiegészítése osztályfőnöki teendőkkel

Az osztályfőnök személyisége meghatározó a tanulók környezettudatos magatartásának kialakításában. Összefogja a szaktárgyak idevágó tevékenységeit és koordinálja a tanórán túlmutató programokat, lehetőségeket. Az osztályfőnöki órákon, közös kirándulásokon, vetélkedők alkalmával kiegészítheti, összefűzheti a környezetvédelemmel kapcsolatos ismereteket a fenntartható fejlődés érdekében.

Teendője sokszínű és a nevelése kiterjed

- a környezet megóvására,
- életmódminták elemzésére, értékrendek kialakítására,
- Felelős állampolgári szerepekre való felkészítés az Alaptörvény környezet védelméről szóló cikkeinek értelmezése által.
- személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére,
- A környezetért felelős egészségorientált életvitel elősegítése a komplex intézményi mozgásprogramban szereplő feladatok megvalósítása által.
- helytelen szokások kialakulásának megelőzésére, a már kialakult viselkedésmódok esetén a megoldáskeresésre
- megelőző tevékenységek fontosságának hangsúlyozására,
- civil szervezetekkel való kapcsolattartásra.

Tanórán kívüli programok:

- Neumann Napok: minden évben megrendezésre kerülő program, mely során neves előadók, kutatók, közéleti személyek tartanak előadásokat diákjainknak a tudományok valamennyi területéről, így bővíthetik a tanórákon elsajátított környezetvédelemmel kapcsolatos ismereteiket, kiegészíthetik szociológiai, erkölcsi, etikai ismertekkel is.
- iskolai kiállítások: jeles napok alkalmából (Föld napja, biodiverzitás napja, állatok világnapja, fák napja) rajz-, fotó-, poszter-kiállítás tekinthető meg iskolánk aulájában, melyekkel célunk a tanulók figyelmének felkeltése, egyes problémák, jelenségekre való ráirányítása, ismereteik bővítése
- faliújság: az iskola több pontján is aktuális ismeretekkel, új információkkal gazdagodhatnak tanulóink, nemcsak környezetvédelmi, de egyéb természettudományos téren is
- tanulmányi kirándulások, táborok: a tanév során minden osztály tanulmányi kiránduláson vesz részt, ezen felül egyes szervezett kirándulások, versenyek (pl.: Eged-hegyi túraverseny), vízitáborok is jó alkalmat adnak a környezetünk megismerésére, a városi, épített környezetben kívüli jelenségek megfigyelésére, tapasztalatok gyűjtésére, a környezetben lejátszódó folyamatok pontosabb megismerésére, védett értékeink szépségeinek felfedezésére. Ezen kirándulások időpontja éves munkatervben kerül rögzítésre.
- erdei iskola szervezése a hetedik és nyolcadik osztályos tanulók számára.
- a tanórán kívüli környezetben diákjaink demokráciának fejlesztése során a természeti környezet értékeinek megismerésén túl különleges hangsúlyt kap ezen értékek megóvása.

- szelektív hulladékgyűjtés: a papír és a műanyag hulladék, az elem és az alumínium doboz szelektíven való gyűjtése az iskola több pontján elhelyezett gyűjtőpontokon lehetséges
- az iskola környezetének parkosítása, a biológiai sokféleség bemutatása, madáretetők kihelyezése, a zöld környezet fontossága, kikapcsolódási, rekreációs szerepének hangsúlyozása szintén fontos elem tanórán kívüli programjainknak.
- Fenntarthatósági Témahét szervezése
- Európai Hulladékcsökkentési Hét szervezése
- Szakkörök, versenyek, hagyományőrző programok
- Pályázati programok
- Iskolán kívüli helyszínek a város és szűkebb környezetünk kiemelkedően környezetvédelemmel, egészség megőrzéssel foglalkozó intézményei.

AZ ISKOLAI KÖRNYEZET

A példamutató iskolai környezet tényezői:

- termék, folyosók, mellékhelyiségek és udvar tisztasága és esztétikus kialakítása
- folyosókon, lépcsőfordulóknál növények, tanterekben élősarok
- anyag- és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés
- szabadtéri osztályterem kialakítása az iskola kertjében
- egészséges élelmiszereket árusító iskolai büfé
- gyalogos és kerékpáros közlekedés ösztönzése
- szelektív hulladékgyűjtés
- kerti zöld hulladék komposztálása az iskola kertjében
- pedagógusok és technikai dolgozók példamutatása
- iskolai média zöld rovatai

Az egészséges iskolai környezet elérése és folyamatos biztosítása érdekében rendszeres értékelés-ellenőrzés folyik valamennyi iskolaépületünkben, mely kiterjed az iskola külső és belső rendjére.

A FOGYASZTÓVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS ISKOLAI FELADATOK

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

„A fogyasztóvédelem célja a fogyasztói kultúra fejlesztése és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.” (NAT)

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az iskolában

- az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásai (gazdasági ismeretek, gazdasági és pénzügyi kultúra, vállalkozások, közgazdasági technikai képzés tantárgyai, biológia, földrajz, kémia, osztályfőnöki óra)
- Pénz7 témahét
- tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények, szakkörök, kirándulások)
- iskolán kívüli helyszínek (üzletek, bankok egyéb szolgáltató intézmények látogatása)
- hazai és nemzetközi együttműködések (iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel).

Módszertani elemek

Készségek fejlesztése: kritikus gondolkodás, az egyéni és csoportos döntéshozás és a problémamegoldás. A módszereknek tartalmazniuk kell az egyén és a társadalom viszonyáról szóló információgyűjtést, feldolgozást és a feldolgozott információk alapján való döntést és a végrehajtás módszereit. A diákok a módszereket minél többször valós helyi és globális problémákon keresztül alkalmazzák.

Feladatok

Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakítása, a jogukat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő tanulók képzése.

A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése.

A fogyasztás során fontos a tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése, a döntésre való felkészülés.

A környezetünkben lejátszódó folyamatok megértése, a minket körülvevő anyagok ismerete, élelmiszerek, étrendkiegészítők összetevőinek, természetes, illetve mesterséges komponenseinek megismerése, azok tulajdonságainak, élettani hatásaik behatóbb tanulmányozása hozzájárul az egészségtudatos étrend, életmód kialakításához, a felelősségteljes, tudatos fogyasztói és vásárlói attitűd kialakulásához. Ezzel nagymértékben hozzájárulhatunk tanulóink, felnövekvő generáció, mint leendő családfők egészségének megőrzéséhez. Segíthetjük a diákokat, fiatal felnőtteket az őket ért hatások (reklámok) néhol félrevezető, megtévesztő információáradatában való eligazodásban.

Képessé kell, hogy váljanak olyan döntések meghozatalára, mely csak kellő információ birtokában hozható meg. A tanórákon elsajátított ismeretanyag és a tanórán kívüli foglalkozásokon szerzett kiegészítő információk segítségével ehhez segíthetjük hozzá diákjainkat.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket a területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot. Az iskolai programokban a helyes értékrend kialakítására kell a hangsúlyt fektetni.

A középiskola befejezésekor a diákok értsék és saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat: környezettudatos fogyasztás, tudatos, kritikus fogyasztói magatartás, fenntartható fogyasztás.

ERŐFORRÁSOK AZ ISKOLÁN BELÜL

Tanárok: fontos, hogy az iskola minden tanára környezettudatosan viselkedjék, magatartása váljon példaértékűvé a tanulók számára. A globális gondolkodásmód eléréshez, a tanórán nyújtott ismeretek hasznosulásának elősegítéséhez fontos a kollégák közötti együttműködés, fontos a környezeti nevelés és oktatás céljának közös szemléletben történő megvalósítása.

Diákok: Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon a környezetére és társait is figyelmeztesse a környezettudatos, kulturált magatartásra. Ebben a munkában kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt érdeklődő és elkötelezett tanulóknak.

Tanárok és diákok együttműködése nélkülözhetetlen és vitathatatlan a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és kialakításában.

Szülők: A környezeti nevelés nélkülözhetetlen területe a szülői ház. Fontos, hogy a szülők megerősítsék és segítsék gyermekük környezettudatos magatartását, amit iskolánk közvetíteni kíván.

ERŐFORRÁSOK AZ ISKOLÁN KÍVÜL

Az együttműködés fontossága más intézményekkel nagyon fontos a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából.

- A környezeti neveléssel foglalkozó intézmények meglátogatása színesebbé teszi a tanórán kívüli környezeti nevelési programunkat (múzeumok, nemzeti parkok, kiállítások).
- A civil szervezetekkel való együttműködés (előadások, programok, továbbképzések).
- Rendszeresen pályázunk környezetvédelmi témában és az elnyert összeget teljes egészében a pályázott területre fordítjuk.

JÖVŐKÉP

A környezeti nevelési kutatások eredményeinek elemzése azt mutatja, hogy a környezeti ismeretek önmagukban nem elegendők. Környezettudatos életvitelt azok a személyek tanúsítanak, akik azon túl, hogy pontos ismereteik és fogalmaik vannak a környezetről, az aktuális környezetvédelmi problémákról és tennivalókról képesek a célok érdekében felelősen cselekedni, sőt hisznek is tevékenységük jelentőségében.

Iskolánkban kiemelten fontos feladatunknak érezzük, hogy diákjaink szemléletén alakítsunk, környezet- és természetszeretetüket formáljuk, megszilárdítsuk. A szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden programunkat átítatja a természet szeretete és az érte tenni akaró elkötelezett cselekvés.

2.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja. A közösség megteremtésének mindig az egész intézmény érdekeiből, céljaiból, törekvéseiből és egységes pedagógiai stílusból kell kiindulnia és táplálkoznia. Fontos, hogy az egyén közösségben való fejlesztése az egyénnel való sokoldalú személyes törődéssel, egyéni bánásmóddal szervesen összekapcsolódva valósuljon meg. Az iskolai munkának nincsen egyetlen olyan mozzanata sem, amely egyúttal ne gyakorolna befolyást a közösségi viszonyok fejlődésére is. Az iskolai közösségalkítás legfontosabb tényezője a pedagógusok egységes szemlélete, a nevelési elvek összhangja, a szaktanárok és az iskolavezetés hatékony együttműködése, az iskola valamennyi szereplőjének nyitott, toleráns, kölcsönös bizalomra épülő, sokoldalú kapcsolatrendszere. A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata – a közös célt szem előtt tartva – a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul.

A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS LEHETSÉGES SZÍNTEREI

Család

A család a tanuló mikroközössége, személyiségfejlődésének forrása, legfontosabb eleme, meghatározó kerete. Befolyásolja a tanuló tulajdonságait, értékrendjét, boldogulását, döntő módon hat életére, sorsára. A család alapvető és létfontosságú emberi szükségleteket elégít ki:

intimitás, gondoskodás, szeretet, valakihez tartozás, egzisztenciális biztonság. Ezért a tanuló iskolai közösségben történő beilleszkedésének, harmonikus személyiségfejlődésének elősegítése, támogatása érdekében kiemelten fontosnak tekintjük az iskola, kollégium és a szülők közötti kölcsönös tapasztalatcserét, a sokoldalú és eredményes együttműködést.

Hagyományaink ápolása

Nevelési céljaink és feladataink rendszerében a hagyományok ápolása kiemelt szerepet kap. Fontosnak tartjuk a nemzeti hagyományok méltó megünneplését és az iskolai szokások, hagyományok magas színvonalú ápolását. Hiszünk ezek közösségformáló, identitást erősítő szerepében. Összetartozásunkat szimbolizálja ünnepélyes öltözetünk kiegészítőjeként a lila színű neumannos sál és nyakkendő is.

Az évfolyamrendezvényekkel iskolánk örzi, és lehetőség szerint bővíti hagyományait, erősíti diákokban, szülőkből, pedagógusokban az iskolához tartozás érzését, a neumannos szellemiséget. Az egyes évfolyamok különböző feladatokat vállaltak fel:

- 8. évfolyam: mikulás ünnepség dolgozóink gyerekeinek
- 9. évfolyam: új osztályok bemutatkozása a gólyahéten, tanévzáró ünnepség
- 10. évfolyam: tanévnyitó ünnepség
- 11. évfolyam: diáknapok, ballagtató
- 12. évfolyam: gombavató, végzős bál

Tanórák, tanórán kívüli szabadidős tevékenységek, szakkörök, sportkörök, táborok

Iskolánk fontos célkitűzése, hogy a tanórákon, a tanórán kívüli programokon szerzett tudás, valamint a közösen ünnepelt évfordulók, megemlékezések, nemzeti ünnepek, témahetek gyarapítsák a tanulók hon- és népismeretét, erősítsék identitásukat, támogassák a természeti és társadalmi környezetükért felelős magatartásuk kialakítását. Közös kirándulások, táborok, előadások, a környezet védelmére ösztönző versenyek, ökoprogramok szervezésével elősegítjük, hogy a tanulók bekapcsolódjanak közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.

Az idegennyelv-oktatással, illetve külföldi csereprogramok bővítésével lehetővé tesszük, hogy a tanulók személyesen is részt vegyenek a nemzetközi kapcsolatok ápolásában. Az Európai Parlament Nagykövet Iskolájaként fontosnak tartjuk, hogy a tanulók pozitívan viszonyuljanak a közös európai értékekhez. Legyenek nyitottak, megértők a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, az eltérések iránt, becsüeljék meg ezeket, különös tekintettel a környező országokra és népekre. Ismerjék meg az európai egység erősödésének jelentőségét.

Intézményünk folyamatosan fejlődő informatikai felszereltsége, digitális tantermei, innovációra nyitott pedagógusközössége, korszerű információs és kommunikációs technológiák használata lehetővé teszi, hogy a 21. századi digitális környezetben eligazodó, és azt kritikai módon használó fiatalokat neveljünk.

Táborok szervezésével, továbbképzéseken való részvétellel, a diákközösség munkájában történő bekapcsolódással, valamint a közösségi szolgálat végzésével biztosítjuk, hogy a tanulók közvetlen tapasztalatot szerezzenek az együttműködés fontosságáról, konfliktusok kezeléséről. Iskolánk támogatja a diákok szervezett, illetve szervezett formákon kívüli véleménynyilvánításának lehetőségét. Célunk, hogy a kommunikációs kultúra fejlesztésének középpontjában a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének a képességei álljanak. Fontos legyen egymás megértése, elfogadása, megbecsülése az intelligencia, tolerancia, rugalmasság elve alapján.

Tanórákon és előadások, érzékenyítő programok szervezésével fejlesztjük a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Mentálhigiénés tanácsadással, prevenció foglalkozásokkal, szakemberek meghívásával a káros függőségekhez vezető szokások (rossz táplálkozás, dohányzás, alkohol, drogfogyasztás, játékfüggőség) megelőzésében támogatást nyújtunk a tanulóknak.

Az iskolai sportkörök szervezésével célunk a kötelező tanórákon kívüli sportolási lehetőségek biztosítása, az egészséges életmódra nevelés, a rendszeres testedzés iránti igény kialakítása, a mozgáskultúra fejlesztése. Fontosnak tartjuk az együttműködési készség növelését a csapatjátékok segítségével, a tehetséges tanulók versenyre való felkészítését és versenyztetését, az iskolák és kollégiumok közötti sportkapcsolatok fejlesztését.

Iskolai Diákönkormányzat (IDÖ)

A középiskolás tanulóknál fokozatosan kifejlődik az önálló ítéletalkotás, az iskoláért és a társaikért érzett felelősség. Iskolánkban aktív, sokszínű diákönkormányzati munka folyik a szabadidő szervező pedagógus patronálásával. A diákszervezetnek automatikusan tagja az iskola minden tanulója, mely elsősorban az osztályközösségekre épít. A diákszervezet irányítását az IDÖ önálló munkaterv alapján végzi. Az iskola diákközösségét kb. 100 fő aktív tanuló részvételével mozgósítja. A nevelőtestület véleményének kikérésével évente választja vezetőit, maga dönt saját működéséről, az ehhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról, hatáskörei gyakorlásáról.

Minden évben jól megtervezett program alapján szervezik az életüket, rendezvényeik a közösségfejlesztés, kapcsolatépítés fontos színterei. Ilyen programok a gólyatábor, gólyahét, farsangi bál, diák-vezetőképző táborok, sportversenyek, rendezvények. A diákönkormányzat segít az iskola beiskolázási (pl. részvétel nyílt napi rendezvényeken, pályaválasztási kiállításon) és továbbtanulást segítő programjaiban is.

Az IDÖ rendszeresen együttműködik az iskolavezetéssel, a nevelőtestület tagjaival. A tanulókkal való közvetlen kapcsolattartás érdekében az iskola vezetősége meghívást kap az diákönkormányzat megbeszéléseire.

A tanulók tájékoztató és tájékozódó fóruma az iskolai diákparlament. Ide az osztályközösségek tanévenként küldötteket választanak. A diákparlamenten az iskolavezetés megbeszéli az osztályképviselőkkel a diákmozgalom aktuális feladatait, problémáit. A gyűlésen az iskolavezetőkön valamint a küldötteken kívül jelen lehetnek a nevelőtestület tagjai is.

Az IDÖ fontos szerepet tölt be a diákélet szervezésében, lebonyolításában. Tagjai gondoskodnak a szabadidő hasznos eltöltéséről, képviselik diáktársaikat az őket érintő fórumokon, tanácskozásokon. A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Saját információs és tájékoztatói rendszert hozhat létre és működtethet. A tanulók tájékoztatásának eszköze az iskolarádió, az aulában elhelyezett plazma TV, valamint faliújság, online közösségi média, amelyeken folyamatosan olvashatók az aktuális programok, rendezvények. Az osztályfőnökök rendszeresen, az iskolavezetés iskolagyűlésen tájékoztatja a tanulókat az őket érintő kérdésekről. A tanítási hét egy meghatározott napján az iskolai diákönkormányzat vezetője informálja az osztályok képviselőit. A tanulók a szervezett formákon kívül folyamatosan fordulhatnak véleményükkel, kérdéseikkel a szaktanáruikhoz, osztályfőnökeikhez, az iskolavezetéshez minden kérdés vagy probléma megnyugtató rendezése érdekében.

A diákokat támogatja a szülői szervezet is. Az IDÖ kapcsolatban áll más iskolák diák-szervezeteivel, részt vesznek a számukra hasznosnak ítélt városi és megyei rendezvényeken, továbbképzéseken, táborozásokon.

Iskolai közösségi szolgálat

A nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezése alapján 2016. január 1-jétől az érettségi vizsga megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat teljesítése, melyet a vizsgára jelentkező tanulóknak kell igazolniuk. Az iskolai közösségi szolgálat szervezett keretek között végzett, anyagi érdektől független tevékenység, amely a közösség érdekeit szolgálja, miközben biztosítja a résztvevő diák személyes fejlődését és tanulását. A szolgálatot végző tanuló munkájával nemcsak a köz javára tevékenykedik, hanem fejlődik és tanul is közben: együttműködést, konfliktuskezelést, empátiát, kreatív gondolkodást, felelős döntéshozatalt. A közösségi szolgálat fejleszti a szociális érzékenységet és növeli a közösség iránt érzett felelősségét. Az iskolai közösségi szolgálat szervezése, teljesítése és dokumentálása a jogszabályokban meghatározottak alapján történik.

Az iskolai könyvtár használatának biztosítása

A könyvtár a tanulói és tanári önművelés színtere. A könyvtárhasználati ismeret szinte valamennyi műveltségterület követelményei között szerepel. Arra törekszünk, hogy a könyvtár rendelkezzen az oktatásban hasznosítható információ hordozókkal, nyomtatott és audiovizuális dokumentumokkal. Az állomány gyarapítása a szakmacsoportok igényeinek rangsorolása alapján történik.

Az iskolai könyvtár információforrásaival a tanulás, tanítás meghatározó forrásközpontja, nyitott műhelye. Biztosítja az intézmény pedagógusainak, tanulóinak és nem pedagógus dolgozóinknak a hozzáférést a dokumentumokhoz és az információhoz. A könyvtár szolgáltatásaival segíti a pedagógusok és a tanulók tantárgyi versenyekre való felkészülését, támogatja az iskolai rendezvények, ünnepek megvalósulását. Részt vesz a tehetséggondozásban: a bibliotékák iránt érdeklődő tanulók számára szakköri foglalkozásokat tart és könyvtárhasználati versenyekre készíti fel őket. Az iskola életében közösségi térként funkcionál, ahol színes könyvtári programok, iskolai rendezvények és szakköri foglalkozások valósulnak meg.

Iskolán kívüli tevékenység

A középiskolai tanulóknak kitágult a társadalmi mozgásterük, megnőtt az önállóságuk és ezért sokszor meglazulnak a családhoz fűződő kapcsolataik is. Többször járnak nyilvános helyekre, sok ismeretséget kötnek iskolán kívül. Gyakran kapcsolódnak be iskolán kívüli sportegyesületekbe, tanfolyamokba is. Az iskola, az osztályközösség sokoldalú és tartalmas élete kiegészül az iskolán kívüli hasznos tevékenységekkel. A tanulók így szerzett tapasztalatainak, élményeinek feldolgozásához segítséget nyújthatnak az osztályfőnökök, a szaktanárok és az iskolai mentálhigiénés csoport tagjai (iskola-egészségügyi ellátást végző iskolaorvos és védőnő, iskolapszichológus, gyermek és ifjúságvédelmi felelős, szociális segítő, valamint a RÉV munkatársa).

2.7. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnöki munka feladatai

A NEVELŐTESTÜLET

A nevelőtestület a nevelési-oktatási intézmény pedagógusainak közössége, nevelési és oktatási kérdésekben az intézmény legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve. A nevelőtestület tagja az intézmény valamennyi pedagógusa, igazgatója, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő felsőfokú végzettségű alkalmazottja. A nevelőtestület véleményt nyilváníthat vagy javaslatot tehet a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Ki kell kérni a nevelőtestület véleményét a tantárgyfelosztás elfogadása előtt, az egyes pedagógusok külön megbízásainak elosztása során, valamint az igazgatóhelyettes(ek), szakmacsoportvezetők megbízása, illetve a megbízás visszavonása előtt.

A műveltségi területeknek megfelelően a nevelőtestületben szakmacsoportok működnek, amelyek szakmai, módszertani kérdésekben segítséget adnak a nevelési-oktatási intézményben folyó nevelő és oktató munka tervezéséhez, megszervezéséhez, ellenőrzéséhez.

A nevelőtestület feladata az iskola szakmai koncepciójának a megvitatása és elfogadása, a szakmacsoportok vezetőinek, az igazgatónak, az igazgatóhelyetteseknek a beszámoltatása a feladataik teljesítéséről.

A nevelőtestület döntési jogkörébe tartozik

- A házirend és módosításának elfogadása, az iskolai diákönkormányzat véleményének kikérésével,
- A tanulók magasabb évfolyamba lépésének megállapítása, a tanulók fegyelmi ügyeiben való döntés, a tanulók osztályozóvizsgára való bocsátása, a tanulók felvételével kapcsolatos elvek megfogalmazása,
- A nevelési-oktatási intézmény munkáját átfogó elemzések, értékelések, beszámolók elfogadása,
- A nevelőtestület képviselőjében eljáró pedagógus kiválasztása,
- Az intézményvezetői pályázathoz készített vezetési programmal összefüggő szakmai vélemény kialakítása, az egyhangú döntés szükségességének a meghatározása, illetve jogszabályban meghatározott más ügyek.
- A nevelőtestület határoz a pedagógiai program, valamint az SZMSZ jóváhagyásának megtagadása esetén a bírósághoz történő kereset benyújtásáról.

A felsorolt kérdésekben a nevelőtestület minősített többségű (2/3 arányú) határozatára van szükség. A kollektív döntéseket az igazgató, igazgatóhelyettesek vagy a szakmacsoport vezető(k) készítik elő. Az igazgató felel a nevelőtestület jogkörébe tartozó döntések előkészítéséért, végrehajtásuk szakszerű megszervezéséért és ellenőrzéséért.

A nevelőtestület bevonásával történik

- A pedagógiai programot és a szervezeti és működési szabályzatot a nevelőtestület bevonásával az igazgató készíti el és a fenntartó hagyja jóvá.
- A nevelési és oktatási intézmény éves munkatervét a nevelőtestület bevonásával az igazgató készíti el és a fenntartó hagyja jóvá.
- A továbbképzési programot a nevelőtestület véleményének kikérését követően az igazgató készíti el és a fenntartó hagyja jóvá.

A nevelőtestület feladatkörébe tartozó ügyek átruházása

A nevelőtestület a feladatkörébe tartozó ügyek előkészítésére vagy eldöntésére tagjaiból – meghatározott időre vagy alkalmilag – bizottságot hozhat létre, illetve egyes jogköreinek gyakorlását átruházhatja a szakmacsoportra, szakmai közösségekre, a szülői választmányra vagy más szülői közösségre, illetve a diákönkormányzatra. Az átruházott jogkör gyakorlója a nevelőtestületet tájékoztatni köteles - a nevelőtestület által meghatározott időközönként és módon - azokról az ügyekről, amelyekben a nevelőtestület megbízásából eljár. E rendelkezéseket nem lehet alkalmazni a pedagógiai program, az SZMSZ és a házirend esetében.

A nevelőtestület a pedagógiai programmal és az éves munkatervvel összhangban átruházhatja a következő feladatokat a szakmacsoportokra:

- a szakirányok meghatározását és megválasztását
- a tantárgyaikkal kapcsolatos pályázatok, tanulmányi versenyek kiírását, lebonyolítását, elbírálását, valamint az eredmények kihirdetését
- a tanulók ismeretszintjének felmérését és értékelését
- a költségvetésben rendelkezésre álló szakmai előirányzatok felhasználását
- a pedagógusok minőségi munkájának segítését, a pályakezdő pedagógusok munkájának támogatását, a munkatársi közösség fejlesztését.

A nevelőtestület fórumai

- A nevelőtestület a tanév folyamán rendes és rendkívüli értekezletet tart. A szorgalmi időszakban a hét egy meghatározott napján a harmadik (húszperces) szünetben információs értekezleten vesz részt.
- A nevelőtestület rendes értekezletei a tanévnyitó, félévi, tanévzáró és nevelési értekezletek. A tanévnyitó értekezlet dönt az éves munkaterv összeállításáról, illetve elfogadásáról. A nevelőtestület értekezletét az iskola munkatervében meghatározott napirenddel és időpontban az igazgató hívja össze.
- A rendkívüli nevelőtestületi értekezlet összehívásának nevelőtestületi kezdeményezéséhez a pedagógusok 1/6-odának aláírása, valamint az ok megjelölése szükséges. Az értekezletet tanítási időn kívül a kezdeményezés írásbeli átadásától számított nyolc napon belül össze kell hívni.
- A nevelőtestületi értekezletet az igazgató készíti elő. A nevelőtestület írásos előterjesztés alapján tárgyalja a pedagógiai program, az SZMSZ, a házirend, a munkaterv, az iskolai munkára irányuló átfogó elemzés, beszámoló elfogadásával, valamint a diákönkormányzat SZMSZ-ének jóváhagyásával kapcsolatos napirendi pontokat. Az igazgató az előterjesztés írásos anyagát a nevelőtestületi értekezlet előtt legalább nyolc nappal korábban a tantestület rendelkezésére bocsátja. A belső szabályzatok megváltoztatására is hasonló körülmények között kerül sor.
- A nevelőtestület vonatkozó napirendi pontjához az egyetértési vagy véleményezési jogot gyakorló szülői közösség képviselőjét meg kell hívni. Hasonlóképpen a vonatkozó napirendi ponthoz a véleményezési jogkört gyakorló diákönkormányzat képviselőjét kell meghívni.
- A nevelőtestületi értekezlet levezetője az igazgató.
- Ha a nevelőtestület egyszerű szótöbbséggel hozható döntésénél szavazategyenlőség keletkezik, a határozatot az igazgató szavazata dönti el. A nevelőtestület döntéseit határozatok formájában kell megszövegezni. A határozatokat sorszámozni kell, és azokat nyilvántartásba kell venni.
- A nevelőtestületi értekezleten jegyzőkönyv készül. A jegyzőkönyvet az értekezleten kijelölt személy vezeti. A jegyzőkönyv hitelesítésére a nevelőtestület két tagot választ. A jegyzőkönyvet az igazgató, a jegyzőkönyvvezető és a két hitelesítő írja alá.

AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA CÉLJA

Az ismeretek, a készségek, a képességek bővítése, elmélyítése során sokféle nevelő hatás éri a tanulókat. A tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztését csak tervszerűen kidolgozott nevelési rendszerrel, célirányosan egymásra épített nevelési tartalmakkal lehet megvalósítani. Ebben kiemelkedő szerepe van az osztályfőnöki munkának, amely sajátos feladatokkal és célokkal rendelkezik. Az osztályfőnök és az osztály kötetlen együttlétére szánt intézményes keret, melynek funkciói:

- A tanulók segítése önismeretük fejlesztésében, az önnevelés iránti igényük felkeltésében, személyiségük formálásában, életpályájukra való felkészítésükben.
- A szociális képességek (kapcsolatteremtés, kommunikáció, empátia, kooperáció, konfliktuskezelés) fejlesztése, főként az osztályban megélt saját élmények alapján.
- Szerepvállalás a tanulók iskolában és iskolán kívül szerzett élményeinek feldolgozásában, az ellentmondásos valóságban történő eligazodás segítségével, a felelős állampolgárrá nevelésben.

Az osztályfőnöki munka sokoldalú, megújulást igénylő, a 21. századi diákok igényeihez, szülei elképzeléseihez és a társadalmi elvárásokhoz igazodó, komplex pedagógiai tevékenység. Gazdagítja az osztályfőnök személyisége, értékrendje, nevelési elképzelései. Az osztályfőnökök tevékenységét az osztályfőnöki munkaközösség éves nevelési terve koordinálja.

Az osztályfőnöki munka függ:

- Az osztály érettségi fokától, összetételétől, tagjai kapcsolatrendszerétől, adott szükségleteitől és érdeklődésétől.
- A diákok élményvilágától, az iskolában és iskolán kívül szerzett tapasztalataitól.
- Az osztály típusától.
- Az iskola értékrendjétől, szellemiségétől.

Az osztályfőnöki munka alapvető céljaként tűzzük ki:

- Az önismeret, felelősségvállalás igényének kialakítását a tanulóknál.
- Az egészséges életmódra nevelést, a diákok egészséges, testi, lelki és szociális fejlődésének elősegítését.
- A beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész viselkedést.
- A diákok felkészítését a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű prevenciójára, kezelésére, hogy a káros függőségekhez vezető szokások kialakulását megelőzhessék.
- A családi életre, a felelős örömteli párkapcsolatra nevelést.
- Segítséget a konfliktusok kezelésében, az életminőség javításában, az életvitel arányainak megtartásában, az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtésében, a teljesebb élet megszervezésében.
- A diákok nyitottá és megértővé váljanak a különböző szokások, életmódok, kultúrák iránt.
- Alakuljon ki bennünk a konfliktuskezelés, a humanitárius segítségnyújtás, az együttműködés képessége, a társadalmilag elfogadott viselkedési normák ismerete. A tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelveknek kell lennie egyéni és közös szinten egyaránt.
- Felkészíteni a diákokat a gazdálkodással és pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztésére, a tudatos gazdálkodás készségének a kialakítására, továbbá arra, hogy tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások és viselkedésmódok között. Értsék a fogyasztás gazdaságot mozgató szerepét, saját fogyasztói magatartásuk jelentőségét, felelősségét. Fejlesszék kezdeményezőképességüket, vállalkozói kompetenciájukat.

- Elősegíteni a tanulók környezetük iránt felelős magatartásának, életvitelének kialakítását, a környezettudatosságra nevelést. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzése válják meghatározóvá.
- Felelősséget vállaljanak egyéni vagy közös tetteikért.
- Alakuljon ki bennünk az önművelés igényének és szokásoknak a kibontakoztatása, az egész életen áttartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.
- Törekedjenek a médiatudatosságra, hogy megtanulják szükségleteiknek megfelelően kiválasztani és szintetizálni az információkat, értékelve azok pontosságát, elfogulatlanságát és megbízhatóságát.

Az osztályfőnök feladatai

Az osztályközösség élén, mint pedagógusvezető az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt a munkaközösség vezetőjének javaslata alapján az igazgató bízza meg.

- Az osztályfőnök koordinálja az osztályában tanító szaktanárok munkáját, céltudatosan összehangolja a nevelési tényezőket, fejleszti tanítványai személyiségét, segíti hivatástudatuk kialakítását,
- Az osztályfőnöki munkaközösség-vezető utasításai szerint a tanév elején felméri a tanulók neveltségi szintjét és az évfolyam többi osztályfőnökével együtt nevelési tervet készít,
- Elvégzi az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket, az elektronikus napló vezetését, ellenőrzését. Kitölti a bizonyítványokat, bevezeti a módosításokat. Elvégzi a bizonyítványok és törzslapok nyomtatásához kötődő adminisztrációs feladatokat,
- Ellenőrzi a tanulók közösségi szolgálatának teljesítését, dokumentálja azt,
- Vezeti a tanulói hiányzásokról a statisztikát, elbírálja a hiányzások igazolását. Felhívja a szülők figyelmét, hogy az osztályában járó tanuló egy tanévben maximum három napot hiányozhat szülői igazolással,
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, e-naplóba kerülő érdemjegyeit, az osztály fegyelmi helyzetét. Törekszik az indokolatlan mulasztások és késések megelőzésére, illetve csökkentésére. A fegyelmi eljárásoknál a szervezeti és működési szabályzat szerint jár el,
- Nyomon követi a tanulók személyiségének a fejlődését. Osztályfőnökváltás esetén tájékoztatja az új osztályfőnököt a tanulókról. A félévi és év végi osztályozó értekezlet előtt elemzi a tanulók tanulmányi előmenetelét, személyiségfejlődését. Dönt - az osztályában oktató-nevelő munkát végző pedagógusok javaslata alapján - a tanulók magatartásának és szorgalmának minősítéséről,
- Az osztály közösségi életének kialakításában és fejlesztésében együttműködik az iskolai diákönkormányzattal, a mentálhigiénés csoport tagjaival és az osztályban tanító tanárokkal,
- Látogathatja az osztálya tanítási óráit. Gondot fordít a dolgozatírás, a házi feladatok és egyéb tanulmányi elfoglaltságok egyenletes elosztására. Tapasztalatait és észrevételeit az egységes követelmények, és eljárások érdekében megbeszéli az érintett tanárokkal, a tanulók szüleivel, törvényes képviselőjével. Szükség esetén az osztályban tanító tanárokat tanácskozásra hívja össze,
- Aktív pedagógiai kapcsolatot épít ki és tart fenn a szülőkkel és a tanulók oktatásában, nevelésében közreműködő kollégiumi nevelőtanárokkal. A kapcsolatteremtés formái: fogadóóra, szülői értekezlet, szülői fórum, e-napló útján tájékoztatás a tanuló magatartásáról és általános tanulmányi előmeneteléről,

- Szervezi és segíti az osztály szülői munkaközösségének munkáját. A szülői értekezleteken beszámol az osztály neveltségi és tanulmányi helyzetéről, ismerteti a soron következő feladatokat. Bővíti az egyes nevelési kérdések megvitatásával a szülők és a saját ismereteit. Nevelési és tanulási kérdésekben tanácsokat ad. Törekszik a család és az iskola nevelőmunkájának összekapcsolására. Lehetővé teszi, hogy az osztályközösséget érintő kérdésekben a tanulók képviselői kifejhessék véleményüket a szülői értekezleten,
- Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű tanulók segítésére,
- Segíti a tehetséggondozást, mozgósítja osztályának tanulóit a szakkörökön, versenyeken való részvételre. A rászorulókat korrepetálásra ösztönzi. Figyelemmel kíséri az osztálya tanulóinak tanórán kívüli elfoglaltságát, és örködik azon, hogy mindez a tanulók teherbírását ne haladja meg,
- Figyel a tanulók egészségi állapotára. Egészségi rendellenesség esetén felveszi a kapcsolatot az iskolaorvossal. Ellenőrzi, hogy a tanulók megjelentek-e a kötelező orvosi vizsgálaton. Tartós betegség esetén támogatja a diákot a tananyag pótlásában,
- Részt vesz az osztályfőnökök közösségének munkájában. A számára kijelölt feladatokat teljesíti, észrevételeivel, javaslataival elősegíti az osztályfőnöki csoport eredményes tevékenységét.
- Az osztályára, illetve annak tanulóira vonatkozóan intézkedéseket csak tudtával, illetve előzetes tájékoztatása vagy véleményének meghallgatása alapján lehet tenni,
- Osztálya tanulóit jutalmazhatja, büntetheti, vagy ezekre vonatkozóan javaslatokat tehet az iskola vezetésének és a tantestületnek,
- Az osztályfőnök felelős osztálya tantermének rendjéért, a tanterem állapotáért,
- Az osztályfőnök teljes felelősséggel tartozik az osztályával kapcsolatos adatszolgáltatásért.

Évfolyamfelelős osztályfőnök feladatai

- Az egy évfolyamhoz tartozó osztályfőnökök közvetlen irányítója az évfolyamfelelős osztályfőnök, aki:
- Kiemelt szervezési, irányítási és ellenőrzési feladattal, jogkörrel bír az adott évfolyamon.
- Koordinálja az évfolyamához tartozó osztályfőnökök munkáját, céltudatosan összehangolja az évfolyamon adódó nevelési feladatokat.
- Az évfolyam osztályfőnökeivel együtt nevelési tervet készít az adott tanévre.
- Irányítja az évfolyam által vállalt iskolai rendezvények lebonyolítását és ellenőrzi megvalósításukat.
- Beszámolót készít az évfolyam éves munkájáról.
- Az adott évfolyamhoz tartozó osztályok közösségi életének kialakításában és fejlesztésében együttműködik az iskolavezetéssel, az évfolyam osztályfőnökeivel, a mentálhigiénés csoport tagjaival, valamint a diákönkormányzattal
- Irányítja és ellenőrzi az évfolyam osztályfőnökeinek tanügyi-adminisztrációs feladatait (elektronikus napló, törzslap, bizonyítvány vezetése, hiányzások nyilvántartása).
- Közösségi szolgálattal összefüggő osztályfőnöki feladatokat koordinálja és ellenőrzi.

Az évfolyamfelelős osztályfőnököt az iskola igazgatója jelöli ki. Közvetlen felettese az osztályfőnöki csoport vezetője.

2.8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ TANULÓKKAL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

Intézményünk felvállalja a különleges bánásmódot igénylő tanulók integrált oktatását, tehetséggondozását és részt vesz a hátrányos helyzetű tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjában.

Általános célkitűzésünk, hogy valamennyi tanulónkban kifejlesszük az egyéni boldogulásukhoz szükséges intellektuális képességeket és készségeket. Intelligens, az ismeretek megszerzésére motivált, az ismereteket alkotó módon felhasználni képes fiatalok kibocsátását helyezzük oktatási céljaink középpontjába. Álláspontunk szerint minden tanuló tehetséges valamilyen területen. Tehetsége felszínre kerülésének és kibontakozásának legfőbb záloga, ha sokféle tevékenység, program közül választhat.

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK INTEGRÁLT OKTATÁSA

Intézményünk az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetén a diszgráfia, diszlexia, diszkalkulia kezelésében nyújt segítséget. Az érzékszervi fogyatékossgal élő tanulók közül a hallássérült (enyhén vagy közepesen nagyothalló, illetve hallásjavító műtéten átesett, implantátummal élő) tanulók integrált nevelését vállalja.

Az iskola a sajátos nevelési igényű tanulókat a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt, teljes mértékben integráltan oktatja. Az egyéni teljes integráció során a tanuló az oktatás teljes időtartamában a befogadó, többségi csoportban van. Az intézmény tantestülete pozitív hozzáállású, bevonódása és toleranciája fontos tényező. A különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tevékenysége a tudásmegosztásra épülő, szakmailag egymást segítő. Az iskola tanulási környezete támogató, minden tanuló számára egyformán hozzáférhető. Az iskolai légkör toleráns, befogadó, bizalmi elven alapuló.

Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, önmagukhoz mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Figyelmet fordítunk a módszertani sokszínűségekre, a változatos tanulásszervezésre és az egyéni képességekhez igazodó, differenciált tanórai munkára.
- Egyéni foglalkozásokat, felzárkóztató foglalkozásokat, órákat, korrepetálást szervezünk a tanulóknak.
- A szaktanárok egyénileg, külön is foglalkoznak azokkal a tanulókkal, akik tanulási hátrányt szenvednek vagy más ok miatt elmaradtak a tanulási folyamatban.
- A nevelési alapelveinknek megfelelően segítjük és támogatjuk az sni-s tanulók beilleszkedését is az iskolai közösségekbe
- Rendszeres kapcsolatot tartunk a szülőkkel
- Tanulásmódszertani foglalkozásokat és gyakorlatokat szervezünk
- Az idegen nyelvi foglalkozásokat nyelvi fejlettségi szint szerint szervezzük, korszerű idegen nyelv tanítási módszerek alkalmazásával fejlesztjük a nyelvi készségeket.
- Pályaorientációt, pályaválasztást segítő programokat szervezünk

Szakértői vélemény alapján az intézmény

- osztályozás, értékelés során figyelembe veszi a szakértői javaslatokat (pl. vizsga vagy vizsgarész alóli felmentés)
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti (pl. segédeszközök alkalmazása, hosszabb idő biztosítása)
- iskolapszichológusi, mentálhigiénés szolgáltatást nyújt
- egyéni fejlesztési tervvel támogatja a fejlesztést
- a tanulót integrált oktatásban, nevelésben részesíti
- indokolt esetben a szülő kérésére megszervezi külső szakértő (gyógypedagógus, pszichológus, fejlesztő pedagógus, szurdopedagógus stb.) segítségét, együttműködik a külső szakemberekkel

BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI, TANULÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

A hátrányos helyzetű gyermekekkel való foglalkozás empátiát, elfogadó, együtt érző magatartást igényel a pedagógustól. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős irányításával – az osztályfőnökök közreműködésével – minden tanév kezdetén felmérjük a hátrányos és veszélyeztetett helyzetbe került tanulókat. Ezen kívül iskolapszichológus segítségével felmérés készül arról is, hogy kik tartoznak a tanulási, magatartási, beilleszkedési nehézségekkel küzdő diákok közé (tanulás módszertani, szaktárgyi felmérések alapján).

Beilleszkedést segítő tevékenységeink

Gólyatábor, amelynek célja, hogy a tanulók megismerkedjenek az osztályfőnökökkel, egymással és a diákönkormányzat felsőbb éves tagjaival.

Szeptember első hetében **osztályfőnöki napokat** tartunk, melynek keretében önismereti, személyiség fejlesztő, tanulás módszertani, közösségfejlesztő foglalkozásokat tartanak az osztályfőnökök. Szervezünk a tanulók részére a korosztályuknak megfelelő, megelőzést segítő felvilágosító programokat (drog, alkohol, dohányzás, viselkedéses és online függőségek) külső szakemberek (rendőrség, pszichológus, orvos, védőnő, RÉV szakember) bevonásával.

Egész tanévben a szaktanárok és osztályfőnökök személyközpontú nevelése segíti minden tanuló beilleszkedését, a szociális és kommunikációs készségek fejlesztését. Kiemelt figyelmet fordítunk a társas szabályok, a mindennapi együttéléshez szükséges normák kialakítására és betartására. Az orientációs szakaszban fontos a tanulók önismeretének fejlesztése, a pozitív énkép, az önbecsülés kialakítása, az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése.

Ha beilleszkedési gonddal, tanulási nehézséggel vagy magatartási zavarral küzdő gyermeknél nem érünk célt saját erővel, akkor (a szülőkkel való előzetes egyeztetést követően) kérjük az iskolapszichológus együttműködését. Az iskolában tanácsadó szakpszichológus foglalkozik a beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő tanulókkal, és szükség esetén a szülőkkel egyeztetve felveszi a kapcsolatot a helyileg illetékes nevelési tanácsadóval. Ha valamelyik tanuló szakvéleménnyel alátámasztottan sajátos nevelési igényű (SNI), a pszichológus felveszi a kapcsolatot az érintett osztályfőnökkel és szaktanárokkal megbeszélve a pedagógiai teendőket, valamint egyéni tanácsadást is nyújt.

Veszélyeztetett helyzetben lévő tanulóknál kezdeményezzük a kollégiumi elhelyezést. A gyermekvédelmi feladatok megoldásához szükség szerint igényeljük minden illetékes külső intézmény, szervezet segítségét. Az iskolában folyó gyermek- és ifjúságvédelem alapvető célja a prevenció. Az iskolában és a kollégiumokban ifjúságvédelmi felelős működik.

Felzárkóztató foglalkozások. A tanulók felzárkóztatására különös gondot fordítunk a hatosztályos képzés első négy évfolyamán, a négy, illetve öt évfolyamos képzéseknél legfőképpen a képzések első két évfolyamán. A tanulók előképzettségének megállapítását szolgáló tantárgyi felmérések, valamint belső értékelési rendszerünk alapján segítő, fokozatos, folyamatos tevékenységként kívánjuk a felzárkóztató munkánkat ellátni. Azokból a tárgyakból, amelyekből a tanulók hiányosságai miatt tanulási nehézségekkel küzdenek, korrepetálást szervezünk. Nemcsak tantárgyi felzárkóztatás folyik, hanem tanulásmódszertani tanúsítvánnyal rendelkező pedagógusok csoportos foglalkozásokon segítenek a rászoruló tanulóknak.

KIEMELTEN TEHETSÉGES TANULÓK KOMPLEX GONDOZÁSA

A tehetséggondozás célja

Tehetséggondozó tevékenységünk összhangban van a szakmai követelményekkel, a felsőoktatási elvárásokkal, kielégíti a környezeti igényeket, megfelel a szülők elvárásainak és a tanulók érdekeit szolgálja. Tehetséggondozó programunkat a tanév során folyamatosan és tervszerűen végezzük. A jól bevált módszereinket igyekszünk minél szélesebb körben alkalmazni. 2011-ben kapcsolódtunk be a Tehetségpontok országos hálózatába, 2016-ban az akkreditáció megújító folyamatban Kiválóan Akkreditált Tehetségpont lettünk. 2017-ben iskolánk elnyerte a Minősített Tehetséggondozó Műhely címet.

A tehetséggondozó program célja a tanulók képességeinek feltárása és intenzív fejlesztése a leghatékonyabb pedagógiai eszközökkel. Az intellektuális és speciális képességek párhuzamos fejlesztésére törekszünk, ugyanakkor kiemelt része a célkitűzésnek a személyiségfejlesztés: motiváció, önismeret, alkalmazkodás, viselkedéskultúra fejlesztése.

Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a tanulók a humán, a természettudományos, az informatikai, az idegen nyelvi és művészeti ismereteket komplex módon szerezhessék meg. Kiemelten a matematikai-logikai, természeti, nyelvi és interperszonális területeken gazdagítás és differenciálás tevékenységi körben foglalkozunk a tehetséges tanulókkal.

A tehetséggondozás feladatrendszer

Tehetségvizsgálás, -azonosítás, beaválogatás

A következő kritériumok alapján dönthetjük el, hogy a tanuló potenciális tehetségnek számít-e: átlag feletti általános képességek; speciális képességek; kreativitás; feladat iránti elkötelezettség vagy motiváció. A tehetségazonosításnak ezeket a területeket kell feltérképeznie. Fontos, hogy ne csak az intellektuális szempontokat vegyük figyelembe, hanem egyéb intrapszichés összetevőket is. A legfontosabb módszerek: megfigyelés, interjú (tanulóval, szülővel, kollégákkal), dokumentumelemzés (tanulóra vonatkozó dokumentumok, bizonyítványok, füzetek, hivatalos iratok stb.), kérdőívek.

A tehetség felismeréséhez intézményünkben a pedagógus és a tanuló együttes tevékenysége adja a legfontosabb kapaszkodót. A tehetségvizsgálást iskolánk pedagógusai végzik az induló évfolyamokon az alábbi módszerekkel:

Szaktanárok feladata:

- megfigyelés
- folyamatos dokumentumelemzés
- számonkérések érdemjegyeinek figyelemmel kísérése
- versenyeredmények nyomon követése
- tanulók saját munkáinak elemzése

Osztályfőnökök feladata:

- egyéni beszélgetések
- szülőkkal és tanulókkal folytatott interjúk feldolgozása az intézmény saját kérdőíveivel
- osztályfőnöki napok programjának megtervezése és lebonyolítása

Iskolapszichológus feladata:

- a tanuló érdeklődésére, tantárgyi preferenciáira, tanulói és szülői elvárásaira vonatkozó kérdőívek összeállítása (évente ismételtetők)

A következő lépésben a kiválogatás során azokat a tanulókat azonosítjuk, akiknek speciális képzésre van szükségük képességeik kibontakoztatásához. Ehhez megfelelő tevékenységeket rendelünk erre felkészült pedagógusokkal. Használhatók kreativitás-, motivációs-, önismerteti- és képességfelmérő tesztek, kognitív képességek felmérése. Végeredményeként az iskolapszichológus összeállítja a kiválasztott tanulók tehetségprofilját, és javaslatot tesz a fejlesztés módjára.

Komplex tehetséggondozó programok megvalósítása

1. Tehetséggondozás az intézmény tanulói számára

Az intézménnyel tanulói jogviszonnal rendelkező tanulók számára az oktatás- nevelés minden részterületén tudatos tehetséggondozó programot alakítottunk ki, amely illeszkedik a tanulók életkori sajátosságához, fejleszti a tehetség erős és gyenge oldalát, megfelelő légkört, lazító programokat biztosít.

- **Tanórák:** Az intézmény speciális oktatási, képzési struktúrával rendelkezik. Középszintű és emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozásokat biztosít, tudásszint szerint szervezett csoportokkal, sávós tanóraszervezéssel. Tanórai keretek között a szaktanárok a tehetséggondozás során többféle módszert és munkaformát alkalmaznak:
  - egyéni munka
  - pármunka
  - csoportfoglalkozás
  - differenciálás
  - kooperatív tanulási technikák
  - projekt munka
  - kiselőadás
  - megfigyelés
  - megbeszélés
  - vita
  - szerepjáték
- **Szakkörök, diákkörök:** Ismeretbővítő, mélyítő foglalkozások, a tantervek időkereteibe nem beilleszthető tananyagok átadására. A tanulók érdeklődésüknek megfelelően sokszínű szakköri kínálatból választhatnak:
  - tantárgyi szakkörök
  - idegen nyelvi szakkörök
  - versenyfelkészítő szakkörök
  - anyanyelvi szakkörök
  - képzőművészeti szakkör
  - zenei körök
  - énekkar
  - sportkörök
- **Versenyfelkészítők:** Kiscsoportos és a tanulók egyéni ismereteit bővítő, mélyítő foglalkozások. A tanulók tantárgyi versenyek tartalmaihoz kapcsolódó ismereteket, készségeket szereznek annak érdekében, hogy eredményesen szerepeljenek az egyes tanulmányi versenyeken, vetélkedőkön.

- Önismeret és tanulásmódszertan: Osztályfőnöki órákon elvégzett felmérések alapján foglalkozások szervezése, lebonyolítása. Az AJTP-ben résztvevő tanulók tantervi keretek között vesznek részt önismereti és tanulásmódszertani foglalkozásokon.
- Pályaorientációs foglalkozások: Osztályfőnöki órákon elvégzett felmérések alapján a pályaválasztás, a továbbtanulási irányok személyre szabott segítése. (Pályaválasztási belső előadások, tájékoztatók. Egyetemek, Pályaválasztási Tanácsadó meghívott vendégeinek előadásai, tájékoztatói. Pályaválasztási kiállításokon való részvétel.)
- Osztályfőnöki napok: személyiségfejlesztés, közösségformálás, önismereti és kommunikációs foglalkozások.
- 7-8-os tanulók részére erdei iskola, nyári nyelvi táborok
- Színház és filmlátogatások szervezése, műértékelések
- Koncert és kiállításlátogatások

A tehetséggondozás további keretei a tanulói igények változásai szerint alakulnak. Az egyéni fejlesztésen túl ezek a formák teret adnak a személyiségfejlesztésnek és a közösségformálásnak.

- Egyéni mentorálás
- Egyéni szakmai foglalkozások (tanár – tanuló)
- Műhelyfoglalkozások
- Témadélutánok
- Tanulmányi kirándulás
- Művészeti foglalkozások szervezése (rajz, zene)
- Vetélkedők szervezése
- Sportrendezvények
- Közösségi programok szervezése, lebonyolítása
- Külföldi csereprogramok, testvériskolai kapcsolatok ápolása, nyelvi ismeretek fejlesztéséhez
- Nemzetközi projektek

Kiemelt tehetséggondozó tematikus programok a Kiválóan Akkreditált Tehetségpontként és a Minősített Tehetséggondozó Műhelyként való működéssel összhangban biztosítják a kiemelt tehetségterületek (logikai-matematikai, nyelvészeti, természeti és interperszonális) fejlesztését.

- Tematikus hetek: iskolánk csatlakozik az országos szinten meghirdetett Digitális témahét, Pénz7 témahét és Fenntarthatósági témahét, Hulladékcsökkentési hét megrendezéséhez, a tanulók számára tematikus tehetséggondozó programokat, változatos, élményt adó foglalkozásokat szervez.
- Neumann napok: hagyományosan, évente egy alkalommal megrendezésre kerülő, 2-3 napos tehetséggondozó program. Az előadásokat elismert, neves szakemberek, valamint az intézmény pedagógusai és tanulói tartják. Az előadások, bemutatók, kiállítások, művészeti előadások közül a diákok és a tanárok, külső érdeklődők szabadon választhatnak. A tehetséges tanulók lehetőséget kapnak a bemutatkozásra.
- Szakmai rendezvények (pl. Idegen nyelvi délutánok, Téma napok, Pályaválasztási fórumok), felkért előadókkal előadások. A szakmai rendezvények lehetőséget adnak más intézményekkel, tehetségpontokkal való együttműködésre.
- Az AJTP Országos Vállalkozói Verseny. Az AJTP iskolák számára szervezett program magában foglalja a kétfordulós vállalkozói versenyt, szakmai megbeszéléseket, szabadidős programokat. A verseny évente egy alkalommal kerül megrendezésre, többnapos esemény.

- Pályaorientációs céllal vállalkozásoknál tett szakmai látogatások, gyakorlati életből meghívott előadók szakmai órákon.
- Művészeti programok: koncertek, osztálytermi színház, kiállítások, villám csődületek.

2. Tehetséggondozás az intézménnyel nem tanulóí jogviszonnyal rendelkezők számára

- Neumann tantárgyi versenyek az általános iskolák 8. osztályos tanulóinak: Iskolánk nyolcadikos tanulmányi versenye közel két évtizedes hagyomány. Matematika, fizika, angol nyelv, német nyelv, magyar nyelv és irodalom, informatika tantárgyakból rendezük meg a kétfordulós versenyt. A Természettudományi és „A mi Európánk” verseny pedig interdiszciplináris verseny.
- Neumann versenyek az általános iskolák 6 -7. osztályos tanulóinak: Iskolánk matematika, angol nyelv és német nyelv tantárgyakból rendez többfordulós versenyeket 6-7. osztályos tanulók számára. A 6. osztályosok levelező matematika versenye játékos matematikafeladatok megoldását, adott témakör kutatását, kidolgozását is tartalmazza. A hetedikes tanulók csapatban mérhetik össze matematikatudásukat, az iskolánkban megrendezett akadályverseny keretében. A nyelvi verseny háromfordulós, játékos nyelvi feladatlaptól, fogalmazási feladattól és projektmunkát bemutató szóbeli fordulóbból áll.

A Neumann versenyek célja a tehetségek azonosítása, a tehetségigéretnek felkutatása, az iskola beiskolázásának támogatása. Célunk, hogy az általános iskolák motivált, érdeklődő tanulóí tehetségüket széleskörűen fejleszthessék, kibontakoztathassák. A versenyek alkalmat teremtenek arra is, hogy a tanulók megismerjék az iskolánk által biztosított választási lehetőségeket, és segítsük pályaorientációjukat.

- Nyílt hét programsorozata: Az általános iskola hatodikos és nyolcadikos tanulóinak, szüleiknek és tanáraiknak intézményünk nyílt napokat szervez. Célunk az iskola oktatási, képzési struktúrájának és tehetséggondozó munkájának megismertetése, az általános iskolások pályaorientációjának segítése. A tájékoztató előadások mellett a nyílt napok programját kísérleti bemutatók, játékok, látogatható tanórák, az iskola tanulóinak produkciói színesítik.
- Pályaorientációs szülői értekezletek: szakmai konzultáció szülők, pedagógusok számára.
- Szakmai rendezvények
- Neumann napok
- Országos Vállalkozói Verseny

A tehetséggondozó tevékenység értékelése, ellenőrzése

Évente, illetve két évente végzett értékelések feladata annak vizsgálata, hogy iskolánk folyamatai, ezen belül a tehetséggondozó tevékenység milyen hatékonysággal működik, szükséges-e az intézményi működés bizonyos elemeinek megváltoztatása. Az értékelés az alábbi területeket érinti:

- az éves munkaterv és a vezetői ellenőrzés
- a félévzáró értékelő értekezlet
- a tanévzáró értékelő értekezlet
- éves vezetői beszámolók
- intézményi önértékelés
- a tehetséggondozó tevékenység külső monitoringja
- a kompetenciamérések eredményei, egyéb országos és nemzetközi mérések eredményei
- a tehetséggondozó programok megvalósításának szakmai beszámolóí

- versenyeredmények nyomon követése, összegző statisztikák
- érettségi eredmények és nyelvvizsgák adatbázisa
- végzős tanulók pályakövetése

A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓK TEHETSÉGGONDOZÁSÁNAK PROGRAMJA

A **tehetség felismerése**. Az átlag feletti képességek közé tartozik például a magas szintű elvont gondolkodás, fejlett anyanyelvi képességek, jó memória, hatékony információfeldolgozási stratégiák stb. Ezek szerepe természetesen más és más az egyes speciális tehetség-területeken.

A **speciális képességek** adják meg a jellegzetességét a tehetségnek. Ezekből sokféle van, a Gardner-féle csoportosítás általánosan elfogadott. Eszerint hétféle speciális képességcsoport különíthető el: nyelvi, zenei, matematikai-logikai, vizuális-téri, testi-mozgásos, szociális-interperszonális, intraperszonális. Ezek a speciális tehetségfejlesztéshez kiindulási alapként szolgálnak.

A **kreativitás** is több elemből épül fel: originalitás, flexibilitás, fluencia, problémaérzékenység stb. Ez az összetevő is meghatározó a tehetség funkcionálásában, hiszen a tehetségre egyebek között éppen az jellemző, hogy problémahelyzetekben új megoldásokat talál, s ez kreatív képességek nélkül elképzelhetetlen.

A **feladat iránti elkötelezettség** olyan személyiség-tényezőket foglal magában, amelyek a magas szintű teljesítményhez az energiát biztosítják: érdeklődés, versenyszellem, kitartás, emocionális, stabilitás stb. A képességek bármilyen magas szintre is fejlődnek, e háttértényezők fejlettsége nélkül nincs magas szintű teljesítmény.

Iskolánkban a **tehetséggondozásnak** megvannak a hagyományai. Ennek első lépése a tehetségek felkutatása. Ennek érdekében a tanév első hónapjában a 9. és 10. osztályos, hatosztályos képzés esetén pedig a 7. és 8. osztályos tanulók körében tájékozódunk. Kutatásaink kiterjednek a humán- és természettudományok, az idegen nyelv, a számítástechnika, a közgazdaságtan, a sport és a nevelés területére. A módszerek: egyéni elbeszélgetések, felmérések (tesztek), feladatmegoldások, szaktanári vélemények figyelembevétele.

Szeptember első napjai az ún. „**osztályfőnöki napok**”, amelynek az a célja, hogy jobban megismerjük a diákjainkat, közelebb kerüljön a tanár és diák egymáshoz, megismerjük tanulóink rejtett, eddig nem felismert képességeit, speciális irányultságukat, érzelmi intelligenciájukat, illetve segítsük egy olyan bizalmi légkör kialakulását tanár-diák között, amely támogatja tehetségük kibontakozását. Az osztályfőnöki napoknak megvan az az előnye, hogy csoportos foglalkozásokon, konfliktuskezelő tréningeken, önismereti és kommunikációs játékokon, esetleg a városban tett sétákon vagy tanulmányi kirándulásokon felgyorsul az iskolánkba felvett diákok, a gólyák „aklimatizációja”, és ez elősegíti az osztályközösség formálását is. Ugyanakkor kiderülhet, hogy "ki miben tudós". Az egész tanévre szóló osztályfőnöki programok egy része szintén az önismeret, a személyiségfejlesztés, a kommunikációs képességek fejlesztése, valamint a tanulás tanítása köré szerveződik. Az osztályfőnöki munka így segíti a szaktanárok tehetséggondozó munkáját.

A tehetséggondozás a szakmai oktató munka része, ugyanakkor módszerében, formájában eltér attól. Másféle odafigyelést, másféle „technikákat” jelent. Nem elegendő hozzá a jó színvonalú hagyományos oktatás, differenciált, speciális és egyéni foglalkozást igényel. Ennek is megvannak és iskolánkban működnek a hagyományos formái. Ilyenek a szakkörök, felzárkóztató foglalkozások, sportkör szervezése és működtetése, az emelt szintű érettségire felkészítő kurzusok, az idegen nyelvek és a matematika csoportokban történő oktatása, a tudás szintjének és a tehetségnek megfelelő sávok rendszerben történő ismeretszerzés, vagy az országos középiskolai tanulmányi versenyre, illetve más neves, országos, megyei vagy városi tanulmányi versenyekre való kiscsoportos és egyéni felkészülés, felkészítés. Minden évben többféle nyári

tábort (angol, matematika, kenu, sport tábor) és sítábort is szervezünk. Ezekben az AJTP-s tanulóknak teljesen ingyenes a részvétel.

HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓK MENTÁLHIGIÉNÉS PROGRAMJA

Mentálhigiénés szempontból a hátrányos helyzetű tanulók segítése és támogatása igen fontos. Különböző területek együttműködésére van ebben szükség (GYIV-felelős, iskola egészségügy, osztályfőnök, iskolavezetés, önkormányzat, iskolapszichológus, mentálhigiénikus, szociálpedagógus). Az iskolában mentálhigiénés csoport működik, az iskolaorvos, védőnő, gyermekvédelmi felelős, gyermekjóléti szolgálat képviselője és az iskolapszichológus részvételével, akik félévente legalább két alkalommal konzultációt tartanak. Rendszeres az eszmegbeszélés is a védőnő és az iskolapszichológus, valamint a szaktanárok és a kollégiumi nevelőtanárok között.

A hátrányos helyzet adódhat:

- fizikális hátrányokból (egészségügyi állapot, szenvedélybetegség)
- társadalmi, szociális hátrányokból (alacsony képzettség, anyagi nehézségek, lakáskörülmények)
- mentális hátrányokból (kapcsolati problémák, személyiség problémái, viselkedési, magatartási problémák).

A fizikális hátrányok felmérése, a rendszeresen végzett iskola egészségügyi vizsgálatok adatainak feldolgozásával történik. Évenként változó számadatok értékelésével, az éves teendők is változnak, illetve más-más teendő kap nagyobb hangsúlyt. A tanulók szokásainak vizsgálata is támpontot adhat abban, hogy milyen iskolai programok gyakoribbá tétele szükséges.

Társadalmi, szociális hátrányok leküzdésében, mérséklésében a tantestület GYIV-felelőse és az iskola vezetése tehet sokat. A hátrányos helyzetű tanulók rendszeres gyermekvédelmi támogatást, rendkívüli gyermekvédelmi támogatást kaphatnak. Igényelhetnek iskolai támogatást, kiegészítő étkezési támogatást. Élhetnek alapítványi támogatással, szociális ösztöndíj igénylésével.

A hátrányos helyzetű tanulók mentális vezetése szakembert és állandó figyelmet, nyomon követést igényel. Szükséges iskolapszichológus, mentálhigiénikus szakemberek, a szociális segítő együttműködése, konzultációk szervezése.

A speciális pedagógiai programok segítségével a hátrányok csökkentése a cél. A hátrányos helyzetű tanulóknak nincsenek meg a tárgyi feltételeik és motivációjuk ahhoz, hogy adottságaikat kihasználva az iskolában megszerezzék azokat a szükséges dolgokat, amelyek a későbbi társadalmi érvényesüléshez kelljenek. Az iskolában a hátrányos helyzetű tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja zajlik. 2003. szeptember elsején azért léptünk be ebbe a programba, mert a hátrányos helyzetű tanulóinkkal tudatosabb, felkészültebb hátránykompenzáló tevékenységet szerettünk volna folytatni. Ez a program lehetőséget adott a kollégák felkészítésére, tanfolyamokon, továbbképzéseken való részvétellel. A tanulásmódszertan, a pályorientációs foglalkozások beépültek a 9., 10. és 11. évfolyamon az iskolai és kollégiumi programjainkba. Több pedagógus vett részt továbbképzéseken, tanfolyamokon, ahol elsajátította, hogyan foglalkozzon a hátrányokkal küzdő tanulókkal. Az Arany-program hátterét a világon széles körben elfogadott Renzulli-féle Gazdagítási Triász Modell alkotja.

A triász első eleme az ún. első típusú gazdagítás, melynek célja, hogy a tanulókat minél több olyan témával, foglalkozással, hobbival, személlyel, hellyel és eseménnyel stb. ismertesse meg, olyan dolgokkal, melyeket eredendően a szokásos tantervvel nem fednek le.

A második elem a csoportos fejlesztő programok, tréningek, melyek a kreativitásra, a gondolkodásfejlesztésre és az érzelmi folyamatok fejlesztésére teszi a hangsúlyt.

A harmadik típust és szintet képviselő gazdagítás azoknak a tanulóknak szól, akik elköteleződnek egy-egy önállóan választott terület iránt.

Az iskolai közösség veszélyeztetett tanulóinak felderítése, komoly odafigyelést igényel. A korai kiszűrés őszinte kapcsolatot feltételez pedagógus, iskolai dolgozók és diákok között. A veszélyeztetettség olyan (magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult) állapot, amely a gyermek, tanuló testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. Ilyen körülmények kialakulásakor a Gyermekjóléti Szolgálat szaksegítségét kell igénybe venni. Ha iskolai környezetből nem történik kiemelés, pszichés-mentális vezetésre van szükség.

Szociális hátrányok enyhítését szolgáló pedagógiai tevékenységek

Az intézmény a szociális támogatások elosztásakor a valós rászorultságot és annak mértékét veszi figyelembe, mint alapelvet.

A rászorultság mértéke a következő tényezőktől függ:

- a tanuló családjában az egy főre eső jövedelem összege,
- az önálló jövedelemmel nem rendelkező eltartott családtagok száma,
- tartósan beteg családtag jelenléte,
- munkanélküli eltartó.

A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítése az iskolánkban, a következő formában történik: A **tankönyvtámogatást** megkapja minden tanuló, aki a törvénynek megfelelően ingyenes tankönyvre jogosult. Az AJTP tanulók ingyenesen kapják a tankönyvet. A könyvtár fejlesztése során törekszünk olyan **tartós tankönyvek** vásárlására, melyek hosszabb időtartamú kölcsönzése szintén módot ad a rászoruló tanulók megsegítésére.

A **normatív étkezési hozzájárulásban** a három vagy több gyermekes családban élő tanuló részesülhet, igénylés alapján.

2.9. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlási rendje

A tanuló minden őt érintő kérdésben szabadon kinyilváníthatja a véleményét, amelyet korára, érettségi fokára való figyelemmel kell értékelni. Az emberi méltóság tiszteletben tartásával tanuló véleményt mondhat az őt nevelő-oktató pedagógus munkájáról és az intézmény működéséről. A tanulóknak tájékoztatást kell kapnia a személyét és tanulmányait érintő kérdésekben. Két héten belül érdemi választ kell kapnia mindazokban a kérdésekben, amelyeket az iskola vezetőihez, a kollégium vezetőihez, az iskola pedagógusaihoz, a szülői választmányhoz intéz. A tanuló véleménynyilvánításának, tájékoztatásának fórumai:

- osztályfőnöki óra
- diákönkormányzat gyűlése
- igazgatói fórumok
- diákszabványalkotó fórumok
- rendkívüli diákközgyűlés
- iskolagyűlés

A tanulói érdekvédelem, érdekképviselői feladatait az iskolai diákönkormányzat (IDÖ) látja el. Tagjai az osztályok képviselői. A diákönkormányzat osztályok által delegált tagjai maguk közül ügyvivőket választanak (évfolyamonként 1-1 főt). A kibővített közgyűlés a tagjai közül megválasztja az elnököt, az elnökhelyettesét és a gazdaságvezetőt. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed, véleményt nyilváníthat,

javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben. A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az intézményvezető biz meg ötéves időtartamra. A diákönkormányzat munkáját segítő pedagógus, a diákönkormányzat megbízása alapján, eljárhat a diákönkormányzat képviselőjében is.

Az IDŐ Szervezeti és Működési Szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el és a nevelőtestület hagyja jóvá. A jóváhagyás csak akkor tagadható meg, ha az jogsértő vagy ellentétes az iskolai Szervezeti és Működési Szabályzattal. Az IDŐ döntési, egyetértési, javaslattételi és véleményezési jogkörrel bír.

A diákönkormányzat döntési jogot gyakorol a tanulókat érintő kérdésekben. A diákönkormányzat dönt:

- hatáskörei gyakorlásáról,
- munkatervének elfogadásáról,
- tisztségviselőinek megválasztásáról,
- a működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- külső segítők felkéréséről,
- szövetségekhez való csatlakozásról,
- pályázati anyag beadásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról.

A diákönkormányzat egyetértési jogot gyakorol a tanulókat érintő kérdésekben:

- az iskolai SZMSZ elfogadásakor és módosításakor,
- a házirend elfogadásakor, illetve módosításakor,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor.
- A diákönkormányzat véleményezési jogot gyakorol a tanulókat érintő kérdésekben:
- iskolai, kollégiumi éves munkaterv tanulókat érintő programjait illetően,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározásakor,
- az adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál,
- a fenntartónak a köznevelési intézmény megszüntetésével, átszervezésével, feladatának megváltoztatásával, nevének megállapításával, vezetőjének megbízásával és megbízásának visszavonásával összefüggő döntése vagy véleményének kialakítása előtt,
- fegyelmi eljárás során.

A diákönkormányzat javaslattételi jogköre kiterjed azokra a területekre, melyekre vonatkozóan véleménynyilvánítási jogkörrel rendelkezik. Az IDŐ mindenkor elnöke a diákság érdekeinek képviselői jogával élhet, a nevelőtestület és az iskolavezetés előtt. A diákságot közvetlenül érintő döntések előkészítése során tanácskozási joggal részt vesz az iskolavezetés, illetve a nevelőtestület értekezletein.

Rendszeres a kapcsolat az IDŐ és az iskolavezetés között. Szükség esetén közösen teremtik meg az érdekegyeztetés fórumát a tanárok és a tanulók között, amelyre a partneri kapcsolat a jellemző. A tanulói érdekvédelem legfőbb fóruma az évente legalább egy alkalommal összehívott Iskolai Diákság. Megtartásának idejét a tanév helyi rendje tartalmazza. A diákság napirendjét az igazgató és az iskolai diákönkormányzat elnöke közösen állapítja meg. A napirend nyilvánosságra hozatala az osztályokban való kifüggesztéssel történik. A diákságon jelen vannak: a tanulók választott képviselői, a diákönkormányzat tagjai, az intézmény igazgatója, vezetősége, a nevelőtestület tagjai, a szülői választmány elnöke, a szülők képviselői.

Rendkívüli diákságösszeülést a diákönkormányzat vezetője a javasolt napirend megjelölésével kezdeményezheti az intézmény igazgatójánál. Az igazgató a kezdeményezéstől

számított 15 napon belül intézkedik a rendkívüli diákközgyűlés összehívásáról és közzé teszi annak napirendjét. Ha a rendkívüli diákközgyűlés összehívását nem tartja szükségesnek, gondoskodik a kezdeményezést kiváltó kérdés más úton való megnyugtató rendezéséről.

2.10. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

AZ INTÉZMÉNY KAPCSOLATRENDSZERE

A Neumann Iskola Alapítvány és a Neumann János Gimnázium, Technikum és Kollégium

Az intézmény fenntartója az 1993-ban alapított Neumann Iskola Alapítvány. Az Alapítvány fenntartói jogait és kötelezettségeit az Alapító Okirat tartalmazza.

Kapcsolat a Heves Vármegyei Önkormányzattal, az Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatával, az Egri Tankerületi Központtal

Az intézmény - noha nem állami iskolaként működik - elemi érdekének tartjuk, hogy szoros kapcsolatot tartson mind a vármegyei, mind a helyi önkormányzat vezetésével és szakmai irodáival, valamint az állami iskolákat irányító Klebelsberg Központ egri tankerületi központjával. Szándékaink szerint információ-, munka- és kölcsönös segítségnyújtási kapcsolatok kiépítésére törekszünk. Működésünk során nem nélkülözhetjük azokat az információkat, melyek az állami intézményhálózatok törekvéseit, fejlődésük tendenciáit, működési mechanizmusukat fenntartói oldalról meghatározzák.

Naprakészen ismernünk kell az állam véleményét, elvárásait, szándékait a városban, a vármegyében és a környező régiókban működő nem állami intézményekről (így a miénkről), általában a mindenkori közoktatási, szakképzési koncepciójukat. A koncepciók kidolgozásában és megvalósításában tevékenyen részt vállalunk. Hosszú távon is része kívánunk maradni a vármegyei, illetve városi intézményrendszernek. Szakmai pedagógiai tevékenységünket a vonatkozó jogszabályok által biztosított teljes önállósággal kívánjuk végezni.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatával kapcsolatunk sajátosságát az adja, hogy a Városi Közgyűlés az iskolát fenntartó Neumann Iskola Alapítvány egyik alapítója. Törekszünk arra, hogy az állami, vármegyei, városi vezetés korrekt, naprakész információt kapjon az iskola életéről, eredményeiről, gondjairól, fejlesztési koncepciójáról.

A Neumann Alapítvány és a Neumann János Gimnázium, Technikum és Kollégium

A Neumann Alapítványt 1990-ben jegyezték be. Alapítója a Neumann János Közgazdasági Szakközépiskola és Gimnázium. Céljai szorosan összefüggenek az intézmény működésével.

A köznevelés és a középfokú szakképzés irányító szerveivel való kapcsolat

Országgyűlés

- a törvények megismerése
- a törvények előkészítésébe való bekapcsolódás (pl. véleményezés, konzultáció országgyűlési képviselőkkel, döntés előkészítő fórumokon, bizottságokban való részvétel)

Minisztériumok, Oktatási Hivatal

- az oktatásirányítás követése a köznevelésben és a szakképzésben
- rendeletek, utasítások megismerése
- rendeletek, utasítások előkészítésébe, véleményezésébe való bekapcsolódás (ld. fenn)
- érettségik, országos és nemzetközi mérések szervezése, lebonyolítása
- középfokú beiskolázás folyamata
- AJTP program
- AJTP monitorozása (monitoring rendszer)

Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal (a Kulturális és Innovációs Minisztérium háttérintézménye)

- szakképzési programok megismerése
- aktív részvétel a programok kidolgozásában és megvalósításában
- aktív bekapcsolódás a szakképzési szaktanácsadásba
- tanulmányi versenyekkel kapcsolatos együttműködés

IKK Innovatív Képzéstámogató Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság

- szakmai vizsga lebonyolítása
- szakmai képzési és kimeneti követelmények meghatározása

Szakmai Tanácsadó Testület, AJTP Intézményeinek Egyesülete

- belső önfejlesztés
- külső kapcsolódási lehetőségeket is biztosítanak
- az SZTT érdekképviselői testület, közvetítő szerep a minisztérium felé.

Oktatási Hivatal Egri Pedagógiai Oktatási Központ

- közös programok szervezése a pedagógus továbbképzésben
- részvétel az egri POK és az OH által szervezett tanfolyamokon, tájékoztatókon
- együttműködés a szaktanácsadás, a pedagógusminősítés és a pedagógiai-szakmai ellenőrzés területén
- tanulmányi versenyekkel kapcsolatos együttműködés
- érettségi vizsgákkal kapcsolatos együttműködés

Heves Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara

- ágazati alapvizsga lebonyolítása
- együttműködés a szakmai irányok és arányok meghatározásában
- szakképzési szerződés tartalmi meghatározása
- gyakorlati képzés feltételeinek megteremtése
- szakmai fórumokon való részvétel
- pályorientáció támogatása
- felnőttképzés terén történő együttműködés

Kapcsolat a köznevelés és középfokú szakképzés más intézményeivel és szervezeteivel

Kapcsolat a város általános iskoláival

Beiskolázott tanulóink mintegy 40 %-a Egerben végezte általános iskolai tanulmányait. Indokolt tehát, hogy részleteiben ismerjük tanterveiket, oktatási színvonalukat, fejlesztési irányvonalukat. Főként az általános iskolások pályaválasztásával összefüggésben rendszeresen tájékoztatjuk a tanulókat, szüleiket és az iskolák tanárait intézményünk oktatási, képzési struktúrájáról, törekvéseinkről; a Neumann által biztosított lehetőségekről.

Szándékaink szerint szervezünk közös projekteket, melyek az általános iskolából a középiskolába való átmenet nehézségeit kívánják mérsékelni. Szükség lehet a 7. és 8. osztály tanterveinek összehangolására. Hagyományosan jó munkakapcsolatot építettünk ki a Hunyadi, a Balassi, a Kemény, valamint az EKKE Gyakorló Iskola vezetésével és tantestületével. A továbbiakban tervezzük a kör szélesítését és a kapcsolatfelvétel sokoldalúbbá tételét.

Kapcsolat a város más középiskolaival

Korrekt, egymás munkáját, feladatellátását segítő munkakapcsolat kialakítására törekszünk valamennyi társ középiskolával függetlenül attól, hogy azok milyen fenntartásúak.

A kapcsolatok legfőbb formái és területei:

- rendszeres konzultációk az iskolák vezetői és szaktanárai között
- közös közoktatási és szakképzési programokban való részvétel
- éves munkaprogramok, tanítási szünetek összehangolása
- együttműködés a beiskolázás terén
- együttműködés az oktatási "szűk kapacitások" miatti problémák leküzdésében (pl. óradó tanárok cseréje)
- együttműködés nevelési feladatok megoldásában (pl. közös küzdelem a szenvedélybetegségek ellen).

A kollégium kapcsolatrendszere

A különböző jellegű kapcsolattartás formái és módszerei alkalmazkodnak a kollégium feladataihoz. A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók, valamint a veszélyeztetett gyermekek esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a település intézményeivel, civil szervezettel, szakmai közösségeivel, együttműködik a Neumann János Gimnázium, Technikum és Kollégium iskolai részlegével, figyelembe véve az iskola pedagógiai célkitűzéseit. A kollégiumok, illetve a diákszálló vezetői, nevelőtanárai részt vesznek a tantestület nevelési értekezletein, osztályozó konferenciáin. Az osztályfőnökök kötelesek rendszeresen meglátogatni tanulóinkat a kollégiumokban.

A kollégium a nevelés minden területén – különösen a közösségi nevelésben – az iskola legfőbb segítője. Alapvető jelentőségű tehát a kollégium és az iskola folyamatos, szoros együttműködése, melyhez minden feltétel adott. A kollégium vezetője, nevelőtestülete, diákönkormányzata törekszik más kollégiumokkal való jó kapcsolat kialakítására. Intézményünk évek óta bekapcsolódik a kollégiumok közötti versenyekbe, amelyek sikerélménye színesebbé teszi a kollégium belső életét, alkalmas tapasztalatszerzésre, a nevelőtanárok és a tanulók kapcsolatának erősítésére és a közösség építésére.

Az őszi iskolai szülői értekezlet előtt kerül sor a kollégiumi szülői értekezletre. Ekkor kapnak tájékoztatást a szülők a Kollégiumi Szervezeti és Működési Szabályzatnak az őket érintő részeiről, a Házi rendről, a Napirendről, a kollégiumi térítési díjjal kapcsolatos tudnivalókról. Az iskolai fogadó órák alkalmával a kollégisták tevékenységéről is tájékozódhatnak az érdeklődő szülők. Személyes tájékoztatást kaphatnak a csoport nevelőtanárától, a kollégiumvezetőtől, valamint az igazgatótól. Nevelési problémák esetén e-napló útján, vagy más, elsősorban elektronikus úton történik a szülők (gondviselő) tájékoztatása vagy behívása.

Kapcsolat az Eger városon kívüli oktatási intézményekkel

Beiskolázási körzetünk igen széles, Észak-Magyarország egész területéről érkeznek hozzánk tanulók. A jövőben, főként a demográfiai apály miatt indokolt minél több általános iskolával törekedni az egriekhez hasonló információs és munkakapcsolat kialakítására. Különösen nagy az érdeklődés évről-évre BAZ, Jász-Nagykun-Szolnok és Nógrád vármegyéből.

Kapcsolat az Alapítványi és Magániskolák Egyesületével (AME)

Iskolánk 1993. óta tagja az AME-nek, amely érdekvédelmi és szolgáltató funkciót tölt be, több területen koordinálja az alapítványi és magániskolák tevékenységét. Az alapítványi isko-

lák szellemisége, az alternatív pedagógiában szerzett tapasztalatai, pluralista érték- és iskola-felfogása példaértékű lehet számunkra is. Az AME által kínált gazdasági és jogi szaktanácsadás hasznos az iskoláknak.

Kapcsolat a felsőoktatási intézményekkel

Végzett tanulóink nagyobb része (95 % körüli arány) évről-évre egyetemeken, főiskolákon folytatja tanulmányait. A kapcsolatépítés iránya célja szerint kettős:

- Elősegíteni a tanulók felvételét a felsőfokú intézménybe - ennek érdekében a felsőfokú intézmények felvételi követelményrendszerét alaposan meg kell ismerni, a felvételi előkészítőket célirányosan kell szervezni
- Közös projektekben való részvétel (Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, BGE)
- A hátrányos helyzetű tanulóink (kiemelten AJTP-ben végzettek) patronálása felsőfokú tanulmányaik során (EKKE, BGE, Corvinus Egyetem)
- Szabó Kálmán Tehetséggondozó Program – megismertetés, programba történő bekerülés segítése (Corvinus Egyetem)
- Természettudományos oktatás infrastrukturális feltételeinek igénybevétele (EKKE)
- Közös pályázatokon való részvétel, tanártovábbképzés
- Hallgatók fogadása összefüggő tanítási gyakorlatra, mentortanár biztosítása

Az EFOP 3.2.6-16-2016-00001 A tanulók képességkibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben

A projekt keretében, a Magyar Képzőművészeti Egyetem partnerintézményeként, a partner egyetem által biztosított tananyagok és módszertani támogató dokumentumok ismeretében, az intézményünk által kiválasztott szakmai programok tananyagát, módszertanát a helyi tantervünknek megfelelően felhasználjuk, alkalmazzuk a tanórai tevékenységekben (beleértve a fakultációkat, a projekt alapú vagy az epochális tanulásszervezési formákat is), valamint a tanórán kívüli egyéb nevelő-oktató munkában, a helyi tantervi és tantárgyi programoknak megfelelően a szakkörökben, a szabadidős tevékenységek során, nyári táborokban.

Kapcsolat nem oktatási intézményekkel

Kapcsolat a tehetséggondozásban résztvevő szervezetekkel

Iskolánk tehetséggondozó munkáját nem elszigetelten végzi, 2011-ben kapcsolódtunk be a Tehetségpontok országos hálózatába, 2016-ban az akkreditáció megújító folyamatban Kiválóan Akkreditált Tehetségpont lettünk. 2017-ben iskolánk elnyerte a Minősített Tehetséggondozó Műhely címet. Kapcsolatot tartunk a Tehetségpontokat összefogó és segítő Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetségével (Matehetsz) és az MTM-ek hálózatát kiépítő Nemzeti Tehetség Központtal. Rendszeresen pályázunk és nyerünk támogatást a Nemzeti Tehetség Program pályázatain, amelynek segítségével számos tehetséggondozó programunk valósult meg. Iskolánk 2007 óta a Pénziránytű Alapítvány Pénziránytű iskolája. Iskolánk tagja a PASCH iskola mozgalomnak, DSD programunk (Deutsches Sprachdiplom), amely a Német Tartományi Kulturális Miniszterek Tanácsának támogatásával működő, német nyelvi felső-, illetve középfokú nyelvvizsga megszerzését támogató program, a 2009/2010-es tanév óta sikeresen működik. Iskolánk tagja az Arany János Tehetséggondozó Program Intézményei Egyesületének, részt vesz a szervezet szakmai konferenciáin, a szakmai munkaközösségek munkájában.

Kapcsolat a gazdasági környezettel

Álláspontunk szerint a szakképzés csak akkor lehet sikeres, ha végzettjeink, a nálunk szakképesítést szerzők elhelyezkedési esélyei, munkaerő-piaci pozíciói jók. Szükséges tehát, hogy megismerjük a gazdasági környezetünk szakképzéssel szemben támasztott elvárásait.

Ez rendszeres konzultációk, a gyakorlati szakemberek oktatásba történő bevonása, a tanulóink és tanáraik rendszeres munkahelyi látogatása révén oldható meg.

Korrekt kapcsolatok kiépítésére törekszünk, ezért igyekszünk kielégíteni a cégek konkrét kéréseit, pl. a szakember utánpótlások biztosítása, esetenként tanfolyamok szervezése, eszköz-kölcsönzés, oktatási és sporttermek és - eszközök bérbeadásával.

A szülői ház és az iskola

A kapcsolattartás formái, fórumai

Tanulóink tanulmányi előmenetele és személyiségfejlődése szempontjából is alapvetően fontos, hogy az iskola és a szülői ház közötti kapcsolattartás intenzív és tartalmas legyen. Az iskolánkban választott szülői szervezet működik. A szülői szervezet minden lehetséges eszközzel segíti az iskolában folyó oktató, nevelőmunkát. Az iskola és szülők találkozásának főbb szinterei:

- szülői értekezletek
- fogadóórák
- a szülői szervezet választmányának ülései
- az iskola hagyományos rendezvényei, melyek lebonyolításában a szülők tevékenyen részt vesznek, kiemelten a hagyományos Neumann bál és a Neumann napok rendezvényei
- a nevelés területén segítséget nyújtó közös előadások szülőknek, osztályfőnököknek
- a diákszálláson és a nevelési értekezleten a szülői választmány elnöke vagy képviselői részt vesznek és véleményt nyilvánítanak
- a tavaszi időszakok középszintű szóbeli érettségi vizsgájának szervezésében, lebonyolításában is részt vesz a szülők képviselője
- minden, a tanulókat érintő támogatás (pl. tanulmányi kirándulások támogatása) elosztását végző bizottságban a szülői képviselőt biztosított.

A szülői szervezet igyekszik jó munkakapcsolatot fenntartani az osztályfőnöki munkaközösséggel. A szülők véleményüknek a szülői szervezeten keresztül, valamint közvetlenül is hangot adhatnak. A hagyományoknak megfelelően szülői választmányi ülés évente legalább kétszer összeül, és ezeken az üléseken az iskolavezetés is képviselteti magát. A kapcsolattartás fő célja egyrészt az iskolai célkitűzések tudatosítása a szülőknél, másrészt a szülői kontroll biztosítása a nevelőtestület tevékenységét illetően. A szülők részvétele biztosított az iskolai fejlesztésekre, a képzési célokra és feladatokra vonatkozó döntések előkészítésében. Képviselőik jelen vannak a Neumann Iskola Alapítvány és a Neumann Alapítvány Kuratóriumában is.

Szülők érdekérvényesítési jogai

A szülők érdekérvényesítési jogait a Köznevelési Törvény (2011. évi CXCV. törvény) 37-38. §-a szabályozza. Intézményünk ennek alapján biztosítja az érdekérvényesítési jogokat. Az iskola működésével, pedagógiai tevékenységével, a tanulókat vagy szülőket ért sérelmekkel, kapcsolatos észrevételekkel fordulhatnak az iskola igazgatójához, a Neumann Iskola Alapítvány Kuratóriumának elnökéhez, a Heves Vármegyei Kormányhivatalhoz.

Az iskola külföldi kapcsolatai

A külföldi kapcsolatrendszer kialakításának célja:

Napjaink rohamosan fejlődő, alkalmazott tudásalapú, egyre inkább globalizálódó társadalmában az aktuális társadalmi és gazdasági igényeknek megfelelően és az Európai Unióhoz történő csatlakozást követően a középiskolás generáció számára az idegen nyelvek tanulása kiemelt fontosságot kap. Közvetlen vagy távolabbi céljaik eléréséhez eszközként vagy kitzűzött célként jelentkezik az idegen nyelvi kompetencia. Mindkét esetben az idegen nyelv természetes és autentikus környezetben való gyakorlása szükséges ahhoz, hogy tanulóink a hazai és a nemzetközi megmérettetésekben megállják a helyüket saját egyéni elvárásaiknak, valamint az intézményi és társadalmi elvárásoknak megfelelően.

Iskolánk külföldi kapcsolatrendszerének kialakításával arra törekszik, hogy megteremtse azokat a szubjektív és objektív feltételeket, amelyek hozzásegítik tanulóinkat ahhoz, hogy képesek legyenek idegen nyelvi környezetben, az adott társadalmi szokásokat figyelembe véve az adott idegen nyelven

- új ismeretekre szert tenni
- kommunikálni
- önállóan véleményt alkotni
- együttműködni
- kapcsolatot kialakítani
- összehasonlításokat tenni
- következtetéseket levonni.

A külföldi kapcsolatrendszer kialakításával az iskola célja továbbá az, hogy tanulóinkat a különböző kultúrák megismertetésén keresztül türelemre, megértésre és nyitottságra nevelje, valamint az, hogy tanulóink értsék meg a nemzetközi kapcsolatok fontosságát.

Nemzetközi együttműködési programok

Kölcsönösségi alapon működő interkulturális külföldi csereprogramok

Külföldi partnerintézményeinkkel kölcsönösségi alapon működő csoportos csereprogramokat bonyolítunk le, melyeknek keretében a résztvevőknek alkalmuk nyílik az adott célország életébe betekinteni, azt személyesen megélni egy 7-10 napos program keretében a fogadó családok és szervező partner intézmények jóvoltából. A programban szerepel iskolalátogatás, az adott város és környéke megtekintése, egy napos kirándulás a fővárosban, vagy egy-egy nevezetes helyre, közös szabadidős programok, sportversenyek, vetélkedők. Ezeken a közös programokon a tanulóknak nap, mint nap meg kell állniuk a helyüket szokatlan, az eddigiektől sok esetben eltérő élethelyzetekben. Szükségszerűen, ugyanakkor magától értetődő természetességgel kell az adott idegen nyelven kommunikálniuk, mely tevékenységek által személyiségük és idegen nyelvtudásuk egyaránt fejlődik. A csoportos csereprogramokon való részvételt pályázat útján lehet elnyerni. A jelentkezők pályázati űrlapot töltenek ki, melynek alapján a döntő bizottság kiválasztja azokat a tanulókat, akiket alkalmasnak talál arra, hogy az adott programon részt vegyenek és iskolánkat külföldön is méltóképpen képviseljék. A döntő bizottság tagjai: az iskola igazgatója, az idegen nyelvi szakmacsoport vezetője és a programfelelős szaktanár(ok).

Két évente egy-egy 15-20 fős csoport vesz részt a németországi lippstadti Marienschule és a Neumann János Gimnázium, Technikum és Kollégium csereprogramján kölcsönösségi alapon. A program során a diákok megismerik egymás országainak szokásait, a helyi sajátosságokat és nevezetességeket, ellátogatnak egy-egy nagyobb városba, pl. a fővárosokba is, valamint számos közös kulturális és szabadidős programot szerveznek, miközben német nyelven kommunikálnak. Ez a német nyelvű programunk 1995 óta működik.

Kétévenkénti gyakorisággal egy-egy 15-20 fős csoport utazik a németországi Esslingenbe a Mörike Gimnázium által szervezett egyhetes csereprogramra. A cserediákok egy évvel később

viszonozzák a látogatást. A programon iskolalátogatás, városnézés, látogatás a fővárosban vagy a közeli nagyobb város(ok)ban és kirándulóhelyeken szerepel. Ez a német nyelvű programunk 1990 óta működik.

Az iskola által szervezett külföldi csereprogramokon a diákok szállását és ellátását a vendéglátó családok vállalják kölcsönösségi alapon.

Tanulóinknak és tanárainknak lehetőségük van bekapcsolódni a Határtalanul! és Erasmus+ pályázatok keretében szervezett külföldi tanulmányutakba, partnerségi együttműködésekbe, tanári továbbképzésekbe is. Ezek célja a nemzeti összetartozás elmélyítése, illetve az európaiság értékeinek erősítése, a digitális, fenntarthatósági és természettudományos kompetenciák fejlesztése, a tanári továbbképzések esetében az innovatív módszertani ismeretek megszerzése. Folyamatosan figyelemmel kísérjük a pályázati lehetőségeket, és az egyes programok anyagi támogatására pénzeszközök elnyerésére pályázunk helyi szervezetekhez, Európai Unió irodákhoz és a magyar kormányzati támogatáskezelő alapokhoz.

A szlovákiai Obchodná Akadémiával Rimaszombaton rendszeresen szervezünk kulturális, sport vetélkedőket és találkozókat, valamint minden alkalommal meghívjuk a szlovák partner iskola tanulóit is a nemzetközi vállalkozói versenyekre a Neumannban.

Adventi kirándulást szervezünk Bécsbe, elsősorban a német nyelvet tanuló diákjaink részére a téli szünet előtt. A programon szerepel Schönbrunn és Bécs nevezetességeinek a megtekintése.

ZfA (Zentralstelle für das Auslandsschulwesen)

A Neumann János Gimnázium, Technikum és Kollégium 2009 óta tagja a ZfA iskoláknak. A világméretű programban résztvevő iskolák, így a Neumann iskolai programjának a célja az, hogy a jelentkező diákokat DSD (Deutsches Sprachdiplom) – a Kultuszminiszterek Tanácsa Német Nyelvi Diplomájára készítse fel, mely a Közös Európai Referenciakeret C1 szintű, azaz felsőfokú német nyelvvizsgálója. A program kivitelezésére a német nyelvtanárokat speciális képzésben részesítjük. A DSD tanulók modern oktatási módszerekkel folyó oktatásban vesznek részt, melynek eredményeként a csoportmunka különböző formáinak alkalmazásával interkulturális műveltségre tesznek szert.

PARTNERKÖZPONTÚSÁG AZ INTÉZMÉNY TEVÉKENYSÉGÉBEN

Valljuk, hogy az oktatásban, nevelésben a minőség olyan képessége az oktatási programnak (iskolának), amely egy elvárt igényt képes kielégíteni. Iskolánkat partnerközpontú működés jellemzi. Oktatásunk minőségének biztosítása szükségessé teszi, hogy iskolánkban, a képzésben érdekelték – tanuló, szülő, tanár – megfogalmazzák elvárásaikat, követelményeiket és mindezeket rendezett, tervszerű tevékenységrendszerbe foglaljuk (tanterv, óraterv, éves, négy-éves, öt-hat éves program).

Mindezek fórumai iskolánkban:

- szülői értekezletek
- szülői választmány
- fogadó órák
- diákszékhely
- IDŐ tevékenysége
- tantestületi értekezletek
- nevelési értekezletek
- stratégiai értekezletek
- szakmacsoporti értekezletek

Iskolánkat tanulóbarát, partnerközpontú, magas színvonalú és folyamatosan megújulni képes intézményi működés jellemzi. A minőségbiztosítás kulcsfolyamatai intézményünkben:

- partneri elégedettség mérések (szülők, tanulók, környezet)
- tantestületi klíma mérések, elégedettségi mérések
- beiskolázási – felvételi eljárás minőségbiztosítása
- végzősök pályakövetése
- az oktatás tevékenységrendszerének minőségbiztosítása
- kimeneti mérések és országos mérések minőségbiztosítása
- irányított belső önértékelési rendszer működése
- minőségfejlesztési tevékenység
- stratégiai tervezés

2.11. A tanulmányok alatti vizsgák, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha:

- az igazgató felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az igazgató engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanuló hiányzása egy adott tantárgyból az évi tanítási órák 30%-át meghaladta és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- átvételnél az iskola igazgatója előírja,
- a tanuló független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát,
- a tanév végi osztályzatok megállapításához szükség esetén a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni.

Javító vizsga

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szerint, ha a tanuló a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból- elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet. Javítóvizsga letételével folytathatók a tanulmányok akkor is, ha a tanuló az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem tette le.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsga biztosítja az intézmények közötti átjárhatóságot, tantárgyait az igazgató állapítja meg.

Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Szóbeli felvételi vizsga

Szóbeli felvételi vizsga a középfokú beiskolázás keretében az intézményben nincs.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64-78.§ alapján kell megszervezni. Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. A vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

Az osztályozó, különbözeti vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.

Egy osztályozó vizsga általában egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni. A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor tájékoztatni kell. A helyi vizsgák időpontját az éves munkaterv határozza meg. A vizsgáztató bizottságokat az igazgató jelöli ki. A bizottság elnöke felelős a jegyzőkönyvek vezetéséért, a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért. A

vizsgák eredményét az osztályfőnök írja be a törzskönyvbe és a bizonyítványba. A záradékot az igazgató vagy megbízott helyettese írja alá.

Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit a Helyi Tanterv adott osztályra, adott tantárgyra, s az adott évfolyamra vonatkozó leírása tartalmazza. Az értékelése az adott tantárgy specialitásait figyelembe véve történik. Az adott tantárgy érettségi követelményeinek megfelelően tartalmaznak a tanulmányok alatti vizsgák írásbeli, szóbeli, gyakorlati vizsgarészeket.

Egy vizsganapon egy vizsgázó számára legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető. Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

Osztályozó vizsga részei

Írásbeli:

A rendelkezésre álló idő tantárgyanként maximálisan 60 perc. Az írásbeli rész feladatsorból áll, amelyet az igazgató által kijelölt bizottság tagjai állítanak össze a tantervi követelmények alapján.

Szóbeli:

A felkészülésre rendelkezésre álló idő legalább harminc perc. A tétel kifejtésére maximálisan 15 perc adható. A tantervben szereplő tananyagból összeállított tételsorból húz a vizsgázó. Idegen nyelv esetén beszélgetés segédeszközzel (képleírás és egy másik, adott témához kötődő kérdéssor alapján). Idegen nyelv esetén a tétel kifejtése előtt nincsen felkészülési idő. A tételsort a bizottság tagjai állítják össze.

Gyakorlati vizsga:

Gyakorlati vizsgarész az érettségi követelményeknek megfelelően vizuális kultúra, illetve testnevelés tantárgyak esetében van. A gyakorlati vizsgarészt 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 72.§-nak megfelelően kell lebonyolítani.

Az elérhető pontszámok százalékos teljesítésének osztályzatban történő kifejezése a következő:

- a) 80-100% elérése esetén jeles (5)
- b) 60-79% elérése esetén jó (4)
- c) 40-59% elérése esetén közepes (3)
- d) 25-39% elérése esetén elégséges (2)
- e) 0-24% elérése esetén elégtelen (1)

Érettségi vizsga

A 12. évfolyam követelményeinek teljesítése után a 100/1997. (VI.13.) Korm. rendelet szabályai szerint az intézmény rendes érettségi vizsgát szervez.

Az előrehozott érettségi vizsga helyi sajátosságai: A Neumann János Gimnázium, Technikum és Kollégium biztosítja tanulói számára, hogy előrehozott érettségi vizsgát tegyen

nek az iskola pedagógiai programjában szereplő egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, tanulói jogviszonyuk fennállása alatt, a középiskolai tanulmányaik teljes befejezése előtt, egyes vizsgatárgyakból.

A tanuló a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet (az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról) szerint jelentkezhet előrehozott érettségi vizsgára a 9.§ (3) bekezdésben felsorolt érettségi vizsgatárgyakból. Előrehozott érettségi a 12. § (1) bekezdésében meghatározott idegen nyelvekből, kizárólag a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző első vagy második tanév vizsgaidőszakaiban, továbbá olyan vizsgatárgyból tehető, amelynél a tanuló számára az adott vizsgatárgy vizsgájára való jelentkezés feltételeinek teljesítéséhez szükséges tantárgy, tantárgyak tanítása a középiskola helyi tanterve szerint a középiskolai tanulmányok befejezését megelőző tanévek valamelyikében lezárul, először a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző első vagy második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában, valamint az azt követő vizsgaidőszakokban. A tanuló csak akkor jelentkezhet előrehozott érettségi vizsgára, ha ezen tantárgy(ak) tantárgyi követelményeit teljesítette, a bizonyítványában, törzskönyvben, naplóban, a tantárgyból osztályzattal rendelkezik. Az osztályozó vizsgát minden hátralévő tanév anyagából, évenként külön-külön kell letenni.

Azoknak a tanulóknak, akik idegen nyelvből legalább középfokú (B2) komplex államilag elismert nyelvvizsga bizonyítvánnyal rendelkeznek, a tanuló kérelmére az intézmény, osztályozó vizsgáról kiállított jegyzőkönyvben igazolja, hogy az adott idegen nyelvből teljesítették az iskola által előírt tantárgyi követelményeket. A kérelmek elbírálása a tanév rendjében meghatározott osztályozó vizsgaidőszakokban történik.

A technikumi tanulók előrehozott érettségi vizsgáinak megszervezésekor az iskola a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet (az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról) mellett figyelembe veszi a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról jogszabály vonatkozó rendelkezéseit (257-258. §).

Ágazati alapvizsga, Szakmai vizsga

A 2020. január 1-jétől hatályos 2019. évi LXXX. tv. a szakképzésről, valamint a 12/2020. (II.7.) kormányrendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló rendelet szabályozza a technikus képzés programját, a képzési és kimeneti követelményeket.

A szakmákhoz – az ellenőrzési, a mérési és az értékelési rendszer kialakítását és működését biztosító, a szakképzésben kötelezően alkalmazandó – képzési és kimeneti követelményeket kell előírni. A képzési és kimeneti követelményeket – a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével – a szakképzésért felelős miniszter hivatalos kiadványként a Szakképzési Tájékoztatói és Információs Központ keretében működtetett honlapon – ikk.hu - teszi közzé.

A képzési és kimeneti követelmények tartalmát a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 12. § szabályozza: A képzési és kimeneti követelményeket a szakképzésért felelős miniszter az IKK Innovatív Képzéstámogató Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság útján dolgozza ki.

Neumann vizsga

A két tanítási nyelvű osztályok tanulói a 9/Kny, 9-11. évfolyamokon, a tanév végén vizsgát tesznek angol célnyelvből, az aktuális tanév tananyagából. A Neumann vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll. Az írásbeli vizsgarész a szaktanárok által összeállított nyelvtani, lexikai, szemantikai feladatsor, az előkészítő és a kilencedik évfolyamon a középszintű célnyelvi érettséginek (B1 szint), a 10. évfolyamon a középfokú nyelvvizsgának (B2 szint), 11.

évfolyamon az emelt szintű célnyelvi érettséginek megfelelő szinten és feladattípusokkal (olvasott szöveg értése, nyelvhelyesség, hallott szöveg értése). A szóbeli vizsgarész az első három évfolyamon az aktuális tanév anyagából, tanult témaköreiből összeállított tételek, a 11. évfolyamon az emelt szintű szóbeli célnyelvi érettséginek tartalmilag és formailag is megfelelő szóbeli tételsor. A Neumann vizsga alól az a tanuló kaphat felmentést, aki felsőfokú C1 típusú nyelvvizsga bizonyítvánnyal vagy emelt szintű angol célnyelvi érettségivel rendelkezik.

A nyelvi előkészítő képzés tanulói a 9/Ny, 9-10. évfolyamokon, a tanév végén vizsgát tesznek az első idegen nyelvből, az aktuális tanév tananyagából. A Neumann vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll. Az írásbeli vizsgarész a szaktanárok által összeállított nyelvtani, lexikai, szemantikai feladatsor, az előkészítő évfolyamon az Európai Unió referenciaszint szerinti A2-B1, a 9. évfolyamon a középszintű célnyelvi érettséginek (B1 szint), a 10. évfolyamon a középfokú nyelvvizsgának (B2 szint) megfelelő szinten és feladattípusokkal (olvasott szöveg értése, nyelvhelyesség, hallott szöveg értése). A szóbeli vizsga az aktuális tanév anyagából, tanult témaköreiből összeállított tételek. A Neumann vizsga alól az a tanuló kaphat felmentést, aki középfokú B2 típusú nyelvvizsga bizonyítvánnyal rendelkezik.

A hat évfolyamos gimnáziumi osztályok tanulói a 8. évfolyam végén szintén nyelvi vizsgát tesznek. Ennek szintje az Európai Unió referenciaszint szerinti A2-B1 szint. Az írásbeli vizsga a szaktanárok által összeállított feladatsorból áll, az adott év követelményei szerint, a referenciaszintnek megfelelően, a nyelvvizsgára jellemző feladattípusokkal (olvasott szöveg értése, nyelvhelyesség, hallott szöveg értése, íráskészség). A szóbeli vizsga tartalma a 7-8. évfolyam anyagából, a tanult témakörökből a követelményi referenciaszintnek és a nyelvvizsga típusfeladatainak (társalgás, képleírás, önálló témakifejtés) megfelelően összeállított szóbeli tételsor. A hat évfolyamos gimnáziumi képzés tanulói számára a Neumann vizsga alól mentesség nem adható.

2.12. A felvétel, az iskolaváltás, továbbhaladás és az átvétel helyi szabályai

Az intézmény tanulói közösségébe felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni. A felvételtől és az átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van. Más iskolából történő átvétel, illetve az iskolán belül osztályok közötti átvétel esetén az igazgató különbözeti vizsgát írhat elő. Ennek tantárgyait és időpontját az iskola igazgatója átvételkor ismerteti a tanulóval. Szükség esetén egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával élhet a tanuló tovább haladásának elősegítése érdekében.

Az általános iskolai tanuló a középfokú iskolába az általános vagy a rendkívüli felvételi eljárás keretében vehető fel. A felvételi rendjét, az iskolai jogviszony és a kollégiumi tagsági viszony létrejöttét, a felvételi eljárás szabályait a **2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 50-53. §-a, valamint a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet határozza meg.**

Minden tanévben a Magyar Közlönyben közzétett, a köznevelésért felelős miniszter által jegyzett tanév rendje minisztériumi rendelet szabályozza a középfokú iskolai, a kollégiumi felvételi eljárás, valamint az Arany János Tehetséggondozó Programba történő felvétellel kapcsolatos feladatok lebonyolításának konkrét módját, ütemezését.

A felvételi kérelmek elbírálása iskolánkban az általános felvételi eljárásban alábbi szempontok alapján történik:

- a) az általános iskolai tanulmányi eredmények (7. év végi és 8. félévi eredmények, hatosztályos képzés esetén 5. év végi és 6. félévi eredmények) és
- b) a központilag kiadott egységes feladatlapokkal megszerzett magyar nyelv és matematika írásbeli vizsga eredménye (50-50 pont).

Tanulmányi eredmények 8. osztályosoknál: kötelezően magyar és matematika; választható történelem, idegen nyelv, fizika, biológia, kémia, földrajz, digitális kultúra tantárgyak közül három eredménye. (50 pont)

Tanulmányi eredmények 6. osztályosoknál: kötelezően magyar és matematika duplázva és idegen nyelv. (50 pont)

Szóbeli felvételi vizsga nincs, a beszélgetés a tanulóval és szüleivel az alapítványi működés sajátosságairól a felvételi pontszámot nem befolyásolja.

A rangsorolás során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül előnyben kell részesíteni a hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelye, feladatellátási helye szerinti járás területén található. A felvételi döntésnél azonos pontszám esetén előnyben részesül az a különleges helyzetű tanuló, akinek testvére az iskola jelenlegi vagy volt tanulója.

Az iskola a tanév elején felvételi tájékoztatót készít, amelyben többek között a meghirdetett képzéseket és a felvételi követelményeket a tanév rendjében a meghatározott időben honlapján nyilvánosságra hozza, valamint a KIFIR rendszerben október 20-ig elhelyezi. Az intézmény október-november hónapban nyílt napok keretében is tájékoztatja az általános iskolásokat, a szülőket és pedagógusokat az iskolában folyó képzésről és annak feltételeiről.

A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltétele az iskola helyi tantervében meghatározott tantárgyi követelmények teljesítése. Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

A gimnáziumi tanulók a két tanítási nyelvű (osztatlan ötéves) képzésben tanulók kivételével a többszakaszos iskolastruktúrának megfelelően a 10. évfolyam végén választhatnak a továbbhaladásukat illetően a speciális vagy az általános gimnáziumi irányok közül.

A tanuló speciális gimnáziumi osztályokba (tagozatokba) bekerülésének kritériumai:

- Az osztály specialitásának megfelelő tantárgyakból a 9-10. évfolyamon kiváló teljesítményt nyújtson.
- A 10. évfolyamig elért eredményei azt tükrözzék, hogy elérte a B2 nyelvvizsga szintjét az első idegen nyelvből.
- Általános tanulmányi eredménye legalább 4,5 átlagot elérje.
- Az osztályfőnök és a szaktanárok jelentkezését támogatják.

Az általános gimnáziumi osztályba történő bekapcsolódást nem korlátozzuk.

2.13. Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

A Pedagógiai Program 2.4. fejezete foglalkozik az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításával: Az iskolai egészségnevelési programjai és elvei fejezet.

3. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

3.1. A választott kerettanterv megnevezése

A helyi tanterv készítésekor alapul vettük az iskolának a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet és a 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben az 5/2020. (I. 31.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4) Kormányrendelet módosításáról (továbbiakban 5/2020. (I.31.) Kormányrendelet) jogszabályok előírásait, valamint az Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozását.

A helyi tantervek az iskola belső számítógépes hálózatán elektronikusan elérhetőek.

Idegen nyelv 1. (angol, német)

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet

Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása

Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára

Első idegen nyelv 9–12. évfolyam (angol, német)

Kerettantervek egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez

Nyelvi előkészítő évfolyamok kerettantervei - Angol kerettanterv 9. évfolyam, Német kerettanterv 9. évfolyam

Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára

Élő idegen nyelv 5–8. évfolyam (angol, német)

Kerettantervek egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez - Arany János Tehetséggondozó Program kerettanterve

Angol nyelv (5 v. 6 óra/hét), 9. évfolyam

Idegen nyelv 2. (angol, német, francia, spanyol, olasz)

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet

Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása

Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára

Második idegen nyelv 9-12. évfolyam

Cél nyelv:

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet

Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása

Irányelvek és alapprogramok - irányelv és kerettanterv a két tanítási nyelvű iskolai oktatáshoz - Kerettanterv a két tanítási nyelvű általános iskolai és középiskolai célnyelvi oktatáshoz VI. -IX. fejezet

Célnyelvi civilizáció:

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet

Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása

Irányelvek és alapprogramok - irányelv és kerettanterv a két tanítási nyelvű iskolai oktatáshoz - Kerettanterv a két tanítási nyelvű általános iskolai és középiskolai célnyelvi oktatáshoz X. fejezet

Digitális kultúra

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet

Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása

Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára

Digitális kultúra 9–11. évfolyam

Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára
Digitális kultúra 5-8. évfolyam

Technika és tervezés

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet
Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása
Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára
Technika és tervezés 5-7. évfolyam

AJTP előkészítő év kerettantervek:

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet
Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása
Kerettantervek egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez - Arany János Tehetséggondozó Program kerettanterve
Magyar nyelv és irodalom, 9. évfolyam
Matematika (4 óra/hét), 9. évfolyam
Angol nyelv (5 v. 6 óra/hét), 9. évfolyam
Digitális kultúra (3 óra/hét), 9. évfolyam
Komplex humán ismeretek (2 óra/hét), 9. évfolyam
Természettudományos alapismeretek (1 óra/hét), 9. évfolyam
Tanulásmódszertan és egyéni képességfejlesztés (4 óra/hét) 9–12. évfolyam
Önismeret (2 óra/hét), 9–12. évfolyam

Gazdasági és pénzügyi kultúra:

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet
Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása
Kerettantervek egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra vagy sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez
Gazdasági és pénzügyi kultúra II. 9–10. évfolyam

Vállalkozzunk!:

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet
Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása
Kerettantervek egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra vagy sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez
Vállalkozzunk II. 9–10. évfolyam

Gazdasági ismeretek:

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet
Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása
Kerettantervek egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra vagy sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez
Közgazdasági és pénzügyi alapismeretek 11–12. évfolyam
A 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról 2. számú melléklet – Gazdasági ismeretek érettségi vizsgatárgy általános követelményei
Oktatási Hivatal - Közismereti érettségi vizsgatárgyak 2024. május-júniusi vizsgaidőszaktól érvényes vizsgakövetelményei (2020-as Nat-ra épülő vizsgakövetelmények) – Gazdasági ismeretek részletes érettségi vizsgakövetelmény

Matematika:

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet
Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása
Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára
Kerettanterv a gimnáziumok 7-12. évfolyama számára
Matematika 9-12. évfolyam

Matematika 7-12. évfolyam (hat évfolyamos gimnázium)

Fizika:

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet

Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása

Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára

Kerettanterv a gimnáziumok 7-12. évfolyama számára

Fizika 9-10. évfolyam

Fizika 7-10. évfolyam (hat évfolyamos gimnázium)

Biológia: 51/2012 (XII. 21.) számú EMMI rendelet

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet

Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása

Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára

Kerettanterv a gimnáziumok 7-12. évfolyama számára

Biológia 9-10. évfolyam

Biológia 7-10. évfolyam (hat évfolyamos gimnázium)

Kémia:

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet

Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása

Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára

Kerettanterv a gimnáziumok 7-12. évfolyama számára

Kémia 9-10. évfolyam

Kémia 7-10. évfolyam (hat évfolyamos gimnázium)

Földrajz:

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet

Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása

Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára

Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára

Földrajz 9-10. évfolyam

Földrajz 7-8. évfolyam

Természettudomány 11. évfolyam

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet

Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása

Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára

Természettudomány 11. évfolyam

Természettudományos alapismeretek:

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet

Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása

Kerettantervek egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez - Arany János Tehetséggyógyító Program kerettanterve

Természettudományos alapismeretek (1 óra/hét), 9. évfolyam

Humán tantárgyak:

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet

Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása

Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára

Magyar nyelv és irodalom 9-12. évfolyam

Történelem 9-12. évfolyam

Dráma és színház 12. évfolyam

Állampolgári ismeretek 12. évfolyam

Kerettanterv a gimnáziumok 7-12. évfolyama számára

Magyar nyelv és irodalom 7-12. évfolyam (hat évfolyamos gimnázium)

Történelem 7-12. évfolyam (hat évfolyamos gimnázium)

Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára

Dráma és színház 5-8. évfolyam

Kerettantervek egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez - Arany János Tehetséggondozó Program kerettanterve

Magyar nyelv és irodalom, 9. évfolyam

Komplex humán ismeretek (2 óra/hét), 9. évfolyam

Ének-zene:

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet

Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása

Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára

Ének-zene 9-10. évfolyam

Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára

Ének-zene 5-8. évfolyam

Vizuális kultúra:

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet

Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása

Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára

Vizuális kultúra 9-10. évfolyam

Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára

Vizuális kultúra 5-8. évfolyam

Testnevelés:

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet

Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása

Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára

Testnevelés 9-12. évfolyam

Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára

Testnevelés 5-8. évfolyam

Osztályfőnöki:

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet

Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása

Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára

Közösségi nevelés (osztályfőnöki) 9-12. évfolyam

Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára

Közösségi nevelés (osztályfőnöki) 5-8. évfolyam

A technikum tantárgyi struktúrája és óraszámai:

A 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13. § (1) (Szkr.) alapján a programtervet a képzési és kimeneti követelmények alapján – a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével – a szakképzésért felelős miniszter dolgozza ki és a 2019. évi LXXX. törvény 11. § (2) – (4) bekezdése szerint (Szkt.) teszi közzé.

5/2020. (I.31.) Kormányrendelet, az Oktatási Hivatal 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozása (közismereti tantárgyak). Technikumok esetében a közismereti tárgyra vonatkozó kerettantervek megegyeznek a gimnáziumokra vonatkozókkal.

A technikum tantárgyi struktúráját és óraszámait részletesen a 3.2. fejezet Szakmai program része tartalmazza.

3.2. Oktatási, képzési struktúra

AZ ISKOLA OKTATÁSI, KÉPZÉSI, SZAKKÉPZÉSI STRUKTÚRÁJA

Az iskola oktatási, képzési, szakképzési szerkezetének, órastruktúrájának, az oktatás tartalmának kialakításánál, a fejlesztési stratégia meghatározásánál kiindulópontot a nevelésfilozófiai elveink, oktatási és nevelési célkitűzéseink adják.

Figyelembe vesszük ugyanakkor a központilag megfogalmazott irányelveket, előírásokat: NAT, központi kerettantervek (gimnáziumi, technikum, két tanítási nyelvű oktatás irányelve, AJTP), a kétszintű érettségi vizsga és az OKJ szakmák képzési és vizsgakövetelményeit.

Kiemelten fontosnak tartjuk a munkaerőpiac igényeinek szüntelen figyelemmel kísérését, illetve annak elemzését, hogy milyen részt vállalhatunk azok kielégítésében. Struktúránk működtetésének lényeges eleme és elve az **átjárhatóság** biztosítása az iskolán belül. Ezzel azt kívánjuk elérni, hogy tanulóink egy-egy rossz döntésük után se maradjanak kényszerpályán, legyen lehetőségük váltani, más ágon folytatni középiskolai tanulmányaikat. (Természetesen az átjárás különböző vizsgakövetelményekkel is járhat.)

ENNEK MEGFELELŐEN AZ OKTATÁSI, KÉPZÉSI SZAKASZOK A KÖVETKEZŐK:

I. szakasz: Középiskolai tanulmányokra történő előkészítés

1. nyelvi előkészítő osztály (9/Ny)
2. nyelvi előkészítő osztály (9/Ny/M)
3. két tanítási nyelvű előkészítő osztály (9/Kny)
4. AJTP előkészítő osztály (9/AJTP)

Megjegyzés: A képzési szakasz 4 évfolyamos középiskolai osztály esetén kihagyható.

Célok:

- A tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és fejlesztése, nyelvtudásuk B1 nyelvi szintre fejlesztése. A nyelvvizsga-felkészítő munka megalapozása. (9/Ny; 9/Ny/M)
- A tanulók a KER szerinti B1 szintű angol nyelvtudásra tegyenek szert, melynek alkalmazása lehetővé teszi azt, hogy a továbbiakban képesek legyenek a célnyelven történő ismeretszerzésre. A célnyelv intenzív tanulása továbbá lehetőséget ad a célnyelvi és az általános nyelvtanulási készségek és stratégiák gyors és hatékony továbbfejlesztésére. (9/Kny)
- A problémamegoldó és kooperatív gondolkodás fejlesztése. (9/Ny; 9/Ny/M.; 9/Kny.; 9/AJTP)
- A tudás infokommunikációs eszközök segítségével történő megszerzése, fejlesztése. (9/Ny; 9/Ny/M; 9/Kny; 9/AJTP)
- A matematikai gondolkodásmód és készségek fejlesztése. (9/Ny; 9/Ny/M; 9/Kny.; 9/AJTP)
- A középiskolai tanulmányok előkészítése. (9/AJTP)
- A motiváció erősítése. (9/Ny; 9/Ny/M; 9/Kny; 9/AJTP)

II. szakasz: Orientációs alapképzés a 9-10. évfolyamon, hat évfolyamos képzés esetén a 7-10. évfolyamon

1. idegen nyelvi orientációs gimnáziumi osztály
2. matematika-informatika orientációs gimnáziumi osztály
3. biológia-kémia orientációs gimnáziumi osztály

4. nyelvi előkészítő gimnáziumi osztály (9/Ny)
5. nyelvi előkészítő gimnáziumi osztály (9/Ny/M)
6. két tanítási nyelvű gimnáziumi osztály (9/Kny)
7. AJTP gimnáziumi osztály (9/AJTP)
8. hat évfolyamos gimnáziumi osztály
9. közgazdasági szakirányú technikumi osztály
10. informatikai szakirányú technikumi osztály

Megjegyzés:

- A nyelvi előkészítő évfolyammal rendelkező osztályok (9/Ny) a következő tanévtől újra 9. évfolyamként induló gimnáziumi osztályok.
- Az előkészítő évfolyammal rendelkező AJTP program 9/AJTP osztálya a következő tanévtől újra 9. évfolyamos gimnáziumi osztály
- A különböző orientációjú „osztályok” igény szerint összevonva, fél-fél osztályként is megszervezhetők (1-3; 4-5, 9-10.)

Célok:

- A tanulók ismerjék meg önmagukat (tehetségüket, érdeklődési körüket, képességeiket).
- Fogalmazzák meg saját középiskolai és távolabbi céljaikat.
- Ismerjék meg azokat a lehetőségeket, melyeket az iskola, vagy más középiskolák biztosítanak számukra céljaik eléréséhez - ily módon a második középiskolai év végén megalapozottan, tudatosan tudjanak dönteni, választani a felkínált lehetőségek közül.
- Kapjanak az igényeiknek megfelelő, a NAT követelményeivel összhangban lévő, az iskola jó tárgyi és személyi feltételei által determinált színvonalú számítástechnikai, informatikai alapképzést.
- Az idegen nyelvek tanulása és tudása váljon belső szükségletté.
- Kialakuljon az igény a magas szintű általános műveltség megszerzésére.

Négy évfolyamos gimnáziumi osztály 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben		
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	4
I. idegen nyelv	3	3
II. idegen nyelv	3	3
Matematika	3	3
Történelem	2	2
Biológia	2	3
Fizika	2	3
Kémia	2	1
Földrajz	2	1
Ének-zene	1	1
Vizuális kultúra	1	1
Digitális kultúra	2	1
Testnevelés	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1
Kötelező óraszám	32	32
Szabadon tervezhető órakeret	2	2
Matematika-digitális kultúra*	1-1	1-1
Biológia-kémia*	1-1	1-1
II. idegen nyelv*	2	2
Maximális óraszám	34	34
I. idegen nyelv**	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	35	36

*választható tehetséggondozás, heti 2 óra

** emelt szintű oktatás idegen nyelvből (5/2020. (I.31.) Korm. rendelet

Nyelvi előkészítő gimnáziumi osztály 9/Ny 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben			
Tantárgyak	9Ny	9. évf.	10. évf.
Magyar nyelv és irodalom		3	4
I. idegen nyelv	13	3	3
II. idegen nyelv	5	3	3
Matematika		3	3
Történelem		2	2
Biológia		2	3
Fizika		2	3
Kémia		2	1
Földrajz		2	1
Ének-zene		1	1
Vizuális kultúra		1	1
Digitális kultúra	3	2	1
Testnevelés	5	5	5
Képességfejlesztés	4		
<i>Osztályfőnöki</i>		1	1
Kötelező óraszám	30	32	32
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2
Digitális kultúra	1		1
Gazdasági és pénzügyi kultúra		1	1
Maximális óraszám	32	34	34
Osztályfőnöki	1		
I. idegen nyelv*		2	2
Rendelkezésre álló órakeret	34	36	36

* emelt szintű oktatás idegen nyelvből (5/2020. (I.31.) Korm. rendelet)

Nyelvi előkészítő gimnáziumi osztály 9/Ny/M* 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben			
Tantárgyak	9Ny	9. évf.	10. évf.
Magyar nyelv és irodalom		3	4
I. idegen nyelv	13	3	3
II. idegen nyelv	5	3	3
Matematika		3	3
Történelem		2	2
Biológia		2	3
Fizika		2	3
Kémia		2	1
Földrajz		2	1
Ének-zene		1	1
Vizuális kultúra		1	1
Digitális kultúra	3	2	1
Testnevelés	5	5	5
Képességfejlesztés	4		
<i>Osztályfőnöki</i>		1	1
Kötelező óraszám	30	32	32
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2
Digitális kultúra	1	1	1
Matematika	1	1	1
Maximális óraszám	32	34	34
<i>Osztályfőnöki</i>	1		
I. idegen nyelv**		2	2
Rendelkezésre álló órakeret	34	36	36

* Az osztály indításának célja a tanulók műszaki felsőoktatásra történő felkészítése

** emelt szintű oktatás idegen nyelvből 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet

Két tanítási nyelvű gimnáziumi osztály 9/Kny 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben			
Tantárgyak	9Kny	9. évf.	10. évf.
Magyar nyelv és irodalom		3	4
Célnyelv	18 (benne 2 óra szakmai nyelv)	3	3
II. idegen nyelv	4	3	3
Matematika*		3	3
Történelem*		2	2
Biológia		2	3
Fizika		2	3
Kémia		2	1
Földrajz		2	1
Ének-zene		1	1
Vizuális kultúra		1	1
Digitális kultúra*	3	2	1
Testnevelés	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>		1	1
Kötelező óraszám	30	32	32
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2
Célnyelv		2	2
II. idegen nyelv	1		
Szakmai nyelv*	1		
Digitális kultúra*			1
Maximális óraszám	32	34	34
<i>Osztályfőnöki</i>	1		
Célnyelvi civilizáció	1	1	1
Gazdasági és pénzügyi kultúra*		1	
Vállalkozzunk!*			1
Rendelkezésre álló órakeret összesen**:	34	36	36

* Célnyelven is oktatható tantárgyak

**Az 5/2020 (I.31.) Korm. rendelet alapján plusz 2 óra (két tanítási nyelvű oktatás)

AJTP gimnáziumi osztály 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben			
	9/AJTP	9. évf.	10. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	3	4
1. idegen nyelv (Angol nyelv)	5	3	3
2. idegen nyelv		3	3
Matematika	4	3	3
Történelem		2	2
Biológia		2	3
Fizika		2	3
Kémia		2	1
Földrajz		2	1
Ének-zene		1	1
Vizuális kultúra		1	1
Digitális kultúra	3	2	1
Testnevelés	5	5	5
Komplex humán ismeretek (történelem, vizuális kultúra, ének-zene)	2		
Természettudományos alapismeretek	2		
Osztályfőnöki óra	1	1	1
Tanulásmódszertan és egyéni képességfejlesztés	2+2*	2	2
Önismeret	2	2	2
Kötelező óraszám	30	32	32
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2
Digitális kultúra			1
Matematika		1	1
Gazdasági és pénzügyi kultúra			1
Gimnáziumban maximális óraszám	32	34	34
1. idegen nyelv (Angol nyelv)**	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret összesen	32	36	36

*1-1 óra beépítve a Komplex humán ismeretekbe és a Természettudományos alapismeretekbe

**emelt szintű oktatás idegen nyelvből 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet

Hat évfolyamos gimnáziumi osztály 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben				
Tantárgyak	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	3	3	4
I. idegen nyelv	3	3	3	3
II. idegen nyelv			3	3
Matematika	3	4	3	3
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek**		1		
Természettudomány	4	5		
Biológia	2	1	2	3
Fizika*	1	2	2	3
Kémia*	1	2	2	1
Földrajz	2	1	2	1
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház	1			
Digitális kultúra	1	1	2	1
Technika és tervezés**	1			
Testnevelés	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Kötelező óraszám	28	28	32	32
Szabaddon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Matematika	1		1	1
I. idegen nyelv	1	1		
Digitális kultúra		1		1
Pénzügyi és gazdasági kultúra			1	1
Maximális óraszám	30	30	34	34
I. idegen nyelv***	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	32	32	36	36

* 7-8. évfolyamon Fizika és Kémia csoportbontásban

** Technika és tervezés integrálva a Digitális kultúra tantárgyba

**Állampolgári ismeretek integrálva a Történelem tantárgyba

*** Emelt szintű oktatás idegen nyelvből 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet

Informatikai technikum 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben		
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	5
Idegen nyelvek (Angol nyelv)	4	4
Matematika	4	4
Történelem	3	3
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	
Ágazathoz kapcsolódó természettudományos tantárgy – Fizika	-	2
Érettségire felkészítő tantárgy	-	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1
Digitális kultúra	1	-
Testnevelés	4	4
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1
Összes közismereti óraszám	24	24
Ágazati alapoktatás*	7	9
Szakirányú oktatás*	-	-
Munkavállalói ismeretek	0,5	-
Informatikai és távközlési alapok I.	3	-
Informatikai és távközlési alapok II.	-	4
Programozási alapok	2	2
IKT projektmunka I.	1,5	3
Szabadon tervezhető órakeret	3	1
Művészetek	1	
Idegen nyelvek (Angol nyelv)	1	1
Digitális kultúra	1	
Rendelkezésre álló órakeret	34	34

* 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13. § (1) (Szkr.) alapján a programtervet a képzési és kimeneti követelmények alapján – a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével – a szakképzésért felelős miniszter dolgozza ki és a 2019. évi LXXX. törvény 11. § (2)–(4) bekezdése szerint (Szkt.) teszi közzé.

Közgazdasági technikum 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben		
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	5
Idegen nyelvek	4	4
Matematika	4	4
Történelem	3	3
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	
Ágazathoz kapcsolódó természettudományos tantárgy - Földrajz	-	2
Érettségire felkészítő tantárgy	-	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek		1
Digitális kultúra	1	-
Testnevelés	4	4
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1
Összes közismereti óraszám	24	24
Ágazati alapoktatás*	7	9
Szakirányú oktatás*	-	-
Munkavállalói ismeretek	0,5	-
Gazdasági és jogi alapismeretek	3	3
Kommunikáció	1	-
Digitális alkalmazások	2,5	2
Vállalkozások működtetésének alapismeretei	-	4
Szabadon tervezhető órakeret	3	1
Művészetek	1	
Idegen nyelvek	1	1
Digitális kultúra	1	
Rendelkezésre álló órakeret	34	34

*12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13. § (1) (Szkr.) alapján a programtervet a képzési és kimeneti követelmények alapján – a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével – a szakképzésért felelős miniszter dolgozza ki és a 2019. évi LXXX. törvény 11. § (2)–(4) bekezdése szerint (Szkt.) teszi közzé.

III. szakasz: Intenzív felkészítés a felsőfokú tanulmányokra, illetve szakmatanulásra

- gimnáziumi oktatás a 11-12. évfolyamon
- technikumi képzés (2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben)

A 10. évfolyam lezárása után a tanulók speciális gimnáziumban vagy általános gimnáziumi osztályban folytathatják középiskolai tanulmányaikat. Valamennyi 9-10. évfolyamos osztály megszűnhet. Kivétel a két tanítási nyelvű osztály és a technikumi osztályok. A 11-12. évfolyamra felkínált lehetőségek közül a tanulók szabadon választhatnak, amennyiben az alábbi kritériumoknak megfelelnek:

a., a speciális gimnáziumi osztályokba (tagozatokba) felvételt nyerhet, aki

- Az osztály specialitásának megfelelő tantárgyakból a 9-10. évfolyamon kiváló teljesítményt nyújt.
- A 10. évfolyamig elért eredményei azt tükrözzék, hogy elérte a B2 nyelvvizsga szintjét az első idegen nyelvből.
- Általános tanulmányi eredménye legalább 4,5 átlagot eléri.
- Az osztályfőnök és a szaktanárok jelentkezését támogatják.

b., az általános gimnáziumi osztályba történő bekapcsolódást nem korlátozzuk.

Célok:

- Valamennyi tanuló sikeres érettségi vizsgát tegyen. (Saját választása szerint emelt vagy közép szinten.)
- A tanulók motiválása a legmagasabb szintű továbbtanulásra.
- A tanulók legalább 90%-a az érettségi évben felvételt nyerjen a felsőoktatási intézményekbe.
- Legalább egy idegen nyelvből a tanulók 80%-a B2 komplex nyelvvizsgát tegyen.
- A tanulók ösztönzése a második idegen nyelv eredményes tanulására.
- A tanulók motiválása a közismereti és szakmai tanulmányi versenyeken, vetélkedőkön való sikeres részvételre.
- Széleskörű alapozás a szakmatanuláshoz.

Matematika-fizika speciális gimnáziumi osztály 2022/2023. tanévtől felmenő rendszerben		
Tantárgyak	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4
I. idegen nyelv	4	4
II. idegen nyelv	3	3
Matematika	3	3
Történelem	3	3
Állampolgári ismeretek		1
Digitális kultúra	2	
Művészetek	1	
Dráma és színház		1
Testnevelés	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1
Kötött célú órakeret	4	4
Matematika (emelt)	2	2
Fizika	2	2
Kötelező alapóraszám	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	4	5
Matematika (emelt)		1
Fizika (emelt)	2	2
Matematika (közép)		1
II. idegen nyelv (választható)	2	2
Maximális óraszám	34	34

Művészetek 11. évfolyamon: projektoktatás

Dráma és színház, Állampolgári ismeretek 12. évfolyamon: projektoktatás

Matematika-informatika speciális gimnáziumi osztály 2022/2023. tanévtől felmenő rendszerben		
Tantárgyak	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4
I. idegen nyelv	4	4
II. idegen nyelv	3	3
Matematika	3	3
Történelem	3	3
Állampolgári ismeretek		1
Digitális kultúra	2	
Fizika	2	
Művészetek	1	
Dráma és színház		1
Testnevelés	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1
Kötött célú órakeret	4	4
Matematika (közép)		1
Digitális kultúra	2	3
Kötelező alapóraszám	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	4	5
Matematika (emelt, választható)	2	3
Fizika		2
II. idegen nyelv (választható)	2	2
Maximális óraszám	34	34

Művészetek 11. évfolyamon: projektoktatás

Dráma és színház, Állampolgári ismeretek 12. évfolyamon: projektoktatás

Matematika -közgazdasági speciális gimnáziumi osztály 2022/2023. tanévtől felmenő rendszerben		
Tantárgyak	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4
I. idegen nyelv	4	4
II. idegen nyelv	3	3
Matematika	3	3
Történelem	3	3
Állampolgári ismeretek		1
Digitális kultúra	2	
Földrajz	2	
Művészetek	1	
Dráma és színház		1
Testnevelés	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1
Kötött célú órakeret	4	4
Gazdasági ismeretek (emelt)	2	4
Kötelező alapóraszám	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	4	5
Gazdasági ismeretek (emelt)	2	
Matematika (közép)		1
Matematika (emelt választható)	2	3
II. idegen nyelv (választható)	2	2
Maximális óraszám	34	34

Művészetek 11. évfolyamon: projektoktatás

Dráma és színház, Állampolgári ismeretek 12. évfolyamon: projektoktatás

Biológia-kémia speciális gimnáziumi osztály 2022/2023. tanévtől felmenő rendszerben		
Tantárgyak	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4
I. idegen nyelv	4	4
II. idegen nyelv	3	3
Matematika	3	3
Történelem	3	3
Állampolgári ismeretek		1
Digitális kultúra	2	
Művészetek	1	
Dráma és színház		1
Testnevelés	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1
Kötött célú órakeret	4	4
Biológia (emelt)	2	4
Kémia (emelt)	2	0
Kötelező alapóraszám	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	4	5
Biológia (emelt)	2	0
Kémia (emelt)	2	4
Matematika (közép)		1
II. idegen nyelv (választható)	2	2
Maximális óraszám	34	34

Művészetek 11. évfolyamon: projektoktatás

Dráma és színház, Állampolgári ismeretek 12. évfolyamon: projektoktatás

Humán gimnáziumi osztály 2022/2023. tanévtől felmenő rendszerben		
Tantárgyak	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4
I. idegen nyelv	4	4
II. idegen nyelv	3	3
Matematika	3	3
Történelem	3	3
Állampolgári ismeretek		1
Digitális kultúra	2	
Természettudomány	2	
Művészetek*	1	
Dráma és színház		1
Testnevelés	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1
Kötött célú órakeret	4	4
Magyar (emelt)	2	2
Történelem (emelt)	2	2
Matematika (közép)		1
Kötelező alapóraszám	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	4	5
I. idegen nyelv	1	1
II. idegen nyelv	2	2
Maximális óraszám	34	34

*Művészetek 11. évfolyamon: 0,5 óra Ének-zene, 0,5 óra Vizuális kultúra
 Dráma és színház, Állampolgári ismeretek 12. évfolyamon: projektoktatás

Általános gimnáziumi osztály (emelt idegen nyelv) 2022/2023. tanévtől felmenő rendszerben		
Tantárgyak	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4
I. idegen nyelv	4	4
II. idegen nyelv	3	3
Matematika	3	3
Történelem	3	3
Állampolgári ismeretek		1
Digitális kultúra	2	
Természettudomány	2	
Művészetek	1	
Dráma és színház		1
Testnevelés és sport	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1
Kötött célú órakeret	4	4
I. idegen nyelv	1	1
II. idegen nyelv	2	2
Matematika (közép)		1
Kötelező alapóraszám	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	4	5
Maximális óraszám	34	34

Művészetek* 11. évfolyamon: projektoktatás

Dráma és színház, Állampolgári ismeretek 12. évfolyamon: projektoktatás

Két tanítási nyelvű gimnáziumi osztály 2022/2023. tanévtől felmenő rendszerben		
Tantárgyak	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4
Célnyelv	4	4
II. idegen nyelv	3	3
Matematika*	3	3
Történelem*	3	3
Állampolgári ismeretek		1
Digitális kultúra*	2	
Természettudomány	2	
Művészetek	1	
Dráma és színház		1
Testnevelés	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1
Kötött célú órakeret	4	4
Célnyelv	1	1
Célnyelvi civilizáció	2	2
Matematika (középszint)		1
Kötelező alapóraszám	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	4	5
Gazdasági ismeretek*	2	2
Történelem (emelt választható)	2	2
Matematika (emelt választható)	2	2
Gazdasági ismeretek (emelt választható)	2	2
II. idegen nyelv (választható)	2	2
Maximális óraszám	34	34

* Célnyelven is oktatható tantárgyak

Művészetek 11. évfolyamon: projektoktatás

Dráma és színház a 12. évfolyamon: projektoktatás

A maximális óraszám a két tanítási nyelvű oktatásban vagy, ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, plusz 2 órával növelhető.

Informatikai technikum 2022/2023. tanévtől felmenő rendszerben			
Tantárgyak	11. évf.	12. évf.	13. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	3	-
Idegen nyelvek (Angol nyelv)	3	3	3
Matematika	3	3	-
Történelem	2	2	-
Állampolgári ismeretek	-	1	-
Ágazathoz kapcsolódó természettudományos tan- tárgy - Fizika	2	-	-
Érettségire felkészítő tantárgy	2	2	-
Testnevelés	3	3	-
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1
Összes közismereti óraszám	19	18	4
Szakirányú oktatás*	14	14	24
IKT Projektmunka II.	3	3	-
Asztali alkalmazások fejlesztése	4	4	-
Adatbázis-kezelés I.	2		
Adatbázis-kezelés II.			2
Asztali és mobil alkalmazások fejlesztése és tesztelése			7
Szoftvertesztelés		2	
Webprogramozás2	3	3	
Frontend programozás és tesztelés			6
Backend programozás és tesztelés			6
Szakmai angol	2	2	
Munkavállalói idegen nyelv			2
Szabad sáv			1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	6
Idegen nyelvek (Angol nyelv)	1	1	
Matematika		1	
Rendelkezésre álló órakeret	34	34	34

* 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13. § (1) (Szkr.) alapján a programtervet a képzési és kimeneti követelmények alapján – a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével – a szakképzésért felelős miniszter dolgozza ki és a 2019. évi LXXX. törvény 11. § (2)–(4) bekezdése szerint (Szkt.) teszi közzé.

*5 0613 12 03 Szoftverfejlesztő és -tesztelő
Érettségire felkészítő tantárgy: Matematika

Közgazdasági technikum 2022/2023. tanévtől felmenő rendszerben			
Tantárgyak	11. évf.	12. évf.	13. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	3	-
Idegen nyelvek (Angol nyelv)	3	3	3
Matematika	3	3	-
Történelem	2	2	-
Állampolgári ismeretek	-	1	-
Ágazathoz kapcsolódó természettudományos tan- tárgy - Földrajz	2	-	-
Érettségire felkészítő tantárgy	2	2	-
Testnevelés	3	3	-
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1
Összes közismereti óraszám	19	18	4
Szakirányú oktatás*	14	14	24
Gazdálkodási ismeretek	2	2	1
Gazdasági számítások	1	1	
Pénzügy	5	5	2
Számvitel	4	4	4
Számviteli esettanulmányok	2	1	1
Adózás	-	1	3
Irodai szoftverek alkalmazása	-	-	3
Munkavállalói idegen nyelv	-	-	2
Elektronikus bevallás	-	-	3
Számítógépes könyvelés	-	-	5
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	6
Idegen nyelvek (Angol nyelv)	1	1	2
Matematika		1	
Rendelkezésre álló órakeret	34	34	34

* 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13. § (1) (Szkr.) alapján a programtantervet a képzési és kimeneti követelmények alapján – a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével – a szakképzésért felelős miniszter dolgozza ki és a 2019. évi LXXX. törvény 11. § (2)–(4) bekezdése szerint (Szkt.) teszi közzé.

* 5 0411 09 01 Pénzügyi-számviteli ügyintéző
Érettségire felkészítő tantárgy: Matematika

PROJEKTOKTATÁS

Iskolánk a jól bevált, hagyományrendszerünkbe beépült tanórai tevékenységi formákon kívül a pedagógiai program végrehajtása során olyan új, modern pedagógiai módszereket is alkalmaz, mint a projektoktatás, amelynek során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, aktív részvételére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül. Komplex projektoktatási formában végezhető a 7. évfolyamon a Dráma és színház, a 12. évfolyamon a Dráma és színház, valamint az Állampolgári ismeretek, a 11. évfolyamon a Művészetek tantárgyak oktatása.

Dráma és színház

A tantárgy oktatását tömbösítve, projektnapok keretein belül valósítjuk meg, mert ez a módszer igazodik leginkább a NAT 2020-ban megjelölt oktatási célokhoz. Mivel a kijelölt napokon a tanulók csak ezzel a tantárggyal foglalkoznak, lehetőségünk nyílik iskolán kívüli szakmai programok szervezésére, melyek között mindig szerepel a színházlátogatás. Ezt azzal próbáljuk érdekesebbé tenni, hogy az év elején részt vehetnek egy színházi próbán, majd, amikor műsorra kerül a darab, azt is megtekinthetik. Kiemelt helyen szerepelnek programunkban a más intézmények által szervezett drámapedagógiai foglalkozások, teremszínházi előadások is. Ezáltal egyrészt igyekszünk élményszerűbbé tenni a tantárgy oktatását, másrészt - a tárgyi tudás elmélyítésével - meg is alapozzuk a színházi kultúrához és az irodalom határterületeihez kapcsolódó érettségi tételek ismeretanyagát.

A tantárgy teljesítését igazoló "rész vett" írásbeli értékelést a tanulók a foglalkozásokon való aktív részvételükkel, valamint a megadott témákhoz kapcsolódó projekt feladatok és prezentációk készítésével szerezhetik meg.

Állampolgári ismeretek projektoktatás

Az állampolgári ismeretek tantárgy tanításának célja, hogy elősegítse az önálló, felelősségteljes, önfejlesztésre képes, családi életre alkalmas ember nevelését, segítse a kulturált beilleszkedést a mindennapi életbe, a társadalmi együttélés szabályait követő hozzáállás kialakulását, valamint alapvető tájékozottságot társadalmi és gazdasági kérdésekben. Az elméleti tudás elmélyítését, gyakorlativá tételét elősegíti a NAT-nak megfelelően kialakított blokkosított tananyagfeldolgozás, az órákon megjelenő projektfeladatokban történő aktív részvétel.

Az állampolgári ismeretek tantárgy kiemelt feladata, hogy felelős állampolgári magatartást kialakítsunk a tanulóknál. A demokratikus jogállam működésének megismerése, a társadalmi normák elfogadása segíteni fogja a tanulókat, hogy nyitottá váljanak a társadalmi problémák megoldására. Legyenek képesek arra, hogy vélemény nyilvánításuk, mások érveinek figyelembevételével történjen. Tartsák szem előtt a magyarság összetartozásának jelentőségét, a hazafiság fontosságát, melyhez hozzátartozik a honvédelem, mint nemzeti ügy. A lokálpatriotizmussal összefüggésben, az önkéntes munka, a rászorulókat támogatása is az összetartozást erősíti.

A családi életre nevelés egységén belül ismerkednek meg a diákok a viselkedéskultúra alapszabályaival, a tartós párvalasztás, az egészséges párkapcsolatok testi és lelki jellemzőivel, valamint tudatosíthatják, mit jelent a gyermekvállalás felelőssége. A család az egyén elsődleges társadalmi környezete, ezért a család lelki egészségének fenntartására, az ebből fakadó stresszhelyzetek megoldására is fel kell készülniük. Jó gyakorlatok bemutatásán keresztül tapasztalják meg a gyermekvállalással járó kötelezettségeket és jogokat, a gyereknevelés néhány eszközét és módszerét.

A háztartás, mint gazdasági formáció egységén belül az a cél, hogy megtanulják a tanulók, hogy gazdálkodni nemcsak az anyagi javainkkal (háztartási jövedelmek) kell, hanem a fizikai, lelki, szellemi energiáinkkal és az időnkkel is, ezért igen fontos a szabadidő hasznos elöltésére, az aktív és passzív pihenésre nevelés.

Újabb kiemelt fejlesztési cél a környezettudatosságra, takarékosagra, tudatos fogyasztói magatartásra nevelés, a fenntarthatóság elvének követése. A pénzügyi ismeretek birtokában képesek legyenek racionális gazdasági döntések meghozatalára. Az alapvető pénzügyi és gazdasági ismeretek mellett a vásárlói és fogyasztói érdekvédelem érvényesítésével, valamint a hivatali ügyintézésrel is meg kell ismerkedniük a tanulóknak.

A tantárgy teljesítése a projektnapokon blokkosított órai részvétellel, valamint két feladatlap megírásával és annak érdemjegyei történik. A tanulóknak lehetőségük van arra, hogy az írásbeli dolgozatok érdemjegyeit szóbeli felelettel javítsák.

Művészeti tárgyak projektjei

A művészeti tárgyak keretein belül törekszünk a művészet iránti nyitottság, az esztétikai és zenei élményképesség kialakítására, a művészeti alkotások, zeneművek megszerettetésére, értelmi, érzelmi ráhatással, érzelmi gazdagítással a személyiség fejlesztésére.

Célunk a műveltségterületekre tagolt ismeretek, készségek, képességek célirányos összevonása, egységbe szervezése - a világot egységben és összefüggésben látó, arról egységben gondolkodó világnézet kialakítása, amely elősegíti a természet, a mesterséges környezet, a társadalom és a szellemi szféra kapcsolatának megértését. A művészeti tárgyak hozzájárulnak az értelmi, érzelmi, esztétikai, erkölcsi neveléshez, sokrétűségével biztosítják az alapvető ismereteket, a ráépítés, a továbblépés lehetőségét.

Alkalmanként játékos, felfedező jellegű tevékenységrendszerrel, a projektoktatás módszerével fejleszti az önálló ismeretszerzés, tanulás képességét, segíti az önművelés igényének kialakítását.

A művészeti tantárgyak oktatásán belüli programoknak, projekt foglalkozásoknak egyik célja, hogy a diákok a tantárgyi követelményeket változatos, élményszerű programokon való aktív részvétel segítségével, érdeklődésüknek megfelelően, a biztosított választási lehetőségeket kihasználva teljesítsék.

A Művészetek komplex tantárgy keretében a tanulóknak a meghirdetett programblokkokból kell választaniuk. A jelentkezés után a 11. évfolyam tanulói a programokon való aktív részvétellel, az azokhoz kapcsolódó projektfeladatok elkészítésével teljesítik a követelményeket.

A diákok szabadon választhatnak a számukra biztosított iskolai programok mellett, az esetenként költséggel járó, szervezett, iskola falain kívül megvalósuló projektek közül is.

A kurzusok elején a művészeti tantárgyak tanárai összeállítják az adott félév programját, a választható blokkokat és projekteket, az időbeosztásokat. A szaktanárok a Művészetek tantárgyat érdemjeggyel minősítik.

A projektekhez felkészítő munka és foglalkozás, tájékozódó tevékenység, előkészítő fázis tartozhat. Ezeket tájékoztató és konzultációs órák formájában oldjuk meg. A projekthez kapcsolódó feladat elkészítéséhez szükséges időt, a kutatómunkát és megvalósítást beszámítjuk a projektidőbe.

A HAT ÉVFOLYAMOS GIMNÁZIUMI KÉPZÉS

Célkitűzések

- Magas szintű, tartalmas idegen nyelvtudás elsajátítása
- Az első idegen nyelv felsőfokú (B2-C1), a másodikként felvett idegen nyelv minimum középfokú nyelvvizsga szintű ismerete,
- A természettudományos műveltség sokoldalú megalapozása, motiváció erősítése a fizika, kémia, biológia tantárgyak területén,
- Informatikai ismeretek rendszerezése, felhasználói szintű ismerete, gyakorlati alkalmazásának készségszintű elsajátítása,
- Döntésképesség fejlesztése

A hat évfolyamos gimnáziumi képzésben résztvevő tanulók a 7-12. évfolyamon tanulnak a Neumann János Gimnázium, Technikum és Kollégiumban. A képzés illeszkedik az iskola speciális képzési struktúrájához. A hat évfolyamos képzés a tehetséggondozás kiemelt lehetőségét biztosítja.

Orientációs alapképzés a 7-10. évfolyamon

Az alapképzés szakaszában sokoldalú, komplex oktatás-tanulás folyik idegen nyelvből, valamint humán, matematika és természettudományi, művészeti, testnevelés és sport területen. Az első szakasz általános céljai és feladatai a hat évfolyamos képzésben az intézmény más képzéseivel szorosan illeszkedve a következők:

- kialakuljon a tanulóknál az igény a magas szintű általános műveltség megszerzésére
- az idegen nyelvek tanulása és tudása váljon belső szükségletté
- ismerjék meg önmagukat (tehetségüket, érdeklődési körüket, képességeiket)
- a tanulók kapjanak az igényeiknek megfelelő, a NAT követelményeivel összhangban lévő, az iskola jó tárgyi és személyi feltételei által determinált színvonalú alapképzést
- a tanulók kapjanak jó számítástechnikai, informatikai alapképzést, ismerjék meg az infokommunikációs technológiákat
- a 7-8. évfolyamon, a NAT szerinti fejlesztő szakaszban a pozitív attitűd, a tanulás iránti motiváció fejlesztése kiemelt cél és feladat
- a 7-8. évfolyamon, a NAT szerinti fejlesztő szakaszban célunk és feladatunk a már megalapozott kompetenciák megerősítése, bővítése, hatékonyságának és variabilitásának növelése
- fogalmazzák meg a diákok saját középiskolai és távolabbi céljaikat
- ismerjék meg azokat a lehetőségeket, melyeket az iskola, vagy más középiskolák biztosítanak számukra céljaik eléréséhez – a hat évfolyamos képzés esetén a negyedik középiskolai év végén (10. évfolyam végén) megalapozottan, tudatosan tudjanak dönteni, választani a 11-12. évfolyamokra felkínált lehetőségek közül.

A hat évfolyamos gimnáziumi képzés első szakaszában, a 7-10. évfolyamon, a tanulók választásuk szerint angol, illetve német nyelvből intenzív, magas szintű nyelvtanításban részesülnek. Az első nyelvet haladó nyelvként tanulják mind a hat évfolyamon, a 10. évfolyam végére B1/B2 középfokú, a 12. évfolyam során pedig C1 típusú, felsőfokú nyelvtudást szerezhetnek. Az idegen nyelvi felkészítés középpontjában mindkét idegen nyelvből a kommunikációs készség, a biztos nyelvtanulás, valamint széles körű lexikális, kulturális és civilizációs ismeret-

reték megszerzése áll. A kilencedik évfolyamtól a tanulók tudásszintjüknek megfelelő csoportokban második idegen nyelvet is tanulnak, amely szabad választás szerint lehet német, angol, francia, olasz vagy spanyol nyelv.

A képzés első szakaszában (7-10. évfolyam) az emelt szintű nyelvi képzés mellett a gimnáziumi tantervnél magasabb óraszámokban oktatjuk a digitális kultúrát is, az iskola jó tárgyi és személyi feltételei által determinált színvonalú informatikai alapképzést, az infokommunikációs technológiák megismerését biztosítva a tanulóknak. A digitális kultúra tantárgy oktatása során az informatikai ismeretek megszerzése, rendszerezése mellett fontos szerepet kap az ismeretek gyakorlati alkalmazásának készségszintű elsajátítása.

A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást: i) természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció; ii) a jelen érdekesítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára; iii) természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése.

A természettudományos oktatás komplex szemléletű, a földrajz, a biológia, a kémia és a fizika tantárgyak tanítása-tanulása a 7-10. évfolyamon egységes, átfogó, egymásra kölcsönösen ható és egymásra épülő tantervekkel valósul meg. Célunk, hogy a természettudományos ismeretek súlya növekedjen, az ismeretek és az ismeretátadás is korszerű legyen. A természettudományos kompetencia fejlesztése, a kritikus és kíváncsi, pozitív tanulói attitűd segítése érdekében a 7-8. évfolyamon a Földrajz szaktantárgy mellett a képzés része a Természettudomány tantárgy, amely felfedeztetni a tanulókkal az ember és a természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokat. A tanulók tapasztalati úton, kísérletezéssel, megfigyeléssel, iskolai és iskolán kívüli helyszíneken ismerkednek a természet fizikai és kémiai folyamataival és a biológiával. A komplex szemléletű természettudományos oktatás sokoldalúan megalapozza a hatosztályos gimnáziumi képzés diákjainak természettudományos műveltségét, erősíti a motivációt a fizika, kémia, biológia tantárgyak területén is. A program ezen kívül a 7. évfolyamon és a 8. évfolyamon erdei iskola szervezését is tartalmazza.

Intenzív felkészítés a felsőfokú tanulmányokra (11-12. évfolyam)

Az utolsó két évben a hat évfolyamos képzésben felkészítjük a tanulókat a gimnáziumi oktatás során a felsőfokú egyetemi-főiskolai tanulmányokra. A tanulóknak lehetőségük van arra is, hogy az iskola pedagógiai programjában meghatározott feltételek teljesítésével, saját kérésre a 11-12. évfolyam speciális irányú osztályában (tagozaton) folytathassák tanulmányaikat. A hat évfolyamos képzés specialitása, hogy a második szakaszban, a 11-12. évfolyamon az első és második idegen nyelvből továbbra is az eredeti idegen nyelvi csoportjaikban tanulhatnak a képzés diákjai, amit iskolánk sávos nyelvoktatási rendszere lehetővé tesz. A tanulók folytathatják az intenzív nyelvtanulást, az első idegen nyelvből felkészülhetnek a C1 típusú, komplex felsőfokú nyelvvizsgákra.

Hat évfolyamos gimnáziumi osztály 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben						
Tantárgyak	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	3	3	4	4	4
I. idegen nyelv	3	3	3	3	4	4
II. idegen nyelv			3	3	3	3
Matematika	3	4	3	3	3	3
Történelem	2	2	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek**		1				1
Természettudomány	4	5			2	
Biológia	2	1	2	3		
Fizika*	1	2	2	3		
Kémia*	1	2	2	1		
Földrajz	2	1	2	1		
Ének-zene	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1		
Művészetek					1	
Dráma és színház**	1					1
Digitális kultúra	1	1	2	1	2	
Technika és tervezés**	1					
Testnevelés	5	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1	1	1
Kötelező óraszám	28	28	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	4	5
Matematika	1		1	1		1
I. idegen nyelv	1	1			1	1
Digitális kultúra		1		1		
Gazdasági és pénzügyi kultúra			1	1		
II. idegen nyelv					2	2
Maximális órakeret	30	30	34	34	34	34
I. idegen nyelv***	2	2	2	2		
Rendelkezésre álló órakeret	32	32	36	36	36	36

* 7-8. évfolyamon Fizika és Kémia csoportbontásban

** Technika és tervezés integrálva a Digitális kultúra tantárgyba

** Állampolgári ismeretek integrálva a Történelem tantárgyba 8. évfolyam, projektoktatás 12. évfolyam
Dráma és színház projektoktatás

*** Emelt szintű oktatás idegen nyelvből 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet

A KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ KÉPZÉS

Célkitűzések

Az Európai Unió által kitűzött követelményeknek és a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének (OH/Köznevelés/NAT 2020-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók/Irányelvek és alapprogramok/Irányelv és kerettanterv a két tanítási nyelvű iskolai oktatáshoz) megfelelően, a két tanítási nyelvű képzés célja az, hogy a tanulók

- a célnyelv alkalmazásával az előkészítő év során szerzett megfelelő nyelvi alapok birtokában olyan szintű nyelvtudásra tegyenek szert, mely képessé teszi őket a célnyelven történő középiskolai, majd a továbbiakban felsőfokú tanulmányok folytatására Magyarországon és külföldön egyaránt,
- alkalmassá és képessé váljanak arra, hogy tanulmányaikat akár magyarul, akár idegen nyelven folytassák, illetve tanulmányaik befejeztével hivatásukat a célnyelven is magas szintű nyelvtudással műveljék,
- az anyanyelvi tudás fejlesztése és a magyar kultúra megismerése mellett magas szintű idegennyelv-tudás és idegennyelv-tanulási készség birtokába jussanak,
- sajátítsák el a nyelvtanulás és az idegen nyelven történő tanulás stratégiáit,
- képesek legyenek a célnyelv használatára az információszerzésben, közlésben és alkalmazásban,
- türelemmel, megértéssel és nyitottan közelítsenek más országok, elsősorban a célnyelv országainak kultúrája felé, értsék meg a nemzetközi kapcsolatok és együttműködés jelentőségét,
- értsék meg az idegennyelv-tudás élethosszig tartó gondozásának a szükségességét.

A két tanítási nyelvű iskolai oktatás vállalja a célnyelvi műveltség, a kulturális tudatosság intenzív fejlesztését annak érdekében, hogy a tanulók megismerkedjenek a célnyelv országai-
val, értsék azok kultúráját és empátiával viszonyuljanak hozzá.

A két tanítási nyelvű oktatás során az iskola biztosítja, hogy a célnyelvű országok civilizációjának oktatása önálló tantárgy keretében kerüljön megszervezésre. A célnyelvi civilizáció oktatása során az iskola biztosítja azt is, hogy a tanulók elsajátítsák a célnyelvi országok földrajzával, gazdaságával, társadalmi viszonyaival, irodalmával, történelmével, kultúrájával kapcsolatos főbb ismereteket.

A két tanítási nyelvű képzés célcsoportja

A két tanítási nyelvű képzést azoknak a tanulóknak ajánljuk, akik

- az angol nyelv tökéletes elsajátítását tűzik ki célul, azaz B1 és B2 szinteken keresztül szeretnének eljutni a C1 szintre,
- tanulmányaikat a felsőoktatásban kívánják folytatni,
- civilizációs, informatikai és gazdasági ismereteket kívánnak szerezni célnyelven,
- kétnyelvű érettségi bizonyítványt kívánnak szerezni, amely a 100/1997. (VI. 13) Korm. rendelet 54. §. -ban meghatározott feltételekkel felsőfokú, C1 típusú államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű.

A két tanítási nyelvű képzés struktúrája

Évfolyamonként egy osztályban indítjuk a két tanítási nyelvű képzési programot angol célnyelven. A képzés öt évfolyamos (9/Kny, 9-12. évfolyam), mely tartalmát tekintve Célnyelvi

előkészítő szakaszra, Orientációs alapképzésre és Intenzív, felsőfokú tanulmányokra felkészítő szakaszra tagolódik:

- 9/Kny évfolyam: Célnyelvi előkészítő szakasz
- 9-10. évfolyam: Orientációs alapképzés
- 11-12. évfolyam: Intenzív felkészítés a felsőfokú tanulmányokra

A két tanítási nyelvű képzésben a célnyelv mellett évfolyamonként legalább három tantárgyat célnyelven (angolul) tanulnak a tanulók. A célnyelven oktatott tárgy intézményünkben lehet: Célnyelv, Célnyelvi civilizáció, Matematika, Digitális kultúra, Gazdasági és pénzügyi kultúra, Vállalkozzunk!, Gazdasági ismeretek, Történelem.

A két tanítási nyelvű oktatásban résztvevő osztályok mindegyikében tanít célnyelvi lektor, akinek az anyanyelve a célnyelv (angol). Részvétele a programban biztosítja az autentikus idegen nyelvi környezetet, mely nagymértékben hozzájárul a tanulók primer és szekunder nyelvi készségeinek hatékony fejlesztéséhez, valamint civilizációs ismereteiknek a gazdagításához. A célnyelvi lektor célnyelvi civilizációs ismereteket tanít a 9/Kny–12. évfolyamon önálló tantárgyként. A célnyelvi lektor megkeresése szükség esetén pályázatok útján (Európai Unió Pályázat), vagy más intézményekkel való együttműködés útján (International House, British Council) történik.

A két tanítási nyelvű osztályok tanulói a 9Kny, 9-12. évfolyamokon, a tanév végén, írásbeli és szóbeli Neumann vizsgát tesznek angol célnyelvből, az aktuális tanév tananyagából. A Neumann vizsga szabályait részletesen az intézmény Pedagógiai Programjának 2.11. fejezete tartalmazza.

Célnyelvi előkészítő szakasz

Az előkészítő szakaszban intenzíven foglalkoznak a tanulók a célnyelvvel. Ez nyújt lehetőséget a célnyelvi, valamint az általános nyelvtanulási készségek és stratégiák gyors és hatékony továbbfejlesztésére. A célnyelvi előkészítő szakasz (9/Kny) célja az, hogy az intenzív célnyelvi előkészítő év végére a tanulók KER szerinti B1 szintű angol nyelvtudásra tegyenek szert, melynek alkalmazása lehetővé teszi azt, hogy a továbbiakban célnyelvi problémák ne akadályozzák őket az ismeretszerzésben. A Célnyelvi előkészítő évfolyamon a tanuló heti 18 tanítási órában tanulja a célnyelvet.

A továbbhaladás feltétele a célnyelvi előkészítő szakaszból az orientációs szakaszba az, hogy a tanuló legyen képes a célnyelven

- megérteni fontosabb információkat ismert társalgási témákról szóló, gyakori élethelyzetekhez kötődő, világos, standard szövegekben,
- elboldogulni a legtöbb olyan helyzetben, amelyek a B1 szintű nyelvvizsga témaköreit érintik,
- egyszerű, folyamatos szöveget alkotni számára ismert, érdeklődési körébe tartozó témákról,
- leírni tapasztalatait és különböző eseményeket, álmokat, reményeket, ambíciókat,
- megindokolni álláspontjait és terveit.

Orientációs alapképzés

Az orientációs alapképzés célja az, hogy a tanulók a 9-10. évfolyam során szerzett célnyelvi ismereteik elérjék, vagy megközelítsék a KER skála szerinti negyedik, B2 szintet. A 9. évfolyamtól kezdődik a célnyelvi civilizáció (már a 9. előkészítő évfolyamtól) és a célnyelven kívüli tantárgyak (szakmai nyelv az előkészítő évfolyamon) célnyelven történő tanítása. A két

tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének megfelelően, a 9-12. évfolyamon legalább három tantárgyat, minden évfolyamon, célnyelven tanulnak a tanulók. A célnyelven oktatott tárgy lehet: Célnyelvi civilizáció, Matematika, Digitális kultúra, Gazdasági és pénzügyi kultúra, Vállalkozzunk!, Gazdasági ismeretek, Történelem.

A továbbhaladás feltétele az orientációs alapképzésből az intenzív felkészítés a felsőfokú tanulmányokra szakaszba az, hogy a tanuló a célnyelven legyen képes

- megérteni az összetettebb konkrét vagy elvont, általános témájú szövegek fő gondolatmenetét,
- folyamatos és spontán interakcióra a szakmai területnek megfelelő (gazdasági kultúrával kapcsolatos) és általános beszélgetésekben a tanult témákban,
- világos, részletes szöveget alkotni ismert általános témákról,
- kifejteni a véleményét tanult szakmai (gazdasági kultúrával kapcsolatos) vagy általános témáról oly módon, hogy részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat.

Intenzív felkészítés a felsőfokú tanulmányokra

A szakasz célja, hogy a tanulók célnyelvi ismeretei elérjék, vagy megközelítsék a C1 szintet, melynek birtokában képesek legyenek a célnyelvből emelt szinten legalább 60%-ot elérni az érettségi vizsgán, valamint két másik tantárgyból célnyelven legalább középszintű sikeres vizsgát tenni. Emellett a tanulóknak a 12. évfolyam végére olyan tanulási képességekkel kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik nyelvtudásuk önálló fenntartását és továbbfejlesztését további tanulmányaik vagy munkájuk során, egész életükön át. A Két tanítási nyelvű programban résztvevő tanulók gazdasági idegen nyelvi felkészítése lehetővé teszi azt, hogy a 11.-12. évfolyamon angol nyelvű üzleti szaknyelvi vizsgát tegyenek közép vagy felsőfokon. Az itt szerzett vizsgabizonyítvány jelentős előny a felsőfokú tanulmányaik során, később javítani fogja munkaerőpiaci pozícióikat.

A továbbhaladás feltétele a két tanítási nyelvű érettségire az, hogy a tanuló legyen képes a célnyelven

- megérteni különböző fajtájú igényesebb és hosszabb szövegeket, és a rejtett jelentéstartalmakat érzékelni,
- folyamatosan és spontán módon kifejezni magát szakmai és általános témákban, társasági és szakmai célokra rugalmasan és hatékonyan használja a célnyelvet. Pontosan megfogalmazza gondolatait és véleményét, és azokat más beszélők gondolataihoz kapcsolja,
- világos, jól szerkesztett, részletes szöveget alkotni összetettebb szakmai és általános témákban egyaránt, a szövegszerkesztési szabályoknak megfelelően. Összetett témákról levelet, esszét vagy beszámolót ír, és a fontos szempontokat kiemeli.

Szükséges eszközök

A két tanítási nyelvű programban kulcsszerepet kapnak azok az eszközök és lehetőségek, melyek azt a célt szolgálják, hogy a tanulók a célnyelvet, célnyelvi civilizációt és a célnyelven megtanulandó tananyag tartalmakat hazai környezetben is természetes kommunikációként sajátítsák el.

Az iskola olyan idegen nyelvi közeget biztosít, mely lehetővé teszi, hogy a tanulóknak idegen nyelvi feladataik végzése közben az iskolán belül és azon kívül is módjukban álljon nyelvtudásukat tökéletesíteni. Ennek érdekében az iskola az alábbi lehetőségeket kínálja:

- autentikus nyelvi anyagok állnak rendelkezésre az iskola könyvtárában és szerverén

- Internet hozzáférhetőség a tanulók és a tanárok részére,
- az iskolai könyvtár célnyelvi anyagai, CD-k, software-ek
- kulturális és szakmai diákcserek az iskola külföldi partnerintézményeivel
- nemzetközi szakmai idegen nyelvi, Európai uniós projektek, diák vállalkozási versenyeken és angol nyelvi programokban való részvétel országos és nemzetközi szinten (pl. Junior Achievement, EP Nagykövet Iskola)
- az iskola tanárai által készített tematikus, lexikai és nyelvtani oktatási anyagok
- projektmunkák a célnyelvi órákon
- integrált szakmai idegen nyelvi szövegek

Két tanítási nyelvű osztály óraterve					
A 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben					
Tantárgyak	9Kny	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom		3	4	4	4
Célnyelv	18	3	3	4	4
II. idegen nyelv	4	3	3	3	3
Matematika*		3	3	3	3
Történelem*		2	2	3	3
Allampolgári ismeretek					1
Biológia		2	3		
Fizika		2	3		
Kémia		2	1		
Földrajz		2	1		
Természettudomány				2	
Ének-zene		1	1		
Vizuális kultúra		1	1		
Dráma és színház					1
Művészetek**				1	
Digitális kultúra*	3	2	1	2	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>		1	1	1	1
Kötött célú órakeret				4	4
Célnyelv				1	1
Célnyelvi civilizáció				2	2
Matematika (középszint)					1
Kötelező óraszám	30	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	4	5
II. idegen nyelv	1				
Szakmai nyelv	1				
Célnyelv		2	2		
Digitális kultúra*			1		
Gazdasági ismeretek*				2	2
Választható:					
Gazdasági ismeretek emelt*				2	2
Matematika (emelt szinten)				2	2
Történelem (emelt szinten)				2	2
Maximális órakeret:	32	34	34	34	34
<i>Osztályfőnöki</i>	1				
Célnyelvi civilizáció	1	1	1		
Gazdasági és pénzügyi kultúra*		1			
Vállalkozzunk!*			1		
II. idegen nyelv (választható)				2	2
Rendelkezésre álló órakeret#:	34	36	36	36	36

* Célnyelven is oktatható tantárgyak.

Az előkészítő évfolyamon a 18 óra célnyelvből 2 óra szakmai nyelv

Művészetek* a 11. évfolyamon, Dráma és színház a 12. évfolyamon projektoktatás

#Két tanítási nyelvű oktatás plusz 2 óra, 5/2020 (I.31.) Korm. rendelet (NAT 2020)

AZ ORSZÁGOS ARANY JÁNOS TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAM

„Mit csináltál a rád bízott talentumokkal? Nincs más számonkérés, csak gyermekeink tekintetében. Ahány szóra vágyó gyermek, a jövőnek megannyi lámpása a meglódult időben.”
(Sütő András)

Az Arany János Tehetséggondozó Program a kormány által meghatározott célkitűzések alapján a közoktatás legfontosabb feladatának a társadalmi esélyegyenlőtlenségek mérséklését tartja a társadalom azon csoportjai számára, akiknek a felemelkedés útja szinte kizárólag a tudás megszerzésén keresztül vezet. Az iskola nevelő-oktató munkájával segíti a hátrányos helyzetű (105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet alapján) vagy 5000 főnél kisebb településekről, illetve a nagyvárosok leszakadó peremterületeiről érkező hátrányos helyzetű, tehetséges tanulók társadalmi mobilitását, felkészíti őket arra, hogy meg tudjanak felelni a munkaerőpiac elvárásainak, továbbtanulás esetén a modern értelmiségi lét kihívásainak.

Az Arany János Tehetséggondozó Program alapvető céljai

- az esélyteremtés; a különböző szociális, kulturális, gazdasági háttérrel rendelkező szülők gyermekeinek egyenlő esélyeket biztosító oktatási és támogatási rendszer kialakítása,
- a tudás tekintélyének visszaállítása, műveltségi hátránykompenzáció,
- tehetséggondozás, tehetségfejlesztés, személyiség és képességfejlesztés,
- a nevelés és az oktatás tartalmának korszerűsítése, minőségének fejlesztése.

A tanulók hátrányos helyzetének megszüntetéséhez elengedhetetlen a **tanulási- és műveltségi hátrányok csökkentése**

- a hatékony, önálló tanulási módszerek kialakításával
- az anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció gazdagításával
- a matematikai, a természettudományos és a digitális kompetenciák fejlesztésével
- az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség növelésével
- a személyiségjegyekből fakadó tanulási nehézségek leküzdésével.

A szociális hátrányok (kommunikáció, viselkedés, magatartás) kiküszöbölése.

A tehetségfejlesztés, tehetséggondozás

Mind az előkészítő évfolyamon, mind később nagy hangsúlyt helyezünk a tehetségfejlesztésre, a tehetséggondozásra, a tehetséges tanulók képességeinek sokoldalú és differenciált fejlesztésére. A tehetséggondozás legfőbb alapelve a gazdagítás.

A tehetségfejlesztés útjai közül kiemelt

- a mélységben történő gazdagítás – tudás alkalmazása, kompetenciák kialakítása
- a tartalomban történő gazdagítás
- a feldolgozási képességben való gazdagodás – kreativitás, kritikus gondolkodás, problémamegoldó gondolkodás.

A tehetségfejlesztés módszerei és eszközei

A programban résztvevő tanulók számára differenciáltabb segítségnyújtás szükséges. Ezt szélesíti a kötelező kollégiumi munka is. A legnagyobb segítségre a következő területeken szorulnak az itt tanulók:

- felzárkóztatás
- tehetségfejlesztés
- személyiségfejlesztés
- hátránykompenzáció

- segítség a beilleszkedéshez.

A leggyakrabban alkalmazott módszerek

- megalapozás (hiányzó ismeretek pótlása tanórai és tanórán kívüli keretekben)
- differenciált oktatás: kiscsoportos, egyénre szabott.

A leggyakrabban alkalmazott szervezeti formák

- tanórai keretek
- tanórán kívüli foglalkozások (szakkörök, versenyek, felzárkóztató foglalkozások, speciális foglalkozások: önismereti, tanulásmódszertani)
- kollégiumi foglalkozások
- kollégiumi szabadidős tevékenységek
- hétvégi programok (kirándulás, sport- és kulturális programok)
- szaktáborok (nyelvi, történelmi, természetvédelmi, művészeti, sport)
- nyári programok (gólyatábor)
- téli táborok
- versenyek
- országos AJTP programok (pl. vetélkedők, fesztiválok).

Az Arany János Tehetséggondozó Program nevelési alapelvei

A program olyan diákokat szeretne nevelni, akik:

- nyitottak a nemzeti és az európai értékrendre
- egészséges énképpel, szociális és állampolgári kompetenciával rendelkeznek
- képesek a hatékony önmenedzselésre
- kialakult bennük a motiváltság az önképzésre, az élethosszig való tanulásra
- képesek a konfliktustűrésre, konfliktusok megoldására
- céltudatosak, következetesek
- mások iránt toleránsak.

A tanulók ismerjék és szeressék saját nemzeti hagyományait, a mondavilágtól kezdve a táncokon, a zenén, a magyar építészeti hagyományokon át a köznapok kultúrájában, szokásaiban megjelenő sajátos nemzeti jellegig.

Legyenek autonóm személyiségek, hogy megfogalmazhassák és tudatosíthassák magukban a családjuk és önmaguk által fontosnak tartott értékeket. Kapcsolódjanak be a közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Legyenek képesek véleményt alkotni az alkotmány, a gazdálkodás, a pénz, a munka világára vonatkozó kérdésekről.

A program oktatási szerkezete

A program felépítése

- Az oktatási és nevelési folyamat öt évfolyamra (9/AJTP, 9, 10, 11, 12 évfolyam) terjed ki. A program ideje alatt a tanulók számára kollégiumi jogviszony létesítése kötelező. A 9/AJTP. évfolyam a hátránykompenzációt, az általános iskolai ismeretek azonos szintre hozását, emellett emelt szintű anyanyelvi és idegen nyelvi képzést, matematika és informatika oktatást, valamint a tanulásmódszertani és kommunikációs tudás bővítését, az önismeret és személyiség fejlesztését szolgálja. A 9/AJTP előkészítő év befejezését követően a tanuló 9. évfolyamon folytatja tanulmányait.
- A 10. évfolyam sikeres befejezése után a tanulók integrálódnak az iskola többi tanulóinak közé, új osztályközösséget alkotva. Ugyanaz a választási lehetőségük van a

továbbtanulási szándékuk szerint, mint a többi tanulónak a befejező két tanévre. Az Arany János Blokk óráit (tanulásmódszertan és egyéni képességfejlesztés, önismeret) heti két órában iskolai keretek között tartjuk az AJTP diákjai számára

- Az érettségi szabályzat szerint a tanulók előrehozott érettségi vizsgát tehetnek, amennyiben valamennyi évfolyam tantárgyi követelményeit teljesítették.
- A 12. sikeres tanév befejezése után közép és/vagy emelt szintű érettségi vizsgát tehetnek. 9-12. évfolyamokon az adott iskola pedagógiai programjának megfelelő négy évfolyamos középiskolai képzés folyik, ami kiegészül az úgynevezett Arany János-i blokk speciális nevelési és oktatási feladataival. A program a 12. évfolyam végén érettségi vizsgával zárul.

Az öt év feladata

- A program öt éves fejlesztést, tehetséggondozást biztosít a programban résztvevő tanulók számára a gimnáziumban és a kollégiumban, melynek célja a felsőfokú tanulmányokra való magas színvonalú felkészítés.
- Az önismeret, kommunikáció, tanulásmódszertan foglalkozások öt év folyamán segítik a tanulók személyiségfejlesztését.
- Az öt éves képzés során cél: angol nyelvből B2 középfokú nyelvvizsga letétele, informatikából nemzetközi ICDL bizonyítvány elérése, gépjárművezetői engedély megszerzése.
- a tanulók legyenek részesei a programban évente szervezett művészeti és sporttalálkozóknak, a szaktáboroknak, versenyeknek, amelyek a tanórai és tanórán kívüli tevékenységek keretében történő felkészüléssel együtt hozzájárulnak a képességek differenciált fejlesztéséhez, a tehetségek kibontakoztatásához, továbbá a programban résztvevők közös tudatának kialakulásához, összetartozásának segítéséhez, az intézményközi kapcsolatok erősödéséhez,
- a tanulók kapcsolódjanak be a regionális és országos tanulmányi versenyekbe.

A tanulói jogviszony létrejötte

Az Arany János Tehetséggondozó Programba pályázati úton nyer felvételt a tanuló, a pályázat keretében részt vesz a felvételi eljárást megelőző egységes válogatáson.

Csak olyan tanuló delegálható, aki megfelel az oktatási irányító minisztérium évenkénti pályázati kiírásában definiált hátrányos helyzet feltételeinek, és akit iskolája nevelőtestülete, fenntartója támogat, valamint a szülő nyilatkozik arról, hogy az 5 éves oktatást, nevelést és a kollégiumi ellátást elfogadja és támogatja.

Az egységes válogatás során a tanulók egy – nem szaktárgyi jellegű – felvételi elbeszélgetésen vesznek részt, megírják a központi matematika, magyar nyelv és irodalom írásbeli felvételit, részképességet vizsgáló feladatlapokat töltenek ki, azaz tehetségválogatáson vesznek részt az általuk első helyen választott intézményben. Az általános iskolában szerzett tantárgyi eredményeiket is beszámítjuk.

A programba csak olyan hátrányos helyzetű tanuló kerülhet be, aki „megfelelt” minősítést kap az országosan egységes válogatáson. A hátrányos helyzetű tanulók között a felvételi sorrendet a tanulók összesített teszteredményei határozzák meg. Megfelelt minősítést elérő tanulók között a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók előnyt élveznek.

A tanulót a válogatáson elért eredményéről a felvételiztető iskola értesíti.

A középiskolai felvételig szóló rendelet alapján a felvételi jelentkezési lapot és az adatlapot februárban az általános iskola osztályfőnöke állítja ki, első helyen megjelölve az Arany János Tehetséggondozó Program iskoláját és továbbítja a megfelelő helyre.

A pályázatban foglalt feladatok ütemezését a minden évben megjelenő tanév rendjéről szóló miniszteri rendelet szabályozza.

A tanulók tanulói jogviszonya a felvevő iskolával, a kollégiumi tagsági viszonya a felvevő kollégiummal jön létre.

A tanulók tanulói jogviszonyának megszüntetését az intézmény a köznevelés információs rendszerében dokumentálja. A programban részt vevő tanulók számára az átjárhatóságra ugyanazok a jogszabályok vonatkoznak, mint az intézmény más tanulói és évfolyamai számára

Az Arany János Tehetséggondozó Programba felvételiző tanulók rangsorolása

Értékelési útmutató az Arany János Tehetséggondozó Programban résztvevő iskolák 9/AJTP. évfolyamába jelentkező tanulók középfokú felvételi eljárásához		
A számítás alapja	Elérhető maximális pontszám	Százalékos megoszlás
Tanulmányi eredmények <ul style="list-style-type: none"> • Magyar nyelv és irodalom • Történelem • Idegen nyelv • Matematika • Egy szabadon választott reál-tantárgy 7. évfolyam év végi és 8. évfolyam I. félévi osztályzatának átlaga	50 pont (tantárgyanként legfeljebb 5 pont, összesen legfeljebb 50 pont)	25%
A központilag kiadott egységes, kompetenciaalapú feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsga: <ul style="list-style-type: none"> • Magyar nyelv • Matematika 	100 pont (50-50 pont)	50%
Pszichológia (képességvizsgáló) teszt	50 pont	25%
Összesen	200 pont	100%

A rangsorolásnál a hátrányos helyzetű tanulók az összes pontszámuk 1,1-szeres értékével kell, hogy szerepeljenek.

A program előkészítő évfolyamán és az Arany János-program tantárgyaiban a tanulók előrehaladásának ellenőrzése, értékelése

A tanulók órai és tanórán kívüli teljesítményének, tudása értékelésének objektív, sokoldalú és megbízható értékelési rendszere kell legyen. Változatos értékelési formákra van szükség szóban és írásban. Az értékelés alkalmazkodik a tanulók életkori sajátosságaihoz. Az előkészítő évfolyamon több a szóbeli értékelés, kisebb egységeket, sűrűbben kell értékelni.

A szaktanár értékelésének célja: az egyes tanulói teljesítmények értékelésén túl a diákok személyiségének fejlesztése, bennük az önértékelési képességek kialakítása is, amely a többek között nélkülözhetetlen az önálló tanulásra való képesség és igény kialakításához.

A tanuló teljesítményének értékelése lehet diagnosztizáló, formatív és szummatív, de kitérhet más tevékenységekre is:

- a tevékenységből lemérhető viselkedésre,
- az együttműködési képességre,
- a tanulói érdeklődésre,
- a szabályok tiszteletére,
- felelősségvállalásra,
- kreativitásra,
- feladatvégző-képességére,
- eszközhasználatára.

Fontos a fentiek összehangolása, ezeknek a tanítás-tanulás folyamatában történő világos elkülönítése, úgy, hogy a tanuló számára is egyértelmű legyen.

Fontos a szóbeli és írásbeli értékelés egyensúlyának megteremtése, helyes arányainak kialakítása, amely tantárgyanként, korosztályonként különböző lehet.

A rendszeres szóbeli számonkérés minden tantárgyban alapkövetelmény.

- A magyar nyelv, az idegen nyelv, a matematika, a digitális kultúra, a testnevelés, a komplex humán ismeretek és természettudományos alapismeretek tantárgyakat félévkor és év végén érdemjeggyel értékeljük.
- Az Arany János-i blokk foglalkozásait (tanulásmódszertan és egyéni képességfejlesztés, önismeret) *részt vett* bejegyzéssel zárjuk le.
- Az előkészítő évet követő négy évben az értékelés megegyezik az iskolai értékeléssel.

A Programon belül a pszichológiai méréseket, az egyéni fejlődés ellenőrzését a Debreceni Egyetem Pedagógiai, Pszichológiai Tanszéke végzi.

A mérés tárgya	Mérés időpontja			
	Előkészítő évfolyam eleje	Előkészítő évfolyam vége	10. évf. vége	12. évf. eleje
általános intellektuális képességek	X	X		X
kreativitás		X		X
egyéni tanulási stratégiák	X	X	X	X
motiváció	X		X	X
énkép, önértékelés	X	X	X	X
szorongás	X	X	X	X
pályaorientáció			X	X

A pszichológia és pedagógiai mérések eredményeit először az iskolapszichológus dolgozza fel, és ezt az egyéni jellemzéseknél, a fejlesztési programok tervezésénél az osztályfőnökök, a programfelelős, a szaktanárok használják. A pszichológiai felmérések eredményeit a tanulók egyenként is megismerhetik, az iskolapszichológussal meg is beszélhetik.

Tanulmányi ösztöndíj

Arany János Tehetséggondozó Programban részt vevő tanuló a 2022-23. tanévtől ösztöndíjban részesül (204/2020. (V. 14.) Korm. rendelet alapján), amelynek megvalósítását az Arany János Tehetséggondozó Program kollégiumi intézménypárja végzi.

Az ösztöndíj mértéke a 9/AJTP évfolyamon egységesen havonta 15 000 forint. Felsőbb éveken ha a félévi értesítőben vagy a tanév végi bizonyítványban szereplő tantárgyak - magatartás és szorgalom kivételével - osztályzatainak átlageredménye

- a) 4,0 és 4,3 között van, 20 000 forint,
- b) 4,31 és 4,7 között van, 30 000 forint,
- c) 4,71 és 5,0 között van, 40 000 forint.

Nem részesülhet AJTP ösztöndíjban a tanuló:

- a) a tanév adott félévében, ha az azt megelőző félévben 4,0 alatti tanulmányi átlageredményt ért el, vagy valamely tantárgyból elégtelen lett az eredménye,
- b) vagy az adott tanévben évfolyamisméltésre kötelezés esetén,
- c) vagy attól a hónaptól kezdődően, amelyet megelőző hónapban az igazolatlan óráinak száma meghaladta a 6 órát,
- d) vagy az Nkt. 58. § (4) bekezdés c), e) és f) pontjában meghatározott fegyelmi büntetés esetén az arról szóló határozat véglegessé válásának napját követő hónaptól azon következő félévig, amelytől az ösztöndíjra való jogosultság feltételei újra teljesülnek.

A pedagógusok munkájának értékelése

Az Arany János Tehetséggondozó Program intézményvezetőit, programfelelőseit, programgazdáit, országos szakmai munkaközösség vezetőit, osztályfőnökeket, gazdasági vezetőit külön pótlék illeti meg.

A programban dolgozó pedagógusok többletmunkájának értékelését az intézményvezető a programfelelőssel közösen végzi.

A pedagógusok továbbképzése

A tanuló családtól való elszakadása másfajta törődést, másfajta pedagógiai módszert kíván a pedagógustól:

- több odafigyelést
- több személyes törődést
- több toleranciát (elfogadást)
- több türelmet
- több pozitív megerősítést.

Így szükségszerű, hogy a pedagógusok továbbképzéseken szélesítsék pedagógiai eszköztárukat, ismerkedjenek a korszerű oktatás elemeivel, szerezzenek új ismereteket, bővítsék a meglévőket. Törekedjenek a jó gyakorlatok megosztására. A program kínálta lehetőségeket - tanulásmódszertan, egyéni képességfejlesztés, személyiségfejlesztés, önismeret, tanárok továbbképzése - igyekezzenek felhasználni.

**Az Arany János Tehetséggondozó Program
óraterve**

AJTP gimnáziumi osztály 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben			
	9/AJTP	9. évf.	10. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	3	4
1. idegen nyelv (Angol nyelv)	5	3	3
2. idegen nyelv		3	3
Matematika	4	3	3
Történelem		2	2
Biológia		2	3
Fizika		2	3
Kémia		2	1
Földrajz		2	1
Ének-zene		1	1
Vizuális kultúra		1	1
Digitális kultúra	3	2	1
Testnevelés	5	5	5
Komplex humán ismeretek (történelem, vizuális kultúra, ének-zene)	2		
Természettudományos alapismeretek	2		
Osztályfőnöki óra	1	1	1
Tanulásmódszertan és egyéni képességfejlesztés	2+2*	2	2
Önismeret	2	2	2
Kötelező óraszám	30	32	32
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2
Digitális kultúra			1
Matematika		1	1
Gazdasági és pénzügyi kultúra			1
Gimnáziumban maximális órakeret	32	34	34
1. idegen nyelv (Angol nyelv)**	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret összesen	32	36	36

*1-1 óra beépítve a Komplex humán ismeretekbe és a Természettudományos alapismeretekbe.

**Emelt szintű oktatás idegen nyelvből 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet.

SZAKMAI PROGRAM

A Neumann János Gimnázium, Technikum és Kollégiumban kialakított szakképzési rendszernek alapjait a következő törvények és rendeletek szabályozzák, határozzák meg:

- A 2011. évi CXCV. nemzeti köznevelési törvény
- A 2019. évi LXXX. törvény a Szakképzésről
- A 12/2020. (II.7) Korm. rendelet a szakképzési törvény végrehajtásáról szóló rendelet A képzési és kimeneti követelmények tartalmát a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 12. § szabályozza: A képzési és kimeneti követelményeket a szakképzésért felelős miniszter az IKK Innovatív Képzéstámogató Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság útján dolgozza ki és hivatalos honlapján – ikk.hu- teszi közzé.
- A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- 100/1997. (VI.13.) kormányrendelet az érettségi vizsgaszabályzat kiadásáról.

A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei:

- a tanulás és a tudás,
- a gyakorlatban alkalmazott tudás, kompetencia,
- kreativitás, az alkotó önkifejezés,
- munkafegyelem, megbízhatóság, felelősségérzet,
- az újra való nyitottság, az együttműködés.

A szakmai oktatás pedagógiai céljai:

- a sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges az élethosszig tartó tanulás megalapozása, a szakmai mobilitásra való felkészülés,
- a kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az élethosszig tartó tanulás lehetőségének megalapozása, hogy tanulóink továbbfejleszthető és piacképes tudás megszerzésére törekedjenek,
- a diákjaink az oktatás folyamatában szerezzék a munkába állást segítő, problémakezelő ismereteket, szóbeli, írásbeli, informatikai kommunikációs készségük fejlődjön, segítve a további ismeretszerzést, a társadalmi kapcsolatok alakítását,
- képesek legyenek az önálló eligazodásra, rendelkezzenek jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretekkel,
- a régió igényeihez igazodó szakmai ismeretek kialakítása, a hasznosítható tudás megszerzésének elősegítése, és a munkába állás feltételeinek biztosítása,
- az önálló és kreatív gondolkodás képességének kialakítása,
- a tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. A diákok kellő önismerettel, reális énképpel rendelkezzenek. A kudarc- és sikertűrés készségeinek fejlesztése,
- udvariasság, figyelmesség, mások tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre,
- a tehetség kibontakozásának a segítése, differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén,
- kommunikációképes idegen nyelvi tudás. Egy idegen nyelv (szakmai idegen nyelv is) használatának képessége,
- korszerű IKT eszköztudás,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.

A szakmai oktatás pedagógiai feladatai:

- tanulóink számára korszerű tudásanyagot közvetíteni, amely felkészít az érettségi vizsgára, az emelt szintű érettségi vizsgára: matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem és idegen nyelv tantárgyakból, a szakmai vizsgára,
- a teljesítményorientált képzés érdekében a feladat a tehetséges tanulók felkészítése a különböző közismereti, szakmai (kiemelten az országos versenyekre),
- a tanulók felkészítése a szakmai vizsga követelményeinek teljesítésére,
- a szaktantárgyakat tanító kollégák team-munkájának erősítése a komplex szakmai felkészítéshez,
- szaktanári innovációk, továbbképzési szándékok támogatása,
- szabadon választott foglalkozások megszervezése a szakmai tudás bővítésére,
- a külső szakmai kapcsolatokat továbbépítése cégekkel, vállalatokkal.

A szakmai oktatás pedagógiai eszközei:

- a piacképes korszerű tudás átadásához a szaktanári gárda kompetenciájának állandó bővítésével lehet megfelelni, azaz önképzés, team-munka, részvétel a szervezett tanfolyamokon, továbbképzéseken,
- szakmai együttműködés keretében fejlesztjük oktatási módszereinket, kihasználjuk a technikai lehetőségeket,
- tanórán és a tanórán kívüli csoportos foglalkozásokon (pl. szakkör, versenyre, pályázatra készítés, tehetséggondozás) minőségi többlettudást nyújtunk,
- feladatunk egyéni és csoportos foglalkozások keretében színvonalas tehetséggondozó munkavégzés. A versenyekre (OKTV, OSZTV, csoportos versenyek, stb.) való felkészítést lehetőleg team-munka keretében történik,
- szakmai előkészítő tárgyak magas színvonalú oktatása,
- a gyakorlati képzést segítő cégek, munkahelyek látogatása.

Céljaink megvalósítása érdekében az oktató:

- a munkája során példát mutat, különösen a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség tekintetében, ezzel közvetítve ezen értékek fontosságát,
- az iskolai élet egészére figyelve segíti a közösség tagjainak emberi kibontakozását,
- rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejleszti szakmai és pedagógiai műveltségét,
- rendszeres kapcsolatot tart diákjai osztályfőnökével, tanáraival, a szülőkkel, a gyakorlati oktatásban résztvevőkkel,
- tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezi egész tanévi munkáját; a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi,
- szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül, munkáját pontosság jellemzi,
- szakmacsoportjával egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit,
- a gazdasági igényeket, a szakmai fejlődést figyelemmel kíséri, a képzésbe beépíti a korszerű szakképzési ismereteket, technológiákat,
- ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban, ezek szerint cselekszik,
- együttműködik a kollégáival; kiemelten szoros együttműködés szükséges az egy osztályban tanítók közösségében, továbbá a szakmai tanárok között.

Oktatási program

Az 2020. január 1-jétől hatályos 2019. évi LXXX. szakképzési törvény egy új intézménytípust hívott életre – a technikumot. Az 5 évfolyamos technikum 1-2. évfolyamán ágazati alapoktatás történik, mely a 10. évfolyamon ágazati alapvizsgával zárul. 11-13. évfolyamon szakirányú oktatás, mely elvégzése után, a 13. évfolyam végén letett sikeres szakmai vizsga emelt szintű érettségi vizsgának felel meg és egyben technikus oklevelet, szakképzettséget ad.

Technikum – heti óraterv minta						
Tantárgyak		9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4(1,3)	5(1,4)	3(1,2)	3(1,2)	-
	Idegen nyelv	4	4	3	3	3
	Matematika	4	4	3	3	-
	Történelem	3	3	2	2	-
	Állampolgári ismeretek	-	-	-	1	-
	Digitális kultúra	1	-	-	-	-
	Testnevelés	4(3+1)	4(3+1)	3	3	-
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	-
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy - Fizika, Földrajz	-	2	2	-	-
	Érettségire felkészítő tantárgy	-	-	2	2	-
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	-
	Összes közismereti óraszám	24	24	19	18	4
Ágazati alapoktatás	7	9	-	-	-	
Szakirányú oktatás	-	-	14	14	24	
Szabadon tervezhető órakeret (közismereti)	3	1	1	2	6	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31/36	31	
Éves összes óraszám	1224	1224	1224	1179	1054	
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34	

Az új típusú szakmákat a 12/2020. (II.7.) korm. rendelet a szakképzési törvény végrehajtásáról 1. melléklete, az ún. Szakmajegyzék tartalmazza.

Iskolánk iskolarendszerű képzésben az alábbi technikus képzéseket vezette be:

Informatika és távközlés ágazat

5 0613 12 03 Szoftverfejlesztő és –tesztelő

Gazdálkodás és menedzsment ágazat

5 0411 09 01 Pénzügyi-számviteli ügyintéző

A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, óraszám meghatározott, közismereti tantárgyakból a gimnáziumi képzéssel azonos, a szakmai tárgyakra vonatkozóan az IKK a honlapján teszi közzé.

A 9.10. évfolyamon ágazati alapoktatás folyik. A két évfolyamon nagyobb súlyt kapnak a közismereti tantárgyak, heti 27 óra, illetve 25 óra. Közismereti tantárgyak követelménye, tananyagtartalma megegyezik a gimnáziumi képzéssel, mindössze évfolyamok között van tananyagtartalom eltérés, mert a szakmai tantárgyak növekedésével a közismereti tantárgyak órakerete csökken. Ágazati alapoktatás mindössze heti 7, illetve 9 órában történik.

A szabadon tervezhető órakeretet 9. évfolyamon idegen nyelvre (informatikai képzésben tanuló diákoknak kötelezően az angol nyelv), digitális kultúra tantárgyra, illetve művészetekre (vizuális kultúra és ének-zene) fordítjuk. 10. évfolyamon az idegen nyelvi képzés kapja a szabad órakeretet. A diákok idegen nyelvi tudásszintjük alapján kerülnek csoportba sorolásra, s együtt tanulnak a 4. évfolyamos gimnáziumi oktatásban résztvevőkkel.

A 10. évfolyamon az utolsó hónapban egy intenzív ágazati alapvizsga felkészítés zajlik, ahol átismételjük, összegezzük, komplexé tesszük az ágazati alapoktatásban tanultakat. Megláttatjuk, tudatosítjuk a diákokban a tantárgyak közötti kapcsolatokat, összefüggéseket. Komplex feladatok megoldásával rendszerezzük a megtanultakat, készülve az alapvizsgára, illetve a következő tanévek szakirányú oktatására.

Ágazati alapoktatás

Informatikai technikum		
2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben		
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	5
Idegen nyelvek (Angol nyelv)	4	4
Matematika	4	4
Történelem	3	3
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	
Ágazathoz kapcsolódó természettudományos tantárgy – Fizika	-	2
Érettségire felkészítő tantárgy	-	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1
Digitális kultúra	1	-
Testnevelés	4	4
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1
Összes közismereti óraszám	24	24
Ágazati alapoktatás*	7	9
Szakirányú oktatás*	-	-
Munkavállalói ismeretek	0,5	-
Informatikai és távközlési alapok I.	3	-
Informatikai és távközlési alapok II.	-	4
Programozási alapok	2	2
IKT projektmunka I.	1,5	3
Szabadon tervezhető órakeret	3	1
Művészetek	1	
Idegen nyelvek (Angol nyelv)	1	1
Digitális kultúra	1	
Rendelkezésre álló órakeret	34	34

* 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13. § (1) (Szkr.) alapján a programtervet a képzési és kimeneti követelmények alapján – a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével – a szakképzésért felelős miniszter dolgozza ki és a 2019. évi LXXX. törvény 11. § (2)–(4) bekezdése szerint (Szkt.) teszi közzé.

Közgazdasági technikum 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben		
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	5
Idegen nyelvek	4	4
Matematika	4	4
Történelem	3	3
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	
Ágazathoz kapcsolódó természettudományos tantárgy - Földrajz	-	2
Érettségire felkészítő tantárgy	-	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek		1
Digitális kultúra	1	-
Testnevelés	4	4
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1
Összes közismereti óraszám	24	24
Ágazati alapoktatás*	7	9
Szakirányú oktatás*	-	-
Munkavállalói ismeretek	0,5	-
Gazdasági és jogi alapismeretek	3	3
Kommunikáció	1	-
Digitális alkalmazások	2,5	2
Vállalkozások működtetésének alapismeretei	-	4
Szabadon tervezhető órakeret	3	1
Művészetek	1	
Idegen nyelvek	1	1
Digitális kultúra	1	
Rendelkezésre álló órakeret	34	34

*12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13. § (1) (Szkr.) alapján a programtervet a képzési és kimeneti követelmények alapján – a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével – a szakképzésért felelős miniszter dolgozza ki és a 2019. évi LXXX. törvény 11. § (2)–(4) bekezdése szerint (Szkt.) teszi közzé.

Ágazati alapvizsga

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatásban való részvétele alapján bocsátható.

Az ágazati alapvizsga lebonyolítására a tanulmányok alatti vizsga szabályait kell alkalmazni az alábbi eltérésekkel:

Az ágazati alapvizsgát a szakképző intézményben kell a vizsgabizottság előtt letenni.

Ágazati alapvizsga vizsgafeladatait és azok javítási-értékelési útmutatóját a képzési és kimeneti követelményekhez igazítottan a szakképző intézmény határozza meg. A feladatokat az igazgató megbízása alapján a szakmai szakmacsoport tagjai készítik el.

Az ágazati alapvizsgához kapcsolódó javító- és pótló vizsga letételére az ágazati alapvizsgát követő hatvan napon belül kell lehetőséget biztosítani.

A tanuló magasabb évfolyamba nem léphet, a tanuló és a képzésben részt vevő személy a szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel nem vehet részt, ha sikertelen ágazati alapvizsgát tett.

Nem kell ágazati alapvizsgát tennie és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulónak, illetve képzésben részt vevő személynek, aki korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit. Ebben az esetben a szakmai vizsga eredményét - az ágazati alapvizsga eredményének figyelmen kívül hagyásával - a szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek egymáshoz viszonyított súlyozásának megfelelően kell megállapítani.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgaidőszakát legkésőbb a tanulmányok alatti vizsgát megelőző három hónappal korábban kell kijelölni. A tanulmányok alatti vizsga időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Az ágazati alapvizsga vizsgabizottságának elnökét az illetékes Kereskedelmi és Ipar Kamara delegálja, az elnök felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért.

Az ágazati alapvizsga iratai:

- jelentkezési lapok
- megbízás vizsgáztatói feladatok ellátására
- megbízás vizsgaelnöki feladatok ellátására
- megbízás felügyelő tanári feladatok ellátására
- jegyzőkönyv a munka-, tűz és balesetvédelmi oktatásról (gyakorlati vizsga esetén)
- ülésrendes teremjegyzőkönyv
- lebonyolítási rend
- ágazati alapvizsga jegyzőkönyvek
- törzslapok az ágazati alapvizsgáról

Az ágazati alapvizsga részletes követelményeit Gazdálkodás és Menedzsment ágazat és Informatika és távközlés ágazat esetén az ikk.hu oldalon közzétett Képzési és kimeneti követelmények dokumentum tartalmazza. A vizsga lebonyolításának, értékelésének részletes szabályait a 2019. évi LXXX. tv a szakképzésről, illetve a 12/2020. (II.7.) kormányrendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló jogszabály tartalmazza.

Szakirányú oktatás

Informatikai technikum			
2022/2023. tanévtől felmenő rendszerben			
Tantárgyak	11. évf.	12. évf.	13. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	3	-
Idegen nyelvek (Angol nyelv)	3	3	3
Matematika	3	3	-
Történelem	2	2	-
Állampolgári ismeretek	-	1	-
Ágazathoz kapcsolódó természettudományos tan- tárgy - Fizika	2	-	-
Érettségire felkészítő tantárgy	2	2	-
Testnevelés	3	3	-
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1
Összes közismereti óraszám	19	18	4
Szakirányú oktatás*	14	14	24
IKT Projektmunka II.	3	3	-
Asztali alkalmazások fejlesztése	4	4	-
Adatbázis-kezelés I.	2		
Adatbázis-kezelés II.			2
Asztali és mobil alkalmazások fejlesztése és tesz- telése			7
Szoftvertesztelés		2	
Webprogramozás2	3	3	
Frontend programozás és tesztelés			6
Backend programozás és tesztelés			6
Szakmai angol	2	2	
Munkavállalói idegen nyelv			2
Szabad sáv			1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	6
Idegen nyelvek (Angol nyelv)	1	1	
Matematika		1	
Rendelkezésre álló órakeret	34	34	34

12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13. § (1) (Szkr.) alapján a programtervet a képzési és kime-
neti követelmények alapján – a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével – a
szakképzésért felelős miniszter dolgozza ki és a 2019. évi LXXX. törvény 11. § (2)–(4) be-
kezdése szerint (Szkt.) teszi közzé.

*5 0613 12 03 Szoftverfejlesztő és -tesztelő
Érettségire felkészítő tantárgy: Matematika

Közgazdasági technikum 2022/2023. tanévtől felmenő rendszerben			
Tantárgyak	11. évf.	12. évf.	13. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	3	-
Idegen nyelvek (Angol nyelv)	3	3	3
Matematika	3	3	-
Történelem	2	2	-
Állampolgári ismeretek	-	1	-
Ágazathoz kapcsolódó természettudományos tan- tárgy - Földrajz	2	-	-
Érettségire felkészítő tantárgy	2	2	-
Testnevelés	3	3	-
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1
Összes közismereti óraszám	19	18	4
Szakirányú oktatás*	14	14	24
Gazdálkodási ismeretek	2	2	1
Gazdasági számítások	1	1	
Pénzügy	5	5	2
Számvitel	4	4	4
Számviteli esettanulmányok	2	1	1
Adózás	-	1	3
Irodai szoftverek alkalmazása	-	-	3
Munkavállalói idegen nyelv	-	-	2
Elektronikus bevallás	-	-	3
Számítógépes könyvelés	-	-	5
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	6
Idegen nyelvek (Angol nyelv)	1	1	2
Matematika		1	
Rendelkezésre álló órakeret	34	34	34

* 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13. § (1) (Szkr.) alapján a programtantervet a képzési és kimeneti követelmények alapján – a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével – a szakképzésért felelős miniszter dolgozza ki és a 2019. évi LXXX. törvény 11. § (2)–(4) bekezdése szerint (Szkt.) teszi közzé.

* 5 0411 09 01 Pénzügyi-számviteli ügyintéző
Érettségire felkészítő tantárgy: Matematika

Szakirányú oktatás

Szakirányú oktatásban a 11-12. évfolyamon az érettségi felkészítésre fordítható heti 2 óra iskolánkban matematika tantárgyra fordítható. 10. évfolyamon áprilisban a diákok nyilatkoznak, hogy 11-12. évfolyamon emelt szinten vagy középszinten megemelt plusz 2 órával kívánják tanulni a matematikát. Mindkét ágazatban a felsőfokú tanulmányok során hasznos lehet, esetlegesen egyes intézmények szakja által előírt is lehet az emelt szintű matematika érettségi. A szabadon választható órakeretből továbbra is az idegen nyelvet támogatjuk, illetve 12. évfolyamon az érettségi előtt a matematika tantárgyra fordítható, hiszen mind az informatikai, műszaki és a gazdasági felsőoktatásban is fontos a matematikatudás, illetve érettségi eredmény.

Előrehozott érettségi leghamarabb idegen nyelvből tehető a 11. évfolyamon, de szakmai idegen nyelvet továbbra is tanulnia kell a diákoknak. 12. évfolyamon kötelezően előrehozott érettségi vizsgát tesznek a tanulók matematikából, magyar nyelv és irodalomból és történelemből. Választhatóan érettségi vizsga tehető az informatikai képzésben részt vevőknek fizikából, a közgazdasági képzésben részt vevő diákoknak földrajzból.

Emelt vizsga megalapozottan idegen nyelvből és matematika tantárgyból választható.

13. évfolyam közismereti tantárgy már csak az idegen nyelv, mellette 24 óra kötelezően a szakirányú oktatás szakmai tantárgyaira fordítandó. Heti 6 óra a szabadon tervezhető órakeret. Évfolyamonként mindig az osztály, az egyes csoport igényeihez igazítjuk ennek felhasználását, s ez a szabad órakeret ad lehetőséget a szakmai vizsgára való eredményes felkészülésre.

Szakmai vizsga az előírt valamennyi évfolyam eredményes teljesítése után tehető. A szakmai vizsgára mindkét ágazatban van előzetesen elkészítendő feladat, melyet a képzési idő alatt folyamatosan figyelemmel kell kísérni a szaktanároknak, konzultációs lehetőséget kell biztosítani.

5 0613 12 03 Szoftverfejlesztő és –tesztelő

A szoftverfejlesztés és –tesztelés vizsgarészhez egy projektfeladatot kell elkészíteni. A tanulónak 2-3 fős fejlesztői csapatot alkotva kell a vizsgát megelőzően egy komplex szoftveralkalmazást lefejlesztetniük, melyet 14 nappal a vizsga előtt kell benyújtani a vizsgabizottságnak. Természetesen a dokumentációval együtt kell elkészíteni, s a szakmai vizsga részeként a projektfeladatot angolul és magyarul egy szóbeli prezentáció keretében kell bemutatni. Szükséges a szaktanároknak nyomon követni a feladatot, a készítés folyamatát, konzultációs lehetőségekkel segíteni a diákokat.

5 0411 09 01 Pénzügyi-számviteli ügyintéző

A képzésben résztvevő diákoknak a 11-13. évfolyamon félévente legalább 2 portfólió elemet kell elkészíteni. Az első vizsgatevékenységet 30 nappal megelőzően kell feltölteni az összeállított digitális portfóliót, amely bemutatja a tanuló egyéni tanulási útját, személyiségének fejlődését. A portfólió célját, szempontjait, szerkezetét a szaktanárokkal kell egyeztetni. A portfólió bemutatása önéletrajzzal, reflexiókkal kiegészítve a szakmai vizsga része. Így ebben a képzésben is folyamatosan figyelemmel kell kísérni a diákok munkáját, előrehaladását, segíteni őket a feladatukban.

A gazdasági képzésben minden diák terv szerint BGE szakmai nyelvvizsgát tesz a 13. évfolyamon, így a szabad órakeretből szakmai nyelvvizsga felkészítést tervezünk éves szinten heti 2 órában, melyet az első félévben heti 4 órában tervezünk megvalósítani.

A szakmai vizsga részletes képzési és kimeneti követelményeit, tartalmát a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 12. § szabályozza, az IKK Innovatív Képzéstámogató Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság útján dolgozza ki, s honlapján teszi közzé. A szakmai vizsga felépítése, tartalma, értékelése, minősítése, lebonyolításának szabálya az ikk honlapján található, onnan letölthető.

PROGRAMTANTERV
a
12. INFORMATIKA ÉS TÁVKÖZLÉS
ágazathoz tartozó 5 0613 12 03
SZOFTVERFEJLESZTŐ ÉS –TESZTELŐ SZAKMÁHOZ

A SZAKMA ALAPADATAI

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Informatika és távközlés
- 1.2 A szakma megnevezése: Szoftverfejlesztő és -tesztelő
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 0613 12 03
- 1.4 A szakma szakmairányai: —
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Informatika és távközlés ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: —

A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigénységét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel – pedig ajánlás.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

A TANULÁSI TERÜLETEKHEZ RENDELTE
TANTÁRGYAK ÉS TÉMAKÖRÖK ÓRASZÁMA ÉVFOLYAMONKÉNT

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óra- száma	1/13.	2/14.	A képzés összes óra- száma
Évfolyam összes óraszám		252	324	414	414	713	2117	1062	992	2054
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0	0	0	0	18	18	0	18
	Álláskeresés	5					5	5		5
	Munkajogi alapismeretek	5					5	5		5
	Munkaviszony létesítése	5					5	5		5
	Munkanélküliség	3					3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetében)	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62	62	0	62	62
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések					11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél					20	20		20	20
	„Small talk” – általános társalgás					11	11		11	11
	Állásinterjú					20	20		20	20
A jelen és a jövő info kommunikációja	Informatikai és távközlési alapok I.	108	0	0	0	0	108	108	0	108
	Bevezetés az elektronikába	28					28	28		28
	A PC részei, PC szét- és összeszerelése, bővítése	12					12	12		12
	Megelőző karbantartás és hibakeresés	10					10	10		10
	Laptopok és más eszközök tulajdonságai, hibakeresés	10					10	10		10
	Nyomtatók és egyéb perifériák	10					10	10		10
	Virtualizáció és felhő technológiák	15					15	15		15
	Windows telepítése és konfigurációja	15					15	15		15
	A dolgok internete	8					8	8		8

	Informatikai és távközlési alapok II.	0	144	0	0	0	144	144	0	144
	Gépi tanulás, neuronhálózatok, mesterséges intelligencia		10				10	10		10
	Informatikai és távközlési hálózatok napjainkban		8				8	8		8
	Hálózati protokollok és modellek, végponti eszközök hálózati beállítása		18				18	18		18
	Kapcsolás Ethernet-hálózatokon, a kapcsoló alapszintű beállítása		20				20	20		20
	A hálózati réteg, IPv4-es és IPv6-os címzés, a forgalomirányító alapszintű beállítása		8				8	8		8
	A szállítási és az alkalmazási réteg		18				18	18		18
	Otthoni és kisvállalati hálózat építése és beállítása		8				8	8		8
	IT-biztonság		30				30	30		30
	Egyéb operációs rendszerek (mobil és MacOS)		6				6	6		6
	Linux alapok		18				18	18		18
	Tanulási terület összes óraszám	108	144	0	0	0	252	252	0	252
Programozási alapok	Programozási alapok	72	72	0	0	0	144	144	0	144
	Bevezetés a programozásba (játékos programozás)	18					18	18		18
	Web szerkesztési alapok	14					14	14		14
	Hibakeresés weboldalakon, verziókezelő és csoportmunka-eszközök	10					10	10		10
	Weboldalak formázása	14					14	14		14
	Reszponzív weboldalak	12					12	12		12
	Ismerkedés a JavaScripttel	4					4	4		4
	Bevezetés a Python programozásba		4				4	4		4
	A Python programozási nyelv alapjai		48				48	48		48
	Modulok, objektumok, fájlkezelés Pythonban		20				20	20		20
	Tanulási terület összes óraszám	72	72	0	0	0	144	144	0	144

Hatékony tanulás, önfejlesztés és csoportmunka I.	IKT projektmunka I.	54	108	0	0	0	162	108	0	108
	Önismereti és kommunikációs készségek fejlesztése I.	6	10				16	10		10
	Csapatmunka és együttműködés I.	6	10				16	10		10
	Prezentációs készségek fejlesztése I.	6	10				16	10		10
	Projektszervezés és - menedzsment I.	6	10				16	10		10
	Csapatban végzett projektmunka I.	30	68				98	68		68
	Tanulási terület összes óraszám	54	108	0	0	0	162	108	0	108
Hatékony tanulás, önfejlesztés és csoportmunka II.	IKT projektmunka II.	0	0	108	108	0	216	0	217	217
	Önismereti és kommunikációs készségek fejlesztése II.			10	10		20		12	12
	Csapatmunka és együttműködés II.			10	10		20		12	12
	Prezentációs készségek fejlesztése II.			10	10		20		12	12
	Projektszervezés és - menedzsment II.			10	10		20		12	12
	Csapatban végzett projektmunka II.			68	68		136		169	169
	Tanulási terület összes óraszám	0	0	108	108	0	216	0	217	217
Asztali és mobil alkalmazásfejlesztés, szoftver-tesztelés és adatbázis-kezelés	Asztali alkalmazások fejlesztése	0	0	90	90	0	180	180	0	180
	Bevezetés a szoftverfejlesztésbe			14			14	14		14
	Procedurális és objektumorientált szoftverfejlesztés			14			14	14		14
	Változók			8			8	8		8
	Metódusok			8			8	8		8
	Beépített segédosztályok			12			12	12		12
	Vezérlési szerkezetek, ciklusok			12			12	12		12
	Tömbök és listák			15			15	15		15
	Kivételkezelés, hibakeresés			7			7	7		7
	Objektumorientált fejlesztés				45		45	45		45
Grafikus programozás				45		45	45		45	

Adatbázis-kezelés I.	0	0	72	0	0	72	72	0	72
Az adatbázis tervezés alapjai			5			5	5		5
Adatbázisok létrehozása			5			5	5		5
Adatok kezelése			10			10	10		10
Lekérdezések			46			46	46		46
Adatbázisok mentése és helyreállítása			6			6	6		6
Adatbázis-kezelés II.	0	0	0	0	62	62	0	62	62
Adatbázis-tervezés					14	14		14	14
Haladó lekérdezések					16	16		16	16
Adatvezérlő utasítások					10	10		10	10
Tárolt objektumok					10	10		10	10
Az adatbázis-kezelés osztályai					12	12		12	12
Asztali és mobil alkalmazások fejlesztése és tesztelése	0	0	0	0	217	217	0	217	217
Haladó szintű objektumorientált programozás					32	32		32	32
Nevezetes algoritmusok és megvalósításuk OOO - technológiával					32	32		32	32
A tiszta kód elméleti alapjai és gyakorlata					28	28		28	28
Unittesztelés					28	28		28	28
Mobil alkalmazások fejlesztése					32	32		32	32
Projektmunka					65	65		65	65
Szoftvertesztelés	0	0	0	72	0	72	72	0	72
A szoftvertesztelés alapjai				14		14	14		14
Szoftverfejlesztési módszertanok				16		16	16		16
Szoftvertesztelési módszerek				42		42	42		42
Tanulási terület összes óraszám	0	0	162	162	279	603	324	279	603

Webes technológiák	Web programozás	0	0	72	72	0	144	144	0	144
	HTML5 és CSS3			32			32	32		32
	JavaScript I.			40			40	40		40
	JavaScript II.				36		36	36		36
	CMS-rendszerek				36		36	36		36
	Frontend programozás és tesztelés	0	0	0	0	186	186	0	186	186
	JavaScript					36	36		36	36
	AJAX					16	16		16	16
	Frontend készítésére szolgáló JavaScript framework					36	36		36	36
	Tartalomkezelő keretrendszer CMS- használata					20	20		20	20
	Integrációs tesztelés					20	20		20	20
	Projektmunka					58	58		58	58
	Backend programozás és tesztelés	0	0	0	0	186	186	0	186	186
	Backend készítésére szolgáló keretrendszer					46	46		46	46
	Rétegelt architektúra és ORM					30	30		30	30
	A REST szoftver architektúra alapjai és REST API kiszolgáló készítése					30	30		30	30
	Integrációs tesztelés					25	25		25	25
	Projektmunka					55	55		55	55
	Tanulási terület összes óraszám	0	0	72	72	372	516	144	372	516
	Szakmai angol	Szakmai angol	0	0	72	72	0	144	72	62
Hallás utáni szövegértés				12	10		22	12	8	20
Szóbeli kommunikáció				14	10		24	14	8	22
Szóbeli kommunikáció IT-környezetben, projektalapon I.				14			14	14		14

	Írásos angol nyelvű szakmai anyagok feldolgozása			12	12		24	12	10	22
	Angol nyelvű szövegalkotás – e-mail			10	8		18	10	10	20
	Keresés és ismeretszerzés angol nyelven			10	12		22	10	10	20
	Szóbeli kommunikáció IT-környezetben, projektalapon II.				20		20		16	16
	Tanulási terület összes óraszám	0	0	72	72	0	144	72	62	134
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	0	0			0		

PROGRAMTANTERV
a
09. GAZDÁLKODÁS ÉS MENEDZSMENT
ágazathoz tartozó 5 0411 09 01
PÉNZÜGYI-SZÁMVITELI ÜGYINTÉZŐ SZAKMÁHOZ

A SZAKMA ALAPADATAI

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Gazdálkodás és menedzsment
- 1.2 A szakma megnevezése: Pénzügyi-számviteli ügyintéző
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 0411 09 01
- 1.4 A szakma szakmairányai: —
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Gazdálkodás és menedzsment ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: —

A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel – pedig ajánlás.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

**A TANULÁSI TERÜLETEKHEZ RENDELT
TANTÁRGYAK ÉS TÉMAKÖRÖK ÓRASZÁMA ÉVFOLYAMONKÉNT**

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszám	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszám
Évfolyam összes óraszám		252	324	454	456	753	2239	1119	974	2093
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0	0	0	0	18	18	0	18
	Álláskeresés	5					5	5		5
	Munkajogi alapismeretek	5					5	5		5
	Munkaviszony létesítése	5					5	5		5
	Munkanélküliség	3					3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62	62	0	62	62
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések					11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél					20	20		20	20
	„Small talk” – általános társalgás					11	11		11	11
	Állásinterjú					20	20		20	20
Gazdálkodási alaptervekesség ellátása	Gazdasági és jogi alapismeretek	108	108	0	0	0	216	108	0	108
	Gazdasági alapfogalmak	24					24	10		10
	A háztartások gazdálkodása	26					26	6		6
	Fogyasztói magatartás	8					8	6		6
	A vállalat termelői magatartása	50					50	28		28
	Az állam gazdasági szerepe, feladatai		56				56	12		12
	A nemzetgazdaság ágazati rendszere		13				13	10		10
	Nemzetközi gazdaság kapcsolatok		6				6	4		4
	Marketing alapfogalmak		5				5	4		4
	Jogi alapismeretek		10				10	10		10
Tulajdonjog		8				8	8		8	

	Kötelmi jog		10				10	10		10
	Vállalkozások működtetésének alapismeretei	0	144	0	0	0	144	114	0	114
	A vállalkozások gazdálkodása		27				27	20		20
	A gazdálkodási folyamatok eredménye		27				27	22		22
	Statisztikai alapismeretek		54				54	36		36
	Banki alapismeretek		18				18	18		18
	Könyvvizelési alapok		18				18	18		18
	Tanulási terület összes óraszám	108	252	0	0	0	360	222	0	222
	Üzleti kultúra és információkezelés	Kommunikáció	36	0	0	0	0	36	36	0
Kapcsolatok a mindennapokban		10					10	10		10
A munkahelyi kapcsolattartás szabályai		10					10	10		10
Kommunikációs folyamat		8					8	8		8
Ön- és társismeret fejlesztése		8					8	8		8
Digitális alkalmazások		90	72	0	0	0	162	162	0	162
Munkavédelmi ismeretek		4					4	4		4
Tízujjas, vakon gépelés		68	36				104	104		104
Levelezés és iratkezelés			18				18	18		18
Digitális alkalmazások		18	18				36	36		36
Tanulási terület összes óraszám	126	72	0	0	0	198	198	0	198	
Vállalkozások gazdálkodási feladatai	Gazdálkodási ismeretek	0	0	66	54	36	156	72	73	145
	A vállalkozások gazdasági feladatai			12			12	12		12
	Gazdálkodás a befektetett eszközökkel			36			36	26		26
	Készletgazdálkodás, logisztikai rendszer			18	26		44	34	9	43
	Munkaerő és bér gazdálkodás				28	10	38		38	38
	A vállalkozás vezetése, szervezete és stratégiája					14	14		14	14
	A vállalkozások válsága					12	12		12	12

	Gazdasági számítások	0	0	18	36	0	54	36	18	54
	Pénzügyi számítások				18		18	18	18	36
	Statisztikai számítások			18	18		36	18		18
	Tanulási terület összes óraszám	0	0	84	90	36	210	108	91	199
Pénzügyi ügyintézői feladatok	Pénzügy	0	0	162	166	67	395	214	160	374
	A pénzügyi intézményrendszer			20			20	18		18
	Bankügyletek			24			24	22		22
	A pénz időértéke			26			26	25		25
	A pénzforgalom			18			18	18		18
	A pénzkezelés bizonylatai			36			36	31		31
	A vállalkozások finanszírozása			20	25		45	42		42
	A vállalkozások pénzügyi teljesítményének mérése			18	11		29	22		22
	Nemzetközi pénzügyek				20		20		18	18
	Pénzügyi piacok és termékek				50	7	57		50	50
	Befektetések értékelése				50	6	56		50	50
	Biztosítási alapismertek				10		10		10	10
	Komplex pénzügyi feladatok					54	54	36	32	68
	Irodai szoftverek alkalmazása	0	0	0	0	93	93	0	93	93
	Irodai szoftverek szakmai alkalmazása					93	93		93	93
	Adózás	0	0	0	36	92	128	69	59	128

	Az államháztartás rendszere				8		8	8		8
	Az adózás rendje, az adóigazgatási rendtartás				12		12	12		12
	Személyi jövedelemadóztatás és bért terhelő járulékok				16	15	31	31		31
	Az egyéni vállalkozó jövedelemadóztatási formái					18	18	18		18
	Társaságok jövedelemadóztatása					18	18		18	18
	Általános forgalmi adó					18	18		18	18
	Helyi adók					15	15		15	15
	Gépjárműadó és cégautó adó					8	8		8	8
	Elektronikus bevallás	0	0	0	0	109	109	0	109	109
	A gyakorlat előkészítése					8	8		8	8
	Az elektronikus bevallás gyakorlata					93	93		93	93
	A bevallások ellenőrzése					8	8		8	8
	Tanulási terület összes óraszám	0	0	162	202	361	725	283	421	704

Könyvvizetés és beszámoló készítés feladatai	Számvitel	0	0	136	128	114	378	218	184	402
	A számviteli törvény és az éves beszámoló			36			36	36		36
	A számlakeret, könyvelési tételek szerkesztése			52			52	52		52
	Tárgyi eszközökkel és immateriális javakkal kapcsolatos elszámolás			48			48	48		48
	Vásárolt készletek elszámolása				36		36	46		46
	Jövedelem elszámolás				36		36	36		36
	Kötelezettségekkel kapcsolatos elszámolások				28		28		30	30
	Költségekkel kapcsolatos elszámolások				28		28		30	30
	Saját termelésű készletekkel kapcsolatos elszámolások és eredmény megállapítás					31	31		31	31

	Pénzügyi és hitelműveletekkel kapcsolatos elszámolások					31	31		31	31
	A zárás, az éves beszámoló					52	52		62	62
	Számviteli esettanulmányok	0	0	72	36	36	144	72	72	144
	Számviteli bizonylatok			24			24	24		24
	Könyvelési tétel szerkesztése			24			24	24		24
	A pénzkezeléshez kapcsolódó bizonylatok			12			12	12		12
	Tárgyi eszközök nyilvántartása			12			12	12		12
	Vásárolt készletek bizonylatai				20		20		20	20
	Jövedelem elszámolás bizonylata				16		16		16	16
	Komplex számviteli esettanulmányok					36	36		36	36
	Számítógépes könyvelés	0	0	0	0	144	144	0	144	144
	Szoftverjog és etika, adatvédelem					4	4		4	4
	A könyvelési programokkal kapcsolatos követelmények					4	4		4	4

	Főkönyvi és folyószámla-könyvelési rendszer					31	31		31	31
	Tárgyeszköz-nyilvántartó program					31	31		31	31
	Készletnyilvántartó program					31	31		31	31
	Bérelszámoló program alkalmazása					31	31		31	31
	Integrált vállalati rendszerek					12	12		12	12
	Tanulási terület összes óraszám	0	0	208	164	294	666	290	400	690
	Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0	0	0	0	0			0	

A képzés óraterve nem tartalmaz összefüggő szakmai gyakorlatot egyik szakmánál sem. A programterv nem választja szét az elméleti és gyakorlati tantárgyakat. Egyes tantárgyaknál kerül meghatározásra, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között oktatni. Az informatikai képzés csoportbontásban, számítógépes tanteremben történik, ahol minden diák egyedül használhatja a számítógépet. A pénzügyi-számviteli képzésben a digitális alkalmazások, a számítógépes könyvelés, az elektronikus bevallás tantárgy oktatása számítógépes tanteremben történik.

A munkaerő piaci jó gyakorlat megismerését a valós vállalati tapasztalatok megszerzésével tervezzük. A szakmai felkészítés feladatát, felelősségét az iskola nem adhatja át a vállalati környezetnek.

Előzetes tanulmányok beszámítása

A szakképzéshez előírt követelmények teljesítéséhez beszámítjuk az előzetes tanulmányok és azokkal megegyező tartalmú követelmények teljesítését. Ezek igazolását és a beszámítási kérelmet az iskola igazgatójához kell benyújtani, aki a szaktanári javaslatok figyelembevételével, határozattal dönt a beszámítás mértékéről és tartalmáról.

A szakmai oktatás személyi és tárgyi feltételei

A szakmai tárgyat oktatókkal szembeni követelményeket a szakképzésről szóló törvény határozza meg. A képzés tárgyi feltételeit a képzési és kimeneteli követelmények tartalmazzák.

A szakképző intézmény partnerei

A vármegye gazdálkodó szervezetei, a Heves Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara, az Innovatív Képzéstámogató Központ.

3.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az oktatás-tanulás folyamatában használt tankönyvek, oktatási segédanyagok kiválasztásánál, az alábbi elveket követjük:

- Feleljenek meg oktatási-képzési célkitűzéseinknek.
- Összhangban legyenek az egyes tantárgyak, tantárgycsoportok oktatásának kerettantervi és helyi tantervi követelményeivel.
- A választás egy-egy szakmacsoport illetve egy-egy tantárgyat tanítók csoportjának konszenzusán alapuljon.
- Nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható minden tanulónak.
- Csak olyan ruházati vagy más felszerelés beszerzését kérhetik a kollégák a tanulóktól, amely nélkülözhetetlen az általuk tartott tanórai foglalkozásokon való részvételhez, illetve a tanított tananyag elsajátításához, és amelyet a tanórai foglalkozáson egyidejűleg minden tanulónak rendszeresen alkalmaznia kell. Az e körbe nem tartozó felszerelések biztosítása az iskola feladata.
- A tanév folyamán, a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg.
- Az iskolai szülői szervezet és a diákönkormányzat véleményét az iskola minden tanévben kikéri.

A tankönyvtámogatások rendszerének elvei:

- A köznevelés nappali rendszerű iskolai oktatásában a 2011. évi CXC. törvény 46. §-a alapján az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre. A tankönyveket – amennyiben ez lehetséges – a tanulmányi rendszeren keresztül elektronikus könyv formátumban is szabadon közzé kell tenni.
- Az iskola az iskolai tankönyvrendelés keretében a NAT szerinti kerettantervi tantárgyhoz kizárólag a tankönyvjegyzéken szereplő tankönyvek közül választhat.
- A térítésmentes tankönyvellátás biztosításához az iskolai tankönyvrendelésnél figyelembe vehető tanulónkénti tankönyvtámogatás összegét a 2011. évi CXC. törvény 93. §-a alapján a mindenkori költségvetési törvény határozza meg. A tanulók a tankönyveket alanyi jogon ingyenesen kapják meg. Az ingyenes tankönyv az iskolai könyvtár tulajdona.
- A tankönyvtámogatás felhasználható a tanulói tankönyvvásárlás költségeinek átvállalására és csökkentésére, továbbá az iskolai tankönyvrendelés teljesítésére, valamint, ha az iskolában a nevelő és oktató munkához részben vagy egészben nem alkalmaznak tankönyvet, készségfejlesztő iskolai nevelés-oktatáshoz és a fejlesztő nevelés-oktatáshoz a pedagógiai programban foglaltak megvalósítását szolgáló, a tankönyvjegyzéken nem szereplő könyvek, munkafüzetek, feladatlapok, digitális tananyagok beszerzésére, a szakmai munkaközösség és az iskolai szülői szervezet egyetértésével.
- Intézményünkben a tankönyvellátás megszervezése, rendje és a tanulói tankönyvtámogatás érvényesítése a 2011. évi CXC. törvény, a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet és a 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló jogszabályok rendelkezései alapján történik.

3.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott fejlesztési feladatok megvalósítása

Az Európai Unióban kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket, és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában az Unió polgárai egyrészt gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatják. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik.

Kiemelt fejlesztési feladataink az Európai Unió által elfogadott kulcskompetenciákra épülnek és áthatják a pedagógiai folyamatok egészét. Egyesítik a hagyományos értékeket és az új társadalmi igényeket. A fejlesztési célok különbözőképpen valósulnak meg az oktató-nevelő folyamatokban: beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba; tantárgyak részterületeivé válnak; meghatározzák az osztályfőnöki órák bizonyos témaköreit; témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretekben folyó egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A különböző kompetencterületekben megjelenő ismeretek, képességek, attitűdök számos tanulási helyzetben és összefüggésben alkalmazhatók különféle célok elérésére, különböző problémák és feladatok megoldására, ezért több műveltségterülethez is köthetők. Több kompetencia egymásba fonódik, és így részben fedik egymást, továbbá az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik területhez szükséges készségek, képességek, attitűdök körét. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményező képesség, a problémamegoldás, az együttműködés, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, a kapcsolati kultúra, a társas tolerancia.

Az egyes műveltségi területeken fejlesztendő kulcskompetenciákat és kiemelt fejlesztési területeket, feladatokat tartalmazza a következő táblázat:

NAT 2020 műveltségi területek	Fejlesztendő kulcskompetenciák	Kiemelt fejlesztési feladatok
1. Magyar nyelv és irodalom	A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi), a tanulás kompetenciái, a személyes és társas kapcsolati kompetenciák, a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái	Énkép, önismeret és társas kultúra fejlesztése; hon- és népismeret; erkölcsi nevelés; Európai azonosságtudat–egyetemes kultúra; nemzeti öntudat, hazafias nevelés, aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés; a tanulás tanítása; lelki egészség; felkészülés a felnőtt lét szerepeire. Értékkorientációk, beállítódások kialakítása.
2. Idegen nyelv	A kommunikációs kompetenciák (idegen nyelvi), a tanulás kompetenciái, a személyes és társas kapcsolati kompetenciák, munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák	Európai azonosságtudat–egyetemes kultúra; aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés; a tanulás tanítása; felkészülés a felnőtt lét szerepeire, Énkép, önismeret és társas kultúra fejlesztése; Értékkorientációk, beállítódások kialakítása, hon- és népis-

NAT 2020 műveltségi területek	Fejlesztendő kulcskompetenciák	Kiemelt fejlesztési feladatok
		meret; gazdasági nevelés; környezettudatosságra nevelés; testi és lelki egészség.
3. Matematika	A matematikai, gondolkodási kompetenciák, a kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi), a digitális kompetenciák, a tanulás kompetenciái, munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák	Gazdasági és pénzügyi nevelés; környezettudatosságra nevelés; a tanulás tanítása; felkészülés a felnőtt lét szerepeire.
4. Történelem és állampolgári ismeretek	A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi), a digitális kompetenciák, a tanulás kompetenciái, a személyes és társas kapcsolati kompetenciák, munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák	Énkép, önismeret és társas kultúra fejlesztése; hon- és népismeret; erkölcsi nevelés; Európai azonosságtudat–egyetemes kultúra; nemzeti öntudat, hazafias nevelés; aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés; Értékorientációk, beállítódások kialakítása; gazdasági és pénzügyi nevelés; környezettudatosságra nevelés; a tanulás tanítása; testi és lelki egészség; egészséges életmódra nevelés, felkészülés a felnőtt lét szerepeire; felelősségvállalás másokért, önkéntesség; médiatudatosságra nevelés.
5. Etika	A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi), a tanulás kompetenciái, a személyes és társas kapcsolati kompetenciák, a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái	Erkölcsi nevelés. Énkép, önismeret és társas kultúra fejlesztése. Európai azonosságtudat–egyetemes kultúra; nemzeti öntudat, hazafias nevelés; aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés; értékorientációk, beállítódások kialakítása; testi és lelki egészség; felkészülés a felnőtt lét szerepeire; felelősségvállalás másokért, önkéntesség; médiatudatosságra nevelés.
6. Természettudomány és földrajz	A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi), a digitális kompetenciák, a tanulás kompetenciái, a személyes és társas kapcsolati kompetenciák, munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák	Természettudományos és technikai kompetencia fejlesztése. Értékorientációk, beállítódások kialakítása, gazdasági és pénzügyi nevelés; fenntarthatóság, környezettudatosságra nevelés; a tanulás tanítása; testi és lelki egészség; egészséges életmódra nevelés, felkészülés a felnőtt lét

NAT 2020 műveltségi területek	Fejlesztendő kulcskompetenciák	Kiemelt fejlesztési feladatok
		szerepeire. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség. Hon- és népismeret; Európai azonosságtudat–egyetemes kultúra; aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés; nemzeti öntudat, hazafias nevelés.
7. Művészetek	A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái, a kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi), a személyes és társas kapcsolati kompetenciák	Énkép, önismeret és társas kultúra fejlesztése; hon- és népismeret; Európai azonosságtudat–egyetemes kultúra; testi és lelki egészség; felkészülés a felnőtt lét szerepeire; médiatudatosságra nevelés.
8. Technológia	A digitális kompetenciák, a kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi), a matematikai, gondolkodási kompetenciák, a tanulás kompetenciái, munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák, a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái	Európai azonosságtudat–egyetemes kultúra; gazdasági és pénzügyi nevelés; fenntarthatóság, környezettudatosságra nevelés; a tanulás tanítása felkészülés a felnőtt lét szerepeire; médiatudatosságra nevelés.
9. Testnevelés és egészségfejlesztés	A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi), a személyes és társas kapcsolati kompetenciák, munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák, a személyes és társas kapcsolati kompetenciák, a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái	Énkép, önismeret és társas kultúra fejlesztése, testi és lelki egészség, egészséges életmódra nevelés; nemzeti öntudat, hazafias nevelés; erkölcsi nevelés; felkészülés a felnőtt lét szerepeire.

Az oktatásnak alapvető szerepe van abban, hogy tanítványaink megszerezzék a fent felsorolt kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját életük alakításához, személyes boldogulásukhoz és fejlődésükhöz, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához. Az eddigiektől nagyobb hangsúlyt kap az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése.

Az iskolai nevelés során továbbra is nagy szerepet kap a gazdasági nevelés, azaz a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztése. A személyiségnevelés fontos része a pénzügyi tudatosság kialakítása, valamint lényeges, hogy leendő felnőttként el tudjanak igazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között. Fontos, hogy a tanulóinkban kialakuljon a tudatosság saját testi és lelki egészségük megőrzését illetően. Életvezetési képességeiket illetően legyenek átgondoltak, környezettudatosak.

A természettudományi tantárgyak oktatása során – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – jelentsen prioritást a természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció, a jelen érdekfeszítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás lehetősége a tanulók számára, a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése, mely a környezeti nevelés stratégiai céljaiba is beépül.

A Nemzeti alaptantervnek megfelelően célunk továbbá, hogy tanítványainkat cselekvő elkötelezettségre neveljük az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt. Fejlesszük a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi és testi képességeket. Ezáltal hozzájárulunk ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává válják;
- rendelkezzenek alapvető emberi jogi és állampolgári ismeretekkel;
- kifejlődjön benne a hazafiság érzelmvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítéelőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a társadalomban és a munka világában;
- törekedjen tartalmas és tartós kapcsolatokra;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsáról;
- képessé váljanak az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- megismerje és megértse a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

Természetesen a fent említett fejlesztési területeket a tanítás során tudatosan kell tervezni. Nagyon fontos szempont, hogy a tanulók tempójához igazodó minőségi fejlesztésről legyen szó. A tanár egy-egy tevékenység során a helyzetnek megfelelően választja meg azokat a fejlesztési célokat, amelyeket az adott szakaszban kiemelten kíván követni.

A helyi tanterv kialakításánál a köznevelési és szakképzési törvény előírásait, a Nemzeti Alaptantervben előírtakat, a kerettantervekről szóló rendeletet, az érettségi vizsgák követelményrendszerét, valamint az iskolai szakmacsoportok pedagógiai, szakmai, módszertani eredményeit követték.

A NAT a közoktatás tartalmát műveltségi területek szerint határozza meg. Iskolánk tantárgyi rendszerét a műveltségi területek figyelembevételével a kerettantervek és a helyi tantervek állapítják meg. A NAT műveltségi területeinek feldolgozása tantárgyi integrációban a legkedvezőbb, hiszen az egyes szakterületek nem különülnek el élesen egymástól és így az esetleges párhuzamosságok is kiküszöbölhetők. Ez lehetőséget teremt ahhoz, hogy globális szemlélet alakuljon ki a tanulóknál és ne csak egyes tantárgyakhoz kötődően, tantárgyakban tudjanak elhelyezni és megoldani problémákat.

Tantárgyi integráció megvalósítása

NAT műveltségi területek	Tantárgyi integráció
1. Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom, Dráma és színház
2. Idegen nyelv	Angol, Német, Francia, Olasz, Spanyol, Célnyelvi civilizáció
3. Matematika	Matematika
4. Történelem és állampolgári ismeretek	Történelem, Állampolgári ismeretek, Földrajz, Gazdasági ismeretek, Gazdasági és

NAT műveltségi területek	Tantárgyi integráció
	pénzügyi kultúra, Vállalkozzunk!, Osztályfőnöki, Önismeret, Dráma és színház
5. Etika	Osztályfőnöki, Állampolgári ismeretek, Történelem, Önismeret
6. Természettudomány és földrajz	Fizika, Kémia, Biológia, Földrajz, Természettudomány
7. Művészetek	Ének-zene, Vizuális kultúra, Művészetek, Dráma és színház
8. Technológia	Digitális kultúra, Technika és tervezés
9. Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés, Osztályfőnöki

3.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, komplex intézményi mozgásprogram

Törvényi háttér:

A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdése értelmében az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azokban az osztályokban, amelyekben közismereti oktatás is folyik, azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,

b) iskolai sportkörben való sportolással,

c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel,

d) egyesületben legalább heti két óra sporttevékenységet folytató tanuló kérelme alapján – amennyiben délután szervezett testnevelés órával ütközik – a félévre érvényes, az egyesület által kiállított igazolással váltható ki.

A könnyített és gyógytestnevelés- órára beosztott tanulókkal kapcsolatosan a 20/2012. EMMI rendelet 142.§. szerint járunk el.

Az iskolai program

Iskolánkban a mindennapos testnevelés programját a köznevelési törvény szerint dolgoztuk ki, melynek értelmében minden tanulónak biztosítjuk a mindennapos mozgás lehetőségét.

Céljaink

Hiszünk abban, hogy az egészséges életmód, valamint a jobb életminőség kialakításában nagy szerepe van annak, hogy tanulóinkban mennyire sikerül tudatosítani a rendszeres testmozgásnak, a sportnak a szerepét.

Az intézmény mindennapos testnevelési programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reálisan fenntartható célkitűzés, ami része a tanulók egészségfejlesztésével kapcsolatos feladatoknak. A program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra.

Az eredményes oktató-nevelő munkához szükséges tulajdonságok megerősödése, a tanulók mind idegi, mind fizikai terhelhetőségének stabilizálása, fejlődése várható a rendszeres testmozgástól. A gyerekek iskolai leterheltsége, a felnőttek mindennapos munkája egyre inkább indokoltá teszi azoknak a mozgásformáknak az előtérbe kerülését, amelyek alkalmasak a rekreációra, kikapcsolódásra, a sport, a mozgás élvezetére. Ezért programunknak célja, hogy tanulóink minél szélesebb körben ismerkedjenek meg – lehetőségeinknek megfelelően – a legkülönbözőbb szabadidősportok alapjaival, hogy kiválaszthassák a számukra megfelelő sportot, melyet később folytatva javulhat életminőségük, testi-lelki egészségük, fenntartva természetesen a „klasszikus”, a tantervben is szereplő mozgásformák elsődlegességét.

A testnevelés és sport a sajátos eszközeivel ahhoz is hozzájárul, hogy kialakuljon az egymás iránti tisztelet, önfegyelem, tolerancia, szolidaritás, csapatszellem, kudarctűrés, valamint fejlődik a szabályok megértése és betartása. A program keretén belül minden tanulónak lehetősége nyílik valamilyen sportágat választani a felkínált programból, s a választásának megfelelő foglalkozáson kötelező részt vennie.

A választható sportágak és foglalkozások:

- Kondicionáló torna
- Kosárlabda
- Kézilabda
- Floorball
- Labdarúgás, teremfoci
- Röplabda
- Tollaslabda
- Asztalitenisz
- Alakformáló torna, aerobic
- Úszás

A sportágak kínálatának kialakításánál figyelembe vesszük a tanulók igényeit, a sportágak népszerűségét és igyekszünk széles választási lehetőséget biztosítani. Célunk, hogy a testmozgás változatos lehetőségének biztosítása mellett olyan programokat is szervezzünk, amelyek bővítik, kiegészítik, változatosabbá teszik a testnevelést. Az igazolt sportolók részvételétől eltekintünk abban az esetben, ha a tanuló hivatalos egyesületi igazolással rendelkezik, illetve akkor, ha az iskolai sportkörök és szakkörök foglalkozásait látogatja. A foglalkozások kidolgozott tematika alapján működnek, biztosítva az életkornak, testi és fizikai fejlettségnek megfelelő mozgásformák végzését.

A programokon való jelenlétet és a részvételt megfelelő nyilvántartás kidolgozásával követhetővé és ellenőrizhetővé tettük. Az ellenőrzés és a hiányzások nyilvántartása a testnevelők, valamint az osztályfőnökök feladata.

A foglalkozások helyszíne az iskola tornaterme, az iskola udvara, a kollégiumok mozgásra felhasználható terei, a városi uszoda, illetve a városi stadion és sportpályái.

A hatékonyság érdekében megvalósítandó sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontok

- Minden gyermek minden nap kapjon lehetőséget a testmozgásra;
- Minden testnevelés órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténjen a keringési és légző rendszer megfelelő terhelése;
- A program fontos része a helyes testtartás kialakítását szolgáló gyakorlatanyag és légző torna, a gerinc és ízületvédelem szabályainak betartása;
- Az eltérő adottságú tanulók számára is jelentsen örömet, sikerélményt;
- A testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesüljenek a teljes testmozgásprogramban;
- A lehető legszélesebb körben ismerkedjenek meg a szabadidősportokkal, egészségmegőrző sportokkal, azok alapjaival, amelyek közül kiválasztva a számára megfelelőt, később javulhat életminőségük, testi és lelki egészségük;
- A program fontos része a megfelelő mennyiségű játék, versengés.

A program személyi és tárgyi feltételei

Tárgyi feltételek:

- Iskolai tornacsarnok, amely lehetővé teszi több tanulócsoport egyidejű foglalkozásait
- Kollégiumi tornaszoba
- Iskolai és kollégiumi sportpályák
- Városi sportuszoda
- Városi stadion sportpályái

Személyi feltételek:

Valamennyi foglalkozást megfelelő felkészültséggel és képesítéssel rendelkező szakember tart.

Értékelés

Az értékelés minden évfolyamon, év közben szóban és érdemjeggyel történik. A testnevelés teljesítményét félévkor és év végén egy osztályzattal minősítjük. Az értékelés során a tantárgyi követelmények mellett, elsősorban a tanulók önmagukhoz viszonyított fejlődését vesszük figyelembe. Az adott tevékenységre jellemzően a tanulók aktivitását, kezdeményező-készségét, sportszerű viselkedését és a csapatmunkában való részvételét is értékeljük. A testnevelés órákon kívüli rendszeres sporttevékenységben való részvétel és eredmény a tantárgyi érdemjegyben is megjelenhet. A tanév végén jutalomkönyvek és oklevelek formájában is elismerjük a kimagasló sportteljesítményt.

Külső kapcsolatok

A mindennapos testnevelési programhoz és az azt kiegészítő más mozgáslehetőségekhez jó kapcsolatot tartunk a sportot szerető és művelő szülőkkel, a helyi sportegyesületekkel, a környék sportegyesületeivel, ezek megfelelő végzettséggel rendelkező szakembereivel. A program megvalósításához ezekre szükségünk van.

Komplex intézményi mozgásprogram

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként/ részeként kerül kidolgozásra.

Alapelvek, célkitűzések:

- Célunk, hogy az egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
- A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
- Az iskolában működő iskolai sportkör/szakkör foglalkozásait a munkaterv részét képező, egy tanévre szóló szakmai program szerint szervezzük meg. A szakkörök tematikus leírásai/ szakmai programja a szakköri naplóban rögzítendő.
- Az iskolai sportköri foglalkozásokat nem kötelező tanórai foglalkozásként vagy egyéb foglalkozásként szervezzük.
- A tanórai foglalkozásokon kívül szakköri formában is biztosítunk, többek között a versenyeken indulni vágyók számára is mozgási lehetőséget. A foglalkozások illeszkednek az Eger Városi KDSB által kiadott éves versenynaptárhoz.
- A versenyeken való részvételünk egyrészt tömegsport jellegű, de bizonyos sportágakban (női floorball, női torna, férfi kézilabda) országos szintű rendezvényeken is részt veszünk.
- Kiemelt helyen kezeljük az iskolában, a házi bajnokság keretein belül rendezett versenyeket. Tömegeket megmozgató rendezvények kerüljenek megrendezésre (Neumann Liga, az iskola teremfoci bajnoksága)
- A tanulók iskolai sportköri foglalkozásokra vonatkozó igényének felmérése, illetve a diákönkormányzat véleménye alapján az igazgató tesz javaslatot a következő tanévi szakmai program tartalmára.

- Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
- Az éves munkatervben/ osztályfőnöki munkatervekben a szorgalmi időszak különböző hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, mely az iskolai szabadidős időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
- Az osztályfőnöki foglalkozások munkatervében szerepeljen a testmozgás népszerűsítése, valamint életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.
- Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel, illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
- A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
- A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.
- Az intézményi mozgásprogram része legyen a természetben űzhető sportolási lehetőségek biztosítása a tanulók számára:
  - Iskolai természetjárás.
  - Iskolai sítáborok
  - Vízi táborok. (A nyári időszak kedvenc sportolási lehetősége diákjaink számára, amely már a tavaszi felvezető táborokkal kezdődnek. Hétfélig, az érettségi írásbeli időpontjában szervezett, illetve nyári táboraink vannak. Zárásként az időjárás függvényében, szeptember – október hónapokban kínálunk túrázási lehetőséget.)
- Tanulóinkban tudatosítsuk a rendszeres testmozgásnak, a sportnak a szerepét.
- Adjunk teret az online lehetőségeket is kihasználva különböző sport egészségtan, sportelméleti, technikai témák megbeszélésére.
- A kollégák használják ki a digitális oktatás eszközeit, az online tananyagokat ismertessék meg a tanulókkal. Hívják fel a figyelmet ezek kritikus használatára. Fejlesszük a tanulók digitális kultúráját, a kritikus szemlélet kialakítását a testneveléssel összefüggésben is. Adjunk diákjainknak olyan nézőpontokat, amelyekkel élnek és élni tudnak majd.

3.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógusválasztás szabályai

Az iskola – a tanórai foglalkozások mellett – a tanulók érdeklődése, igényei, szükségletei szerint tanórán kívüli foglalkozásokat szervez a köznevelési törvény (2011. évi CXCV. törvény) 27. §. alapján.

Az intézményben az alábbi tanórán kívüli szervezett foglalkozási formák léteznek:

- 1. Egyénileg vagy kisebb csoportok számára:** felzárkóztatás, korrepetálás, tehetséggondozás, érettségire való felkészítés. A korrepetálás, felzárkóztatás célja az alapkészségek fejlesztése és a tantervi követelményekhez való felzárkóztatás. A korrepetáláson, felzárkóztatáson az arra kötelezett, illetve bármelyik tanuló részt vehet. A korrepetálást az igazgató által megbízott pedagógus tartja.
- 2. Diákkörök keretében:** szakkörök, érdeklődési körök, énekkar, irodalmi színpad, egyéb művészeti csoportok, iskolarádió, iskolaújság-évkönyv szerkesztősége. A diákkörön, szakkörön az érdeklődők vesznek részt. A diákkörökre, szakkörökre jelentkező tanuló, ha a diákkörnek, szakkörnek tagja lett, egész tanévben köteles a foglalkozásokon részt venni. A tanórán kívüli foglalkozások vezetőit a diákönkormányzat és a szakmacsoport-vezetők véleménye alapján az igazgató bízza meg. A diákkörök működésének engedélyezése az igazgató hatáskörébe tartozik.
- 3. Diáksportkör keretében:** szabadidős tevékenység, szakosztályi versenysport, ODK. A mindennapos testedzés formái két területen valósulnak meg: a versenysportban (egyesület, diákolimpiai) és a szabadidősportban. Ezek: házi bajnokságok sportáganként, túrák, természetjárások, hagyományt teremtő sportnapok, vízi túrák, testépítés, az IDŐ által rendezett évfolyambajnokságok, testvérintézményekkel való kapcsolattartás. A diáksportkör élén a diáksportkör elnöke áll. Az elnök az iskolavezetés tagja. Az iskolavezetés kikéri a testnevelők véleményét a sportot érintő döntések előkészítésénél. A testnevelés és a szabadidős sportkoncepció beépült az iskola általános programjába. A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként/ részeként kerül kidolgozásra.
- 4. Időszakos foglalkozások:** tanulmányi versenyek, vetélkedők, sportversenyek, Neumannnapok, diáknap rendezvények, témanapok, témahetek. A diákrendezvények időpontjának meghatározása, időpontjának engedélyezése igazgatói jogkör. A tanév helyi rendje rögzíti a tanulmányi, szakmai, kulturális verseny, sportvetélkedő, diáknap stb. szervezési feladatait és felelőseit. A tanulmányi versenyeken résztvevő tanulókat a verseny napján az iskola igazgatója a tanítási órákon való részvétel alól felmenti. A tanulmányi versenyek országos fordulójába jutott tanulók a verseny előtt két nap felkészülési szabadnapot kaphatnak. A nyelvvizsga (írásbeli és szóbeli) előtti nap szabadnapnak kiadható. Az igazgató gondoskodik arról, hogy a sport és tanulmányi versenyeken, vetélkedőkön győztes, illetve helyezést elért tanulók eredményes szereplését az egész iskola közössége megismerje.

5. Tanulmányi kirándulások:

Az iskola tanulói, tanárai, esetleg szülők különböző célú kirándulások szervezését, lebonyolítását kezdeményezhetik osztály, tanulócsoporthoz, szakmacsoport szinten. A kirándulások szervezése igazgatói engedélyhez kötött.

A kirándulások lehetnek

- Tanulmányi kirándulások

Célja valamely tantárgyhoz kapcsolódó ismeretszerzés, ismeretek bővítésének elmélyítésére irányul, a tantárgy oktatási programjának része. Költségeinek megosztása, a szülői és iskolai szerepvállalás arányainak meghatározása előzetes egyezség alapján történik, mely befolyásolja az engedély megadásáról szóló döntést.

- Egyéb kirándulások

Célja a közösségformálás, kulturális élményszerzés hazai, külföldi tájegységek, emlékhelyek stb. megismerése, pihenés. Költségeihez iskolai hozzájárulás nincs.

6. Tehetséggondozó műhelyek, táborok:

Az intézmény hazai és uniós forrású pályázati lehetőségeket kiaknázva, pályázati segítséggel törekszik a tehetséggondozás különleges színtereinek megvalósítására. Így természettudományos műhelyeket, matematikai és idegen nyelvi tehetséggondozó táborokat, kreatív alkotó közösségi foglalkozásokat szervezünk lehetőség szerint.

A 10. évfolyamos tanulók minden év április 15-ig adhatják le jelentkezésüket az emelt szintű érettségi vizsgafelkészítésre. Az igazgató a jelentkezés előtt, minden év március 31-ig tájékoztatja a tanulókat a tantárgy és tanárválasztás lehetőségeiről. A döntést – az IDŐ bevonásával – az iskola igazgatója május 20-ig köteles meghozni. A tanuló az emelt szinten választott érettségi tantárgy tanulásával kapcsolatos döntését a 11. évfolyam végén módosíthatja.

A 12. évfolyam a gimnáziumi tanulók számára érettségi vizsgával zárul, melynek szervezését, tartalmi elemeit és követelményrendszerét az ide vonatkozó törvények és rendeletek határozzák meg. A technikumi tanulók számára az előrehozott érettségi (11-12. évfolyam) és a 13. évfolyamon letett záró szakmai vizsga és rendes érettségi szabályait, szervezését, tartalmi elemeit és követelményrendszerét a köznevelésre és a szakképzésre vonatkozó törvények és rendeletek határozzák meg. A választható érettségi tantárgyakat és a felkészítés szintjét részletesen a Pedagógiai Program 3.7. fejezete tartalmazza.

3.7. A választható érettségi vizsgatárgyak

Kötelező vizsgatárgyak:

Intézményünk valamennyi kötelező vizsgatárgy érettségi vizsgájára – Magyar nyelv és irodalom, Matematika, Történelem, Élő idegen nyelv – középszinten és emelt szinten is felkészíti tanulóit. A választható élő idegen nyelvek (első és második választott idegen nyelv): angol, francia, német, olasz, spanyol nyelv.

Kötelező vizsgatárgyak				
A tantárgy neve	A vizsga részei			
	középszinten		emelt szinten	
1. Magyar nyelv és irodalom	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
2. Történelem	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
3. Matematika	írásbeli	-	írásbeli	szóbeli
4. Élő idegen nyelv	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli

Választható közismereti vizsgatárgyak:

Választható közismereti vizsgatárgyak				
A tantárgy neve	A vizsga részei			
	középszinten		emelt szinten	
1. Élő idegen nyelv	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
2. Fizika	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
3. Kémia	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
4. Biológia	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
5. Földrajz	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
6. Ének-zene	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
7. Vizuális kultúra	írásbeli	gyakorlati	gyakorlati	szóbeli
8. Digitális kultúra	gyakorlati	-	gyakorlati	szóbeli
9. Testnevelés	gyakorlati	szóbeli	gyakorlati	szóbeli
10. Célnyelvi civilizáció	-	szóbeli	-	-
11. Gazdasági ismeretek	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli

Intézményünk a választható élő idegen nyelvekből (első és második választott idegen nyelv): angol, francia, német, olasz, spanyol nyelv, felkészíti tanulóit a közép- és emelt szintű érettségi vizsgára. Angol célnyelvi civilizációból kormányrendelet alapján csak középszintű vizsga szervezhető.

További tantárgyak közül az alábbi táblázatnak megfelelően lehetőség van közép és emelt szintű érettségi vizsgára való felkészülésre. Ennek feltétele azonban az, hogy legalább 8 fős csoportok szerveződjenek.

Gimnázium		Technikum	
		Informatikai szakirány	Közgazdasági szakirány
Középszint	Emelt szint	Középszint	
Fizika	Fizika	Fizika	Digitális kultúra
Kémia	Kémia	Digitális kultúra	Földrajz
Biológia	Biológia	Testnevelés	Testnevelés
Földrajz	Digitális kultúra		
Ének-zene	Gazdasági ismeretek		
Vizuális kultúra			
Digitális kultúra			
Testnevelés			

Intézményünk a technikumi osztályokban biztosítja a kötelező közismereti vizsgatárgyakból az (előrehozott) érettségi vizsgára való felkészítést, valamint a szakmai vizsgára való felkészítést.

Az érettségi vizsgaszabályzat változása a leírt program módosulását eredményezheti.

3.8. Az érettségi vizsgatárgyak középszintű érettségi vizsga témakörei

Az érettségi vizsgatárgyak középszintű érettségi vizsga témaköreit a Pedagógiai Program 2. sz. melléklete tartalmazza.

3.9. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, fejlesztő formái, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes és fejlesztő jellegének figyelembevételével szükséges megvalósítani.

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÉRTÉKELÉSE

A tanuló tantárgyi értékeléséről, érdemjegyeiről, félévi és tanév végi osztályzataról a tantárgyat tanító pedagógus dönt. Az év végi osztályzatok megállapításakor a tanár a tanuló egész éves teljesítményét méri. A számonkéréseket kísérje szóbeli vagy írásbeli értékelés. Nagyobb hangsúlyt fektessünk a mindennapokban a szóbeli véleménynyilvánításra és az írásbeli munkákra írt szöveges értékelésre. Minden osztályozott tantárgyból egy félévben a tanulónak legalább a heti óraszámának 1,5 szeresével megegyező számú jegye legyen. Minimálisan három. A jegyek jól tükrözzék a tanuló tudását, a tanuló értékeit.

A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését. A tanár figyeljen a tanuló tanulmányi előmenetelére, teljesítményének alakulására. Probléma esetén igyekezzen az okokat feltárni. Az eredmények visszajelzésével a pedagógus útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

A félévi és év végi osztályzatok között több jegy eltérés is lehet. A tanár értékelje a munkához való viszonyt, tanuló köteleességteljesítését. Adjon a tanár lehetőséget az osztályzatok javítására, az igazolt hiányzás miatt elmaradt dolgozatok pótlására. Az osztályzatok eldöntésében szubjektív tényezők nem játszhatnak szerepet. A tanárnak nincs joga az osztályzat lerontásával fegyelmezni a tanulót.

Osztályzás

Az osztályozás és összegző értékelés elektronikus naplóban történik érdemjegyek és szöveges értékelés formájában. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. Az érdemjegyeket a tanulmányi rendszerben az érdemjegy adásától számított legfeljebb 5. munkanapon rögzítenie kell a pedagógusnak, ezzel a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét az érdemjegyről a tanulmányi rendszeren keresztül értesítve.

Az érdemjegyek lehetnek:

- Jeles (5)
- Jó (4)
- Közepes (3)
- Elégséges (2)
- Elégtelen (1)

Szöveges értékelés: részt vett.

Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti.

A félévi értékelés elektronikus naplóban történik, amiről az iskola a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor a tanulmányi rendszerben értesítő útján értesíti. Kérésre az iskola - az osztályfőnök aláírásával és az iskola bélyegzőjével ellátott - írásbeli tájékoztatást, értesítőt is ad. Az év végi értékelés a tanulmányi rendszerből előállított törzslapba és a bizonyítványba kerül az elektronikus naplóban lezárt érdemjegyek és a szöveges értékelés alapján. Minden tanév végén az elektronikus naplóban rögzített adatok a jogszabályoknak megfelelően archiválásra kerülnek.

Az osztályozó vizsga formái tantárgyanként

Irodalom:	írásbeli és szóbeli
Magyar nyelv:	írásbeli és szóbeli

Idegen nyelv:	írásbeli és szóbeli
Matematika:	írásbeli (ha elégtelen, akkor szóbeli is)
Fizika:	írásbeli és szóbeli
Kémia:	írásbeli és szóbeli
Történelem:	írásbeli és szóbeli
Biológia:	írásbeli és szóbeli
Földrajz:	írásbeli és szóbeli
Digitális kultúra:	írásbeli (ha elégtelen, akkor szóbeli is)

A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítése

A magatartás és szorgalom minősítéséről a tanuló személyiségét is figyelembe véve az osztályban nevelő-oktató munkát végző pedagógusok javaslata alapján az osztályfőnök dönt. A tanuló alapvető kötelessége, hogy tanulmányi kötelezettségeinek eleget tegyen. Ennek vétkes és súlyos megszegéséért fegyelmi felelősségre vonható.

Magatartás

Példás: Ha egész tevékenységében, magatartásában, tanuláshoz való viszonyában a következő erkölcsi tartalmak érvényesülnek: a közösség tevékenységét támogatja, azokban sikeresen vesz részt, segítőkész, önálló ötletei, javaslatai jó irányban befolyásolják a közösséget. Viselkedése, megjelenése, hangneme, modora, fegyelme, udvariassága kifogástalan. A tanuló óra alatti munkájával, tudásával példát mutat társainak, segíti a munkát minden órán. Nincs igazolatlan órája. Partnere a tantestületnek az iskolai célok megvalósításában. Nem lehet példás az a tanuló, aki a házirendet megsérti és ezért figyelmeztetésben részesült. Akinek óra alatti munkáját több tanár indokoltan kifogásolja.

Jó: A tanítási órákon rendszeresen dolgozik, a munkát nem hátráltatja. A közösséghez való viszonya jó, a rábízott vagy vállalt feladatot a közösség érdekében teljesíti. A közösség életében részt vesz, elhatározásait végrehajtja, de passzív, nem kezdeményező. Iskolai és iskolán kívüli viselkedése, hangneme, megjelenése nem kifogásolható. Legfeljebb egy igazolatlan órája van. Igazgatói figyelmeztetése nem lehet.

Változó: A tanítási órán passzív és időnként zavarja az óra menetét, munkáját. A közösségi tevékenységben csak vonakodva vesz részt. Az önként vállalt munkáit, feladatait általában nem teljesíti. Iskolai és iskolán kívüli viselkedése, csak tanári útmutatások, figyelmeztetések hatására rendeződik. Több igazolatlan órája vagy szaktanári, osztályfőnöki figyelmeztetése van.

Rossz: A tanítási órákat magatartásával több alkalommal, figyelmeztetések ellenére is zavarja. A közösség érdekében munkát nem végez, annak határozataival nem törődik, rontja a közösségi szellemet. Az iskolai és az iskolán kívüli viselkedése a tanári figyelmeztetések ellenére helytelen, hibái visszatérően jelentkeznek.

Szorgalom

A szorgalom minősítésének megállapításánál szempont, hogy a tanuló képességeinek megfelelő-e a tanuláshoz való viszonya, illetve tanulmányi előmenetele.

Példás: Aki céltudatosan és példamutatóan dolgozik, kötelességtudó, pontos. Egy-két tantárgyból különös érdeklődést mutat, szakköri munkát végez, kiemelkedő eredményt ér el tanulmányi versenyen. A munkája rendszerességére, cselekvőkészségére a közösség számíthat. A képességei alapján maximális teljesítményt nyújt. Ha két vagy több tanár a tanuló szorgalma, munkája ellen indokoltan kifogást emel, akkor a tanuló nem kaphat példás minősítést.

Jó: Aki képességeinek megfelelően tanul. A tanórákra lelkiismeretesen felkészül, de többletmunkát nem végez, inkább passzív a jelenléte.

Változó: Aki rendszertelenül készül, teljesítménye ingadozó. Munkájában nem törekvő, kötelességét csak figyelmeztetés után teljesíti. Egy-két tantárgyból elégtelen osztályzata van.

Hanyag: Aki minden tantárgyból érdektelenséget mutat. Háromnál több tantárgyból elégtelen osztályzata van.

3.10. Csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Idegen nyelvek

Az idegen nyelvek oktatása során a maximális csoportlétszám: 17 fő, minimális csoportlétszám 10 fő.

Az általános iskolákból bekerülő tanulók a középiskolai tanulmányok megkezdésének első hetében az első idegen nyelvből szintfelmérő feladatsort írnak. Ennek eredménye alapján jönnek létre a nyelvi csoportok, amely lehetőséget ad a viszonylag homogén nyelvi csoportok kialakítására, a sávos rendszerben történő nyelvoktatás megvalósítására.

A tizedik évfolyam végén a tanulók az első idegen nyelvből szintfelmérő, az Európai Unió referenciaszint szerinti B1-B2 szintű feladatsort írnak. Ennek eredménye alapján jönnek létre a közép- és emelt szintű érettségire felkészítő idegen nyelvi csoportok.

Matematika

Az orientációs szakaszban a matematika tantárgy oktatása osztálybontásban történik, osztályonként két csoportban.

A 11-12. évfolyamon az osztálylétszámok és az iskola pénzügyi lehetőségeinek megfelelően jönnek létre a matematikacsoportok. Az emelt szintű érettségi vizsgára történő eredményes felkészítés érdekében a matematika csoportok kialakítására a 11-12. évfolyamon (intenzív felkészítés a felsőfokú tanulmányokra szakasz) sávos rendszert alkalmazunk, a csoportlétszám maximálisan 20 fő.

Digitális kultúra

Az előkészítő évfolyamokon, valamint a gimnázium orientációs szakaszában a digitális kultúrát osztálybontásban, osztályonként két csoportban oktatjuk. A 11-12. évfolyamon a matematika-digitális kultúra speciális gimnáziumi osztályban (tagozaton) a digitális kultúrát csoportbontásban oktatjuk. A más irányú gimnáziumi osztályokban a 11. évfolyamon a digitális kultúra oktatása sávos rendszerben történik. A maximális csoportlétszám 18 fő.

Természettudomány (hat évfolyamos képzés)

A hat évfolyamos képzés 7-8. évfolyamon a Természettudomány tantárgy fizika-kémia tantárgyrészeit osztálybontásban, osztályonként két csoportban oktatjuk.

Célnyelven oktatott tantárgyak

A két tanítási nyelvű képzésben a célnyelvi civilizációt és a célnyelven tanított tantárgyakat valamennyi évfolyamon osztálybontásban, osztályonként két csoportban oktatjuk.

Szakmai tárgyak

A szakmai tárgyak gyakorlati órái csoportbontásban történnek, a csoport létszáma maximum 16 fő.

Szakkörök

A diákkörön, szakkörön az érdeklődők vesznek részt. A diákkörökre, szakkörökre jelentkezett tanuló, ha a diákkörnek, szakkörnek tagja lett, egész tanévben köteles a foglalkozásokon részt venni. A tanórán kívüli foglalkozások vezetőinek megbízása, a diákkörök működésének engedélyezése az igazgató hatáskörébe tartozik. Szakkörök minimum 10 fővel indulhatnak.

3.11. A tanulók fizikai állapotának mérése

Az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjéről szóló rendeletében meghatározott mérési időszakában megszervezzük a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát. Az éves munkatervben határozzuk meg a vizsgálat időpontját.

A tanulók fizikai állapotának és edzettségének (fizikai fittségének) mérését az 20/2012. EMMI rendelet 81.§. szerint végezzük. A mérést a speciális esetektől eltekintve (81.§ (1) b-e) testnevelés vagy mozgásnevelés tárgyat tanító pedagógus végzi el. Ha a tanuló testnevelésórán és gyógytestnevelésben egyaránt részt vesz, az iskola testnevelés vagy mozgásnevelés tantárgyat tanító pedagógusa és a pedagógiai szakszolgálat gyógytestnevelést tartó pedagógusa együttműködésben, ha a tanuló kizárólag gyógytestnevelésben vesz részt, a pedagógiai szakszolgálat feladatellátása keretében az adott intézményben a gyógytestnevelést ellátó pedagógus végzi.

A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 44/B. § (1) szerint a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérési adatait tartalmazó informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszert, a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Tesztet (a továbbiakban: NETFIT) a tanulók egészségi állapotának nyomon követése céljából a Magyar Diáksport Szövetség működteti.

A fizikai fittségi mérés eredményeit a 20/2012. EMMI rendelet 81.§. 1) bekezdés *a), c), d)* és *f)* pontja szerinti esetben a mérést végző pedagógus, a *b)* és *e)* pontja szerinti esetben az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa rögzíti az Nkt. 44/B. § (1) bekezdése szerinti rendszerbe.

A fizikai fittségi mérés eredményeit a 44/B. § (4) alapján a mérést végző pedagógus a mérésben érintett tanulónként, mérési azonosító alkalmazásával – rögzíti és feltölti a NETFIT rendszerbe. A fizikai fittségi mérés tanulót érintő eredményeit a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával megismerheti.

A fizikai fittségi mérések egyes tanulókra vonatkozó, adott tanévben rögzített adatait az érintett pedagógusok, valamint az intézmény vezetője tanévenként elemzi, és meghatározza az adott tanuló fizikai fittségi szintjének további fejlesztése szempontjából – elsősorban az iskolai testnevelés tantárgy, valamint az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs tanórai foglalkozás, valamint a gyógytestnevelés keretei között – szükséges intézkedéseket.

A tanulók fizikai fittségi mérésének részletes szabályait a miniszter az általa vezetett minisztérium honlapján teszi közzé.

3.12. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az esélyegyenlőség a társadalom számára fontos érték. Segíti elérni azt a célt, hogy megkülönböztetés nélkül mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatások elérésére, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal élők, milyen a származása vagy anyagi helyzete, illetve kora. Az esélyegyenlőség biztosítása horizontális elvárás.

Az egyenlő bánásmód elvének betartása az Európai Unió és a hazai társadalom elvárása is. Az Országgyűlés elismerte minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára. Kinyilvánította, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami feladat.

Cél az, hogy a közoktatási intézményben érvényesüljön:

- a diszkriminációmentesség,
- a szegregációmentesség,
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása,
- a minőségi oktatáshoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása,
- az integráció biztosítása.

Valljuk, hogy a sikeres társadalmi és munkaerő-piaci integráció kulcsa a közoktatás-fejlesztés, ezen belül az esélyegyenlőség és az egyenlő hozzáférés biztosítása. **Az iskola céljai között szerepel a tehetséggondozás, az esélyteremtés, az intézmény valamennyi szolgáltatásához való egyenlő hozzáférés biztosítása.** Az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elve teljeskörűen érvényesül. Az iskola biztosítja a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört.

Intézményünk 2003 óta részt vesz az **Arany János Tehetséggondozó Programban**, amely a kormány által meghatározott célkitűzések alapján a közoktatás legfontosabb feladatának a társadalmi esélyegyenlőtlenségek mérséklését tartja a társadalom azon csoportjai számára, akiknek a felemelkedés útja szinte kizárólag a tudás megszerzésén keresztül vezet. Az iskola nevelő-oktató munkájával segíti a kistelepülésekről, a nagyvárosok leszakadó peremterületeiről érkező hátrányos helyzetű tanulók társadalmi mobilitását, felkészíti őket arra, hogy meg tudjanak felelni a munkaerőpiac elvárásainak, továbbtanulás esetén a modern értelmiségi lét kihívásainak.

Az intézmény szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítása, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak a kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása is megvalósul az iskolai tevékenységek során:

- a felvételinél
- a tanításban, ismeretközvetítésben,
- a gyerekek, a tanulók egyéni fejlesztésében,
- az értékelés gyakorlatában,
- a tanulói előmenetelben,
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában,
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában, fejlesztésében,
- a pályaaorientációban, a továbbtanulásban,
- a humán erőforrás fejlesztésében, a pedagógusok szakmai továbbképzésében,
- a partnerség építésében és szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel való kapcsolattartásban.

Ennek érdekében törekszünk arra, hogy

- az adott tanulói csoporthoz a legmegfelelőbb tanárokat, nevelőket válasszuk ki,
- egyéni fejlesztési terveket készítsünk a hátrányok felszámolására,
- differenciált tanulási-tanítási terveket készítsünk és ennek keretében személyre szólóan meghatározzuk a felzárkóztatást,
- egyénre szabott tanulási-tanítási módszereket alkalmazzunk a felzárkóztatás során,
- bevonjuk a szülőket a hatékony iskolai nevelésbe,
- megszüntessük a tanulói kudarcokat, sikerélményhez juttassuk a tanulókat, megakadályozzuk a tanulói lemorzsolódást,
- reális legyen a kijelölt tananyagmennyiség,
- az Arany János Tehetséggondozó Programban alkalmazott és megtanult jó módszereket, méréseket és fejlesztési formákat átvegyük és alkalmazzuk az iskola többi hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulója számára,
- a tanárokat tovább képezzük,
- egyetlen hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű tanuló sem legyen, aki valamilyen iskolai programban, rendezvényen helyzete miatt nem tud részt venni.

Oktató-nevelő munkánk során kiemelten foglalkozunk a tanulók esélyegyenlőségének a megteremtésével a tehetséggondozás és a felzárkóztatás területén. **A tehetséggondozás**, a képességek kifejlesztése, a tehetséges tanulókkal való kiemelt foglalkozás formái biztosítják az esélyegyenlőséget:

- A tanórai tevékenység során kiemelt figyelmet fordítunk a tehetséges tanulóakra, oktatásuk során speciális módszerekkel foglalkozunk velük, speciális, személyre szabott feladatokkal látjuk el őket.
- Az iskola oktatási struktúrája (alapozó képzés, irányválasztás a 10. évfolyamon) segíti a tehetségek kibontakozását.
- Osztály- és csoportbontásokkal az átlagosnál kedvezőbb feltételeket biztosítunk a tanórai tanuláshoz.
- Egyéni foglalkozásokat szervezünk a tehetséges tanulóknak.
- Segítünk a versenyeken való részvételben, illetve a versenyekre való felkészülésben.
- Szakköröket, tanulóköröket indítunk a speciális érdeklődés kielégítésére.
- Segítjük az előrehozott érettségire való felkészülést.
- Pályaválasztási információkkal, tanácsadással segítjük a tanulók továbbtanulását. (Kiemelkedően magas az első-második helyen megjelölt helyekre felvett tanulóink száma.)
- Rendezvények, pl. Neumann-napok, témahetek, pályaaorientációs előadások szervezésével irányítjuk a tanulók érdeklődését.
- Az iskolai könyvtár, multimédiás eszközök, Internet használatának biztosításával minden tanuló számára lehetővé tesszük a kulturális javak könnyű elérését.
- 2011-től iskolánk Akkreditált Tehetségpont, 2016-tól Akkreditált Kiváló Tehetségpont, 2017-től Minősített Tehetséggondozó Műhely.

A tanulási nehézségekkel küzdő tanulókkal való foglalkozás, felzárkóztatás formái:

- Az iskola oktatási struktúrája (alapozó képzés, irányválasztás 10. évfolyamon) segíti tanulási nehézséggel küzdő tanulók felzárkózását.
- Osztály- és csoportbontásokkal az átlagosnál kedvezőbb feltételeket biztosítunk a tanórai tanuláshoz.
- Tudásszintnek megfelelő nyelvi, matematikai csoportok kialakításával biztosítjuk, hogy ne legyen olyan tanuló, akit kudarcélmény ér a neki meg nem felelő tanulmányi szintű csoportban való jelenlét miatt.

- Figyelmet fordítunk az egyéni képességekhez igazodó, differenciált tanórai munkára. Segítjük, speciális módszerekkel, személyre szóló foglalkozással, a tanulási nehézséggel küzdőket.
- Egyéni foglalkozásokat, felzárkóztató foglalkozásokat, órákat, korrepetálást szervezünk a tanulóknak.
- A szaktanárok egyénileg, külön is foglalkoznak azokkal a tanulókkal, akik tanulási hátrányt szenvednek vagy más ok miatt elmaradtak a tanulási folyamatban.
- Tanulásmódszertani foglalkozások és gyakorlatok szervezése.
- Segítjük a tanulók pályaválasztását, továbbtanulását
- Osztályfőnöki órákon és egyénileg is foglalkozunk a hátrányok leküzdésének tanulási módszertani, mentális stb. kérdéseivel.

Magatartási, beilleszkedési, tanulási krízishelyzetbe került tanulók segítése:

- Az iskolában iskola-egészségügyi szolgálat, iskolapszichológus, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős és szociális segítő tevékenykedik, végez prevenciós és kríziskezelő feladatokat.
- A krízishelyzetbe került tanulóval egyéni elbeszélgetés keretében foglalkozik az osztályfőnök, szaktanár, az iskola vezetői, igazgató. Külön foglalkozik a kollégiumi nevelőtanár a kollégista tanulókkal.
- Felvesszük a kapcsolatot a szülővel.
- Szükség esetén felvesszük a kapcsolatot a szakszolgálatokkal, szakemberekkel, szakorvossal.
- Az iskolában a bukások száma, illetve a lemorzsolódás alacsony, az adatokat folyamatosan monitorozzuk, egyéni segítséget nyújtunk a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók számára.
- Ha valamelyik tanuló szakvéleménnyel alátámasztottan sajátos nevelési igényű (SNI), az iskolapszichológus felveszi a kapcsolatot az érintett osztályfőnökkel és szaktanárokkal megbeszélve a pedagógiai teendőket, valamint egyéni tanácsadást is nyújt.
- A halmozottan hátrányos helyzetű, a hátrányos helyzetű és a krízishelyzetbe került tanulókkal való foglalkozás anyagi forrása nincs elkülönítve a normatívában és az iskolai költségvetésben, díjazása a tanárok rendszeres juttatásának megállapításakor, illetve utólag történik.

Szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek:

Az intézmény a szociális támogatások elosztásakor a valós rászorultságot és annak mértékét veszi figyelembe, mint alapelvet. A rászorultság mértéke a következő tényezőktől függ:

- a tanuló családjában az egy főre eső jövedelem összege,
- az önálló jövedelemmel nem rendelkező eltartott családtagok száma,
- tartósan beteg családtag jelenléte,
- munkanélküli eltartó.

A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítése az iskolánkban, a következő formában történik: A tankönyvtámogatást megkapja minden tanuló, aki a törvénynek megfelelően ingyenes tankönyvre jogosult. A könyvtár fejlesztése során törekszünk olyan tartós tankönyvek vásárlására, melyek hosszabb időtartamú kölcsönzése szintén módot ad a rászoruló tanulók megsegítésére.

3.13. A tanuló jutalmazásának és fegyelmezésének elvei

A tanulóközösségek vagy az egyes tanulók tanulmányi, sport-, kulturális vagy egyéb közösségi munkában elért kiemelkedő eredményeik alapján, illetve huzamosabb ideig tartó példás magatartás és szorgalom alapján jutalomban részesíthetők.

A dicséret, az elmarasztalás fokozatainak megállapítása és bejegyzése az elektronikus naplóba az osztályfőnök, valamint a szaktanár feladata. Az egész évi munkát elismerő tantárgyi és nevelőtestületi (általános) dicséretet az osztályfőnök a bizonyítványba rögzíti. Az elektronikus napló alapján a dicséret a nyomtatott tanügyi dokumentumokba (bizonyítvány, törzslap) is bekerül. Valamennyi dicséretről, fegyelmező intézkedésről a szülőt tájékoztatni kell.

Jutalmazás

Megnevezése	Miért	Ideje	Adományozója
Szaktanári dicséret	Kiemelkedő tantárgyi teljesítményéért.	A tanév folyamán, amikor a tanuló érdemes lesz rá.	A szaktanár.
Nevelőtanári dicséret	Közösségi munkáért, a kollégiumok közötti versenyeken való részvételért.	A tanév folyamán, amikor a tanuló érdemes lesz rá	Kollégiumi nevelőtanár.
Osztályfőnöki dicséret	Kiemelkedő közösségi munkáért, iskolai tanulmányi- és sportteljesítményéért	A tanév folyamán, amikor a tanuló érdemes lesz rá	Az osztályfőnök (a szaktanárok, a diákönkormányzat javaslata alapján).
Kollégiumi házvezetői dicséret	Az egyes házakban végzett kiemelkedő közösségi munkáért (kollégista tanulók számára)	A tanév folyamán, amikor a tanuló érdemes lesz rá	Kollégiumi házvezető (a nevelőtanárok javaslata alapján).
Kollégiumvezetői dicséret	Kiemelkedő közösségi munkáért, a kollégiumok közötti versenyeken elért kiemelkedő eredményért (kollégista tanulók számára)	A tanév folyamán, amikor a tanuló érdemes lesz rá	Kollégiumvezető.
Igazgatói dicséret	Kimagasló tanulmányi, kulturális és sporteredményért. Több területen kiemelkedő munkáért.	A tanév folyamán, amikor a tanuló érdemes lesz rá; tanév végén.	Az igazgató (az osztályfőnök és a szaktanárok javaslata alapján).
Nevelőtestületi (általános) dicséret	Hosszabb időn át tartó példamutató magatartásért és/vagy kiváló tanulmányi eredményért.	Tanév végén.	A nevelőtestület az osztályfőnök javaslatára.
Jutalomkönyv	Kimagasló tanulmányi eredményért, kulturális, sport, közösségi munkáért.	Tanév végén.	Az osztályfőnök (a szaktanárok, diákönkormányzat javaslata alapján).
Oklevél	Kitűnő tanulmányi és/vagy kulturális és sporteredményért.	Tanév végén.	Az igazgató, az osztályfőnök javaslatára.
Vándorszerleg (Évfolyam Díj)	Évfolyam legeredményesebb tanulója. Tanulmányi, közösségi, sport területén kiemelkedő munkáért.	Tanév végén.	Neumann Alapítvány, az igazgató, osztályfőnök, szaktanárok, IDŐ javaslata alapján.
Neumann -díj	Legeredményesebb végzős tanulók.	Ballagáson.	Neumann Alapítvány, az igazgató, osztályfőnök, szaktanárok, IDŐ javaslata alapján.

Megnevezése	Miért	Ideje	Adományozója
Igazgatói díj	Az iskola közösségéért legtöbbet tevő végzős tanuló.	Ballagáson.	Igazgató, az IDŐ javaslata alapján.

Fegyelmező intézkedések

A tanulót helytelen magatartása, tanulmányi kötelezettségeinek sorozatos elmulasztása, az iskolai rendszabályok megsértése esetén a szaktanár, az osztályfőnök, valamint az igazgató fegyelmezi, a fegyelmi vétség mértékétől függően.

Megnevezése	Miért?
Szaktanári figyelmeztetés	A felszerelések, a házi feladatok hiánya, a tantárgyi követelmények nem teljesítése és az órákon előforduló fegyelmezetlenség miatt
Nevelőtanári figyelmeztetés	Kollégiumi házirend megsértése, fegyelmezetlenség miatt
Osztályfőnöki figyelmeztetés	A tanuló tanulmányi és magatartásbeli kötelezettségsege, a házirend megsértése esetén, illetve 3. írásbeli szaktanári bejegyzés után
Osztályfőnöki intés	A tanuló magatartásbeli kötelezettsége és a házirend súlyosabb megsértése miatt
Nevelőtanári intés	A kollégiumi házirend súlyosabb vagy ismétlődő megszegése miatt
Osztályfőnöki megrovás	A tanuló tanulmányi és magatartásbeli kötelezettsége és a házirend többszöri megsértése esetén
Nevelőtanári megrovás	A kollégiumi házirend súlyos, többszöri megsértése miatt
Kollégiumi házvezetői figyelmeztetés	Az egyes kollégiumi ház rendjét súlyosan sértő magatartás, fegyelmezetlenség esetén
Kollégiumi házvezetői intés	Az egyes kollégiumi ház rendjét súlyosan sértő magatartás, ismétlődő fegyelmezetlenség esetén
Kollégiumi házvezetői megrovás	Az egyes kollégiumi ház rendjét súlyosan sértő ismétlődő rossz magatartás, többszöri fegyelmezetlenség miatt
Kollégiumvezetői figyelmeztetés	A kollégium rendjét súlyosan sértő magatartás, fegyelmezetlenség miatt. Fegyelmi eljárás lefolytatása esetén.
Kollégiumvezetői intés	A kollégium rendjét súlyosan sértő magatartás, ismétlődő fegyelmezetlenség miatt. Fegyelmi eljárás lefolytatása esetén.
Kollégiumvezetői megrovás	A kollégium rendjét súlyosan sértő ismétlődő rossz magatartás, többszöri fegyelmezetlenség. Fegyelmi eljárás lefolytatása esetén
Igazgatói figyelmeztetés	Az iskolai házirend gyakori megsértése, többszöri igazolatlan mulasztások, szándékos, kisebb értékű károkozás, fegyelmezetlenség miatt

Megnevezése	Miért?
Igazgatói intézés	Az iskolai házirend súlyos megsértése, szándékos károkozás, igazolatlan mulasztások, súlyos fegyelmezetlenség miatt
Nevelőtestületi intézés	A fentiek többszöri ismétlődése miatt

Fegyelmező intézkedések igazolatlan mulasztás esetén

A 20/2012. EMMI rendelet 51. paragrafusa rendelkezik a hivatalos eljárási módról igazolatlan óra esetén.

Megnevezése	Miért
Osztályfőnöki figyelmeztetés (szóbeli)	A tanuló első igazolatlan mulasztásakor.
Osztályfőnöki figyelmeztetés (írásbeli).	A tanuló második igazolatlan mulasztásakor.
Osztályfőnöki intézés.	Tanköteles tanuló esetén a következő igazolatlan mulasztáskor. Nem tanköteles tanuló esetén 10 igazolatlan óra elérésekor
Osztályfőnöki megrovás.	A tanköteles tanuló ismételt igazolatlan mulasztása esetén. Nem tanköteles tanuló 20 igazolatlan óra elérése esetén.
Igazgatói figyelmeztetés, intézés.	Minden további igazolatlan mulasztás esetén.

Fegyelmi büntetések

Az a tanuló, aki kötelességeit súlyosan megszegi - a 2011. évi CXCV. törvény (Nemzeti Köznevelési Törvény) 58. paragrafusa, továbbá a 20/2012. EMMI rendelet 53-61. paragrafusa szerinti fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető. A fegyelmi eljárás megindítása és lefolytatása kötelező, ha a tanuló maga ellen kéri. Kiskorú tanuló esetén a jogot a szülő gyakorolja. A fegyelmi eljárás megindításáról és az írásbeli határozatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét a tanulmányi rendszeren keresztül is haladéktalanul értesíteni kell azzal, hogy az így történő értesítéssel a döntés nem minősül közöltnek.

Fegyelmi büntetés lehet:

- Megrovás
- Szigorú megrovás
- Kártérítésre való kötelezés
- Meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása
- Áthelyezés másik osztályba (a kötelesség súlyos megszegése esetén)
- Áthelyezés másik iskolába (a kötelesség vétkes és súlyos megszegése esetén)
- Eltiltás a tanév folytatásától (nem tanköteles korú tanuló esetében kizárás)

4. AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI, SZÓBELI, GYAKORLATI BESZÁMOLTATÁSOK, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK RENDJE

Szóbeli vagy írásbeli számonkérés, amely lehet: szóbeli felelet, írásbeli felelet, tájékoztató felmérés, röpdolgozat, témazáró dolgozat, diagnosztizáló felmérés, félévi vagy év végi záró felmérés, házi dolgozat, projektfeladat, központi feladatlapok, szaktanárok által összeállított feladatlapok, tankönyvek, munkafüzetek kijelölt feladatai, feladatsorai. Az osztályzatok eldöntésében kiemelt fontosságúak a témazáró dolgozatok jegyei.

Témazáró dolgozatot íratni egy nap legfeljebb kettőt szabad. A tanár egy héttel a megíratás előtt tájékoztatja a tanulókat a témazáró dolgozat témájáról és időpontjáról. A röpdolgozat pillanatnyi felkészültséget mér, nem kell előre bejelenteni. Felelet értékű jegyet kap a diák.

Az iskolában íratott bármely típusú dolgozatot két héten (10 munkanap) belül ki kell javítani, a kijavított dolgozatot a tanulóknak be kell mutatni. Ha ennél hosszabb idő telt el, a diákok választhatnak, hogy elfogadják-e a megajánlott jegyet. (A tanítási szünet nem számít bele.) Az órai munkát, hozzáállást a szaktanár bármikor osztályozhatja és beszámíthatja az érdemjegybe.

5. AZ OTTHONI, TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI, KORLÁTAI

Az otthoni eredményes felkészülés feltétele, hogy a tanulókat megtanítsuk az ismeretszerzés számukra ideális módszereire. (Tanulási technikák, sorrend, pihenőidő, külső tényezők stb.) Csak olyan feladatot kapjanak házi feladatként, amelyet órán megalapoztunk. Optimális feladatmennyiséget adjunk, amennyi a tényleges fejlődést szolgálja. Az otthoni feladatadás is szükségszerűen differenciált legyen. Motiváljuk tanulóinkat a plusz feladatvégzésekre (kutatómunka, szorgalmi feladatok). A memoriterek tanulására, házi dolgozatra hagyjunk elegendő időt (egy-két hét). Az írásbeli és szóbeli feladatok esetében figyelembe kell venni, hogy a diákoknak hány tantárgyból kell átlagosan felkészülnie a következő napra. A hétvége szolgálja a tanulók regenerálódását. Hosszabb iskolai szünet időtartamára (őszi, téli, tavaszi szünet) a tanuló kötelező házi feladatot ne kapjon.

A tanuló időben kapjon tájékoztatást a dolgozatok, házi feladatok, számonkérések rendjéről az alábbiak szerint: Témazáró dolgozatot íratni egy nap legfeljebb kettőt szabad. A dolgozat témájáról és időpontjáról a tanár egy héttel a megíratás előtt tájékoztassa a tanulókat.

Az osztályfőnök koordinálja az osztályban tanító tanárok által kiadott házi munka mennyiségét. Kísérje figyelemmel a nagyobb lélegzetű feladatokra rendelkezésre álló időt, különös tekintettel a hétvégre.

6. AZ ISKOLAI KOLLÉGIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A NEUMANN KOLLÉGIUM KÜLDETÉSE

A Pedagógiai Program tartalmát meghatározó alapvető dokumentumok:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet
- A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja

Olyan kollégiumot kívánunk kialakítani, ahol a tanulók családi légkörben, optimális feltételek között, egységes nevelési hatásrendszerben, a fiatalok aktív alkotó részvételével készülhetnek az iskolai kötelezettségeik teljesítésére, majdani felnőtt életükre.

Kollégiumunk a Neumann János Gimnázium, Technikum és Kollégium szerves része. Ebből következően nevelési elveink nemcsak a kollégiumon belül egységesek, hanem az iskola nevelési elveivel is összhangban vannak. A két telephelyen (kollégiumi házban) lévő kollégium a kollégiumi felvételüket kérő tanulók igényeinek megfelelően egyre növekvő színvonalon biztosítja a folyamatos és biztonságos ellátást, a tanulási feltételeket, a szabadidő hasznos, tartalmas eltöltését, valamint egyéni igények szerint minőségi tanulás vezetését, a szaktárgyi tovább fejlődést és korrepetálást.

A kollégium feladata, hogy segítse a tanulókat a hátrányok leküzdésében, hogy esélyeket teremtsen, biztosítsa az integrációt, a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz és ez által az életminőség javítását, elősegítse a társadalmi mobilitást. Fontos szerepe van az egész életen át tartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség fejlesztésében és a felzárkózás segítésében. A kollégium tevékenysége során megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújt.

Nevelési koncepciónk a konstruktív életvezetést, a magatartási és tevékenységi formák fejlesztését biztosítja, nagy hangsúlyt helyezve a személyes autonómiára.

Alapvető célunk, hogy tanulóink az itt töltött évek alatt megtanulják a társadalmi együttélés és konfliktusmegoldás szabályait, felkeltsük az életre szóló tanulás iránti vágyukat. Tanuljanak meg csoportban alkotómunkát végezni és társadalmilag elfogadott módon élni.

A személyi és tárgyi feltételek garantálják a tanulók biztonságát, a folyamatos és eredményes együttműködését.

A kollégium vezetői, nevelői folyamatosan alkalmazkodnak a velük szemben támasztott egyre magasabb követelményekhez, folyamatos önfejlesztéssel felelnek meg a partneri igényeknek.

A KOLLÉGIUM TÁRSADALMI SZEREPE

A kollégium elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló mikrotársadalomban a közösségi együttélés, az önkormányzó-képesség (Diákönkormányzat), a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását. Ezzel a kollégium sajátos támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez és az egészséges hazaszeretethez. A kollégium a helyi társadalom elvárásait, a nevelési-oktatási környezet lehetőségeit is figyelembe véve végzi munkáját.

A KOLLÉGIUMI NEVELÉS FŐBB CÉLJAI, ALAPELVEI, ÉRTÉKEI

A kollégiumi nevelés célja

A bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének kibontakoztatása.

A kollégium – mint közösségi helyszín – a nevelési folyamat során hangsúlyt helyez a pozitív közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek (empátia-,

tolerancia-, konfliktuskezelő-, vita-, szervezőkészség) fejlesztésére. Segíti a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az infokommunikációs eszközök használatának tudatosítását, az információ megfelelő kezelését és szűrését.

A kollégiumnak feladata a családi életre (a családi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos, ésszerű gazdálkodásra) nevelés. E feladatokat a diákönkormányzat aktív közreműködésével valósítja meg.

A kollégiumi nevelés alapelvei

- Az alapvető emberi és szabadságjogok, a kötelességtudat, a gyermekeket megillető jogok érvényesítése.
- A közösségi tudat és az összetartozás erősítése, demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása.
- A tanulók iránti felelősség, bizalom, szeretet és tapintat.
- Az alapvető erkölcsi normák betartása.
- Az egyéni és életkori sajátosságok figyelembevétele.
- A fogyatékos tanulóknál a fogyatékoság okozta egyéni szükségletek figyelembevétele.
- A nemzeti, kisebbségi azonosságtudat tiszteltben tartása, fejlesztése.
- Építés a tanulók öntevékenységre, önszerveződő képességére.
- A szülőkkel és az iskolával való konstruktív együttműködés.
- A tudás és a munka, az értékek tisztelése, a helyes önértékelés.

A kollégiumi nevelés eredményessége, értékei.

A kollégium a szülővel és az iskolával együttműködve eléri, hogy a nevelési folyamat végére a kollégiumi tanuló eredményesen befejezi a középiskolai tanulmányait és felvételt nyer a következő iskolafokozatba. A tanuló érett, belsőleg vezérelt személyiséggé válik.

A kollégiumi tanuló elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez, a családi élet, a hivatás gyakorlásához, állampolgári léthez, az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket, elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat. Képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására, sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának, a folyamatos megújulásnak a képességével. Kialakul reális társadalomképe, rendelkezik az önszerveződéshez a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel. Tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra, képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és tovább építésére. Másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi, ismeri nemzetünk, nemzeti és etnikai kisebbségeink kulturális és történelmi hagyományait.

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor fontos, hogy a nevelési folyamat honnan indult és milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

A KOLLÉGIUMI NEVELÉS FELADATAI ÉS TEVÉKENYSÉGRENDSZERE

A tanulás tanítása

Alapelvek

- Eredményes és hatékony ismeretszerzés,
- a folyamatos tanulás szükségességének tudatosítása,
- az önművelés igényének és szokásainak kibontakoztatása, felkészítés az önálló ismeretszerzésre.

Célok

- Képességeknek megfelelő tanulmányi eredmények elérése,
- a tanulási kultúra iránti igényesség kialakulásának elősegítése,
- az ismeretek elsajátítása belső igénnyé is váljon, így a kollégisták életprogramjának része legyen;
- az életen át tartó tanulás kihívásának, gondolatának elfogadása.

Feladatok

- Optimális és zavartalan tanulási feltételek biztosítása,
- az eredményes tanulás legalkalmasabb módszereinek, technikáinak elsajátítása, fejlesztése,
- az önálló tanulás, ill. a közösségben való tanulás módszereinek elsajátítása,
- egyéni és csoportos segítségnyújtás lehetőségének megteremtése,
- az egyénhez igazodó korszerű tanulási stratégiák, módszerek, eljárások kiépítése,
- pályairányítás, továbbtanulásra ösztönzés,
- önálló ismeretszerzéshez kötődő pozitív attitűd kialakítása,
- szelektálási képesség kialakítása a megszerzett ismeretek és információk között.

Az előkészítő és 9. évfolyam diákjai saját tanulószobákban tanulnak.

Szoktatjuk őket a közös önálló és csendes tanuláshoz. A délutáni különórák, sportkörök, zeneiskolai órák miatt különös gondot kell fordítani arra, hogy megtanulják a tapintatos közlekedést és a koncentrált tanulást, az idő jó felhasználását.

A 10 - 12. évfolyam tanulói számára a szobákban van tanulási lehetőség tanulmányi eredményüktől függően. Így a különböző elfoglaltságú csoportok nem zavarják, akadályozzák egymást az elmélyült tanulásban.

Foglalkozások, tevékenységek szervezése:

- A stúdiókon, a lecke kikérdezéseken a kijelölt tanulóknak kötelező a részvétel,
- a tanulástechnikai ismereteket csoportos és kiscsoportos foglalkozások keretében dolgozzuk fel,
- az önismeret és az egyéni tanulási módszerek kialakítását segítő foglalkozások egyénekre szabottak és kiscsoportosak legyenek,
- a tanórán kívüli ismeretszerzési módszerek (könyvtár, Internet, előadások, túrázások) csoportos vagy kiscsoportos formában szervezendők,
- a szellemi vetélkedők, pályázatok egyéni vagy kiscsoportos foglalkozások keretében,
- az iskolai szülői fogadóórákhoz kötött, a féléves és az évi tanulmányi munka eredményeinek értékelése kötelező csoportos foglalkozásokon történik.

A fejlődés ellenőrzésének módszerei

- rendszeres napi ellenőrzés, esetleges kikérdezés,
- elemző értékelés az iskolai szülői fogadóórákat követően, a nevelőtanárok részéről csoportszinten,
- elemző értékelés félévente a közgyűlésen

Felzárkóztatás

Alapelvek

- A kollégium olyan változatos szervezeti és módszerbeli megoldásokat alkalmaz, amelyek segítségével az egyes tanulók közötti műveltségi, képességbeli, felkészültségi, neveltségi különbségeket kezelni képes.
- A kollégium feladata a tanulók képességeinek felismerése, kibontakozásuk segítése. Támogatja a tanulásban elmaradt tanulókat, biztosítja annak az esélyét, hogy a választott iskolában eredményesen végezzék tanulmányaikat.

Célok

- A kollégium türelmet tanúsítson az érintett fiatalokkal szemben,
- a kollégium légköre bátorítást adó, ingergazdag, ösztönző és szabadságot adó legyen,
- a nevelői módszerek differenciáltak legyenek, alkalmazkodjanak a tanulók egyéni haladási üteméhez;
- szükség esetén a kollégium direkt módon is befolyásolja a krízishelyzetbe került gyerekek környezetét, szakember segítségét kérheti, anyagilag is támogathatja a rászoruló tanulóit.

Feladatok

- Az eredmények alapján egyéni-, kiscsoportos formában felzárkóztató foglalkozásokat tartani heti rendszerességgel szükség esetén.
- Amennyiben a kollégista év végén nem éri el a várt szintet, annak felzárkóztatását a következő tanévben egyénileg folytatni kell.

Tehetséggondozás

Alapelv

- A tehetséges tanulók felismerése, azok segítése képességeik tovább fejlesztésében, tudásuk bővítésében, a pályaválasztásban és a választott pályára való felkészülésben.

Célok

- A kollégium légkörében érzelmi biztonságot, ösztönzést ad a tehetséges tanulónak, ingergazdag környezetével segíti adottságaiknak kibontakozását.
- Széleskörű tevékenység biztosításával minden kollégista tanuló találja meg az adottságainak legmegfelelőbb tevékenységeket, elfoglaltságokat:
- idegen nyelvi felkészítő versenyekre, nyelvvizsgára,
- számítógépes ismeretek elsajátítása, felkészülési lehetőség biztosítása ICDL vizsgára,
- felkészítés tanulmányi versenyekre, kulturális rendezvényekre.
- A kollégium biztosítja az adott tevékenység folyamatos elvégzésének lehetőségét.

Feladat

- A kiemelkedő képességekkel rendelkező diákok időben történő felismerése és bekapcsolásuk a kollégiumi tehetséggondozásba.

Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése

A kollégiumban is érvényesül a Pedagógiai Program 2.8 fejezetében részletezett integrált oktatás és egyéni bánásmód. Ennek szellemében a kollégiumban kiemelt szerepet kap

- A szocializációt segítő képességek fejlesztése.
- Az egyéni tanulási és ismeretszerzési technikák megtanulása, alkalmazása.
- Az egészséges életmódra nevelés – a tanuló speciális igényeihez igazítva az egészség megőrzéséhez szükséges technikák, képességek megszerzése, megőrzése.
- A környezeti nevelés, a saját környezet egyéni igényeknek megfelelő kialakítása.
- A szabadidős program, önkiszolgálás, munka, tehetséggondozás, felzárkóztatás, társas kapcsolatok, közösségi tevékenységek alkalmazása, amelyek a tanuló eredményes társadalmi beilleszkedését segítik elő.

Az erkölcsi nevelés

Alapelvek

- Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira.
- A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, az együttérzés, a segítőkészség.

Célok

- A társadalmi erkölcsi normák beépülésének elősegítése a kollégisták személyiségébe,
- az erkölcsi nevelés segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira.

Feladatok

- Az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe;
- a tanulók mindennapi életében olyan erkölcsi készségek fejlesztése, mint a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, mértéktartás, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

Foglalkozások, tevékenységek szervezése:

- A csoportfoglalkozások tematikájába beépül:
Az ember, mint értékelő és erkölcsi lény.
Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül a különböző erkölcsi választások ismertetése és azok értékelése.
A morális helytállás jelentősége, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepe.
Az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzetek megismertetése a diákokkal.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Alapelvek

- Megtartatni a diákkal azokat az értékeket, amelyekkel a szülői ház, a felnevelő környezet rendelkezik,
- az új „otthon” értékeinek beépítése a kollégista személyiségébe.

Célok

- A szülőföld, a lokálpatriotizmus és a hazaszeretet alapjainak kialakítása, ismerete (település, kisebb tájegység);
- országunk, nemzetünk ismerete, szeretete;
- az anyanyelv szeretete, művelése, igényes használata;
- hagyományaink, kulturális örökségünk ismerete, tisztelete, ápolása;
- nemzeti szimbólumaink (zászló, címer, Himnusz, Szózat, ünnepeink),
- a hazaszeretetet tükröző versek, irodalmi alkotások ismerete, vendégszeretet;
- a magyar feltalálók, híres találmányok, magyar olimpikonok élete, jelentősége;
- a hazánkban élő nemzetiségek, kisebbségek jogainak ismerete, kultúrájuk, hagyományaik, nemzeti érzéseik tiszteletben tartása;
- a határainkon kívül, kisebbségben élő magyarok problémáinak ismerete, a velük való közösségvállalás;
- az európaiság, az európai kulturális hagyományok és örökség megismerése, megóvása, gyarapítása;
- az egyetemes emberi jogok megismerése, elfogadása, tiszteletben tartása.

Feladatok

- A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését.
- A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát.
- Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.
- Tudatosítani minden kollégista diákban, hogy mindenkinek először saját népének hagyományait, nemzeti értékeit kell megismernie, elsajátítania ahhoz, hogy más népének kultúráját, az egyetemes értékeket és a kultúrák közötti kölcsönhatásokat megérthesse.

Foglalkozások, tevékenységek szervezése:

- Az Európáról és a világról szóló legfontosabb tudósítások figyelemmel követése a tömegkommunikációs eszközökben,
- külföldön járt tanulók, tanárok élménybeszámolói.
- A csoportfoglalkozás tematikájába beépülnek:
  - Közösséghez tartozás, hazaszeretet
  - Az Európai Unió története
  - Helyismereti, helytörténeti gyűjtőmunkák
  - Nemzeti történelmünk legfontosabb helyszínei
  - Múzeumlátogatás, a múzeumi anyagok feldolgozásának különböző módjai
  - A magyarság és a magyarországi nemzetiségek egyes hagyományainak megismerése
  - A nemzeti ünnepeink, nemzetiségeink ünnepei
  - Szimbólumok: címerünk, zászlónk eredete, a Himnusz és a Szózat ismerete,
  - A határon kívüli magyarság helyzete, törekvései, lehetőségei napjainkban (médiaanyagok elemzése, esetleg személyes tapasztalatok gyűjtése)
  - Önálló tájékozódás a könyvtárak és média segítségével, véleményformálás a problémákkal kapcsolatban
  - Cserekapcsolatok, testvériskolai kapcsolatok a hagyományőrzésben.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Alapelvek

- A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi.
- A közösség az együttműködés és a folyamatos tevékenység színtere, a közösségi életrend és a normarendszer fejlesztésében kitüntetett szerepe van a pedagógus személyiségének, attitűdjének, segítőképességének, vezetési stílusának.
- Az egyén és a közösség közötti viszonyok a szociális viselkedésben megnyilvánuló kölcsönhatások, amelyeket az aktuális szociális helyzet, az egyén szociális értékrendje, szociális képességei és kreativitása határoznak meg.

Célok

- Megteremteni annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését.
- A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.
- A szociális értékek megismerése, pozitív értékrendek elfogadása és e szerinti viselkedés elősegítése,
- alapvető etikai és illemtani ismeretek elsajátítása,
- az együttműködéshez szükséges szociális készségek (empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, szervezőképesség, kommunikációs kultúra) fejlesztése,
- a felnőttkori polgári lét, a társadalmi tevékenységek gyakorlásának megismertetése; a társadalom szerkezetének és működésének megértése,
- legyen képes eltérő szempontok mérlegelésére, erősödjön a szóbeli és írásbeli kifejezőkészsége, különösen az érvelés, vitatkozás tekintetében.

Feladatok

- Segíteni abban, hogy a diákok tisztában legyenek a demokrácia fogalmával, ismerjék fel, jelentőségét a közösségben, az emberi társadalomban.
- Megértetni az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Bemutatni a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.).
- Elismertetni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.
- Megadni a lehetőséget minden diáknak arra, hogy gyakorolja a helyi közösség által nyújtotta jogokat és kötelezettségeket, megtapasztalja a felelősség és döntés súlyát, következményeit.

Foglalkozások, tevékenységek szervezése:

- A csoportfoglalkozások tematikájába beépülnek:
A jog szerepe a társadalmi életben
A demokratikus jogállam felépítése
A demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása
Cselekvő állampolgári magatartás és törvénytisztelet.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Alapelvek

- A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.
- Az önismeret- mint a személyiség viszonyulása önmagához - a környezet (emberi közösségek) megismerése mellett az ember szabadsági fokait növelő tényező, a nevelési feladatrendszer nagyban hozzájárul az autonóm felnőtt személyiség kialakulásához.
- A racionális ismeretszerzésen túl ez a feladatrendszer elősegíti a tanuló személyiségének érzelmi gazdagodását, esztétikai fejlődését, közösséghez, kultúrához való kötődését, és az ezekkel történő azonosulását.

Célok

- A kollégista diákok segítése a társadalmi orientálódásban, a korszerű világnépek elemeinek tudatosításában.
- Az önálló életvezetéshez szükséges ismeretek megszerzése, a tevékenységek gyakoroltatása;
- a közösen meghatározott szabályok betartatása,
- a „kollégiumi közösségi tudat” kiépítése,
- elősegíteni a felelősségteljes nemi magatartás kialakítását.

Feladatok

- Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő ki-művelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.
- Megismerni minden kollégista személyiségét, jellemét, aktuális pszichés állapotát, fejleszteni azt egyénileg és a csoportban,
- Tudatosítani, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Fejleszteni azt a képességet, hogy életkorának megfelelő választékossággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Rávezetni arra, hogy a kollégistának természetes legyen a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

Foglalkozások, tevékenységek szervezése:

- A csoportfoglalkozások tematikájába beépül:
Az önismeret és társas kapcsolati kultúra

Az empátia és mások elfogadása
A tudás és tapasztalat jelentősége
Társas kommunikáció
Az önismereti készségek és képességek kialakítása
Az egyén, a család, a közösség
A kapcsolatok /család/ és kapcsolódás /barátság/ módjai és formái
Az emberi megnyilvánulások értelmezése az életből (a másik ember személyiségének tisztelete, megértése, önmaga felvállalása).

A családi életre nevelés

Alapelvek

- A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában.
- A család, mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

Célok

- Harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.
- Felelős párkapcsolatok kialakításának elősegítése, ismeretek közvetítése a családi életben felmerülő konfliktusok kezeléséről.
- Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása.
- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.

Feladatok

- Megismertetni a család szerkezetével, működésével, valamint a különféle szerepekkel és szabályokkal a családi közösségben;
- kialakítani azt a tulajdonságot, hogy képes legyen felismerni és megfelelő módon kezelni, értelmezni a családban előforduló különböző konfliktusokat,
- elősegíteni a különféle szerepek és szabályok felismerését a családban,
- rávezetni arra a tényre, hogy a kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

Foglalkozások, tevékenységek szervezése:

- A csoportfoglalkozások tematikájába beépül:
A családi élet színtere a családi otthon
A család szerepe, jelentősége az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában
Kapcsolattartás az idős családtagokkal, együttműködés és támogatásuk fontossága
A családi munkamegosztás szemléltetése, ennek helye és szerepe a családi közösségben
Helyes párkapcsolat jelentősége és kialakulásának folyamata
A helyes szexuális kultúra jellemzői és jelentősége a férfi-nő kapcsolatában
Konfliktusok a családban. Szerepjátékok segítségével megmutatni a kezelésük módját.

Testi és lelki egészség

Alapelvek

- Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez.
- Az egészséges életmód a személyiség olyan aktivitása, amely az emberi szervezet és a lélek szükségleteinek optimális kielégítését, valamint annak működését szolgálja.
- A kollégista tanulók a kollégiumi életben képessé válnak a harmonikus és konstruktív életvitel szokásrendszerének kialakítására.
- Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Célok

- A kollégium ösztönözze a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz-kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására.
- Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.
- Az önpusztító, hátrányos komponensek kialakulásának megelőzése, az előnyös komponensek gyarapítása,
- Önálló életvitelhez szükséges ismeretek bővítése, képességek kialakítása
- Megfelelő ismeretek közvetítése ahhoz, hogy a kollégisták elutasíthassák a szenvedélybetegségekhez, a káros függőségekhez vezető szokásokat
- A kollégium légköre olyanná váljon, hogy az elvárt értékek maguktól értetődőek legyenek.

Feladatok

- Felkészíteni a kollégistákat az egészséges életmód, életviteli szokások tudatos felépítésére, gyakorlására, az ezekhez szükséges ismeretek megszerzésére.
- A kollégiumi pedagógusok motiválják és segítik a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.
- Tudatosítani a diákokban, hogy a helyes életritmus és életvitel kiválasztása milyen hatással van személyiségére, testi fejlődésére.
- Segíteni felismerni az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ezek megelőzésének módjait.
- Rávezetni az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatására.
- Segíteni a diákokat abban, hogyan kerülhetik el a környezet egészségét, biztonságát veszélyeztető helyeit, helyzeteket.
- Fejlesztani olyan képességeket, amelyek elősegítik a saját tevékenységeiket egészséges, nyugodt körülmények között folytatni.
- A nevelés során segíteni a diákokat problémáik megoldásában, konfliktusaik kezelésében, válsághelyzetben támaszt nyújtani.
- Segíteni a diákoknak a mindennapi élet során elsajátítani az adódó ügyeik intézésének, érdekeik érvényesítésének jogszerű és alkalmas módjait.

Foglalkozások, tevékenységek szervezése:

- A csoportfoglalkozások tematikájába beépül:
Szabadidős sporttevékenységek:
A mindennapos mozgás biztosítása:

pl.: uszoda bérlet vásárlása házanként, szabad felhasználásra,
kollégiumon belüli versenyek szervezése.

Társas kapcsolataink:

harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés,
élethelyzetek megbeszélése, dramatizálása,
nemi szerepek, barátság, partnerkapcsolatok, a szülői felelősség, kapcsolatok családban,
konfliktusok, válsághelyzetek megoldásának keresése.

Élet a kollégiumban:

egészséges életmód és életvitel,
a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében,
prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés;
a betegségek megelőzése, betegápolás,
környezetünk, a háztartás egészséget fenyegető veszélyforrásai,
elsősegélynyújtás,
függőséghez vezető lépések, szokások megelőzése;
kortárssegítő-képzéseken részt vett diákokkal beszélgetés,
harmonikus kapcsolatainkat építő közösségi szokásaink,
felelősségünk magunk, társaink és környezetünk egészségéért, testi, lelki és közösségi „jól létéért”.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Alapelvek

- A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknál.
- A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.
- Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Célok

- A kollégiumi nevelés során a kollégisták felkészítése a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására.
- Törekvés arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.
- Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt.

Feladatok

- A kollégiumi diákoknak megtanítani, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.
- Segíteni, kialakítani a tanuló személyiségében a szolidaritás érzését.
- Fejlesztani a mások helyzete iránt az érzékenységet, kialakítani az összetartozás érzését.
- Ösztönözni a diákot arra, hogy legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

- Fejlesztani a kollégistákban a segítő magatartást: együttérzést, együttműködést, problémamegoldást, önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

Foglalkozások, tevékenységek szervezése:

- A csoportfoglalkozások tematikájába beépül:
A hátrányos helyzet fogalmának ismertetése
Példákon keresztül a társadalmi felelősségvállalás fontosságának, a másokért érzett szolidaritás jelentőségének bemutatása
Mit jelent fogyatékkal élni?
Az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását mutassuk be, élethelyzeteken keresztül
A tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségei és jelentőségének ismerete.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Alapelvek

- Tudatosan együttműködve társaival folyamatos tevékenység színtere legyen a környezetvédelem,
- ökológiai alapokon nyugvó, tényszerű és alkalmazható ismeretek biztosítása,
- erkölcsi alapelvévé váljon minden tanulónak a természet tisztelete, környezete megbecsülése,
- a kollégista pozitív jövőképeinek kialakítása.

Célok

- A kollégista váljon érzékeny környezete állapota iránt,
- képessé kell tenni tanítványokat a környezetet terhelő tevékenységek felismerésére, ezek csökkentésére,
- környezetünkkel való kapcsolatunk jelentősen befolyásolja közérzetünket, életünk kilátásait, minőségét.

Feladatok

- Megmutatni a természet és az emberi környezet értékeit, esztétikumát.
- Megismertetni az ember és környezete harmonikus kapcsolatának lehetőségeit, törekedni arra, hogy mindezt örömforrásként élhessék át a diákok.
- A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.
- A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására.
- Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.
- Felkészíteni a fejlődés fontosságának a felismerésére, a környezettel kapcsolatos harmonikus életvezetésre,
- Elősegíteni a környezettudatos szemlélet, magatartás kialakulását.

- Ösztönözni a tanulókat a környezet védelmére, főként arra, hogy tartózkodjanak környezetük káros terhelésétől.
- Felkészíteni a diákokat a környezeti problémákkal összefüggő konfliktusok kezelésére.
- Tudatosítani, hogy a környezetünkkel való kapcsolatunk befolyásolja életünk kilátásait, minőségét.
- Törekedni arra, hogy részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Felkészíteni a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Felkészíteni arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Törekedni arra, hogy váljék a kollégista erkölcsi alapulvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Foglalkozások, tevékenységek szervezése:

- A környezettel való kapcsolatteremtés különböző módozatait beépíteni a kollégisták mindennapi életébe:
Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét.
Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat:
A szobarend kialakítása /virág, terítő, otthonról hozott dísz tárgyak/ és ezek ápolása, az udvar megbecsülése, ápolása, víz-, az áramhasználat, energiatakarékossági program, a tanulóasztal rendje, tisztasága, a hűtőszekrény, a konyha, a mosogató, a mosdó, a fürdő, a zuhanyozó rendben tartása és ésszerű, takarékos, tiszta használata.
Bemutatni (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését.
A gyakorlatban szervezni természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat.
Bemutatni az újra hasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát.
A tanulók adjanak számot az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában.
Ismertetni a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján.
- A csoportfoglalkozások tematikájába beépül:
A természet és az emberi környezet egymásra hatása
Természeti erőforrásaink védelme
Ipari termelés és a környezet védelmének kapcsolata
Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan!
A közvetlen környezet veszélyei
A kötelező tűz-és balesetvédelmi tájékoztatók, tűzriadók
Szűkebb környezetünk megismerése /Eger, Érsekkert, Eged-hegy/
Természetvédelmi értékek a tanulók saját lakóhelyén
Természetvédelmi területek elhelyezkedése Magyarországon
A világörökség részei
Megemlékezés a környezetvédelmi napokról:
a Föld Napja /április 22./,
a Madarak és Fák Napja /április 27./,
a Víz Világnapja /március 22./,
a Környezetvédelmi Világnap /június 5./.

Pályaorientáció

Alapelvek

- A kollégiumnak – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról.
- a pályaorientáció a felnőtt lét szerepeire való felkészülés fontos eleme.

Célok

- Feltételeket és tevékenységeket (érdeklődési körök) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat.
- A kollégium – a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé tenni egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését.

Feladatok

- Fejlesztani a kollégistákban a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.
- Átfogó képet kell nyújtani a kollégistáknak a munka világáról, és olyan tevékenységre kell felhívni a figyelmüket, amelyek alkalmat adnak arra, hogy saját képességeiket kipróbálhassák.
- Segíteni a pályaválasztást, illetve a kollégista által választott életpályára való felkészülést.
- Rávezetni az önismeret szerepére a helyes pályaválasztásban, elfogadtatni saját képességeit.
- Megtanítani mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Segíteni abban, hogy tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Megértetni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat. Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről
- Megtanítani alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosítani abban, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Megismertetni az egységes európai felsőoktatással, nemzetközi diákcserék szervezeteivel.

Foglalkozások, tevékenységek szervezése:

- A csoportfoglalkozások tematikájába beépül:
Pályaismeret és a társadalmi kihívások a gazdasági helyzet tükrében.
Különböző szakmák bemutatása és a betöltésükhöz szükséges képességek, adottságok, ergonómiai elvárások.
Felmérés elvégzése önismereti teszt segítségével a tanulók személyiségjellemzőiről, érdeklődési köreiről és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeiről.
Bemutatni milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók.
Ismerettni és gyakoroltatni az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit.

A folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.

Bevonni az egyetemi (pl. EKKE) hallgatókat, a pedagógiai szakszolgálat szakembereit, továbbá volt tanítványokat különböző szakterületekről a foglalkozások, egyéni beszélgetések megtartásába.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Alapelvek

- A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.
- Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.
- Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Célok

- A kollégiumnak, mint bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén.
- Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.
- Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát.
- A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Feladatok

- Megismertetni az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Törekedni arra, hogy legyen tisztában az otthoni pénzügyi lehetőségekkel, korlátokkal.
- Tanítani a különféle pénzkezelési technikákat.
- Felhívni a diákok figyelmét a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okaira.
- Tanítani az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereire.
- Tudatosítani a kollégistákban a munka jelentőségét, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszközét.
- Áttekinthetővé tenni a diákok számára a vállalkozások szerepét, a kockázatvállalás fontosságát és veszélyeket, amit hozhatnak magukkal.

Foglalkozások, tevékenységek szervezése:

- A csoportfoglalkozások tematikájába beépül:
A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben.
Példákon keresztül ismertetni, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak.
A munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggései.
A vállalkozás lényege, alapvető formái, és a működési módjuk.

A kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.

Médiatudatosságra nevelés

Alapelvek

- Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét.
- A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, kritikai beállítódás kialakításának társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

Célok

- A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok. A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.
- A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Feladatok

- Tudatosítani abban, hogy tudjon különbséget tenni a médiatartalmak között.
- Megismertetni a reklám szerepét, jelentőségét, előnyeit és veszélyeit.
- Elősegíteni abban, hogy megtanuljon hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Kifejleszteni a diákokban a kritikai érzéket a médiatartalmak megválasztásához.
- Képesé tenni az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Megismertetni a reklám hatását a fogyasztásra.
- Lehetőséget nyújtani abban, hogy hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Megismertetni a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.
- Tudatosítani az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretekben.

Foglalkozások, tevékenységek szervezése:

- A csoportfoglalkozások tematikájába beépül:
A média társadalmi szerepe.
A reklám és a fogyasztás összefüggése.
A médiatartalmak és a valóság összefüggése.
Az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség.
A számítógép, az internetfüggőség veszélyei.
Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül.
Jogszabályok, etikai előírások a hagyományos média és az internet használat esetében.
Az internet és játékfüggőség káros hatásai.
A színházlátogatások, bérletes színház előadások, közös mozi látogatások, egy-egy napi politikai, vagy egyéb hír megbeszélése.

A TANULÓK ÉLETRENDJE, TANULÁSA, SZABADIDEJE SZERVEZÉSÉNEK PEDAGÓGIAI ELVEI

A kollégium – belső életének szabályozása során – gondoskodik a tanulók optimális testi-lelki fejlődésének feltételeiről. Figyelembe veszi az intézményi szokásokat, a speciális tanulói, illetve szülői igényeket, a lehetőségekhez mérten.

A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi meg, hogy az egyes tevékenységek – tanulás, szabadidős tevékenységek, pihenés – belső arányai a törvényi előírásokhoz, illetve a tanulók életkori sajátosságaihoz igazodjanak. A belső szabályozás kiemelt eszköze a pedagógiai ösztönző rendszer működtetése.

Biztosítjuk a nyugodt tanulást, az önálló ismeretszerzés feltételeit, a szakmai és érdeklődési körök, a diákkörök, a kulturális, a sport és egyéb szabadidő tevékenységek működési feltételeit kollégiumon, illetve iskolán belül.

A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

A kollégium – igazodva a köznevelési törvény rendelkezéseire – a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket – annak céljától, jellegétől függően – csoportos, vagy egyéni foglalkozások keretében szervezi.

A kollégiumi élet belső szabályozását az intézmény vezetőjének irányításával a nevelőtestület a belső és a külső környezet változásait figyelembe véve alakítja.

A kollégiumi élet szervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. Tagjai számára biztosítjuk, hogy részt vegyenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, az eredmények értékelésében.

Lehetővé tesszük, hogy a diákönkormányzat mindenkor tagjai megismerjék és a mindennapi gyakorlatban képesek legyenek megfelelően alkalmazni a demokratikus érdekérvényesítési módszereket, a probléma megoldási és a konfliktuskezelési technikákat.

A kollégium folyamatosan ápolja, a maga sajátos eszközeivel megújítja az önálló arculathoz kapcsolódó hagyományait, erősítve a kollégiumi közösség együvé tartozását.

A KOLLÉGIUMI TEVÉKENYSÉG SZERKEZETE

A kollégium – igazodva az Nkt. 28. §-ának rendelkezéseire – a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi.

A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

Tanulást segítő foglalkozások:

- melyek egyéni és csoportos formában biztosítják a rendszeres iskolai felkészülést.
- differenciált képességfejlesztés – a valamilyen okból lemaradt tanulók felzárkóztatása, valamint a kiemelkedő képességű tanulók gyorsabb haladásának biztosítása – szervezetten, a kollégiumnak az iskolával együttműködve kialakított programja alapján történik.
- egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító tematikus foglalkozások, amelyek a kollégiumi nevelés országos alapprogramjában előírt témaköröket dolgozzák fel.
- az iskolában szerzett ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében a kollégium, foglalkozásokat szervez.

A tanulók egyéni és csoportos fejlesztését megvalósító foglalkozások

- A személyes törődést biztosító foglalkozásokon a tanulók feltárhatják egyéni problémáikat, melyek megoldásában számíthatnak a nevelőtanáraik segítségére.
- A csoportfoglalkozások keretében a tanulócsoporthoz életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek megbeszélése, értékelése történik, ill. az Alapprogram kötelező témakörei feldolgozása zajlik, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet alapján.
- A kollégiumi közösség szervezéséhez kötődően a Diákönkormányzat működésének támogatása.

A program végrehajtásához szükséges kötelező foglalkozások éves óraszama

Témakörök	7-8. évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-
A tanulás tanítása	4	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	1	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	1	2	2	3	3
A testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1	1
Összesen:	22 óra	22	22	22	20	20
Választható témák csoportfoglalkozásai*:	15 óra	15	15	15	13	13

* A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (12-13-14. évfolyamon 33-mal), minden héten egy kötelező csoportfoglalkozással számolunk. Ennek 60%-ára, azaz 22, illetve 20 csoportfoglalkozásra (órára) az Alapprogram kötelezővé teszi, hogy az itt megjelölt témákkal foglalkozzanak. A további idő a csoport és a kollégium, valamint a csoport tagjainak ügyeivel, szervezéssel, közösségi feladatok megszervezésével telik.

A tanulók szabad idejének hasznos eltöltését szolgáló foglalkozások

Meghatározó szerepet kap ezeken a foglalkozásokon az egészséges és kulturált életmódra nevelés, az önkiszolgáló képességek fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása; a tanulók irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek fejlesztésére szolgáló programok; a kirándulások, versenyek, rendezvények erősítik a kollégiumi közösséget, érzelmileg gazdagabbá, kiegyensúlyozottabbá teszik őket.

A kollégium által biztosított, a kollégiumi tanuló számára heti egy óra választható foglalkozások témakörei és kiemelt nevelési céljai:

Témakörök	Kiemelt nevelési célok
Reformkonyha	Egészséges életmódra nevelés, közösségi nevelés, családi életre nevelés.
Sportkörök: sakk, labdajátékok(foci/kézi- labda/pingpong), konditermi mozgás, úszás	Egészséges életmódra nevelés, állóképesség fejlesztése, pozitív versenyszellem kialakítása, közösségre nevelés.
Városjáró kör	Városismeret, hazafias nevelés, közösségi nevelés.
Géptermi kör	Ismeretbővítés, a pályaválasztás segítése, IKT kompetencia fejlesztése.
Csillagászat	A természettudományos ismeretek szerzése iránti igény felkeltése.
Történelmi kör	Történelmi (főként magyar) érdekességek megismerése, értelmezése, hazaszeretetre nevelés.
Filmkör	Médiatudatosságra nevelés. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
Kézműves kör	Készség- és kreativitásfejlesztés, esztétikai érzék fejlesztése, közösségre nevelés.
Zenei kör	Készségfejlesztés, közösségi nevelés, lelki egészség

A heti egy órás foglalkozások – szükség szerint – tömbösíthetők.

A KOLLÉGIUM HAGYOMÁNYAI ÉS TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK TERVE

A kollégium a tanulók életének szabályozása során gondoskodik a testi-lelki fejlődésük feltételeiről.

A kollégiumi élet szervezésében fontos szerepe van a diákönkormányzatnak, választott tisztségviselői révén. A Diákönkormányzat rendszeresen tartja üléseit, kapcsolatot tart a kollégium vezetőjével.

A kollégium folyamatosan ápolja a célkitűzéseire, önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősítve ezzel a kollégiumi közösség együvé tartozását.

A kollégium hagyományos rendezvényei: kollégistává avatás, kollégiumi karácsony, kollégiumi nyílt nap, a végzős kollégisták búcsúztatása, közgyűlések, csoportfoglalkozások, túrák, sport- és játékos vetélkedők, egyéb kulturális programok (pl.: színházlátogatás).

A KOLLÉGIUMI TANULÓK EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSÉVEL ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSÉVEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

A testi, értelmi és lelki képességek folyamatos karbantartásához és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer kialakítása. A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket ismernek meg, amelyek segítik őket a testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium minden részletében otthonos, kulturált, esztétikus közegként működik, ahol a tanulók jól érzik magukat; ez egyben fejleszti ízlésüket, igényességüket.

A kollégium kulturális és sportélete is hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához.

A kollégium környezettudatos magatartásra neveli a tanulókat, hogy érzékennyé váljanak a környezetük állapota iránt, hogy életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt.

A kollégiumi tanulók egészség- és környezeti nevelési elvei

A gyermeket szellemileg, érzelmileg és testi aktivitását figyelembe véve a kiegyensúlyozottságra kell nevelni. Ez alapos és kitartó munkát igényel pedagógustól és szülőktől egyaránt. Pozitív példamutatással kell a fiatal nemzedék elé kiállni. Az egészség minden ember alapvető joga, ez az egész társadalom figyelme elé kell, hogy táruljon. Az egészség kialakítása és megszilárdítása minden ember közös feladata. A gyermek nevelésében egyik legfontosabb feladat a megfelelő életminta megmutatása és a személyiség pozitív irányba történő befolyásolása; ennek a tevékenységeknek a fejlesztését a családban kell elkezdeni.

Lényeges az egészségre nevelés során, hogy jártasságokat, készségeket, szokásokat kell kialakítani. A rendszeres testedzéssel a szervezet magasabb készségi szintje érhető el, fokozza az ember aktivitását, teljesítőképességét, fizikai és pszichés állapotát.

Az egészségfejlesztés főbb területei

Kollégiumunk alapvetően fontos célkitűzése tanulóink egészségének javítása. Ezt az irányelvet alkalmazva dolgoztuk ki az egészségnevelési programunkat, amelyben az egészségfejlesztési célkitűzések kulcsterületeiként tekintünk a következő feladatokra: a dohányzás visszaszorítása, illetve korlátok közé szorítása, az alkohol- és a drogprevenció, az egészséges táplálkozás, az aktív testmozgás és a mozgásszervi betegségek csökkentése, a mentális betegségek megelőzése, szenvedélybetegségek prevenciója.

Fontosnak tartjuk az emberi szervezet működésével és a betegségek kialakulásával kapcsolatos ismeretek bővítését, az anatómiai és élettani ismeretek elmélyítését, saját szervezetünk megismerését és a fiziológiai folyamatok megértését. Ezen ismeretek használata és beépülése az aktív tudatba elősegíti a prevenció munkát.

A betegségek megelőzésében, az egészséget támogató magatartás formálásában az iskolaorvos az orvosi szűrővizsgálatok alkalmával aktívan és folyamatosan részt vesz, probléma esetén szülővel, kollégiumi nevelőtanárral, osztályfőnökkel, iskolavezetéssel, társszakemberekkel a szükséges lépéseket megteszi.

Az egészségfejlesztés, a megelőzési módszerek megismerése tanórán belül (osztályfőnöki-, biológia óra) és délutáni kollégiumi csoportfoglalkozásokon valósul meg (pl. kortárssegítő-képzés, elsősegélynyújtó tanfolyam). Ezt a feladatot az ifjúsági védőnő is segíti.

Kortárssegítő-képzésen, több tanulónk vett már részt. A kollégiumban is igénybe vesszük a segítségüket különböző foglalkozások tartására, így a segítségre szoruló, veszélyeztetett fiatalokhoz megfelelő ismeretek és kommunikációs képességek birtokában lévő, szakmailag és személyiségében felkészült fiatalok jutnak el. A szükséges elfogadás, a hasonlóság érzés, a bizalom könnyebben kialakulhat, így hatékonyabb lehet a segítő munka. A képzett diákok bekapcsolódnak a tanórán belüli munkába is (legalább a saját osztályukban) alkoholfogyasztás, játékszenvedély, táplálkozási devianciák, legális drogok témakörében.

A környezeti nevelés főbb területei

A kollégiumokban folyó környezeti nevelés célja, hogy felkészítsen a fenntartható környezettel harmonikus életvezetésre. Mutassuk meg a természet és az emberi környezet értékkeit, esztétikumát, az ember és környezete harmonikus kapcsolatának lehetőségeit, és törekedjünk arra, hogy a tanulók mindezt örömforrásként élhessék át! Képesé kell tennünk tanítványainkat a környezetet terhelő tevékenységek felismerésére, ezek csökkentésére, a környezeti problémák és konfliktusok kezelésére, lehetőség szerinti megoldására! Ehhez ökológiai alapokon nyugvó, tényszerű és alkalmazható ismeretekre van szükség. Ösztönözzük a tanulókat a környezet védelmére, arra, hogy tartózkodjanak környezetük káros terhelésétől, utasítsák el mindazt, ami környezetünk állapotát rontja! Tegyük világossá, hogy környezetünk használata életvezetésünk meghatározó része, a környezetünkkel való kapcsolatunk jelentősen befolyásolja a közérzetünket, életünk kilátásait, minőségét! Törekedjünk a kollégisták pozitív jövőképeinek kialakítására! A tanuló váljon érzékeny környezete állapota iránt, legyen képes annak változását elemi szinten értékelni! Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket! Kerülje ezeket! Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium külső és belső környezetét! Személyes élettereinek kialakításában vegye figyelembe a környezetbarát módokat! Részesítse előnybe a természetes, újrahasznosítható anyagokat! Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára! Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett! Válgják erkölcsi alapulvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése, utasítsa el a szándékos környezetrombolást! Készüljön fel a környezeti problémákkal összefüggő konfliktusok kezelésére! Válgjon maga is kezdeményezővé! Tekintse kötelességének a környezet védelmét!

A kollégium belső és külső környezetét úgy alakítjuk ki, hogy az segítse a nevelési célok megvalósítását, szolgálja a kollégisták biztonságát és kényelmét, otthonos legyen!

AZ IFJÚSÁGVÉDELEMEL ÖSSZEFÜGGŐ TEVÉKENYSÉG

A nevelőtanárr, a tanár (osztályfőnök) együttesen figyelemmel kíséri a gyermek életmódjában, magatartásában bekövetkező változásokat, az iskolai teljesítményét. Jelentős negatív változás esetén a támogató odafordulás jelenti a segítségnyújtás kezdetét. Ahhoz, hogy a látható probléma okát megtalálja (családi, partner- vagy társ kapcsolati egyensúlyának felbomlása) pontos információkra van szüksége, ami csak empatikus, megértő és elfogadó légkörben lehetséges. A valódi (pszichés, szociális) gond megismerését követően tud dönteni a pedagógus, nevelő, hogy a problémával történő segítő foglalkozáshoz rendelkezik-e elégséges pedagógiai eszközzel. Amennyiben a korrekció meghaladja szakmai kompetenciáját, akkor segítséget kell kérnie más szakembertől (iskolai ifjúságvédelmi felelős, orvos, iskolapszichológus stb.). Az intézmény szoros kapcsolatot tart a beiskolázási körzetünkben levő gyermekjóléti intézményekkel. Szükség esetén oda-vissza információkkal, intézkedésekkel segítik egymás munkáját, ami minden esetben a gyermek javát kell, hogy szolgálja.

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység

2018. szeptember 1-től a Gyvt. 40/A. § (2) pontja értelmében a család- és gyermekjóléti központ az általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet biztosít.

Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. Ennek keretében segíti:

- a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéséhez, valamint tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében,
- a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában,
- a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását,
- a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában,
- prevenciók eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését,
- a jelzőrendszer működését.

Szociális segítő tevékenység a kollégiumban

Csoportban végzett szociális segítő munka keretein belül:

- kommunikációs kompetencia fejlesztésének támogatása;
- a kollégiumi közösségben jelentkező nehézségek, problémák kezelésének, megoldásának támogatása (pl.: agresszió, kirekesztés);
- csoport- klubfoglalkozás megtartása fiatalok számára (társas kapcsolataik építésének vagy fejlődésének elősegítése, prevenciók tevékenység végzése – pl.: társasjáték klub, érzékenyítő órák megtartása tematikus tartalommal);
- szociometriai vizsgálat (igény esetén a kollégiumi közösségben)

Közösségi szociális segítő munka keretein belül:

- részvétel a kollégium által szervezett rendezvényeken;
- együttműködés kialakítása az iskolában dolgozó szakemberekkel, amennyiben szükséges mentálhigiénés team kialakítása;
- szabadidős programok szervezése, illetve abban való részvétel fiatalok számára.

Egyéni segítség (tanácsadás) keretein belül:

- információnyújtás az elérhető szolgáltatásokról, jogokról, a gyermekjóléti, gyermekvédelmi és szociális ellátórendszer működéséről, valamint ügyintézésben való segítségnyújtás;
- lehetőség, illetve igény szerint pályaorientációs tanácsadás;
- közvetítés a szülő és a pedagógus, a gyermek és a pedagógus, a gyermek és gyermek között, részvétel a pedagógus-szülő, vagy gyermek-gyermek megbeszélésen;
- közvetítés különböző szolgáltatások eléréséhez;
- pedagógusoknak konzultációs lehetőség biztosítása;
- krízisintervenció;

- egyéni tanácsadás kollégista fiatalok számára, a probléma megoldásában való segítségnyújtás.

A KOLLÉGIUM KAPCSOLATRENDSZERE

A különböző jellegű kapcsolattartás formái és módszerei alkalmazkodnak a kollégium feladataihoz. A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók, valamint a veszélyeztetett gyermekek esetében az iskolai szociális segítővel, a gyermekjóléti szolgálattal, a település intézményeivel, civil szervezetivel, szakmai közösségeivel, együttműködik a Neumann János Gimnázium, Technikum és Kollégium iskolai részlegével, figyelembe véve az iskola pedagógiai célkitűzéseit.

Kapcsolat az iskolával

A kollégium a nevelés minden területén – különösen a közösségi nevelésben – az iskola legfőbb segítője. Alapvető jelentőségű tehát a kollégiumi és az iskola folyamatos, szoros együttműködése, melyhez minden feltétel adott.

Kapcsolat az intézményekkel, szervezetekkel

A kollégium vezetője, nevelőtestülete, diákönkormányzata törekedik más kollégiumokkal való jó kapcsolat kialakítására.

Fontos a különböző művelődési intézményekkel való kapcsolattartás (színház, mozi, múzeumok, művelődési házak stb.) Ezt a kollégiumnak az iskolával közösen célszerű megvalósítani.

Kapcsolat a családdal

Tanév elején, a kollégiumba való beköltözéskor a szülők tájékoztatást kapnak a Kollégiumi Szervezeti és Működési Szabályzatnak az őket érintő részeiről, a Házirendről, a Napirendről, a kollégiumi térítési díjjal kapcsolatos tudnivalókról.

Az iskolai fogadó órák alkalmával a kollégisták tevékenységéről is tájékozódhatnak az érdeklődő szülők. Személyes tájékoztatást kaphatnak a csoportvezető nevelőtanártól, valamint kollégiumvezetőtől.

Nevelési problémák esetén a kollégium kapcsolatba lép a szülővel/gondviselővel elektronikus napló, telefon, email vagy egyéb internetes közösségi oldalon (facebook, Messenger) útján.

A KOLLÉGIUM MŰKÖDÉSE

Személyi feltételek, elvárások

A kollégiumban a nevelési feladatokat – a köznevelésről szóló törvényben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező – nevelőtanárok végzik, akik rendszeres önképzéssel és továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkeznek; képesek a nevelési folyamat megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére; jártasak különböző pedagógiai

eljárások alkalmazásában. Egyéniségükkel, megjelenésükkel, felkészültségükkel, műveltségükkel, életmódjukkal követendő példaként szolgálnak a kollégiumi tanulók előtt. Megfelelő empátiával rendelkeznek, nevelői eljárásaikban a tanulók iránti tiszteletet, bizalmat és szeretetet helyezik előtérbe. Folyamatosan együttműködnek a tanulók közösségeivel és a tanulók nevelésében résztvevő személyekkel. Szakmai tevékenységük során együttműködnek a kollégiumi nevelőtestület vezetőivel és tagjaival.

A kollégiumban a nem pedagógus munkakörben foglalkoztatott alkalmazottakat is a gyermekközpontúság jellemzi.

A KOLLÉGIUMI TAGSÁG ALAPELVEI

A kollégiumi felvétel

A leendő kollégista tanulók jelentkezési lap kitöltésével jelzik kollégiumi ellátás iránti igényüket. Túljelentkezés esetén a tanulmányi és a közösségi munka, a szociális rászorultság alapján, valamint egyéb információk figyelembevételével történik a döntéshozatal (osztályfőnökök, szaktanárok véleménye, a kollégista diákközösség véleménye, a kollégiumi nevelőtestület véleménye). A felvételi döntést a kollégiumvezető készíti elő. A felvételtől a vélemények figyelembevételével az igazgató dönt.

A szabad férőhelyek terhére - igény szerint - más középfokú oktatási intézmény tanulói is felvételt nyerhetnek.

A felvétel egy tanévre szól, a kollégiumi tagságot évente meg kell újítani.

Üresedés esetén tanév közben is történhet felvétel. A kéréseknek szabad férőhely esetén eleget kell tenni. A gyámhatóság által kezdeményezett felvételt – üresedés esetén – soron kívül teljesíteni kell. A felvétel elutasítása esetén a döntést indoklással határozatba kell foglalni. A határozat ellen 15 napon belül fellebbezni lehet. A kollégiumi felvételt, illetve a kollégiumi tagság megújítását a kollégiumi nevelőtestület és a kollégiumi diákönkormányzat az alábbi szempontok alapján mérlegeli:

- a tanulmányi munka, képesség szerinti eredménye;
- a közösségi tevékenység színvonala;
- az előző évben tanúsított magatartás;
- szociális körülmények.

A kollégiumi tagság megszűnése

Megszűnik a kollégiumi tagsági viszony:

- a tanév utolsó napján, illetve a tanulói jogviszony megszűnésekor.
- a kollégiumból fegyelmi határozattal kizártak esetében a határozat jogerőre emelkedése napján.
- térítési díj-hátralék miatt, a döntés jogerőre emelkedésének napján.
- a szülő írásos kérelme és indoklása esetén.
- annak a tanulónak az esetében, akinek a tanulói jogviszonya – az áthelyezést kivéve – tanév közben szűnt meg, a megszüntetés tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedésével.

A kollégiumi tagsági jogviszony megszűnéséről a kollégium vezetője írásban értesíti a tanulót – kiskorú tanuló esetén tanuló szülőjét – és az iskola igazgatóját. Ha a kollégiumi tagsági jogviszony megszűnik, a tanuló adatait a jogviszony megszűnésével egyidejűleg a kollégium tanulói nyilvántartásából törölni kell.

Kollégiumi térítési díj

A 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény értelmében a tanulók étkezési ellátásukért havonta térítési díjat fizetnek. A térítési díj befizetése az aktuális hónap 15. napjáig történik.

A térítési díj mértékének meghatározása a mindenkor érvényben lévő rendeletekben, jogszabályokban rögzített normáknak megfelelően történik.

Térítési díjat a hó minden munkanapjára fizetni kell, kivéve, ha a tanuló a távolmaradását két munkanappal korábban jelzi.

A KOLLÉGIUMI PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA

A Kollégiumi Pedagógiai Program a Neumann János Gimnázium, Technikum és Kollégium intézményi Pedagógiai Programjának szerves részét képezi, ami mindenki számára elérhető módon nyilvánosságra kerül az intézmény honlapján.

A Kollégiumi Pedagógiai Program egy kinyomtatott példányban valamennyi kollégiumi ház tanári szobájában megtalálható. A Pedagógiai Program elektronikus formában az iskola számítógépes hálózatán a belső szereplők számára hozzáférhető.

7. A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA

A Pedagógiai Programot az intézmény honlapján mindenki számára elérhető módon nyilvánosságra hozzuk.

A Pedagógiai Program és két melléklete egy kinyomtatott példányban az igazgatói irodában megtalálható, és elektronikus formában az iskola számítógépes hálózatán a belső szereplők részére hozzáférhető.

8. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

A Neumann János Gimnázium, Technikum és Kollégium módosított Pedagógiai Programja a jóváhagyás után, 2024. szeptember 1-től lép életbe.

A program végrehajtását a nevelőtestület évenként értékeli, szükség esetén dönt annak módosításáról.

Nevelőtestületi értekezletet kell az iskola igazgatójának összehívni abban az esetben, ha a nevelőtestület vagy a szülői munkaközösség legalább egyharmada kéri a programmódosítást, vagy ha a nevelőtestület a programban rögzített fejlesztésen túl szakmai innovációt kíván megvalósítani.

A szükséges módosításokat, a törvények, rendeletek változása miatti korrekciókat - ha a jogszabály másként nem rendelkezik - minden év október 15-ig el kell végezni.

Eger, 2024. augusztus 30.

Dr. Sipos Mihály
igazgató

9. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MELLÉKLETEINEK JEGYZKE

1. sz. melléklet: A Pedagógiai Program végrehajtásához szükséges eszközök
2. sz. melléklet: Az érettségi vizsgatárgyak középszintű érettségi vizsga témakörei